

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chetmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 101 A Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 4 marca 1934

Rok 29

Poznań, 3 marca.

O silne charaktery i indywidualności

W prasie „sanacyjnej” w dalszym ciągu szumnie i gwarnie na temat „tarć w tutejszej grupie młodych endeków”, „emancypacji młodzieży endeckiej” itp. Czy czytać poznańską, toruńską lub kатовicką codzienną prasę „sanacyjną”, czy korespondencje z Poznania (naczelnego redaktora „Dziennika Pozn.”) do warszawskiej „Gazety Polskiej” i (współredaktora tegoż „Dziennika”) do warszawskiego „Kurjera Porannego”, czy ostatecznie wywody tygodników i miesięczników młodzieży „sanacyjnej”, wszędzie snuje się ta sama czerwona nić radości i tego nadziei oczekiwania, że niechaj była wielkopolska „twierdza endecka” dozna podminowania wskutek owych „tarć w tutejszej grupie młodych endeków” i „emancypacji młodzieży endeckiej”.

Coprawda zdumiewające jest nieorientowanie się autorów „sanacyjnych” w przedmiocie, o którym piszą. Słyszą, że gdzieś się dzwoni, ale nie wiedzą, w którym kościele. Nie naszą jest rzeczą pouczanie ich o istotnym układzie stosunków, panujących w organizacjach młodego pokolenia narodowego, względnie w redakcjach pism, przez organizacje te wydawanych: niech głoszą dalej nonsensy!

Tylko jedno twierdzenie sprostujemy, choć krótko: Jeżeli korespondencja „Gazety Polskiej” insynuuje młodym narodowcom, że „wiedzą organizacyjną, łączącą — mimo rozdziewików — młodych i starych, nie są jakieś wartości moralne”, lecz „przeciwnie, jedyną więzią jest więź materialna”, to o tej niskiej insynuacji powiedzieć należy, że „jakiej kto smaki, myśli, że każdy taki”.

Ponad poziom tego rodzaju insynuacji i intryg w sprawie narodowego ruchu młodych wybija się próba analizy wogóle stosunku młodego pokolenia do starszego społeczeństwa, dana na łamach lutowego zeszytu „Przemian”, organu „sanacyjnej” młodzieży demokratycznej, gdzie czytamy m. in.:

„Różnice, dzielące młodych i starszych mają źródło w ich stosunku do przyszłości. Starsi, wychowani w bardziej zrównoważonych warunkach, chcieliby odnowić tylko i podeprzeć istniejący porządek społeczny, zmieniać tu i ówdzie jedną i drugą cegielkę, nie ruszając fundamentów. Młodzi rozumieją i czują, że przebudowa musi być gruntowna i całkowita, że nowy świat nie może się wspierać na starych podstawach.”

Ze stanowiska „sanacyjnej” młodej lewicy jest takie postawienie sprawy zrozumiałe. Rzecz inna, że doświadczenie życiowe mówi w ważnych wypadkach co innego, a mianowicie, że np. Dmowski, zaliczający się przecież do starszego społeczeństwa, idzie w swym myśleniu o przebudowie ustroju społeczno-gospodarczego bardzo daleko, a że znaczna część młodych myśla napewno mniej daleko sięga. „Przemiany” powiadają zresztą i ze

Min. Barthou o polityce Francji

Stanowcze przemówienie w komisji spraw zagranicznych izby deputowanych wywarło na wszystkich doskonale wrażenie

Paryż. (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu komisji spr. zagr. izby dep. wygłosił przemówienie min. spr. zagr., Barthou.

DLUGI MIĘDZYSOJUSZNICZE

Oświadczył on, że rząd nie powziął jeszcze żadnej decyzji w sprawie ewentualnego uregulowania długów międzysojuszniczych. Następnie omówił propagandę hitlerowską na terenie międzynarodowym.

ZAGADNIENIE AUSTRII

Co się tyczy sytuacji w Austrii, mówca podkreślił, że Francja jest zdecydowana bardziej, niż kiedykolwiek zapewnić zachowanie traktatów pokojowych i utrzymanie niepodległości Austrii. Francja zdecydowana jest w kwestji austriackiej prowadzić politykę współpracy, uważając, że zagadnienie austriackie winno być traktowane w płaszczyźnie międzynarodowej, podczas, gdy Niemcy chciałyby uczynić z niego sprawę z zakresu swej polityki wewnętrznej. Francja przeciwna jest powrotowi Habsburgów. Na tem samym stanowisku stoją Anglia, M. Ententa i kraje bałtyckie.

PRONIEMIECKI PLAN ANGLJI

Dalej Barthou przedstawił kwestję rozmów, prowadzonych ostatnio z Edenem. Zwrócił on uwagę min. Edenowi na groźny objaw rozwoju niemieckich organizacji para-militarnych niemieckich. Barthou poddał krytyce plan angielski. Nieuwzględniając okresu próbnego doprowadziłby

on do rozbrojenia Francji i dozbrojenia Niemiec, które już w pierwszym roku osiągnęłyby przewagę nad Francją pod względem ilości armat i czołgów. Plan ten poza tem nie daje żadnych gwarancji zastosowania sankcyj w razie napaści, gdyż przewidziane w nim konsultacje byłyby niewystarczające. Barthou przestrzegł min. Edena przed niebezpieczeństwem, na jakie wystawiona byłaby W. Brytania przez dozbrojenia Niemiec, które chcą doprowadzić swoje siły powietrzne do 50 procent sił powietrznych Francji. „Niemcy — zakończył minister Barthou — posiadając lotnictwo cywilne, które mogą bardzo łatwo przemienić w lotnictwo wojskowe i w ten sposób uzyskać natychmiastową przewagę”.

Przemówienie Barthou wywarło bardzo dobre wrażenie w komisji.

STANOWISKO FRANCJI

Paryż. (Tel. wł.) „Echo de Paris” reasumując wyniki rozmów rozbrojeniowych ostatnich dni oraz wywody ministra spraw zagranicznych Barthou w komisji, dowodzi do wniosku, że Francja stoi przed wyborem ograniczenia niemieckiego dozbrojenia przez układy międzynarodowe, albo też utrzymania i wzmocnienia obecnego stanu siły zbrojnej.

Naturalnie Francja nie zwlekałaby ani chwili z wyborem, gdyby dzięki porozumieniu międzynarodowemu udało się skutecznie i pewnie ograniczyć niemieckie zbrojenia. Lecz im dłużej spór ten trwa, coraz bardziej dochodzi się do przekonania, że Francja otrzymuje w tym kierunku propozycje, których mimo najlepszej woli nie można brać poważnie. Wybór jej nie powinien być zatem wątpliwy.

Komisarz obejmuje rządy

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś w południe odbyło się ostatnie posiedzenie dotychczasowego zarządu miasta Warszawy. Wzięli w niem udział dyrektorzy przedsiębiorstw miejskich, oraz urzędnicy wszystkich wydziałów magistratu.

Wiceprez. Szpotkański odczytał rozporządzenie rady ministrów o rozwiązaniu rady miejskiej i powołaniu komisarza. Następnie odbyło się przekazanie władzy komisarzowi Kościalkowskiemu w obecności wicemin. spraw wewnętrznych Korsaka. Urzędowanie

obejmie komisarz i wicekomisarze w poniedziałek. (w)

Budżet w Senacie

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś popołudniu Senat kończy dyskusję budżetową. Pozostał jeszcze budżet ministerjum skarbu, ustawa skarbowa, budżet inwalidki i emerytur, ale ponieważ kontyngent czasu został już prawie wyczerpany, przeto dyskusja będzie zapewne bardzo krótka. (w)

swej strony, że nie można negować istniejącej rzeczywistości — „niezależnie od przynależności do starszego, czy młodszego pokolenia”. Więc i powyższe uzasadnienie ogólnych różnic między dwoma pokoleniami jest względne, choć nie pozbawione w pewnej mierze realizmu.

Istotny realizm życiowy powiada przedewszystkiem, że dzisiaj wprawdzie całe społeczeństwo bite jest przez katastrofę gospodarczą, że jednak tragedja bezrobocia gnębi najbardziej młode pokolenie. Gorycz i ból, a czasami rozpacz rodzi w duszy młodej uczucie antagonizmu wobec żywiołów starszych, które, chociaż także biedują, mają jednak jeszcze „coś”.

Lekarstwo na ten stan psychiczny, będący następstwem oplakanych stosunków gospodarczych, istnieje w Polsce — według obozu narodowego — tylko jedno, a mianowicie w postaci skierowania gospodarczej ofensywności młodego pokolenia przeciwko Żydom i ich warsztatowi pracy i zarobkowania. To jedyna droga wyjścia, zbawienna dla młodego pokolenia, a zarazem dla całej Polski, bo wiedząca do unarodowienia jej życia ekonomicznego, i, co za tem idzie, również politycznego, kulturalnego i moralnego. Ale właśnie o tej drodze wyjścia „sanacja”, szczególnie zaś jej lewica, słuchać nie chce za żadną cenę.

Zresztą prasę „sanacyjną”, z bardzo małymi wyjątkami, interesuje nie po-

wyższe kapitalne zagadnienie polityki gospodarczo- i społeczno-narodowej, lecz jedynie kwestja „tarć w tutejszej grupie młodych endeków” pod kątem widzenia tego, co by z tarć owych — skapnąć mogło dla „sanacji”...

Ze „sanacją” wszystko, co może, robi, ażeby drogami krętymi dotrzeć do młodego pokolenia narodowego i w umyśle pewnych jednostek wytworzyć ferment, to rzecz wiadoma. Nie są też tajemnicą pewne między młodymi, na jednym z odcinków ich życia, nieporozumienia, wynikające z właściwego młodemu pokoleniu bujnego temperamentu. Jeżeli prasa „sanacyjna” objawy te rozdyma i na nich buduje wielkie nadzieje, nie będziemy jej w tem — jak już zaznaczyliśmy — powstrzymywali, tem bardziej, że wypływająca stąd przestroga dla odnośnych czynników narodowych nie zawadzi.

Niezależnie jednak od tego stwierdzamy, że myśl zbiorowa szerokich rzesz młodych nastawiona jest w sposób właściwy, zdrowy, zdecydowany. Rzesze te uważają utrzymanie zwartego obozu i frontu narodowego za elementarny nakaz sumienia narodowego, rozumieją tak samo dobrze, jak starsze pokolenie narodowe, że rozsądzenia polskiego obozu narodowego pragnąć mogą tylko przeciwnicy jego wewnątrz i wrogowie zewnątrz państwa.

Młodzi mają jasną świadomość, że w organizacji obozu narodowego stoją

im wszystkie drogi do pracy i wpływów otworem, że czynniki kierownicze Stronnictwa Narodowego są zdecydowanymi zwolennikami odmiadzania kadrow organizacyjnych i pragną, by elementy młodego pokolenia występowały coraz bardziej na front naszego życia narodowego, tak, jak to się też np. dzieje na gruncie wydawnictwa naszego.

Młodzi zdają sobie z tego dobrze sprawę, że cały obóz narodowy nie tylko platonicznie pragnie, ale stanowczo oczekuje od młodych — silnych charakterów i indywidualności, które w dążeniu obozu naszego wniosą nowe wartości i nową energję. Obozowi narodowemu nie potrzeba ludzi słabych i płytkich, a błyskotliwych, którzy zapowiadają się na ławach uniwersyteckich nadzwyczajnie, a następnie w życiu praktycznym toną w jego szarzyźnie i stają się pospolitymi zjadaczami chleba, czy zgoła karierowiczami. Nam potrzeba charakterów i indywidualności silnych siłą swej wewnętrznej, ugruntowanej wartości, swojej śmiałości, twórczej myśli, swojej twardej, nieugiętej woli, swego mądrego, karnego czynu.

To wszystko wiadome jest szerokim rzeszom rzetelnych młodych narodowców i dlatego zdrowa ambicja wiedzie ich ku temu, by obozowi narodowemu jak najwięcej takich mocnych ludzi dać i siłą ich charakterów i indywidualności poprowadzić obóz narodowy do ostatecznego zwycięstwa ku dobru narodu i państwa.

Nowy cios dla rzemiosła polskiego

B. B. uchwalił w komisji projekt nowelizacji ustawy przemysłowej — Posłowie Klubu Narodowego w obronie żywotnych interesów naszego rzemiosła

Warszawa. (Tel. wł.) Klub B. B. uchwalił wczoraj w sejmowej komisji handlowo-przemysłowej rządowy projekt, zmieniający zupełnie dotychczasowe prawo przemysłowe. Projekt uchwalony przedwzrostkiem godzi w cechy rzemieślnicze. Związki cechów zostaną skasowane a równocześnie ogranicza projekt rządowy bardzo silnie uprawnienia poszczególnych organizacji cechowych, stwarzając przymus należenia do cechów okręgowych, co pociągnie za sobą oprócz wielu innych złych stron obowiązku płacenia nader uciążliwych składek.

W toku dyskusji poseł Zieliński (Kl. Nar.) stwierdził, że projekt noweli jest niezgodny z obowiązującą dotąd konstytucją i nową ustawą o stowarzyszeniach, dlatego wnosi o odesłanie projektu do komisji konstytucyjnej. Wniosek ten został odrzucony.

Poseł Mazur (Kl. Nar.) poddał ostrej krytyce przepisy, przewidujące, że wszystkie zakłady przemysłowe obowiązane będą składać ministerstwu sprawozdanie o swoim stanie gospodarczym, o urządzeniach technicznych i nawet składzie personalnym, co jest zupełnie bezprzedmiotowe, ponieważ obecnie materiały te zbierają Izby Przemysłowo-Handlowe a nowe przepisy rozszerzą tylko biurokracizm, na który i tak już w Polsce dość się narzeka. Zamierzone wprowadzenie nowych inspektorów przemysłowych ma chyba na celu stworzenie nowych posad, które niezawodnie będą udzielane nie z punktu widzenia fachowego, ale z przy należności partyjnej.

Poseł Górczak (Kl. Nar.) przedstawił doniosłą rolę, jaką odegrało rzemiosło polskie na ziemiach zachodnich, a którego położenie nowa ustawa znacznie pogarsza. Wypowiedział się przeciwko tworzeniu wspólnych orga-

nizacji przemysłowych, do których mają należeć także Żydzi.

Poseł Lasota złożył w imieniu Kl. Nar. szereg poprawek, głównie dotyczących rzemiosła.

Za ustawą wypowiadali się oczywiście posłowie „sanacyjni” oraz

przedstawiciele ministerstwa przemysłu i handlu, dowodząc, że projekt daje przemysłowi nowe podstawy rozwoju.

Jak było naturalnie do przewidzenia, większość rządowa projekt uchwaliła. (w)

Niedola Polaków na Litwie

Ryga (PAT.) Donoszą z Kowna:

Urzędowa ag. litewska ogłosiła komunikat, że aresztowani przed paru tygodniami polscy działacze oświatowi i nauczyciele zostali z polecenia władz centralnych zwolnieni z aresztu.

Zwolnienie miało nastąpić w związku ze świętem 16-lecia niepodległości Litwy. Jak się jednak obecnie okazuje poszczególni komendanci powiatowi nie wykonali dotychczas zarządzenia swoich władz zwierzchnich i wielu na-

uczycieli polskich nadal pozostaje w więzieniu.

Ryga (PAT.) Wskutek zarządzenia litewskiego min. spr. wewn. kilku wyższych urzędników policji kowieńskiej zostało zwolnionych z zajmowanych stanowisk m. in. naczelnik policji kowieńskiej, Sztubris. W kołach politycznych twierdzą, że dymisje te pozostają w związku z ostatnimi antypolskimi demonstracjami w Kownie, podczas których władze wykazały zupełną bezczynność.

Dwa groźne wybuchy w Niemczech

Berlin. (Tel. wł.) W stoczni handlowej w Bonn wydarzył się wybuch kotła na znajdującym się w remoncie szklarni „Renania XI”.

Wskutek eksplozji maszynista i palacz zostali dosłownie ugotowani. Obu straż ogniowa natychmiast odwiezła do szpitala, gdzie palacz wkrótce potem zmarł. Maszynista walczy ze śmiercią.

Berlin. (Tel. wł.) W zakładach włókienniczych A. C. Mohra w Kellinghussen wybuchł zbiornik powietrz-

ny przy motorze Dieslowskim. Pokrywa zbiornika została wyrzucana z taką siłą, że przebiła dwa sufity i padła na dach fabryki, robiąc w sufitach 3-metrową wyrwę.

Wskutek tego wybuchu runęła ściana szczytowa, tak, że zachodziła obawa zawalenia się reszty budynku, który też rozebrano.

Przy eksplozji cudem uniknął śmierci właściciel fabryki, który osobiście usiłował uruchomić motor. Odnosił on tylko lekkie obrażenia.

„Czystka” w warszawskim magistracie

Warszawa. (Tel. wł.) Wobec nominacji mjr. Kościalkowskiego na komisarza rządu wskrzeszono działalność „Partii pracy”, do której zgłosili się jako członkowie rozmaici urzędnicy miejscy.

Komisarz Kościalkowski ma pobierać po 4400 zł miesięcznie, poza tem będzie miał mieszkanie służbowe i luksusową limuzynę. Wicekomisarze otrzymują po 2600 zł z komisarjatu rządu ma przejść do magistratu p. Jędrzejewicz, który ma objąć specjalnie sprawy personalne pracowników miejskich. Z końcem ub. r. z polecenia M. S. W. urządzono ankietę wśród urzęd-

ników, gdzie także zbierano informacje, dotyczące wysługi lat i emerytury.

W przyszłym tygodniu odbędą się wybory do zarządów Związków zawodowych pracowników miejskich. „Sanacja” gorliwie zabiega o opanowanie tych związków. Obecnie odbywają się wybory delegatów po poszczególnych wydziałach, ale te korzystnie dla „sanacji” nie wypadną. Wielu pracowników okazuje niesłychaną gorliwość „sanacyjną”, są to przedwzrostkiem tacy, którzy przeszli już przez rozmaite ugrupowania polityczne, a teraz wysuwają sztandar ochrony „Partii pracy”. (w)

Niesłychana prowokacja żydowska

W Wancerczowie pod Częstochową Żyd stał na czele szajki, która kradła metalowe krzyże z cmentarzy za jego namową

Częstochowa (tel. wł.) Ludnością wsi Wancerczów pod Mstowem wstrząsnęła wiadomość o nowej prowokacji żydowskiej.

Istnieje w Wancerczowie ogromny, wojenny cmentarz, znajdujący się pod nadzorem Młodzinar. Kom. Ochrony Grobów. Na cmentarzu tym spoczywają snem wiecznym żołnierze rosyjscy, austriaccy i polscy z czasów wojny światowej.

Przed kilku dniami przechodzący dozorca zauważył świeżo wylamane krzyże, żelazno-bronzone, w ilości około 15. Zaalarmowana policja wszczęła dochodzenia, w wyniku których wykryto złodziei. Są nimi Psiuk Jan, zam. w Częstochowie przy ul. Złotej 12 i Siwy Józef, ul. Złota 10,

Moralnym jednak sprawcą dokonywanych kradzieży, ich inspiratorem, oraz podżegaczem i paserem zarazem okazał się w wyniku śledztwa Jarząbek Fajwel (Żyd), Katedralna 7, handlarz starego żelastwa itp. rzeczy, pochodzących w większej części — jak wykazały dochodzenia — z kradzieży.

Żyd Jarząbek namawiał Polaków do kradzieży, placąc im za krzyże groszowe sumy. Następnie krzyże te lamal młotem, stapiał i sprzedawał. W ten sposób Żyd sprzedał 152 krzyże, przyczem znalazł u niego około 150 kg polamanych i stopionych metali. Wartość poszczególnego krzyża wynosi ok. 25 zł. Wszystkich sprawców kradzieży aresztowano.

Wizyta min. Barthou

Paryż. (Tel. wł.) W związku z niezrealizowanym projektem byłego min. spraw zagranicznych Paul Boncoura odwiedzenia całego szeregu stolic wschodnio-europejskich, w liczbie tej Warszawy, Pragi, a ewentualnie Moskwy, nowy min. Barthou obecnie postanowił zamiar ten wkrótce wykonać.

Półrządowo w związku z tem komunikują, iż min. Barthou zamierza złożyć wizytę w Warszawie i w Pradze. Odwiedzenie Moskwy w komunikacie nie jest poruszone. Dokładna data podróży ministra nie została ustalona, gdyż zależy to od rozwoju położenia wewnątrz i zewnątrz politycznego.

Zakończony strajk

Paryż (PAT.) Trwający zgórą 5 tygodni strajk szoferów taksówek został wczoraj zakończony. Szoferzy uzyskali pewne zniżki w opłatach za benzynę.

Stan pogody w Polsce 2. III, o godz. 14: Pogoda pochmurna z drobnymi gdzieniedzie opadami utrzymywała się w całej niemal Polsce i tylko w północnej części Wileńszczyzny występowały przejaśnienia. Temperatura o godz. 14 wynosiła: — 6 stopni w Wilnie, — 4 w Pińsku, Łucku i Suwałkach, — 1 w Warszawie, Gdyni i Dęblinie, 0 we Lwowie, 3 w Poznaniu, Kaliszu i Krakowie, 4 w Cieszynie i 8 w Zakopanem.

Przepowiednia pogody na niedzielę: Mglisto i pochmurno z miejscowymi nieznacznie opadami przy temperaturze bez zmian.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.30 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.28 zł.

Kurs mark i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu. Płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach — zł gotówka 209.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach — zł, gotówka 172.49 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 3. 3. 1934 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 57.—% oraz za 4% prem. dol. 52.—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% dol. listy zast. 49.50 (przy kursie dolara 5.32) zaś 4½% dol. listy zast. w złocie ofiarowano — bez obrotu — po 44.—%. Poza tem poszukiwano 4% listy zast. konwert. po 41.50 oraz 4½% złotych listy zast. po 44.— jedno i drugie bez od dawców.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 77.—.

R.K.O. miasta Poznania

przyjmuje wkłady oszczędnościowe

od 1 zł pocz.

nr 4 751 4 837

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej Papieru procentowe:

(Kurs w procentach nominału)
5% pożyczka konwersyjna 57% P.
4½% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5,32 49½% P.

(Kurs w złotych)
4% pożyczka premj. dol., serja III 52.— P.

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 77.— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 3. 3. 1934 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto 707 g/l. 2. pszenica 742 g/l. 3. owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne

Żyto 597,5 tonn par. Poznań	14,75
Żyto 90 tonn par. Poznań	14,68
Żyto 60 tonn par. Poznań	14,65
Żyto 60 tonn par. Poznań	14,60
Owies 60 tonn par. Poznań	12,00
Owies 30 tonn par. Poznań	11,90

Ceny orientacyjne

Żyto	14,50—14,75
Usposobienie spokojne	
Pszenica	18,00—18,25
Usposobienie spokojne	
Jęczmień browarowy	15,50—16,50
Usposobienie spokojne	
Jęczmień 695—705 g/l	15,00—15,50
Jęczmień 675—685 g/l	14,50—15,00
Usposobienie spokojne	
Owies nadający się gęstewu	11,75—12,25
Usposobienie spokojne	
Owies	11,50—11,75
Usposobienie spokojne	
Mąka żytnia I gat. 0,55%	21,00—22,00
wł. w	
Mąka żytnia I gat. 0,65%	19,50—20,50
wł. w	
Mąka żytnia II gat. 55—70%	16,50—17,50
wł. w	
Mąka żytnia poślednia ponad 70% wł. w	13,00—14,50
Mąka żytnia razowa 0,95%	17,00—18,00
wł. w	
Usposobienie spokojne	
Mąka pszenna gat. IA 20%	32,75—34,50
wł. w	
Mąka pszenna gat. IB 45%	29,75—32,00
wł. w	
Mąka pszenna gat. IC 60%	28,25—30,50
wł. w	
Mąka pszenna gat. ID 65%	26,75—29,00
wł. w	
Mąka pszenna gat. II 45-65%	24,75—27,00
wł. w	
Mąka pszenna gat. III pośl. A 65—70% wł. w	18,00—20,00
Mąka pszenna gat. III pośl. B ponad 70% wł. w	15,00—17,00
Usposobienie spokojne	
Otręby żytnie z przemiału standardowego	9,25—10,00
Otręby pszenne z przemiału standardowego	11,00—11,50
Otręby pszenne grube z przemiału standardowego	11,50—12,00
Rzepak zimowy	44,00—45,00
Siemie lniane	47,00—50,00
Gorczyca	33,00—35,00
Wyka latowa	13,50—14,50
Peluszka	14,50—15,50
Groch Viktoria	22,00—23,00
Groch Folgera	20,00—23,00
Lubin niebieski	6,50—7,50
Lubin złoty	9,25—10,25
Seradela	13,00—14,00
Koniczyna czerwona surowa	170,00—200,00
Koniczyna czerwona 95—97% czyst.	210,00—235,00
Koniczyna biała	60,00—100,00
Koniczyna szwedzka	90,00—120,00
Koniczyna żółta odłuszczona	90,00—110,00
Koniczyna żółta w łuskach	30,00—35,00
Przelot	90,00—110,00
Tymoteusz	25,00—30,00
Rajgras angielski	44,00—50,00
Płatki ziemniaczane	14,00—15,00
Makuch lniany w taflach	18,75—19,25
Makuch rzepakowy w tafl.	14,50—15,00
Makuch słonecznik. w tafl.	14,25—15,25
Srut Soja	19,50—20,00
Mak niebieski	42,00—48,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 735 tonn, pszenicy 570 tonn, jęczmienia 45 tonn, owsa 15 tonn, maki żytniej 163,5 tonn, maki pszennej 37 tonn, otrąb żytnich 154 tonn, otrąb pszennych 133 tonn, kaszy jęczmiennej 3 tonn, lubinu niebieskiego 90 tonn, wyki 2,5 tonn, grochu Viktoria 4 tonn, seradeli 15 tonn, bobiku 15 tonn, makuchu słonecznikowego 15 tonn, nasion 14,9 tonn, siemienia lnianego 1,5 tonn, cukru gronowego 5 tonn, maki ziemniaczanej 30 tonn, weiny 0,5 tonn, maku niebieskiego 0,3 tonn.

W kraju i w świecie

Naród

Dnia 23-go lutego r. b. w Brukseli na-
zajutrz po pogrzebie bohaterskiego i
promiennego rycerską uczciwością kró-
la Alberta I-go, syn i następca jego,
Leopold III-ci, przybył do pałacu naro-
du, tj. do siedziby parlamentu, gdzie,
po odczytaniu przez prezydenta Senatu
oświadczenia obu izb, skierowanego
doń, złożył przysięgę:

„Przysięgam, że będę przestrzegał
konstytucji i praw narodu belgijskiego,
oraz bronił nienaruszalności obszaru.“

Następnie wygłosił król pierwszą
swą mowę tronową, w której wstępie o-
świadczył:

„Ród królewski belgijski pozostaje
w służbie narodu. Mam stanowczą wo-
lę niezapomnienia o tem nigdy. Wszy-
scy Belgowie rozumieją dobrodziejstwo
tego ścisłego związku między narodem
i królem.“

Młody król powołał się tu na wzór,
przekazany mu przez ojca, którego tro-
ską i cnotą było, jak powiedział, odda-
nie się sprawie narodu. Nie były to
czcze słowa. Kiedy Albert I-szy, po
czteroletniej wojnie światowej, wracał
w listopadzie 1918 do ojczyzny, której
ostatniego wolnego skrawka bronił do
upadłego, skierował swe kroki w Bru-
kseli również do tego pałacu narodu,
aby, jak oświadczył, zdać sprawę naro-
dowi z działań swoich i wojska. Z bie-
giem lat zaś jak dzisiaj przypominają
wszyscy, którzy stykali się ze zmarłym
królem, coraz dobitniej mówił on o
służbie narodowi jako o najwyższym
zadaniu obywatelskiem wszystkich
Belgów, włączając w to i siebie nietyl-
ko słowami, lecz i czynami.

Z kraju, który zdobył sobie szacun-
ek całego świata swem bohaterstwem,
z życia jego zmarłego króla, który był
jedną z najpiękniejszych postaci na-
szych czasów w całej pełni duchowego
znaczenia tej nazwy, z pierwszych słów
nowego króla, brzmi zatem donośnie
naczelnie wskazanie:

„Najwyższym pojęciem życia pań-
stwowego jest naród.“

I nie jest to tylko coś przekazanego
niejako bezwładnie z przeszłości, cho-
ciaż i ten płaszcz wieków wcale nie u-
chybia, a raczej zdobi, lecz jest żywą,
w naszych oczach wylaniającą się, idą-
cą w przyszłość prawdą właśnie teraż-
niejszości i przyszłości życia państwo-
wego.

W Polsce zrozumienie tej prawdy
było bodaj wcześniejsze i głębsze, niż w
znaczej części innych krajów. Wcze-
niejsze dlatego, że od wieków naród, w
ówczesnym pojęciu, powołany był u nas
do stanowienia o swych losach i do od-
powiedzialności za nie. Głębsze dlatego,
że przez wiek zgórą niewoli, nie
mając państwa, zdołaliśmy żyć w su-
mieniu własnym i w budzącem się raz
w raz sumieniu świata i doczekać się
zmartwychwstania państwowego, dając
świadczenie, że duszą nieśmiertelną jest
naród, a państwo jego ciałem. Podwa-
liny tej prawdy są przeto w Polsce zbu-
dowane z epoki przeżyć, których nikt i
nic nie przemoże.

Po odrodzeniu państwem, w kon-
stytucji z 17-go marca, dotychczas obo-
wiązuje, która ma liczne niedosko-
nałości, nie zбочono jednak z drogi,
którą wiara polska wskazywała, sta-
wiając na samem jej czele naród jako
piastuna losów i władzy Rzplitej.

Obecny zamysł zmiany konstytucji
państwa według projektu B.B. zesu-
nął całkiem imię narodu podstawo-
wych urzędzeń naszego życia zbioro-
wego. Fakt ten mówi sam za siebie.

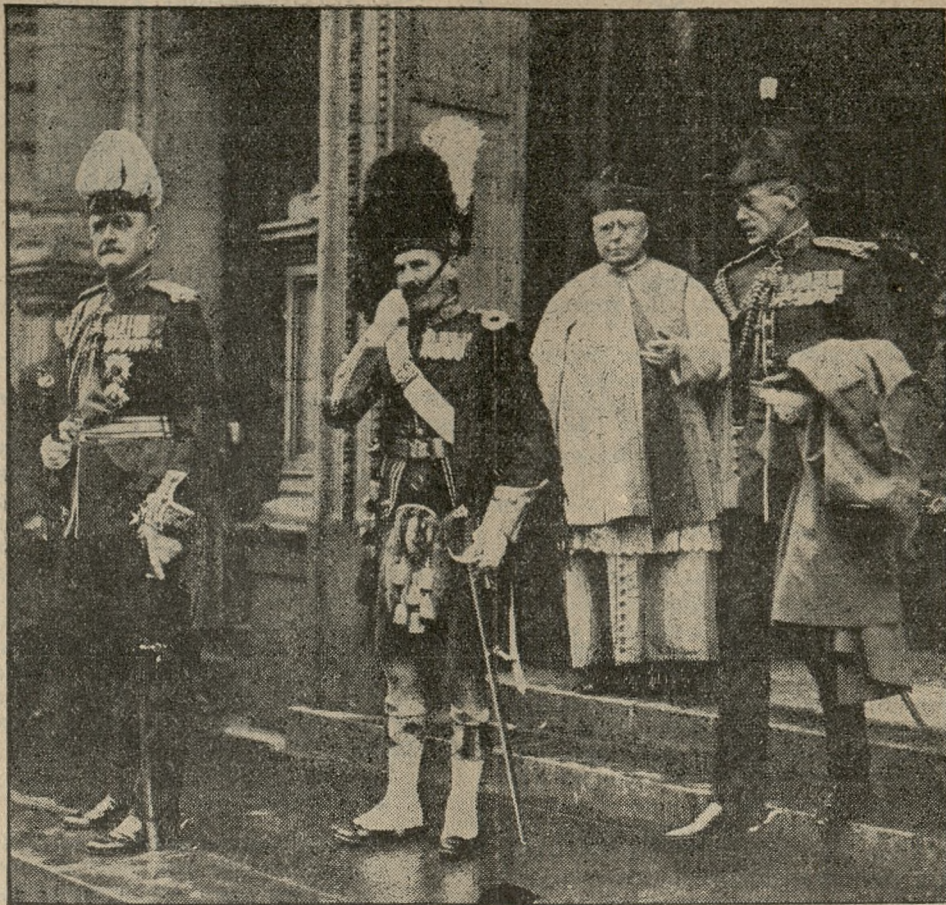
STANISŁAW STROŃSKI.

Zniesienie dwóch województw?

Obiegają pogłoski, że wojewódz-
twa białostockie i kieleckie mają ulec
likwidacji. Dotychczasowy wojewoda
białostocki p. Kościakowski mianowa-
ny został, jak wiadomo, komisarzem
m. Warszawy.

MECHANIK

precyzyjny, obznajmiomy z ele-
ktrotechniką samochodową, ze
znajomością języka niemieckiego
poszukiwany. Oferty do eksped.
Kurjera Poznańskiego p. zg 5723

Echa tragicznej śmierci króla belgijskiego. Zdjęcie dokonane po nabożeń-
stwie żałobnym w Katedrze Westminsterskiej.

Ameryka szuka wyjścia z labiryntu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Nowy Jork, w lutym.

Hasłem dnia jest poszukiwanie przez
sfery liberalne, nieraz trącające radyka-
lizmem, wartości duchowych, na któ-
rych możnaby oprzeć „Nową Amerykę“
budowaną przez Roosevelta. Można na-
reszcie zauważyć, iż koła wywierające
decydujący wpływ na kierownictwo na-
wą państwową, pragną odrodzenia spo-
łeczeństwa doprowadzonego do ruiny
pogonią za dolarem. Jest to odruch no-
wy, lecz pozwalający wierzyć w lepszą
przyszłość Stanów Zjednoczonych.

W związku z tem rodacy nasi, osie-
dleni na ziemi Waszyngtona, odegrać
mogą poważną rolę. Dotychczas ustrój
tego kraju, bądź co bądź wzorowany na
angielskim, obcy był tradycjom pol-
skim. Łatwiej przyswajająca sobie an-
glo-saskie zwyczaje ludność napływo-
wa niemiecka, żydowska i irlandzka
korzystała z bierności Włochów i Pola-
ków, aby sobie zapewnić wpływy poli-
tyczne. Ci asymilowani imigranci dzia-
łali przedewszystkiem w ramach stron-
nictwa demokratycznego, a także po-
niekąd i republikańskiego.

Przy obecnym przewartościowaniu
pojęć politycznych i społecznych, zau-
ważyć można krystalizowanie się pro-
gramu odrodzeniowego z jednej strony
a konserwatywnego z drugiej. Pierwszy

mający swych przedstawicieli w Bia-
łym Domu, poszukuje drogi wyjścia z
chaosu spowodowanego zmaterializo-
waniem narodu zepsutego przez dobro-
byt, odrzuca anglo-saskie tradycje kul-
turalne i udaje się niejako na rynek
światowy, aby szukać natchnienia. Otóż
w związku tem właśnie zjawiskiem
może wychodzić polskie współpraco-
wać w roli pośrednika między skarbcem
naszego dorobku umysłowego a
pustynią, pozostawioną przez całe lata
gospodarki rabunkowej, obliczonej na
zyski w dolarach i centach.

Eksperyment amerykański postępu-
je naprzód i — w przeciwnieństwie do
tego co zaznaczaliśmy kilka miesięcy
temu, pisząc z Kalifornji — rezultaty
dotadnie są widoczne szczególnie na
polu odrodzenia duchowego. Drastyczne
pociągnięcia Roosevelta zmuszają szer-
szą publiczność do myślenia. Jest to
zjawisko w tutejszych warunkach za-
dziwiający, które pozwala spodziewać
się, iż Ameryka wyjdzie z labiryntu i
da przykład innym narodom nietylko
jak budować drapacze nieba, lecz także
jak wybawić ludzkość z plagi wybuja-
łego materializmu. Byłoby to niejako
rehabilitacją autorytetu, utraconego w
oczach opinji świata.

Jan Drohojowski.

Żydzi w Europie siedzą „na wulkanie“

„Moment“ z 20 bm. podaje wywiad
swego korespondenta w Tel Awiwie z
niejakim dr. Rosenfeldem, który zwie-
dził ostatnio kraje Europy, badając sy-
tuację żydowską. Żydzi już czują, że
znajdują się jakby na wulkanie:

„Zwiedziłem kraje, posiadające odręb-
ną kulturę, język, różniące się całkowicie
swojami warunkami politycznymi i gospo-
darczemi, a jednak wszędzie rzucił mi się
w oczy ogólny rys charakterystyczny: czy
w dalekiej Finlandji, czy na Litwie, czy w
błogosławionej Bułgarji, czy nowożytniej
Turcji — wszędzie Żydzi stracili ostatecz-
nie swoją wiarę w „pewność żydowskiego
jutra“. Tysiące lat bytu w rozproszeniu
przyzwyczaili przecież Żydów do niepew-
ności, a jednak ruch hitlerowski, który
rozszerzył się w ostatnich miesiącach nie
tylko w Niemczech, wywołał w duszach
żydowskich uczucie, że my, Żydzi, siedzi-
my na wulkanie, który każdej chwili mo-
że wybuchnąć.“

Ruch hitlerowski wywarł silny
wpływ na ludność rdzenną w krajach
bałtyckich. Np. na Litwie przyjął on
formy zewnętrznie... przyjazne dla
Żydów:

„Przecież Żydom nie mamy nic — twier-
dzą Litwini — są zupełnie przyzwoiłi lu-
dzie, ale nam, Litwinom, również coś się
należy; wywalczyliśmy niepodległość poli-
tyczną, chcemy przeto również zdobyć nie-

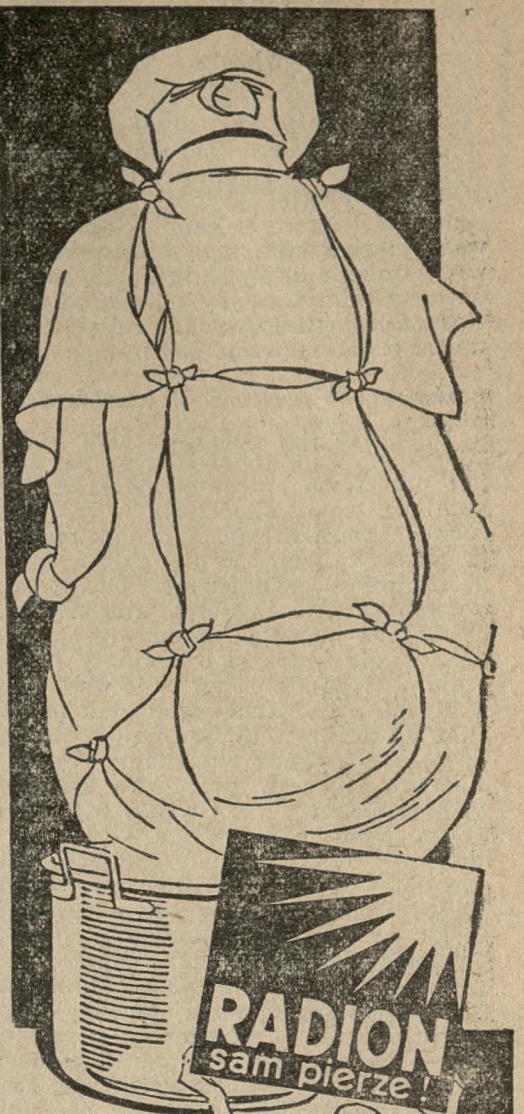
zależność gospodarczą. Czy nam nie na-
leżą się czysto-litewskie fabryki, sklepy,
spółdzielnie? Walka w „białych rękawicz-
kach“, prowadzona z Żydami na Litwie,
ma te same jednak skutki, co walka Hitle-
ra, kierowana jego „brudnymi łapami“. To
samo jest na Łotwie.“

Nastroje w Europie zachodniej rów-
nież zmieniły się:

„Europa zachodnia już nie jest ta, któ-
ra była, Hitler ma tutaj sporo zwolenni-
ków w tych właśnie państwach, które sta-
nowiły twierdzą liberalizmu — w pierw-
szym rzędzie w Anglji, Francji, Szwajca-
rji, Belgji i Holandji. Hitlerizm w tych
krajach jest jeszcze ukryty, ale każdego
dnia może wybuchnąć z wielką siłą.“

Zakazane zebrania akademickie

Z powodu zajęć, wywołanych w
czwartek na uniwersytecie poznańskim
przez czynniki „sanacyjne“ na zebraniu
informacyjnym Młodzieży Wszechpol-
skiej, rektor Uniwersytetu zakazał urzą-
dzenia jakichkolwiek akademickich ze-
brań przedwyborczych. Również walne
zebranie Bratniej Pomocy, zapowiedzia-
ne na dzień 5 marca, nie odbędzie się.
Wybory do Bratniej Pomocy odbędą się
w dniu 12 marca.

4.000
pral-
cieradeł

pierze gospodyni w ciągu swe-
go życia. To jednak tylko ula-
mek trudu, jakim przez całe
życie dla większości gospodyń
jest pranie.

Żadna gospodyni nie powinna
się dziś już męczyć praniem.
Stało się ono łatwym i pros-
tem... istnieje przecież Radion!

TO TAKIE PROSTE:

- rozpuścić w zimnej wodzie
- gotować przynajmniej 15 minut
- plókać wpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie.

Bez tarcia i szcótowania
staje się bielizna w krótkim
czasie czysta i śnieżno biała.

Nie męcz się
weź
RADION

Pr 3203-62,47

Nowe Kadenowe źródło dochodu

Warszawa. (Tel.ł wi.) Mówią, że
w najbliższym czasie będąc powołane
do życia Tow. Krzewienia i Popierania
Kultury Filmowej w Polsce, na które-
go czele ma stanąć Kaden-Bandrow-
ski. Fundusze nowa instytucja ma
czerpać z opłat, pobieranych od fil-
mów zagranicznych, wwożonych do
Polski.

Dokoła mowy Rosenberga

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“.)

Berlin, 2 lutego.

W ostatniej korespondencji wskazaliśmy, że partja narodowo-socjalistyczna, a w szczególności Hitler sam posiada wysokie wyobrażenie o sile i zwartości Kościoła katolickiego. Rozważając znaczenie mowy Rosenberga, wygłoszonej dnia 22 lutego b. m. w operze Krolla i ustępy jej, dotyczące stosunku partji do wyznań religijnych, trzeba te rzeczy wziąć pod uwagę.

Karol Wielki i Widukind

O mowie tej napisała katolicka „Germania”, że stanowisko w niej zajęte umożliwia porozumienie z katolikami na temat współżycia w ramach rządu hitlerowskiego. A jednak mowa ta, mimo, że widać w niej było wyraźne staranie o odsunięcie się od „sporu o dogmaty” i że zawierała ona stwierdzenie, że „partja narodowo-socjalistyczna nie walczyła o dogmaty i też o nie walczyć nie będzie”, nie wszędzie w kołach katolickich została tak przyjęta, jak to uczyniła „Germania”, licząc się z rozmaitemi względami. Wystąpienie Rosenberga przeciwko Karolowi Wielkiemu i przeciwstawienie mu wodza saskiego Widukinda, — wspomnieliśmy o tych zapatrywaniach już dawniej — z tem, że Hitler jest wcieleniem Widukinda w dwudziestym wieku, było bardzo znamienne, jeżeli się zważy, że Karol Wielki dopiero po oświeceniu zwycięstw nad Widukindem zmusił saski do przyjęcia chrztu. Dzisiaj — na przełomie tysięcy — brzmią dosłownie odnośne zdania mowy — możemy oświadczyć, że, jeżeli książę Widukind uległ w ósmym stuleciu, to zwyciężył on w dwudziestym stuleciu w Adolfie Hitlerze.”

To jest ryzykowne zdanie z punktu widzenia katolickiego, a znajdzie się takich rzeczy więcej. Rosenberg wystąpił poza tem, nie wymieniając wprawdzie nazwiska, ostro przeciwko kardynałowi Faulhaberowi z powodu jego kazań, chociaż zaznaczył, że polemika zwraca się przeciwko wywodom historycznym kardynała o Germanach, a że nikt „jako urzędowa osobistość” partji nie będzie go krytykował w sprawie dogmatów. Sprawy nowych ruchów religijnych określił Rosenberg w zdaniu: „Poważamy państwowo uznane kościoły, ale także te dążenia, które szukają nowych religijnych form”.

Rozumiejąc i poważając fakt odrzucenia tych dążeń przez inne wyznania — mówił dalej Rosenberg — „nie przywiązujemy sobie jednak ani jako ruch, ani jako państwo prawa przedstawiania przywódców tych dążeń, jako niedojrzałych zapaleńców”. Tu już osobisty sentiment Rosenberga ujawnił się wyraźnie.

Brunatna koszula a religja

„Ruch narodowo-socjalistyczny nie może być bowiem narzędziem jakiegokolwiek wyznania (Handlanger) — brzmi inne zdanie mowy — a poza tem, kto wdziawa koszulę brunatną ten przestaje być katolikiem, ewangelikiem, czy też niemieckim chrześcijaninem, a jest wyłącznie tylko członkiem walczącym całego niemieckiego narodu.”

Nie możemy na tem miejscu obszerniej rozwodzić się nad treścią mowy, ani jej analizować szczegółowo. W krótkich słowach wynika z niej następujące stanowisko: Ruch narodowo-socjalistyczny jako taki nie wdaje się w spory religijne. W charakterze urzędowym partji nie wolno występować za albo przeciw jakiemuś wyznaniu, a więc nie przeciwko katolicyzmowi, jednak tak samo nie przeciwko ruchom religijnym, dążącym do reform w kierunku „germanizowania” religji. Prywatnie jednak każdy może

zajmować stanowisko, jakie mu się podoba. Ruch narodowo-socjalistyczny nie zamierza bowiem stawać się specjalnym protektorem (Rosenberg użył wyrażenia „Handlanger”) jakiegoś wyznania.

„Narodowo-socjalistyczna partja — powiedział — oświadczała zawsze, że uznaje i pragnie chronić każde szczere (echt) wyznanie, które nie sprzeciwia się wartościom germańskim.”

Otóż to sformułowanie, a zwłaszcza zdanie „o ile nie sprzeciwia się...” jest bardzo charakterystyczne. Punkt 24 programu partyjnego żąda również wolności dla poszczególnych wyznań z tem samem zastrzeżeniem: „o ile nie wykraczają przeciwko poczuciu etycznemu i moralnemu rasy germańskiej”.

To zastrzeżenie było i jest dla Kościoła katolickiego niebezpieczne, tembardziej, że właśnie Rosenberg w swojej książce „Der Mythos des XX Jahrhunderts”, umieszczonej niedawno na indeksie, rozwija teorię, że chrześcijaństwo, a specjalnie Kościół katolicki i jego nauka sprzeciwia się i ogromnie szkodziła w historii rozwojowi wartości rasy germańskiej.

To też odbyły się swego czasu rozmowy na ten temat z Hitlerem, który w ich wyniku, mówiąc w Reichstagu, o stosunku do religji, opuścił to zastrzeżenie, co umożliwiło pozytywne ustosunkowanie się Kościoła katolickiego do hitleryzmu. Powrót Rosenberga do tego zastrzeżenia nie mógł więc w kołach Kościoła katolickiego być dobrze widziany. Wogóle zaś jego osoba jako wychowawcy światopoglądowego partji, i to zwłaszcza wychowawcy młodzieży niemieckiej, sama w sobie stanowi silne obciążenie stosunków hitleryzmu z Kościołem katolickim. Przed mową i po mowie jego w operze Krolla śpiewał chór H. J. (Hitler-Jugend). Niepodobno też było nie zauważyć, że specjalnie ustępy o Karolu Wielkim i Widukindzie oraz zwroty, mogące być zrozumiane jako skierowane przeciwko Kościołowi, zostały przez zebranych manifestacyjnie oklaskane.

Hitler nie przyszedł

Mowa miała być wygłoszona, jak opiewała zaproszenie „w obecności Führera”. I tu zaszedł ciekawy incydent. Oto przed jej rozpoczęciem zastępca Hitlera w partji minister Hess oświadczył, że Hitler z powodu pewnej wizyty zagranicznej w ostatniej chwili przybyć nie mógł. Jesteśmy przeciwnikami zwracania zbyt wielkiej uwagi na to, czy ktoś gdzieś był, czy nie był i z jakiego powodu, bo łatwo w ten sposób niejedno, fałszywie sobie wytłumaczyć. Jednak w tym wypadku nieobecność Hitlera komentowano dość szeroko, tembardziej, że krótko po godzinie dziewiętej Hitler w towarzystwie Goebbelsa zjawił się w Sportpalaście, ażeby przyjrzeć się — popisom sportowym Sonji Henje. Prowizoryczną łóżkę dla niego przygotowano już podobno po południu. Mimowoli narzuca się więc przypuszczenie, że Hitler postanowił jednak osobiście przez swoją obecność nie kłaść kropki nad i w mowie Rosenberga. Tak w każdym razie rzecz ta została tutaj w wielu kołach zrozumiwana.

Pozostaje więc mowa Rosenberga jako oficjalnego wychowawcy partji, wygłoszona w obecności zastępcy „Führera” Hessa, ministra Fricka i wielu dostojników partyjnych, a więc mimo wszystko oficjalna, jednak wygłoszona wbrew zapowiedzi nie w obecności Hitlera. Nie przyszedł na nią także Goebbels, który wolał się razem z Hitlerem przyglądać popisom łyżwiarskim Sonji Henje. W tym związku uderzyło również trochę, że organ Goebbelsa „Der Angriff” dał krótkie streszczenie mowy Rosenberga na czwartej stronie, podczas gdy „Völkischer Beobachter” zrobił z niej wielką sensację i główną treść numeru.

Nie ulega wątpliwości, że na stosunek do Kościoła katolickiego, a przede wszystkim także stosunek do nowych prądów religijnych są w partji rozmaite zapatrywania. Istnieją niewątpliwie przeciwnicy Rosenberga, uważając, że jego osoba stanowi pewne obciążenie i wywołuje komplikacje, jednak nie ulega również wątpliwości, że z drugiej strony posiada on bardzo poważne wpływy, i dużo zwolenników, i to właśnie tych, którzy upatrują w Rzymie główne niebezpieczeństwo dla rasy i pierwiastków germańskich. To zapatrywanie jest w ideologii partyjnej bardzo głęboko zakorzenione i na-

ZAMIAST TRANU
PRZY WYCZERPIANIU OCÓLNEM
I POWIĘKSZENIU GRUCZOŁÓW
STOSOWANY JEST

SMACZNY
W
UZYCIU
JECOROL
MAG. A. BUKOWSKIEGO

ng 4937

prawo żywotne i silne. Rosenberg jest jego głównym przedstawicielem. Jak dalece ujawniać się ono będzie w „wychowywaniu” partji, narazie nie wiadomo. Nie wiadomo też, jak w praktyce rozgraniczają się zadania ministerstwa propagandy i oświecania narodu, na którego czele stoi Goebbels, i zadanie wychowywania partji w światopoglądzie narodowo-socjalistycznym, które przypada w udziale Rosenbergowi. Będąc obydwaj fanatycznymi „hitlerowcami”, stanowią oni jednak niewątpliwie zupełnie odmienne typy psychiczne.

Czy dojdzie do zatargu?

W każdym razie sprawa stosunku do Kościoła katolickiego jest obecnie jednym z najpoważniejszych zagadnień wewnętrznej polityki niemieckiej, chociaż na zewnątrz się o tem zupełnie nie pisze i nie mówi. Trudności są tu bardzo duże i nie wszędzie panuje optymizm. Dużo zależy od tego, jak się rozwiną rokowania, toczące się między rządem niemieckim a Stolicą Apostolską w sprawie stowarzyszeń katolickich, a zwłaszcza katolickich związków młodzieży. Są one bardzo trudne wobec tendencji „zestrojenia” ich, a tem samem wyjęcia z pod wpływu Kościoła i podporządkowania ich wyłącznej partji. Mowa „Reichsjugendführera” Baldura von Schirach, wygłoszona w tych dniach w Stuttgarcie, zwracająca się przeciwko „osobnemu” istnieniu związków młodzieży katolickiej, napewno ich nie ułatwi. Z drugiej strony należy raz jeszcze podnieść, co już pisaliśmy kilka tygodni temu, że w rządzie istnieją poważne siły, pragnące uniknąć konfliktu. Z bardzo autorytatywnej strony rządowej usłyszałem niedawno, piszący te słowa, zapewnienie, że się do konfliktu absolutnie nie dąży, i że wobec tego też do niego nie dojdzie. Było to powiedziane bardzo zdecydowanie, i zgodne jest z powyższymi nazskicowaniami przesłankami polityki Hitlera. Jest wobec tego rzeczą wysoce interesującą, jak sprawy te ostatecznie zostaną uregulowane.

JERZY DROBNIK.

FOSFATYNA FALIERA

DA TWEMU DZIECKU SIŁĘ i ZDROWIE

WARSZAWA, GRZYBOWSKA 88.

Tg 163

Skąd wolnomyśliciele czerpią dochody?

„Bunt Młodych” z dnia 20 lutego zamieszcza następującą wiadomość, opatrzoną tytułem „Skandal”:
„W Warszawie wychodzi piśmie „Wolnomyśliciel”. Jest ono wypełnione tak obrzydliwymi, tak wstrętnymi bluźnierstwami, że naprawdę nie mogą mi one przejść przez gardło...
„Jeżeli takie plugawe robactwo w Polsce — to jeszcze nic dziwnego. Dla plugawców tych można mieć tylko litosć, jak zresztą dla wszystkich, których Pan Bóg karze odebraniem rozumu. Ukarali zresztą sami siebie, ogłaszając żądanie, aby Polska nie opiekowała się losem księży uwięzionych w Rosji.
„Jest w tem wszystkim jednak coś dziwnego i niepokojącego. „Wolnomyśliciel” wydawany jest za pieniądze, pochodzące ze skarbu państwa. „Związek Myśli Wolnej” posiada mianowicie w Warszawie kolekturę losów, z której

dochodu wydaje swoje bluźnierstwa. „I to się dzieje w Polsce, gdzie katolicy placą olbrzymią większość podatków.” (KAP.)

Z Stronnictwa Narodowego

Wydział młodych w Pobiedziskach

Odbyło się zebranie organizacyjne wydziału w wypełnionej sali. Zagaił w zastępstwie p. dra Bartłtza, p. Binkowski, który powitał przybyłych z Poznania p. pos. Witkowskiego i p. Kalczyńskiego oddając dalsze przewodnictwo zebrania w ręce pierwszego. P. poseł, omówił sprawę zakładania wydziału młodych oraz podał rozważaniom ostatnie wydarzenia na odcinku polityki wewnętrznej i zagranicznej. Następnie wygłosił referat organizacyjny p. Kalczyński. Obu referatów wysłuchano z zainteresowaniem, a mówcom dziękowano gorącymi oklaskami. W dyskusji zabierali głos: p. Binkowski, p. Kęsicki i in. Na kierownika wydziału młodych wybrano jednogłośnie p. Michałowskiego Jana, na zastępcę p. Bączkowskiego Antoniego, sekretarzem p. Jakubowskiego Kazimierza, a skarbnikiem p. Marciniaka Czesława.

Wydział młodych w Łasku

Odbyło się zebranie Stronnictwa Nar. i wydziału młodych, które zagaił p. prezes Patz. Sprawy organizacyjne obszernie omówił kierownik wydziału p. Matecki Stanisław. W ożywionej dyskusji zabierali głos pp.: Piotrowski St., prezes Patz, skarbnik Piotrowski W., Siebert St., oraz kierownik Matecki. Po wyczerpaniu porządku obrad odśpiewano Hymn Młodych.

Wydział młodych na Wildzie

Zebranie zagaił kierownik p. Grzeszkowski Leon, referat wygłosił p. Kerom, który omówił obszernie zagadnienie ruchu młodych. W dyskusji zabierali głos pp.: Grzeszkowski, Dembiński, Büttner i in. Następnie omawiano sprawy organizacyjne. Zastępstwo kierownika powierzono p. prof. Roskoszowi. Zebrania wydziału młodych odbywać się będą w każdą pierwszą środę po 15-tym. W wolnych głosach przemawiali pp.: prof. Roskosz, Kubis, Szyszko i p. prezes prof. Krajewski.

Donosimy, że nabyliśmy wyłączne prawo wyrobu

muchołapek

światowej marki AEROXON wraz z oryg. syst. fabrykacji T. Kaiser Liestal, Szwajcarja.

Naśladownictwa w nazwie lub opakowaniu będą bezwzględnie sądowo ścigane a zapasy towarów w składach fabrycznych lub też u kupców konfiskowane na mocy art. 111 Rozp. z dnia 22. 3. 1928. Tg 259

Altesse-Wisła S. A.

dział chemiczny
Kraków.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE

Zebranie plenarne z referatem p. posła J. Kaweckiego, odbędzie się w poniedziałek, 5 b. m. w salce Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO ŁAZARSKO-JEŻYCKIE

Zebranie plenarne z referatem p. red. Bohdana Jarochońskiego odbędzie się we wtorek, dnia 6 bm. o godz. 20 w sali zebrań p. Modzelewicka, Grunwaldzka 11.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO GÓRCZYN

Zebranie plenarne z referatem p. red. Fr. Soltysiaka na temat: „Gospodarcze położenie kraju” odbędzie się we wtorek, dnia 6 bm. o godzinie 20 w sali zebrań p. Mateckiego, ul. Górczyńska 15.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

TRIOTRON

najtańsze lampy

radiowe na świecie

Tg 176

ZYWIECKA FABRYKA PAPIERU

„SOLALI” S. A.

poleca

wyroby pierwszorzędnej jakości.

Specjalności:

kalka maszynowa Carbon Paper
kalka ołówkowa Indigo Paper,
papier toaletowy — serwetki
papierowe — tacki tekturowe,
papiery woskowane. Tg 177

Prasa w Z.S.R.R.

Prasa sowiecka różni się zasadniczo od prasy innych krajów. Jest ona całkowicie upaństwowiona i „upartyjniowana”. Dziennikarz sowiecki jest właściwie urzędnikiem państwowym, a jeżeli zajmuje poważniejsze, odpowiedzialniejsze stanowisko musi być członkiem partii. Specjalna taryfa państwowa normuje szczegółowo płace i honoraria dziennikarskie.

Struktura prasy sowieckiej jest zupełnie inna, niż w pozostałych państwach. Oprócz wielkich dzienników politycznych o charakterze ogólnoinformacyjnym — jak np. „Izwestja” i „Prawda” — istnieją tam gazety o charakterze specjalnym, wydawane dla odrębnych zawodów lub działów gospodarki; są też specjalne dzienniki dla młodzieży.

Ilość wielkich dzienników centralnych jest oczywiście niewielka. Na czele ich stoi „Prawda”, organ głównego komitetu oraz moskiewskiego komitetu partii komunistycznej Z. S. R. R.; nakład jej wynosi około 2 milionów egzemplarzy, co nie pokrywa jednak zapotrzebowania. Nakładu tego nie można chwilowo powiększyć wskutek trudności natury technicznej (papier, maszyny); drukowanie tego wysokiego nakładu zajmuje prawie 24 godziny, a nowa, wielka, całkowicie nowoczesna drukarnia znajduje się dopiero w budowie.

Drugim z rzędu wielkim piśmem sowieckim są „Izwestja”; pełna nazwa gazety brzmi: „Wiadomości centralnego komitetu wykonawczego Z. S. R. R. i wszechrosyjskiego komitetu wykonawczego rad delegatów robotniczych, włościańskich i żołnierskich.” Jest to więc organ rządu, podczas gdy „Prawda” jest organem partii. Tem się też objaśnia różnica tonu, jaka daje się zauważyć między temi dwoma dziennikami. „Izwestja”, jako organ rządu, znajdującego się w stosunkach dyplomatycznych z państwami prawie całego świata, musi ostrożnie i oględniej formułować swoje myśli, aniżeli „Prawda”, organ partii, prowadzący politykę kominternu. Dodajemy, iż nakład „Izwestji” jest nieco niższy od „Prawdy”, nie przekracza bowiem półtora miliona egzemplarzy.

Oba te wielkie dzienniki centralne nie posiadają działu gospodarczego. Objasnia się to tem, że w państwie Sowietów każdy komisarjat ludowy (ministerstwo) ma swoją własną gazetę. Tak „Ekonomiczeskaja Zizn” jest organem komisarjatu finansów „Za Industrializaciju” — to organ komisarjatu przemysłu ciężkiego (oba te pisma wychodzą codziennie), komisarjat ludowy rolnictwa wydaje „Socjalistyczne-skoje Ziemledielje”; mają też swoje organy komisarjaty przemysłu lekkiego, drzewnego, aprowizacji i t. d. Pisma te rzadko zajmują się sprawami natury ogólnej lub programowej; służą one głównie zadaniom „operacyjnym”, to znaczy obserwowaniu przebiegu działalności odnośnego działu pracy na najintensywniej zaangażowanych odcinkach. W tym celu redakcje posługują się t. zw. brygadami, czyli grupami dziennikarzy, którzy udają się osobiście na te odcinki, które mają być poddane obserwacji. Dziennikarze ci wchodzą z kolei w kontakt z miejscowymi reporterami gazet centralnych, tak zw. korespondentami robotniczymi (rabkory) i wiejskimi (sielkory), pracującymi na terenie odno-

OGŁASZAMY II-gi SŁODKI KONKURS

Fabryki Czekolady

Fuchs

Firma Franciszek Fuchs i Synowie S. A. w Warszawie w celu zbadania i uwzględnienia cennej opinii milionowych rzesz Konsumentów czekolady Fuchsa przy projektowaniu nowych gatunków, ogłasza niniejszym

II-gi wielki konkurs-ankieta
na pytanie:

„Jakie gatunki czekolady Fuchsa w tabliczkach są mi znane, który gatunek smakuje mi najlepiej i dlaczego?”

Za najlepsze odpowiedzi przyznane zostaną cenne nagrody.

I. nagroda:

wielka trzykilowa bomboniera modnych czekoladek deserowych Fuchsa oraz piękny serwis porcelanowy na 6 osób do czarnej kawy.

II. nagroda:

wielka trzykilowa bomboniera modnych czekoladek deserowych Fuchsa.

III., IV. i V. nagroda:

dwukilowe bomboniere modnych czekoladek deserowych Fuchsa.

VI., VII., VIII., IX. i X. nagroda:

jednokilowe bomboniere modnych czekoladek deserowych Fuchsa.

Śród pozostałych uczestników konkursu rozdzielone zostaną

200 tabliczek

doskonałej czekolady Fuchsa.

Konkursowe odpowiedzi należy nadsyłać na zwykłych kartach pocztowych do firmy Franciszek Fuchs i Synowie S. A. w Warszawie, Miodowa 18 najpóźniej do dnia 31 marca r. b.

Dla uniknięcia nieporozumienia w określeniu gatunku czekolady, należy wyciąć z oryginalnego opakowania tabliczki ulubionego gatunku i nakleić starannie na kartę — nazwę gatunku i markę „Fuchs”.

Wyniki konkursu i nazwiska nagrodzonych zostaną ogłoszone w dniu 15-go kwietnia w „Kurjerze Poznańskim” i przez Polskie Radio.

Ważne! Oprócz nazwy gatunku i marki Fuchs należy wyciąć i nakleić na odpowiedź poniższy kupon:

II-gi Słodki Konkurs Fuchsa
(K. P.)

sobność w ich zareklamowaniu się...“
Pani Marja Sch. pisze: „...biorę czynny udział w konkursie, który kupiectwu daje doskonałą reklamę, a nam, czytelnikom dobrą rozrywkę umysłową. Czekając na dalsze rozrywki umysłowe, spodziewamy się, że tym razem zostaną dopuszczone do losowania mimo kreśleń, gdyż nie można było nawet na lekarstwo dostać innego egzemplarza.”

Były nawet rozwiązania wierszowe. Komunikujemy, że wynik losowania ogłosimy w **środe, 7 bm.**, przyczem wymienimy jeszcze firmy, które fundowały nagrody dla uczestników konkursu.

Zyczenia wyrażone w licznych liściach uwzględnimy w miarę sił i możliwości. Dla naszych Czytelników i Czytelniczek, przygotowujemy jeszcze miłą niespodziankę, której wynik zależy będzie całkowicie od szczęścia. Przy następnym konkursie spodziewamy się, że otrzymamy nie kilka, a kilkadziesiąt tysięcy odpowiedzi.

Tow. Czytelnicy Ludowych

Dla usprawnienia pracy oświatowej w poszczególnych okręgach zarząd Zarząd Główny szereg zebrań przesów Kół i bibliotekarzy T. C. L. w ważniejszych miejscowościach w Poznanskiem i na Pomorzu. Zebraniom przewodniczyć będzie dyrektor T. C. L. ks. dr. Karol Milik, który wygłosi aktualny referat na temat „Ożywienie bibliotek i świetlic T. C. L. nowymi metodami pracy oświatowej”.

Zebrania powyższe odbędą się:

4 marca w Inowrocławiu (dla okręgów: Mogilno, Żnin, Strzelno).

6 marca w Toruniu (dla okręgów: Golub, Kowalewo, Chelmża).

7 marca w Brodnicy (dla okręgów: Działdowo, Lidzbark, Lubawa, Nowe miasto).

9 marca w Grudziądzu (dla okręgów: Chelmno, Lisewo, Łasin, Radzyn, Świecie i Wąbrzeźno).

13 marca w Starogardzie (dla okręgów: Kościerzyna, Tczew, Gniew, Pelplin).

14 marca w Chojnicach (dla okręgów: Czersk, Brusy, Sępólno, Tuchola, Śliwice).

16 marca w Gdyni (dla okręgów: Puck, Wejherowo, Kartuzy, Gdańsk).

20 marca w Gnieźnie (dla okręgów: Janówiec, Trzemeszno, Wrzesnia).

21 marca w Kościanie (dla okręgów: Gostyń, Śmigiel, Wolsztyn, Leszno).

22 marca w Wągrowcu (dla okręgów: Czarnków, Chodzież).

23 marca w Ostrowie (dla okręgów: Jarocin, Kępno, Krotoszyn, Koźmin, Pleszew, Odolanów, Ostrzeszów, Rawicz).

25 marca w Bydgoszczy (dla okręgów: Szubin, Wyrzysk).

Niebywałe powodzenie

Konkurs „Kurjera Poznańskiego” na godła i znaki kupieckie ogłoszony w dniu 18 lutego b. r. w dziale inseratowym naszego pisma, cieszył się nadspodziewanie wielkim powodzeniem. Z niecierpliwością oczekiwali uczestnicy konkursu rozwiązania interesującej „lamigłówki”, która ukazała się w dniu 25 lutego.

Miarą zainteresowania publiczności konkursem była data zamknięcia

Przy braku apetytu, kwaśnem odbijaniu się, zepsutem żołądku, wadliwym trawieniem, obstrukcji, wzdęciu kiszki, zaburzeniach przemiany materji, pokrzywce i swędzeniu skóry naturalna woda gorka Franciszka Józefa usuwa z organizmu substancje gnilne, zatruwające organizm. Tg 258.

zgłoszeń, w piątek 23 lutego. W południe tak olbrzymie tłumy napierały do biur naszego wydawnictwa, chcąc złożyć ostatnie rozwiązanie, że porządek utrzymywać musiały policja.

Wpłynęła b. wielka ilość rozwiązań, która niewątpliwie byłaby jeszcze większa, gdyby konkursowy nakład „Kurjera Poznańskiego” nie został całkowicie wyczerpany.

Czytelnicy prócz rozwiązań nadesłali nam dużo życzliwych uwag. Oto, co pisze, n. p. p. Stefan L.:

„...Pozwalam sobie nadmienić, że pomysł urządzenia takiego konkursu jest wprost bezprzykładny. Daje on jednostronnie firmom nadzwyczajną spo-

Statek polski „Cieszyn”, który uległ podczas ostatniej burzy katastrofie w zatoce fińskiej rzucony przez fale na mieliznę.

Od 650 zł. Na wyspy kwiatów i słońca

wycieczka morską okrętem

„KOŚCIUSZKO”

Gran Canaria

Teneriffe

Madeira

oraz Marocco

od 5 do 29 kwietnia b. r.

Cena od zł. 650.-

LINJA GDYNIA - AMERYKA

Warszawa, Marszałkowska 116

Gdynia - Lwów - Kraków - Rzeszów

oraz w biurach podróży.

W Poznaniu informuje szczegółowo i sprzedaje bilety okrętowe Polskie Biuro Podróży „Orbis” Plac Wolności 9. Telefon 5218. ng 4955

Sąd Najwyższy a art. 170 kodeksu karnego

o „wiadomościach, mogących wywołać niepokój publiczny“

Artykuł 170 nowego kodeksu karnego ustanowił sankcję karną aresztu do 2 lat i grzywny dla tego, „kto publicznie rozpowszechnia fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny“. Władze administracyjne, zarządzając konfiskaty prasowe, były skłonne do bardzo rozszerzającej interpretacji pojęcia tych „wiadomości“. Wątpliwości interpretacyjne musiały się również nasunąć Sądowi Najwyższemu, skoro postanowił przekazać pytanie prawne składowi 7 sędziów: „co należy rozumieć pod użytym w art. 170 k. k. wyrazem „wiadomości“? Na to zapytanie Izba Karno Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów odpowiedziała w dniu 4 listopada 1933 r. (1 K. 457/33):

Odpowiedź jest ujęta w kilkunastu rozdziałach, przyczem pierwsza ich połowa, po przytoczeniu odnośnych przepisów kodeksów b. państw zaborczych, ustala znaczenie wyrazu „wiadomości“ wogóle, w szczególności zaś tych, które podpadają pod art. 170 k. k. jako „mogące wywołać niepokój publiczny“. Celem tego artykułu jest zwalczanie na drodze karnej szerzenia niepokoju publicznego zapomocą fałszywych wiadomości. „Jeśli czyn taki — mówi orzeczenie — i w czasach normalnych był szkodliwy, to w wyjątkowych warunkach przeżywanego dziś okresu może wywołać skutki wprost nieobliczalne. Wszelki kryzys ekonomiczny, bezrobocie, zastrzona walka o byt, wielkie skupienie mas ludności, nękanie nieraz niedostatkiem, propaganda wywrotowa, naprężone nerwy — wszystko to stwarza grunt podatny dla niepokoju, zwłaszcza jeżeli wiadomość niepokojąca dotyczy mniej lub więcej bliskiej przyszłości. Wiadomości np., że jutro nastąpi ogłoszenie mobilizacji ogólnej, lub że rozpocznie się strajk powszechny, wywołałyby niewątpliwie większy niepokój, niż wiadomość zprzede kilku lat, lub sensacyjna plotka z dnia dzisiejszego. — Przyczem dla dopuszczenia się przestępstwa po myśli art. 170 nie jest wcale konieczne wzbudzanie niepokoju. Wystarczy bowiem, by rozpowszechniana wiadomość niepokój wzbudzić mogła.“

Natomiast nie jest dopuszczalna — mówi orzeczenie w dalszych rozdziałach — również wykładnia zbyt rozległa, wychodząca poza cele tego artykułu. „Nie można zatem wyrazem „wiadomości“ obejmować własnych poglądów, opinii i zapatrywań osoby, która je rozpowszechnia. Tego rodzaju wykładnia nie dałaby się pogodzić nawet z minimalną swobodą myśli, która wprawdzie może być ograniczona przez ustawę, ale nie może być całkiem zniesiona. Wszelkie konstytucje, a w ich liczbie i nasza (art. 104), w większym lub mniejszym stopniu, z temi lub innymi ograniczeniami ową swobodę gwarantują nietylko w imię wolności obywatelskiej, ale i w interesie publicznym. Karalność rozpowszechniania własnych, osobistych poglądów i zapatrywań mogłaby narazić na odpowiedzialność z art. 170 k. k. wszelką krytykę, nawet najjałniejszą i nie przemycającą pod tą postacią żadnych alarmujących wiadomości. Przecież każde wyrażenie obawy, każde wskazywanie na skutki niepożądane, każda ujemna ocena, zwłaszcza gdy dotyczy nowych obowiązków lub ograniczeń, może zawsze wywołać pewien niepokój w kołach osób zainteresowanych. Wystarczyłoby wówczas zdyskwalifikować ową ocenę lub obawę, by się w nich dopatrzyć występkę przewidzianego w art. 170 k. k.

„Wykładnia taka jest niedopuszczalna i z tego względu, że każdy pogląd, opinia, lub zapatrywanie, o ile nie są oczywiście absurdalnymi, mają zawsze swoje podstawy. Niema zatem żadnego obiektywnego kryterium dla oceny, czy np. dany pogląd społeczny, ekonomiczny lub polityczny jest słuszny, czy też fałszywy. Wobec braku takiego kryterium, sędzia za punkt wyjścia zmuszony byłby brać swoje własne poglądy i uznawać za fałszywe to, co się z jego poglądami nie zgadza. Ale i wówczas taki sędzia stanąłby wobec zadania niemal niewykonalnego, bo dla zastosowania art. 170 k. k. musiałby ponadto ustalić i uzasadnić, że dany pogląd jest również fałszywy i podmiotowy, a więc musiałby ustalić i uzasadnić, że w rzeczywistości oskarżony miał inny pogląd i myślał inaczej.

„Zresztą i sam wyraz „wiadomości“ stoi na przeszkodzie podobnej wykład-

ni. Wiadomość, jak powiedziano wyżej, oznacza, że coś wiemy, żeśmy się o coś dowiedzieli z tego lub innego źródła, w każdym razie z zewnątrz — a zatem nie może obejmować naszych własnych osobistych wniosków, opinii, poglądów, lub zapatrywań. Zarówno logika jak i ustawy odróżniają wiadomości i sądy. Np. kodeks karny z r. 1903, chcąc ścigać na drodze karnej rozpowszechnianie pewnych poglądów i zapatrywań politycznych lub społecznych, zmuszony był, oprócz przepisu o rozpowszechnianiu wiadomości, stworzyć osobny przepis, przewidujący rozpowszechnianie doktryn lub „sądów“ (art. 130 i 131).

„Wiadomościami zatem w rozumieniu art. 170 k. k. byłoby np. rozpowszechnianie, że Bank Polski bankrutuje, że krąży pogłoski o oddaniu Pomorza Niemcom, że w najbliższym czasie mają być wysoko opodatkowane wykłady oszczędnościowe w P. K. O., że Polski Kodeks Karny został potępiony przez papieża jako nienormalny, że czynnik miarodajny jest zdania, że inflacja jest konieczna i t. p. Nie będzie atoli wiadomością w rozumieniu art. 170 k. k., gdy kto wyrazi swoje własne przekonanie, że inflacji nie da się uniknąć, że działalność karteli obniży zarobki robotnicze, że dana umowa celna jest niekorzystna dla Polski i t. d.“

„Oczywiście, jak to słusznie zaznaczył w swym komentarzu prof. Makowski, przesłanki, na których autor oparł swe wnioski, mogą podpaść pod art. 170 k. k., jeśli owymi przesłankami będą fałszywe wiadomości, mogące wzbudzić niepokój publiczny. Tenże jednak prof. Makowski wyraźnie podkreślił w tymże komentarzu, że nie stanowi wiadomości w rozumieniu art. 170 k. k., własny sąd lub opinia osoby, która je rozpowszechnia.“

„Na tem samem stanowisku stoi i orzecznictwo Sądu Najwyższego. W orzeczeniu Nr. II. 4. K. 671/31 Sąd Najwyższy wyjaśnił: „Nie stanowią faktów krytyki, utrzymane w ogólnym

tonie zapatrywania na polityczne stosunki, oparte na spostrzeżeniach lub krytycznej ocenie“. Ten sam pogląd o niekaralności krytyk, sądów i zapatrywań wyraził Sąd Najwyższy i w orzeczeniu Zb. Orz. Nr. 359/31. Pogląd ten nie uległ zmianie i po wprowadzeniu polskiego k. k. r. 1932, orzeczenie bowiem Nr. 4 K. 230/30 głosi: „Ogólnikowe rozważanie, krytyka i wnioski, czy to na ile konkretnego zdarzenia, czy też w związku z ogólnymi przejawami i układem życia politycznego, gospodarczego, społecznego i t. d. nie stanowią wiadomości w sensie art. 170 k. k.“

„Zasada wyżej wymieniona, że własne poglądy, opinie, oceny lub krytyki nie stanowią wiadomości w rozumieniu art. 170 k. k., nie dotyczy, oczywiście, przypadków, gdy sprawca pod temi postaciami przemycia obiektywne informacje, mogące wzbudzić niepokój publiczny, lub gdy swe poglądy, opinie, oceny lub krytyki podaje w takiej formie, że one nazwę czynnikiem wrażeń informacyj obiektywnych. Nowoczesne prawo karne, zrywając z archaicznym formalizmem, który umożliwiał niegdyś maskowanie przestępstw pozorami legalnymi i przenoszące punkt ciężkości na zamiar sprawcy, nie dopuszcza żadnego przemycania działań przestępnych. Jeśli zatem sprawca pod postacią poglądu osobistego dał podstawę do wniosku, że ów pogląd opiera się na informacji obiektywnej, to czyn jego, o ile był zamierzony (dolus directus lub eventualis) podpadnie pod art. 170 k. k.“

„Rozumie się samo przez się, że jest to nieraz zależne od formy wypowiedzenia, tonu, niedomówień etc. Chodzi tu zwłaszcza o przypadki, gdy kompetencja i stanowisko autora dają uzasadnioną podstawę do wniosku, że podaje obiektywne informacje, lecz nie mogąc ich ujawnić, przemycia w formie poglądów osobistych.“

„Oczywiście, wniosek sądu, że sprawca miał zamiar (choćby ewentualny) pod postacią osobistych poglądów, zapatrywań, opinii lub oceny przemycić obiektywną lub czyniącą wrażenie obiektywnej informację, musi opierać się na ocenie okoliczności sprawy i być należyście uzasadnionym.“ (Sz.)

Z administracji i samorządu

PRZEDŁUŻENIE KADENCJI RAD MIEJSKICH NA ŚLĄSKU

Ustawa o nowym ustroju samorządu terytorjalnego nie obowiązuje na autonomicznym Śląsku, gdzie nad reformą ustroju samorządowego pracuje obecnie Sejm Śląski. Ponieważ 4-letnia kadencja śląskich rad miejskich kończy się, ustawą śląską z 22 grudnia 1933, przedłużono tę kadencję na dalsze dwa lata.

Kwestja udziału związków komunalnych w podatku dochodowym

1. Jak już doniesiono, Najw. Trybunał Adm. na skargę miasta Poznania rozstrzygnął, że ustawowy 15 proc. udział związków samorządowych w państwowym podatku dochodowym odnosi się także do 10 proc. podwyżki tego podatku, ustanowionej od roku 1932.

Ministerstwo skarbu, zaskoczone tym wyrokiem, zwiększającym udział samorządu, a temsamem ograniczającym dochody skarbu państwa, nie wydało dotychczas żadnego zarządzenia, nietylko co do wypłaty samorządom zaległego zwiększonego udziału, ale nawet, aby wypłacić ten udział od dnia wyroku. Wobec tego Związek Miast i Związek Powiatów Rzeczypospolitej wystosowały w tym względzie memorjał do ministerstwa skarbu.

2. Równocześnie wystosowały te związki memorjał do min. skarbu z powodu zmniejszenia się dochodów związków samorządowych przez uwolnienie w nowej ustawie uposażeń wszystkich funkcjonariuszów państwowych od podatku dochodowego od uposażeń. Samorząd terytorjalny, mając bowiem 15 proc. udział w podatku dochodowym, traci 15 proc. od pobieranego dotychczas podatku od uposażeń funkcjonariuszów państwowych. Memorjał prosi zatem o wyrównanie tego ubytku w odpowiedni sposób.

Obie kwestje są dla związków samorządowych bardzo ważne wobec kryzysowego stanu ich finansów, spowodowanego przedewszystkiem przeliczeniem na samorząd od szeregu lat coraz nowych ciężarów bez zwiększenia dochodów, a raczej nawet przy ich ograniczaniu. I tak np. w ostatnich czasach istnieje już projekt nowelizacji ustawy drogowej, według którego

utrzymywanie wielkiej części dróg państwowych przejść ma odtąd na związku samorządowe. Projekt o zwalczaniu chorób zakaźnych przewiduje także znaczne obciążenie gmin i t. d.

Samorząd terytorjalny musi się zatem bronić z jednej strony przed uszczuplaniem jego dochodów, z drugiej przed narzucaniem ciężarów bez pokrycia. Inaczej głównym swym obowiązkiem z natury rzeczy nie podoba.

„Niebezpieczna konkurencja Gdyni usunięta“

Głos niemiecki o polsko - niemieckim układzie żeglugowym

Warszawa. (Tel. wł.) Korespondenci pism berlińskich w Warszawie, podając dzisiaj szczegóły umowy gospodarczej z Polską, podkreślają jako punkt najważniejszy dla Niemiec układ prywatny, zawarty w ramach ugody między Żegluga Polska a towarzystwami żeglugi niemieckiej w Hamburgu i Bremie.

Układem tym — pisze prasa niemiecka — kończy się upośledzenie

Zdemaskowana potwarz

Przed kilku miesiącami, jak Czytelnikom wiadomo, wytoczono oskarżenie przeciwko p. dr. Wróblowi w Wolsztynie, posłowi Stronnictwa Narodowego i znanemu działaczowi narodowemu, zarzucając mu przestępstwa na tle zawodowym. Sprawa toczyła się wówczas przy zamkniętych drzwiach przed oddziałem karnym sądu okręgowego w Lesznie, który na podstawie fałszywego donosu oraz świadectw lekarzy dr. Goja i dr. Nowaka z Wolsztyna zasądził posła dr. Wróbla na 10 miesięcy więzienia.

Skorzystała z tego wówczas skwapliwie prasa przeciwnego obozu i napadała na p. dr. Wróbla w najohydniejszy sposób, nie odczekawszy nawet wyniku zgłoszonej apelacji od wyroku sądu w Lesznie.

Tymczasem rozprawa niedawna przed sądem apelacyjnym w Poznaniu dała p. dr. Wróblowi oraz ojcu jego, p. Ludwikowi Wróblowi, wydawcy pisma narodowego w Wolsztynie i znanemu patriocie — całkowite, a przez potwarców całkiem nieoczekiwane zadosyćczynienie. obrońca jego, p. dr. Stanisław Celichowski, podał specjalistę p. profesora i dr. Kowalskiego oraz pp. profesorów Horoszkiewicza i Łagunę jako rzeczoznawców w tej sprawie. Ich orzeczenia o kwalifikacjach dr. Goja i dr. Nowaka jako rzeczoznawców na pierwszej rozprawie w Lesznie były wprost drugocenne. Wobec tego prokurator sam stał wniosek o uwolnienie p. dr. Wróbla od winy i kary, co też sąd apelacyjny zawyrokował. Wstrętna ta potwarz została zatem rychło i w całej pełni zdemaskowana; dla pewnych osób zaś będzie ona miała jeszcze niemiłe następstwa, gdy się teraz rzeczą ujmie z drugiego końca.

A jak wygląda prasa przeciwnego obozu?! Czy znajdzie się choćby jedno z tych pism, które naprawi krzywdę wyrządzoną p. dr. Wróblowi?

Zydzi i komuniści przeciwko Rostworowskiemu

Wilno. (Tel. wł.) W ub. czwartek wystawiono na scenie tutejszego teatru na Pohulance, znaną i głośną sztukę Rostworowskiego: „U mety“. W czasie przedstawienia wywołali obecni na przedstawieniu tem Żydzi i komuniści wielką awanturę, demonstrując przeciwko sztuce za pomocą okrzyków: „Precz z teatrem burżuazyjnym“. Osobno rozlano w teatrze płyn cuchnący i rozrzucano ultoki komunistyczne.

Zajście zlikwidowała policja, aresztując cały szereg niesfornych osobników.

„Przeważnie słowiańska“ część świata

Niemcy w strachu przed „zalewem ze wschodu“

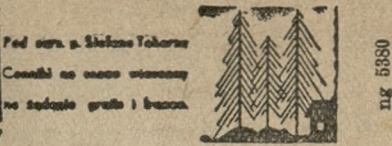
Frankfurt n/M. (PAT.) Tutejszy „General Anzeiger“ w artykule p. t.: „Słowiańska ilość urodzin“, „Przeobrażenie w liczbach“ pisze, że za wyjątkiem Holandji i Italji, wszystkie narody germańskie i romańskie w Europie walczą od kilku dziesiątków lat ze złą urodzin w ich krajach. W przeciwieństwie do tego pomnażają się narody słowiańskie, tak, że Europa stoi przed faktem stania się przeważnie słowiańską częścią świata.

„General Anzeiger“ przytacza następujące liczby statystyczne: w roku 1810 miała Europa 36,1 proc. narodów germańskich, 33,7 proc. romańskich, 34,7 proc. słowiańskich. W sto lat później miała Europa 34 proc. ludności germańskiej, 24,3 romańskiej, 41,7 procent Słowian. W roku 1930 już tylko 30 procent germańskiej, 24,4 proc. romańskiej i 45,6 proc. Słowian.

portów niemieckich przez porty polskie, które odbierały w coraz większym stopniu możliwości tranzytu. Nowy układ żeglugowy daje żegludze niemieckiej roczny obrót od 40 do 50 tys. tonn, które dotąd były przeładowane przez porty na polskim obszarze celnym, a poza tem niebezpieczna dla portów niemieckich konkurencja Gdyni zostanie teraz usunięta. (w)

Wybuch gazu w mydlarni

Warszawa. (Tel. wł.) Przy ul. Leszno 110 nastąpił wybuch gazu w mydlarni. 3 osoby ciężko ranne, 2 mieszkania leżące obok mydlarni zostały zniszczone. (w)

DZIAŁ GOSPODARCZY

Co zawiera układ handlowy polsko-niemiecki?

W uzupełnieniu wczorajszych naszych doniesień o układzie polsko-niemieckim w sprawie zniesienia wojny celnej, podajemy poniżej dalsze szczegóły:

Mianowicie układ przewiduje zniesienie po stronie niemieckiej taryf maksymalnych (Obertarif) w stosunku do towarów polskich, a po stronie polskiej zniesienie cel maksymalnych i antyniemieckich zakazów przywozu. Ponadto Niemcy przyznają Polsce tranzyt polskich produktów hodowlanych przez terytorjum niemieckie oraz będą udzielać zezwoleń na wywóz złomu żelaznego do Polski. Ze strony polskiej następuje zniesienie zakazu dotyczącego przywozu ładunków z Polski i do Polski z terytorjum Niemiec.

Równocześnie nastąpiło zawarcie porozumienia między polskimi a niemieckimi liniami żegludowymi, dotyczące podziału ładunków morskich na regularnych liniach, łączących porty polskiego obszaru celnego z portami niemieckimi Hamburgiem i Bremą. Porozumienie to zawarte między S.A. Żegluga Polska z jednej strony, a 4-ma liniami niemieckimi, utrzymującymi regularną komunikację okrętową między portami niemieckimi a portami polskiego obszaru celnego z drugiej strony, przewiduje podział ładunków okrętowych pomiędzy obie strony według pewnego klucza. Jak wykazuje statystyka, 4 niemieckie linie okrętowe przewoziły ostatnio przeciętnie rocznie około 50.000 tonn towarów między portami niemieckimi a portami polskiego obszaru celnego. Obecnie układ zapewni linjom polskim należyty udział w tych transportach, przy czym przy obrocie rocznym nie mniej niż 100.000 tonn, linjom polskim przypadnie 50 procent ładunków. Porozumienie zawarte jest na lat 6. Zostało ono podpisane w Hamburgu, gdzie od pewnego czasu prowadzone były rokowania w tej sprawie przez zainteresowane strony przy udziale czynników rządowych.

Wreszcie zawarte zostało porozumienie między polskim i niemieckim przemysłem żelaznym, dotyczące eksportu wyrobów hutniczych.

To drugie porozumienie prywatnoprawne między przemysłem żelaznym polskim a niemieckim zawarte zostało przed paru dniami w Düsseldorfie. Układ ramowy przewiduje kontyngent dla żelaza polskiego w wysokości 42 tysiące tonn oraz odpowiedni kontyngent dla stali szlachetnej. Równocześnie układ przewiduje pewien kontyngent dla złomu niemieckiego w Polsce.

Układ polsko-niemiecki uzupełniony będzie pozatem przez porozumienie kontyngentowe.

Układ zawiera szereg załączników. Układ zawarty został na termin nieokreślony. Jeżeli w czasie jego trwania jedna ze stron uważałaby te czy inne przepisy porozumienia za nieodpowiednie w praktyce, przysługuje jej prawo żądania wszczęcia natychmiastowych rokowań o zmianę porozumienia. Gdyby rokowania te nie doprowadziły do pożądanego rezultatu w ciągu jednego miesiąca, nastąpić może wypowiedzenie układu w terminie jednomiesięcznym.

Układ podlega ratyfikacji, jednak przed ratyfikacją, na podstawie porozumienia się obu układających się stron, układ może być stosowany prowizorycznie. Układ odpowiedni podpisany będzie w dniu 5 lub 6 marca. Akt podpisania nastąpi w Warszawie.

Zawarte równocześnie z ogólnym układem porozumienia prywatnoprawne, dotyczące: 1. porozumienia żegludowego; 2. eksportu materiałów hutniczych wejdą w życie równocześnie z ogólnym układem.

Zadowolenie prasy niemieckiej

Warszawa. (Tel. wł.) Korespondenci pism berlińskich w Warszawie, podając dzisiaj szczegóły umowy gospodarczej z Polską, podkreślają jako

punkt najważniejszy dla Niemiec układ prywatny, zawarty w ramach ugody, między Żegluga Polska a towarzystwami żegludgi niemieckiej w Hamburgu i Bremie. Układem tym — pisze prasa niemiecka — kończy się

upośledzenie portów niemieckich przez porty polskie, które odbierały w coraz większym stopniu możliwości tranzytu. Nowy układ żegludowy daje żegludzie niemieckiej roczny obrót od 40 do 50 tys. tonn, które dotąd były przeładowywane przez porty na polskim obszarze celnym, a pozatem niebezpieczna dla portów niemieckich konkurencja Gdyni zostanie teraz przez nich samych usunięta. (Sprawie tej poświęcimy niebawem obszerniejsze uwagi — Red.) (w)

Ekspansja spółdzielczości niemieckiej na Pomorzu

W końcu 1930 roku stan spółdzielczości na Pomorzu przedstawiał się następująco.

	polskich spółdzielni członków		niemieckich spółdzielni członków	
Kredytowych	149	43 205	78	9 204
roln. handl.	22	4 664	44	?
mleczarskich	27	1 316	60	2 336
różnych	37	4 831	30	1 005

Z powyższego zestawienia wynika, że w r. 1930 Niemcy mieli znaczną nad nami przewagę w dziale spółdzielczości rolniczo-handlowej i mleczarskiej. I tak mleczarnie spółdzielcze niemieckie przerobiły w r. 1930 mleka 91 miljn. litrów, gdy polskie tylko 51 miljn. ltr.

W następnych latach stan polskiej spółdzielczości na Pomorzu znacznie się skurczył, przez co stosunek między polskimi i niemieckimi kooperatywami uległ pogorszeniu. Oto kilka ciekawych, ale i smutnych cyfr.

W dziale spółdzielni kredytowych ilość spółdzielni polskich spadła z 149 na 144, zaś niemieckich z 78 na 76. Liczba członków w polskich spółdzielniach kredytowych spadła z 43 205 na 38 857, gdy w spółdzielniach niemieckich prawie żaden spadek się nie objawił. Wkłady w naszych spółdzielniach spadły z 13 na 11 miljn. zł, gdy w niemieckich spółdzielniach wzrosły z 18 na 19 miljn. zł; udzielone kredyty u nas spadły z 26 na 23 miljn., podczas gdy u Niemców wzrosły z 29 na prawie 33 miljn.

Następujące dane dotyczą wszystkich spółdzielni różnych typów: kapitał udziałowy w polskich spółdzielniach zmniejszył się o blisko pół miliona złotych, gdy w spółdzielniach niemieckich wzrósł o 23 tysiące. Kapitał rezerwowy zwiększył się w polskich

spółdzielniach o 100 tys. zł, zaś w niemieckich o 300 tys. zł. Suma bilansowa u nas zmniejszyła się o 5 miljn., a u Niemców prawie nie uległa skurczeniu. Suma zysków w polskich spółdzielniach spadła z 330 tys. zł na 172 tys. zł, podczas gdy w niemieckich niemieckich z 513 tys. tylko na 442 tys. zł. Wreszcie w polskich spółdzielniach mleczarskich dostawa mleka spadła z 51 miljn. ltr. na 38 miljn., podczas gdy u Niemców z 91 miljn. tylko na 83 miljn. ltr.

Perspektywy na przyszłość przedstawiają się fatalnie.

Przytem uświadomić sobie trzeba, że upadek spółdzielczości polskiej wykorzystują spółdzielnie niemieckie i gdańskie, które — dzięki pomocy finansowej „z zewnątrz” — przysposobione są do stopniowego obejmowania terenu opuszczonego przez zlikwidowane placówki polskie.

Z danych powyższych wynika, jak konieczne jest zorganizowanie pomocy dla spółdzielczości zachodniopolskiej i wyrównanie jej szans konkurencyjnych ze spółdzielczością niemiecką.

KRONIKA GOSPODARCZA

Umowa polsko-gdańska działa ...

Umowa polsko-gdańska z dnia 18 września ub.r., którą rząd polski gwarantował Gdańskowi skierowanie przez jego port minimum przeładunku w wysokości 4.202.500 tonn i pokrycie deficytu rady portowej, daje wyniki, jakich zgóry spodziewać się należało. Załamanie się przewagi obrotów towarowych Gdyni nad Gdańskiem, co nastąpiło w grudniu ub. r., nie było — jak starano się wytłumaczyć — zjawiskiem przejściowym. Przewaga Gdańska umacnia się w dalszym ciągu. Obroty Gdańska rosną — Gdyni spadają.

Oto cyfry:
Ogólny przeładunek Gdańska Gdyni
w grudniu 579.504 tonn 535.336 tonn
w styczniu 653.623 tonn 525.729 tonn

Brak jeszcze ostatecznych obliczeń za miesiąc styczeń. Sądząc jednak na zasadzie tygodniowych sprawozdań urzędu morskiego w Gdyni i rady portowej w Gdańsku — Gdańsk zyskuje w dalszym ciągu — Gdynia traci.

Dodać jeszcze trzeba, że na prze-

wagę obrotów Gdańska nad Gdynią wpływa nie tylko większy przeładunek towarów masowych. Bardziej niepokojącym jest objaw, że Gdynia traci na rzecz Gdańska przeładunki wysokowartościowej drobnicy. Zmniejszenie się obrotów towarami wysokowartościowymi przybrało w Gdyni charakter stałej tendencji. Według zgodnego przekonania gdańskich sfer gospodarczych, tendencja ta trwać będzie tak długo, jak długo obowiązywać będzie umowa polsko-gdańska.

Po pięciu miesiącach obowiązywania umowy zostały poderwane podstawy, na których czyni pierwsze kroki rodzący się polski handel morski. Po upływie roku spostrzeże się, że polski port w Gdyni cofnął się z drogi rozwojowej i wiele trudów i czasu poświęcić będzie trzeba, aby straty odrobić. Bowiem pomyślne warunki, jakie Gdańskowi dała umowa, przyczyniają się do wyrobienia pewnych dróg handlowych, które nie znikną najazutrz po ustaniu mocy obowiązującej umowy. (p)

PODATKI I OPŁATY

(p) **Opodatkowanie mięsa.** W związku z wątpliwościami przy stosowaniu w praktyce ustawy o podatku przemysłowym w odniesieniu do przedsiębiorstw sprzedaży mięsa, ministerstwo skarbu na podstawie opinii Związku Izby Przemysłowo-Handlo-

wych wyjaśniło, że w przedsiębiorstwach handlowych, trudniących się sprzedażą mięsa, czynności, polegające na uboju zwierząt w obcych rzeźniach, należy uważać za przygotowawcze czynności handlowe. W związku z tem do obrotów, osiągniętych przez wspomniane przedsiębiorstwa ze sprzedaży mięsa, pochodzącego z

żywca, zakupionego przez przedsiębiorstwo i następnie zabitego w obcych rzeźniach mają zastosowanie ulgowe stawki podatkowe, przewidziane dla przedsiębiorstw handlowych.

Z KRAJU

(k) **Losowanie bonów Funduszu Inwestycyjnego.** 1 marca r. b. wylosowane zostały do umorzenia bonów Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone nr. nr. 27270, 32465, 9402, 19596, 25836, 34424, 8058, we wszystkich dziesięciu serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia ministra skarbu z dn. 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. nr. 89, poz. 694). Wylosowane bony wykupywane są przez kasy skarbowe po zł 100 za bon 25-ciozłotowy.

(k) **Lekka zwyczajka funta.** W dniu 2 bm. wystąpiła dość wyraźna poprawa funta angielskiego, idąca w parze z osłabieniem dolara, co jeszcze raz zdawałoby się potwierdzać opinię, że — wbrew chwilowemu pozorom — fluktuacje obydwóch walut nie są wynikiem jakiegoś porozumienia między Anglią a Stanami Zjednoczonymi. Lir włoski w dalszym ciągu notowany jest dość nisko, jednak w porównaniu z wczorajszym dniem tendencja jego na różnych giełdach nie jest jednakowa.

(k) **Uruchomienie gazociągu w Mościcach.** W Mościcach uruchomiono gazociąg długości 78 km., który będzie dostarczał gaz ziemny z Zagłębia Krośnieńskiego, względnie Jasielskiego dla „Państwowej Fabryki Związków Azotowych”. Uruchomienie nastąpiło przez zapalenie gazu pod kotłem. Uruchomienie gazociągu w Mościcach będzie miało doniosłe znaczenie dla Tarnowa, który będzie mógł otrzymywać gaz po bardzo niskiej cenie.

(k) **Przemysł a wojsko.** Niedawno powstało w Warszawie Towarzystwo Wojskowe Techniczne, mające na celu zacieśnienie kontaktu przemysłu z potrzebami wojskowości w sprawach przemysłu wojennego i rozwinięcie działalności w kierunku pielegnowania wiedzy fachowej. Towarzystwo nawiązało kontakt z Centralnym Związkiem Przemysłu Polskiego, który zaleca wszystkim zainteresowanym organizacjom branżowym przystąpienie do Towarzystwa jak i popieranie go składkami. Zorganizowany przemysł spodziewa się w ten sposób wejść w bliższe stosunki z sferami wojskowymi, do czego przywiązują wielką wagę, gdyż brak kontaktu z temi sferami dał się niejednokrotnie odczuwać. (l)

(k) **Co dzieje się w pomorskim przemyśle ceramicznym?** Dla silnie rozbudowanego przemysłu ceramicznego województwa pomorskiego był ubiegły rok w dalszym ciągu niezwykle ciężki. Zastój w ruchu budowlanym dawał się dotkliwie we znaki. Niwielkie ożywienie ruchu budowlanego w drugiej połowie 1933 r. nie zdołało wyrównać strat, poniesionych wskutek złego sezonu w pierwszej połowie roku. Ceny cegły spadały prawie z miesiąca na miesiąc, w miarę tego, jak cegielnie chciały zachęcać nabywców do korzystnego kupna. Doszło do tego w niektórych miejscowościach, że 1000 cegieł można było kupić już za 31 zł. Rzecz oczywista, że cena ta była poniżej własnych kosztów produkcji i była dyktowana twardej koniecznością życiowymi. Świadczy ona też najdobitniej o napięciu kryzysu w pomorskich cegielniach. Dla umożliwienia przetrwania zlej konjunktury wyjednano dla pomorskiego przemysłu ceramicznego 20 proc. obniżkę taryfy kolejowej na przewóz mialu węglowego. Na rok 1934 widoki przedstawiają się nieco pomyślniej. Przewiduje się bowiem większy ruch budowlany na wybrzeżu morskim, w Gdyni, oraz w stolicy Pomorza, Toruniu, gdzie podobno władze przystąpią do budowy względnie wykończenia budowli kilku gmachów publicznych, przeznaczonych do użytku instytucji państwowych, osiedlonych w Toruniu. (rp)

Z ZAGRANICZY

(z) **Belgia utrzyma standard złota.** Donoszą z Brukseli, że z okazji walnego zebrania akcjonariuszy Belgijskiego Banku Narodowego oświadczył gubernator Frank, że Belgia bezwzględnie utrzyma standard złota przy obecnym parytecie. Rząd belgijski nie przedsięwzięł żadnych ryzykownych eksperymentów. Dalej oświadczył Frank, że Belgia w tym roku nie zaciągnie żadnej nowej pożyczki.

(z) **Frank nie będzie zdewaluowany.** Na dorocznym bankiecie paryskiego związku bankierów wygłosił francuski minister finansów Germain - Martin dłuższe przemówienie, w którym stwierdził, że rząd nie myśli ani o inflacji, ani też o dewaluacji franka. Nie wolno zapominać, że Francja zmniejszyła już w roku 1926 wartość swojej waluty o 4/5 przedwojennej wartości w złocie. Dalszy krok w tym kierunku równoznaczny z obrabowaniem ciułaczy i miałby niewątpliwie poważne socjalne i polityczne konsekwencje. Minister Germain - Martin przyznaje, że koszty utrzymania we Francji są za wysokie, rząd jednak podejmuje odpowiednie kroki.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Polska Pielgrzymka Narodowa do Ziemi Świętej na zakończenie Roku Świętego ze zwiedzaniem Egiptu, Aten i Konstantynopola pod kierownictwem ks. Prałata Marchewki od 20. III. do 17. IV. Cena zł. 1190. Informacje i zapisy w Biurze Podróżny Wagons-Lits-Cook, Poznań, ul. Gwarna 12. zg 5743

Kalendarz rzym-kat.
Niedziela: Kazimierza
Poniedziałek: Teofila

Kalendarz słowiański
Niedziela: Kazimierza
Poniedziałek: Pakosława

Słońca wschód 6,17
zachód 17,13

Księżycy wschód 21,50
zachód 6,58

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 1 st. C. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 753 mm. Mgła. Wiatr południowo-wschodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 3 st. C., najniższa plus 1 st. C.

Stan wody w Warcie według nótowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu dziś plus 118 mtr.

Kal. rzk.: Kunegunda Ces. — jutro Kazimierz Kr.
Kal. słow.: Sławomila — jutro Kazimierz Kr.

Z POZNANIA

Włamanie. Jednej z ubiegłych nocy włamali się nieznanymi złościami do warsztatu oczyszczenia metalu fabryki H. Cegielski na Główniej. Włamywacze zabrali 27 młotków bronzowych, 2 pary lejów bronzowych i 8 wałków bronzowych różnych rozmiarów oraz t. zw. pułkę bronzową. Ogółem skradziono 406 kg. metalu wartości 1307 zł. Dochodzenia przeprowadza posterunek P. P. na Główniej.

W ciągu ubiegłej doby w poznańskim wydziale śledczym zgłoszono 22 kradzieże i włamania. (kl)

Aresztowania. Jako sprawcę postrzelenia podczas zatargu — o którym już donosiliśmy — p. Czesława Szczepańskiego z Poznania (ul. Polanka 5), osadzono w areszcie policyjnym mieszkającego również na Polance 5 Michała Grabarczyka. — Na gorącym uczynku usiłowanej kradzieży w mieszkaniu p. Heleny Schatte (ul. Patrona Jackowskiego 38), ujęto 2 hm. Zbigniewa Mockiewicza (ul. Zwierzyniecka 20) i osadzono go w areszcie policyjnym. Ponadto aresztowała policja znanych złodziei ikeszkonych 26-letniego Marjana Maćkowiaka (ul. Krzyżowa 8), 29-letniego Kazimierza Marcysiaka z Poznania (Grobla 13) i 18-letniego Albina Gołąbka (ul. Obornicka 2). — Podczas usiłowanej kradzieży ubrań ze szkoda p. Łucji Nowak przy ul. Obornickiej 18, ujęto Marjana Pawłowskiego (Rynek Śródecki 15) i Marjana Górskiego bez stałego mieszkania. — Podczas obławy policyjnej, przeprowadzonej na terenie komisariatu VII, ujęto 4 kobiety za przekroczenie przepisów policyjno-sanitarnych. (kl)

Niewyjaśnione zaginięcie. W dn. 26 lutego rb. oddali się z domu rodziców w Poznaniu przy ul. Gen. Kosińskiego 8. Walerjan Szypura, urodzony 9 sierpnia 1914 r. we Lwówku. Zaginiony, którego policja poszukuje, jest wzrostu 1,65 m ubrany był w kurtkę i ciemne spodnie oraz czarne trzewiki. (kl)

Pobity przez nieznaną osobnik. W Poznaniu na ul. Dominikańskiej kilku nieznanymi opryszków pobito p. Andrzeja Kaczmarska z Piątkowa w pow. poznańskim. Napastnicy po dokonaniu czynu zbiegli. (kl)

Postrzelony przy kradzieży drzewa. Na łakach majątności Splawie w powiecie poznańskim elew gospodarczy z Tule postrzelił napotkanego na zbieraniu gałęzi na opał robotnika Wojciecha Napierałę ze Splawia. Sprawą postrzału za jąła się policja. Napierała został postrzelony w nogi i brzuch. (kl)

Konkurencja na rynku. W ub. roku dokonano kradzieży w firmie Bata w Poznaniu. Sprawców kradzieży nie wykryto. W tym czasie Edmund Matuszak zakupił na Rynku Jeżyckim w Poznaniu 10 par nowych trzewików za 43 zł, a bratu Stefanowi sprzedał lakierki. Sąd okręgowy w Poznaniu skazał Edmunda Matuszaka na 8 mies. więzienia, Stefana na 6 miesięcy, z zawieszeniem kary, obu za paserstwo. (S.)

Sprawa testamentu śp. Ł. Wojciechowskiego. W dniu 27 ub. mies. o godz. 14.30 zmarł wskutek choroby serca śp. Władysław Wojciechowski, brat zmarłego przed rokiem śp. Łucjana, którego testament zaginął w tajemniczy sposób. — Sprawa jest przedmiotem toczącego się śledztwa. Ponieważ przy zgonie śp. Władysława był obecny lekarz, p. dr. Chmielewski, nie zachodzi podejrzenie co do przyczyny zgonu. Podobno zmarły przekazał spadek po bracie swej żonie. Jak nas informują, pogrzeb odbędzie się 3 b. m. (S.)

Sąd uwolnił synobójcę z Piątkowa

„Oburzona“ publiczność obita oskarżonego

Jak już donosiliśmy w części nakładu naszego pisma, sąd okręgowy w Poznaniu uwolnił w dniu 2 b. m. Andrzeja Kaczmarska, z Piątkowa pod Poznaniem, oskarżonego o zabójstwo syna młotkiem kamieniarskim. Sąd uznał, iż oskarżony działał w obronie

koniecznej. Wyrok wywołał wielkie wrażenie wśród bardzo licznej publiczności, która w dużej swej części odnosiła się nieprzychylnie do Kaczmarska, co znalazło wyraz w obicju Kaczmarska po wyjściu z sądu. (S.)

Do narodowego społeczeństwa m. Wrześni

Września, 3 marca.

Odbył się tutaj w sali „Odeon“ wielki wiec przedwyborczy Obozu Narodowego przy udziale blisko 2000 słuchaczy. Przemówienia wygłosili, po zagraniu wiecu przez p. Kaliszewskiego, pp. posłowie Kawecki i Lewandowski. Wśród entuzjastycznych okrzyków na cześć Obozu Narodowego zakończono imponujący wiec.

W jutrzejszą niedzielę Obóz Narodowy, który przy wyborach samorządowych w listopadzie ub. r. uzyskał większość absolutną, zdobędzie niewątpliwie tę samą większość.

W niedzielę całe polskie, chrześcijańskie i narodowe społeczeństwo Wrześni głośnie na liście Obozu Narodowego nr. 2! Przy urnie wyborczej nie braknie nikogo!

Z POZNANSKIEGO

GNIEZNO. (Nowy prokurator sądu okręgowego.) W tych dniach urząd prokur. sądu okręgowego w Gnieźnie objął p. Arkadiusz Dąbrowski, b. prokurator w Suwałkach, a ostatnio wicepr. s. o. w Warszawie.

(Kradzież.) W folwarku Borkowo skradziono Leonowi Rudnickiemu 2 świni. W trakcie dochodzeń część łupu znaleziono w kartoflach wykryto również sprawcę pochodzącego z Sołeczni.

(Wypadek) Stan. Grześkowiak, praktykant mistrza rzeźniczego p. Dybińskiego w Gnieźnie, wskutek własnej nieostrożności odciął sobie palec u prawej ręki.

(Nowy zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża.) Nowy zarząd P. C. K. tworzą pp.: Aperiński, Bojakowska, Dybowska, Gustówna, Kosicka, Łyczynska, Musielowa, ks. prob. Napierała, Nowakówna dr. Pajderski, Piotrowska, Pieczyńska, Piotrowski, Radzyńska, Szczepańska, Skórzewska, Sowiński, Wesolowski, Zelenówna, Śmielecka, Kom. rew. stanowią pp.: dyr. Śmielecki i Holka.

INOWROCŁAW. (Epilog włamania do restauracji.) Za włamanie do restauracji p. Gołaszewskiego w Matwach sąd okręgowy na sesji wyjazdowej skazał Ign. Łopaczyńskiego na 1 rok więzienia i Józefa Naporę na 20 mies. Gołaszewskiemu skradziono wówczas kasetkę z zawartością 1030 zł zegarek, weksel na 100 zł wódkę, papierosy i różne towary za 190 zł.

(W ręce niemieckie.) Właściciel gospodarstwa w Ciechru pow. Mogilno p. Wybrakiewicz pertraktuje z pewną spółką niemiecką w sprawie sprzedaży swej realności. Rokowania przeprowadza agent Baehr ze Strzelna.

JAROCIN. (Zawody ping-pongowe.) Gimn. Klub Sportowy rozegrał mecz ping-pongowy z reprezentacją m. Jarocina, zwyciężając łatwo w stosunku 12:0.

(Z kroniki sądowej.) Za kradzież parkanu drucianego z lasu maj. Kłeka skazano Jana Dolatę i Piętkę na 2 tygodnie aresztu, zawieszając im karę na dwa lata.

KOZMIN. (Zarząd Tow. Kupców.) W skład zarządu Tow. Kupców wchodzi pp.: dyr. Paryzek — prezes M. Jaworowicz — wicepr., W. Podlewski — sekr., W. Ziętkiewicz — zast., A. Sempłowski — skarbnik, J. Robaczyk i J. Podlewski — ławnicy.

(Skutki nieostrożności.) 15-letni Werner Labitzke napil się przez pomyłkę kwasu siarczanego. Odstawiony natychmiast do szpitala, zmarł w krótkim czasie.

MIEDZYCHÓD. (Z życia towarzysystw.) Roczne walne zebranie „Sokoła“ zagalął prezes p. dr. Kubczak. Po sprawozdaniach, które wykazały owocną pracę, udzielono zarządowi absolutorjum, po czym wybrano nowe władze, w skład których weszli pp.: dr. Kubczak — prezes, Stan. Krug — wicepr., Jan Dembski — sekretarz, Stan. Milewski — zast., Leon Wyrwa — skarbnik, Roman Szuwart — naczelnik, Pogodziński i Walkowiak — kom. rewizyjna.

Chór męski „Echo“ wybrał nowy zarząd w osobach pp.: kom. P. P. Kowalskiego — prezes, Zabkowski — wicepr., Ratajskiego — sekr., F. Modelskiego — skarbnik, Przewoźnego — dyr., Webera i Cichego — ławnikami, Wiśniewskiego i Szafranski — kom. rew.

W lokalu p. Waberskiego odbyło się przy liczny udział członków walne zebranie Stron. Nar. Koła Międzychód. Na zebraniu byli obecni m. in. sekr. wojewódzki p. poseł Kawecki z Poznania oraz prezes pow. p. Serafinowski z Sierakowa. Przewodniczył obradom p. poseł Kawecki. Po sprawozdaniach zarządu przewodniczący podziękował ustępującym władzom

za dotychczasową pracę a zwłaszcza za sukces w wyborach do rady miejskiej. Nowy zarząd koła Stron. Nar. tworzą pp.: Jan Białkowski — prezes, Izidor Dudarski — sekr., Aleks. Sobociński — skarbnik, Jan Kęsy i Jeżewski — ławnicy, Szuwart i Stefaniak — kom. rewizyjna. Sprawy organizacyjne, polityczne i gospodarcze referował p. poseł Kawecki, poczem zebranie zamknięto.

Straż ogniowa wybrała następujący zarząd pp.: Wróż Jan — nac., Frackowiak — podnac., Furmanek — sekr., Sobczyński — gosp., Bomba, Puk i Białkowski — kom. rewizyjna.

OBORNKI. (Z rady miejskiej.) Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej obradowano nad przyjęciem budżetu administracyjnego i przedsiębiorstw miejskich. Budżet administracyjny przyjęto w ogólnej sumie 184 155 zł. Z tego na opiekę społeczną i walkę z bezrobociem prelimitowano 15 610 zł. na oświetlenie 31 700 zł. na zdrowie i stację sanitarną 4 200 zł. Budżet gazowni miejskiej wynosi 63 000 zł. reżeni miejskiej 64 000 zł. Poza tem uchwalono podwyższyć stawki dochodu komunalnego do państw podatku od nieruchomości na rok 1934 jako też prowadzić szpital miejski do końca czerwca 1934 r. pod warunkiem, że wydatki miesięczne nie przekroczą 12 części sumy prelimitowanej na rok 1933-34.

POWIDZ. (Akcja dożywiania.) Z inicjatywy ks. prob. Gralika rozpoczęto akcję dożywiania dzieci szkolnych. Komitet akcji tworzą ks. prob. Gralik — protektor, p. burm. Jaworski — przewodn., oraz pp.: Jadosiewicz, Wysocka, Jaworska i Wysocki. Codziennie dożywia się około 30 dzieci.

(Z posiedzenia rady miejskiej.) Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej uchwalono budżet administracyjny na rok 1934-35 na ogólną sumę 16 859,12 zł, z czego na budżet szkolny przypada 1 900 zł. Budżet na rok 1934/35 jest o 2 146,16 zł mniejszy, niż w r. 1933/34.

RAWICZ. (Z Koła Przyjaciół Harcerzy.) W auli gimn. odbyło się walne zebranie Koła Przyjaciół Harcerstwa, któremu przewodniczył dyr. p. Gołąb w zastępstwie chorego prezesa p. gen. Kalickiego. Sprawozdanie kasowe zdał skarbnik p. Baczkiewicz, a haremistrz p. Przewoźny przedstawił całoroczną działalność hufca rawickiego, jego wyrobienie techniczne oraz ideowe. Po sprawozdaniach przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli wszyscy członkowie dawnego.

(Akademia papieska.) W sali strzelnicy odbyła się uroczysta akademja papieska, na którą złożyły się przemówienie ks. pref Juszcza, śpiew chóru kościelnego pod batutą p. Scherwenkego oraz deklamacje. Akademia urządzona była staraniem parafjalnej Ligi Katolickiej.

(Walne zebranie Kat. Tow. Robotników.) W Hotelu Centralnym odbyło się walne zebranie Kat. Tow. Robotników Polskich okręgu rawickiego. Zebranie zgromadziło 43 delegatów z całego okręgu. Obradom przewodniczył dyr. i gen. sekretarz związku, ks. Michałowicz z Poznania. Obecni byli także ks. wicepatron Iglński z Rawicza oraz patron ks. dziekan Lipowicz z Niepartu. Jak wykazuje sprawozdanie, liczbą członków wynosi 812, zrępowanych w 12 towarzystwach. Dochód w r. 1932-33 wynosił 832 84 zł. dochód 161 02 zł. Po udzieleniu zarządowi absolutorjum, pozostawiono go aż do lipca. Na zakończenie sekretarz generalny, ks. Michałowicz zaznajomił zebranych z nową ustawą o stowarzyszeniach, poczem rozpoczął kurs organizacyjny.

STĘSZEW. (Z życia towarzysystw.) S. M. P. Na rocznym walnym zebraniu po dłuższej dyskusji nad wyborem nowego zarządu, powołano następujących pp.: prezes — Adamczak J., wice-prezes — Za-

borowski K., sekretarz — Miężała W., zastępca sekretarza — Busse F., skarbnik — Sytyniewski E., naczelnik — Manuszka L., zastępca naczel. — Bartkowiak W., gospodarz — Nowak J., zast. gospod. — Krzyżowski S. Do komisji rewizyjnej powołani zostali pp.: A. Busse, Bloch Edmund i Sliwiński Tadeusz.

(K. S. „Lipno“) Na rocznym walnym zebraniu K. S. „Lipno“ udzielono zarządowi pokwitowania i wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp.: prezes — Miężał Kaz., wiceprezes — Linkowski M., sekretarz — Krzyżowski Wl. zast. sekr. — Mroczyk K., skarbnik — Miężał W., gospod. — Kaźmierczak J., przew. W. G. i D. — Krzyżowski J., ławnicy — Grębowicz R. i Ast Feliks. Archiwarzusz Trafankowski A. Komisja rewizyjna: Felcman, Nowakowski Zyg. i Cielewicz Eug.

(Tow. śpiewu „Halka“) Roczne walne zebranie zwołane na dzień 18. b. m. dokonane zostało dopiero po tygodniu, a to z powodu braku kandydatów na prezesa. Zebraniu przewodniczył prezes okręgu I. p. Łoza, a na protokółanta poproszono p. Mroczyka K. W skład nowego zarządu weszli pp.: prezes — Węclewski W., wiceprezes — Modrzyk Br., sekretarz — Skrzypczak Stan., zast. sekr. — Hemmerlinzanka P., skarbnik — Weychanowna Zofja, bibliotekarz — Stawicki Tad., zast. — Stawicki Stef., ławnicy — Adamski Stef. i Jablecka. Komisja rewizyjna: jako przew. Miężał W., członkowie Fankowska Marta i Sliwiński Tad.

„SZAMOTUŁY.“ (Rada powiatowa.) Zebranie rady powiatowej odbędzie się w wtorek, 6 marca, o godz. 11 przed poł. w salce starostwa. Na porządku obrad m. in. uchwalenie budżetu za czas od 1. 4. 34. do 31. 3. 35.

(Z parafji.) W sobotę, 3 marca rozpoczyna się dla parafjan spowiedź wielkanocna.

(Z sądu.) Fr. Wielgosz i Paweł Paś z Piotrowa, znani recydywiści skazani zostali w dwóch wypadkach za kradzież roweru wzgl. pomoc na łączną karę 8 miesięcy więzienia, drugi zaś na 4 mies. aresztu, Balcerzyk Longin, Szafranski Andrzej i Skarupski Antoni za kradzież pszenicy po dwa miesiące aresztu.

(Czyja własność?) Na posterunku Policji Państwowej w Obrzycku znajduje się 7 rowerów bez marki fabrycznej i numerów rejestracyjnych pochodzące prawdopodobnie z kradzieży. Poszkodowani mogą się tamże zgłosić celem rozpoznania rowerów.

(Z ochotniczej straży pożarnej.) Ostatnio odbył się w strzelnicy zjazd oddziału powiatowego Ochotniczych straży pożarnych celem reorganizacji straży pożarnych. Prezesem rady powiatowej wybrano starostę p. Narajewskiego. Do zarządu oddziału powiatowego weszli pp.: Bartkowski prezes, Tomaszewski Wronki I. wiceprezes, Powalisz Wronki II. wiceprezes, Gończyński Fr. sekretarz, Kaczmarek skarbnik, Włoch z Kaźmierza i Szczesny Szamotuły ławnicy.

(L. O. P. P.) Zjazdowi rady powiatowej L. O. P. P. przewodniczył komend. P. K. U. plk. p. Thomas. Referat wygłosił p. por. Kiciński z Poznania. Nowy zarząd tworzą pp. starosta Narajewski — prezes, plk. Thomas — wiceprezes, Klupczyński — sekr., Domagała — skarbnik, dyr. Nowakowski, sędzia dr. Chrzanowski, dr. Krukowska, dr. Nowicki, por. Matuzewski, J. Preuss, rekt. Gierszewski, Fabiś i Radojewski.

(Chór kościelny.) Nowy zarząd tworzą pp.: Józef Preuss — prezes, W. Gozdziwski — wiceprezes, J. Ciesielski sekr., Rebelkówna — skarbnik, Smół i Cieciora — radni. Zebraniu przewodniczył ks. prob. Faustmann z Kaźmierza.

WRZEŚNIA. (Rozwój „Rolnika“.) „Rolnik“ we Wrześni rozwija się bardzo pomyślnie, wybijając się pod względem obrotu na pierwsze miejsce pomiędzy tego rodzaju spółdzielniami ziem zachodnich. Zarząd „Rolnika“ tworzą pp.: kierown. — dyr. Mikołajczak, St. Lutomski i Musiałkowski. Prezesem rady nadzorczej jest p. b. starosta Czapski z Barda.

(Zmiana własności.) Dom przy Rynku nabył od p. Matyi drogą kupna p. Żarnowski.

(Wieczór żeńskiego „Sokoła“) „Sokół“ żeński urządził bardzo miły wieczór, na którym popisywały się sokolice ćwiczeniami, ponadto wystąpiły w sztuce p. tyt. „Radyca pana rady“. Publiczność gorąco oklaskiwała wykonawczynie. Ćwiczeniami jak i przedstawieniem kierowała prezeska p. Wl. Jakubowska.

WOLSZTYN. (Potęga życia.) W niedzielę 4 marca o godz. 17.15 w auli Gimnazjum odbędzie się w ramach Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego odczyt p. t. „Potęga życia“. — Wstęp 30 gr i 15 gr.

ZBĄSZYN. (Prehistorja ziem nadobrzezańskich.) W niedzielę 4 marca o godzinie 17.15 w salce Dworcowej prof. U. Pozn. dr. Józef Kostrzewski, wygłosi w ramach Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego odczyt p. t. „Prehistorja ziem nadobrzezańskich ze szczególnym uwzględnieniem okolic Zbąszynia“. Wykład ilustrowany będzie przezręczami. Wstęp 30 gr i 15 gr.

Złote gody zasłużonego działacza

W ubiegłym tygodniu obchodził złote gody małżeńskie wiele szanowany działacz narodowy p. Tomasz Jachowski ze swą żoną Konstancją z Samborskich. Mszę św. na intencję znacznych jubilatów odprawił w starym kościele ks. kanonik Niedźwiedziński. Jubilat posiada wielkie zasługi w sprawie narodowej i pracy społecznej. Był założycielem Tow. Przemysłowców, gdzie piastuje godność prezesa honorowego oraz założycielem Tow. Spiewu. Za długoletnią działalność i pracę na terenie Rady Miejskiej zostaje mianowany honorowym obywatelem miasta. Obecnie z powodu nadwątlonego zdrowia wycofał się z pracy społecznej i pędzi żywot w zaciszu Widzewa.

Zabity przez belkę

Leszno, 3 marca.

Przy stawianiu szopy w Bukowcu Górnym wydarzył się ragiczny wypadek. Spadająca belka uderzyła z taką siłą zajętego przy pracy Sobieckiego, że ten padł martwy. Tragicznie zmarły Sobiecki osierocił żonę i troje dzieci.

Krwawy zatarg o pług

W Umultowie pod Biedruskiem doszło wczoraj do zatargu pomiędzy 27-letnim gospodarzem Janem Waligórą, a gospodarzem z sąsiedztwa 56-letnim Kasprzakiem. Gdy Waligóra orał w polu, przyszedł do niego Kasprzak i podczas kłótni uderzył Waligórę kilkakrotnie żelazem, raniąc go dotkliwie. Poranionego przewieziono na stację Pogotowia Lekarskiego (55-55), gdzie lekarz zaszył dwie rany cięte na głowie. Waligóra, pozostaje w leczeniu domowym. (kl.)

Nagła rewizja i aresztowanie

Rawicz, 2 marca.

W tut. urzędzie pocztowym zarządzone niespodziewaną rewizję, w czasie której stwierdzono niedokładności ksiązkowe i pieniądze. W związku z tem aresztowano i osadzono w areszcie asystenta poczty Murawę.

Adw. Chmielewski contra „Polonja“

W ub. roku w katowickiej „Polonji“ a następnie w wielu innych piśmie ukazały się artykuły omawiające dzieje interwencji w sprawie księcia pszczyńskiego. M. i. w dn. 6 stycznia ub. r. ukazał się w „Polonji“ artykuł p. t. „Jak pracowała rada przyboczna księcia pszczyńskiego w Warszawie“. Fragmentem tego artykułu p. t. „Dwaj panowie z Poznania“ poczuł się dotknięty adw. Mieczysław Chmielewski i zaskarżył red. odpow. „Polonji“ p. Pustelnika. Sąd okręgowy skazał red. Pustelnika na 8 miesięcy bezwzględnej aresztu.

Wskutek odwołania sąd apelacyjny w Poznaniu po przeprowadzeniu rozprawy w d. 1 b. m., uchylił wyrok sądu okręgowego i skazał red. Pustelnika z art. 256 na 100 zł grzywny. Rzecznikiem oskarżyciela był adw. Izycki. Bronił adw. dr. Szeib. (S.)

Sploteni świętokradcy

Przed kilku dniami niewydłżeni złooczyńcy usiłowali włamać się do kościoła w Brzyskorzostwi w powiecie żnińskim. Uszkodzili jednak tylko drzwi, prowadzące do zakrystji i zbiegli, gdyż ich splotono. Tej samej nocy prawdopodobnie ci sami sprawcy włamali się do kościoła katolickiego w Gorzycach. Również tam nie dopuścili się kradzieży, gdyż splotzył ich stróż nocny. (kl.)

JARMARKI

OBORNIKI We wtorek 6 marca jarmark kramny, na konie, bydło i świnię.

NOWY TOMYŚL W czwartek 8 marca odbędzie się jarmark na konie, bydło, świnię, towary kramne i produkty rolnicze.

Nocna przygoda podróżnych w międzynarodowym ekspresie

Chojnice, 3 marca.

Pociąg międzynarodowy, zdążający przez Chojnicę z Rygi do Paryża, miał nielada przygodę. Kiedy bowiem o godzinie 2,47 opuścił stację w kierunku Berlina, zapaliła się nagle oś jednego wagonu sypialnego. Pożar zauważono jeszcze w obrębie stacji, tak, iż pociąg przy pomocy sygnałów zdołano zatrzymać. Najpierw zbudzono około 40 śpiących pasażerów, poczem płonąca oś u-

gaszono. Szkód materialnych prawie że niema. Wagon odczepiono od pociągu, który po 35-minutowym przymusowym postoju wyruszył w dalszą drogę.

Pośród zbudzonych z głębokiego snu pasażerów wynikła w pierwszym momencie panika nie do opisania. Na wieść o płonącej osi, niektórzy w bieliźnie zamierzali opuścić wagon.

Skarb żydowski w rupieciach

Sensacyjny wynik rewizji u pachciarza w Inowrocławiu

Inowrocław, 3 marca.

Na skutek doniesienia, opartego zresztą na prawdzie, iż Żydzi okolicznych miasteczek kujawskich przechowują u siebie szmuglowaną sacharynę, policja zarządziła szereg rewizyj.

W czasie jednej z nich znaleziono u handlarza starych rupieci, podejrzanego Żydkę niej. Parosza niemały

skarb, ukryty w szmacie pomiędzy starymi gratami. Wartość skarbu wynosi kilkanaście tysięcy złotych w monetach niemieckich i rublach rosyjskich.

Znalezione pieniądze zajęto w celu stwierdzenia źródła, z którego Parosz je zdobył.

Tańczyła nago na ulicy, by dostać się do szpitala

Symulowanie obłędu z powodu nędzy i braku dachu nad głową

Łódź, 2 marca.

Nędza zmusza ludzi do nadzwyczajnych wyczynów. W dniu 11 stycznia r. b. na ulicy Kochanowskiego przechodnie mieli nielada widowisko. Jakaś kobieta rozebrana do naga, mimo mrozu tańczyła na chodniku. Wywołało to zbiegowisko i zaalarmowało policję, która ze swej strony zawezwała pogotowie. Rzekomo chorą umysłowo była 30-letnia bezdomna Marjanna Kalicka. Obezwładniono ją i przewieziono do szpitala w Kochanówce. Obserwacja wykazała, że Kalicka jest cał-

kiem zdrowa na umyśle.

Badała w tej sprawie przez policję, wyjaśniła, że symulowała obłęd by w ten sposób dostać się do szpitala, była bowiem bez dachu nad głową i środków do życia. Symulantkę pociągnięto do odpowiedzialności karnej i w dniu wczorajszym stanęła ona przed sądem grodzkim w Łodzi. Uwzględniając rozpaczliwe położenie rzekomej warjatki, sąd złagodził karę. Kalicka skazana została na 14 dni aresztu, przyczem wykonanie kary zawieszono.

„A nie przepij czasem świetlicy!“

Koronowo, 2 marca.

Głośna jest w naszym miasteczku sprawa przepicia przez „obywateli“, działaczy „sanacyjnych“ funduszu, zebranego na urządzenie świetlicy w sąsiedniej wiosce Nowy Dwór. Świetlica, tworzona w budynku b. szkoły, miała służyć za punkt oparcia dla propagandy t. zw. „ideologii państwowej“. Na jej urządzenie potrzeba było pieniędzy. Znalazło się kilku „obywateli“ i gorliwych agitatorów „sanacji“, którzy wzięli na siebie „cięzar“ zbierania na powyższy cel

odpowiednich funduszy.

Kiedy już znaleźli sporą ilość chętnych czy niechętnych ofiarodawców, kiedy zebrali poważniejszą kwotę, zaszli z radości do libacji i przy dźwiękach „Pierwszej Brygady“ fundusz świetlicowy przepili.

Teraz Koronowianie, gdy zauważą kogoś idącego do knajpki, żartobliwie zwracają mu uwagę:

— A nie przepij czasami świetlicy!

Sprawa ta jest największą sensacją Koronowa w dobie pokarnawałowej.

Warjat przed sądem

Notoryczny oszust uwolniony od kary

Inowrocław, 3 marca.

Przed tut. sądem grodzkim stanął karany już kilkakrotnie za dokonane oszustwa i kradzieże niejaki Antoni Marlewski. Marlewski ostatnio przebywał w „Dziekaniec“, zakładzie dla obłąkanych pod Gniezmem, skąd zbiegł, dokonując następnie szeregu kradzieży i oszustw.

Akt oskarżenia zarzuca Marulewskiemu 10 wypadków oszustwa oraz kradzież 2 rowerów, które następnie

sprzedał.

Świadkowie zeznawali zgodnie, iż Marulewski robił wrażenie człowieka normalnego i uczciwego, a jedynie na sali rozpraw udaje warjata Oskarżonego z urzędu bronił adw. Czerkawski.

Biegli dr. Nickelmann i dr. Bydalek stwierdzają, iż Marulewski kwalifikuje się do domu obłąkanych.

Sąd ogłosił wyrok uwalniający oskarżonego i zarządzający oddanie go do zakładu dla umysłowo-chorych.

Wspólnik potwora z Łowicza przed sądem

„Amerykan“ — postrach nizin kujawskich skazany na 3 i pół roku więzienia

Inowrocław, 3 marca.

W dniu 1 b. m. toczyła się przed tut. sądem grodzkim nader ciekawa rozprawa, napawająca słuchaczy wstrętem i zgrozą ze względu na szczególnie ohydne fakty, ujawniające się podczas przewodu sądowego.

Na ławie oskarżonych zasiadły nielada asy świata przestępczego, ludzie, którzy od dłuższego już czasu byli postrachem nizin kujawskich. Większość z oskarżonych była już 9 i 10-krotnie karana sądownie, przyczem ich przeszłość kryminalna była często nadzwyczaj bogata.

Szczególną jednak uwagę budzi swoją osobą 26-letni Józef Napora, włamywacz, znany policji pod mia-

nem „Amerykan“, o czem swego czasu donosiliśmy.

„Amerykan“ znajdował się ostatnio w areszcie śledczym we Włocławku pod ciężkim zarzutem współnictwa w zbrodniach wampira z pod Łowicza, — Einsteina. Napora dokonywał wspólnie z Einsteinem licznych czynów gwałtu i rabunku na bezbronnych dziewczętach.

Prócz tej sprawy ma Napora na swem sumieniu m. in. trzy ciężkie włamania, dokonane w Inowrocławiu i dwa w Mątwach.

Rozprawa ujawniła szereg sensacyjnych szczegółów, dotyczących przestępczości mętów kujawskich. Zeznania świadków wskazywały m. in. na

to, iż w pow. nieszawskim na odludziu, położona jest osada Witowe Góry, którą zamieszkują niemal same typy przestępcze i złodzieje, którzy dokonują częstych wypadów w okolicy.

Mieszkańca Witowych Gór, a ostatnio więźnia inowrocławskiego, niejakiego Łopaczyńskiego, skazał sąd na jeden rok więzienia „Amerykana“ Naporę na 3 i pół roku więzienia za dokonane przezeń włamania Wiktora Gandziorowskiego na 8 miesięcy więzienia. Kilku oskarżonych dla braku dowodów uwolnił sąd od kary.

Zrozumiałe zainteresowanie budzi tu zbliżająca się rozprawa „Amerykana“, o współnictwo z Einsteinem.

Z wystaw poznańskich

„Portret staruszek“ — drzeworyt Władysława Lama na wystawie tegoż artysty w Instytucie Krzewienia Sztuki w Poznaniu, pl. Wolności 14a. Poza Lamem wystawiają: Folański, Tomorowicz i Czyżowski.

Nadużycia sekwestratora

Bydgoszcz, 3 marca.

Jeden z sekwestratorów bydgoskiego urzędu skarbowego 24-letni Jan Biela nie stawiał się w ub. środę do biura bez usprawiedliwienia. Ponieważ parokrotnie zachodziły wypadki spóźnionego przelewania do kasy skarbowej zainkasowanych sum podatkowych, powstało podejrzenie, że Biela z większą sumą pieniędzy ułotnił się z Bydgoszczy. Zawiadomione władze policyjne połączyły się z okolicznymi posterunkami i po dwóch dniach przytrzymało sekwestratora w pow. świeckim, skąd zamierzał przedostać się linjami autobusowymi na teren Gdańska.

Aresztowanego przewieziono do dyspozycji władz sądowych bydgoskich. W międzyczasie stwierdzono sprzeniewierzenie powyżej 2.000 zł.

Grad kamieni posypał się na pociąg

Inowrocław, 3 marca.

Między majątnością Jeziorki a Strzelnem obrzucili nieznanymi sprawcy przejeżdżający pociąg gradem kamieni. Jeden z kamieni wybił szybę wagonu 3 klasy i zranił pasażera w głowę. Przeprowadzone dochodzenia pozostały, jak dotąd bez pozytywnego rezultatu.

Osobliwa zemsta

Przy szosie Bralin - Stupia w pow. kępieńskim zlamano jednej z ubiegłych nocy 125 drzewek owocowych, wartości 1000 zł. Drzewka były własnością wydziału powiatowego w Kępnie. Jako sprawcę tego czynu ujawniono Józefa Gomolińskiego z Kozji Wielkiej w pow. kępieńskim. Gomoliński dokonał tego czynu z zemsty, gdyż dnia poprzedniego na zebraniu rady powiatowej w Kępnie, do której wszedł z ramienia N. P. R., starosta nie dopuścił go do głosu. Gomolińskiego odstawiono do dyspozycji władz sądowych. Osobliwa ta zemsta wywołała w całej okolicy powszechne poruszenie. (kl.)

Zidentyfikowanie trupa

Ostrów, 3 marca.

Jak już donosiliśmy, na dworcu w Ostrowie znaleziono w wagonie kolejowym zwłoki nieznanego młodzieńca z przetrzezoną głową. Śledztwo ustaliło, że zabitym jest Ludwik Tabrowski, lat 21, pochodzący z Baranowa, pow. kępieński. Kradł on wraz z innymi węgiel niedaleko stacji Łęka i został przytem postrzelony.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

DUSZA CZARNEGO CZŁOWIEKA

Gdy przed kilku laty przeczytałem pierwszą książkę Frobeniusa o „Umierającej Afryce”, doznałem zupełnie swobodnego uczucia. Czulem, że coś się w mnie wyjaśniło i że nastąpiło coś dawno oczekiwanego. Wreszcie, powiedziałem sobie, znalazł się ktoś, kto zrozumiał duszę człowieka czarnego. Odtąd Frobenius stał się moim ulubionym autorem i jest nim po dziś dzień. Przed kilku miesiącami ukazało się wielkie dzieło Frobeniusa pod tytułem: „Historja kultury Afryki”. Oto przyczyna niniejszych kilku uwag.

Nie piszę jednak o Frobeniusie, jako uczonym, bo o etnologii nie mam pojęcia. Daję tylko wyraz wrażeniu jakie jego książki zrobiły na mnie jako na zwykłym czytelniku.

W wysiłkach europejczyka, aby zrozumieć psychikę prymitywną można wyróżnić trzy szczeble. Na pierwszym człowiek pierwotny jest zupełnie niezrozumiałym zjawiskiem, jego wierzenia zdają się być dziwnymi zabobonami, jego obyczaje brutalnymi, potwornymi objawami barbarzyńskiego zamroczenia umysłu; dzięki zdaje się być pozabawiony wszelkiej szlachetnej kultury duchowej i jest dla europejczyka tylko „dzikusem”, czemś równocześnie potwornym i śmiesznym, a w każdym razie zupełnie niezrozumiałym.

Następny szczebel jest wynikiem rzeczowych dociekań naukowych. — Etnolodzy badają ludzi pierwotnych, tak mniej więcej jak entomolodzy badają chrząszcze i owady, to znaczy, że chodzi im o dokładny analityczny opis i o ścisłość metody w badaniu rzadkich fenomenów i „egzemplarzy” z dziedziny ich nauki.

W następnym okresie pojawiają się w nauce próby naukowego wytłumaczenia przyczyny tych zjawisk. Powstają teorie, sprowadzające mnogie dziwaczne zjawiska do wspólnego mianownika: nauka o totemizmie, o fetyszyzmie, o pierwotnym magicznym myśleniu, o animizmie, o partycypacji itd. Za pomocą tych teorii i terminów dochodzimy w pewnej mierze do wytłumaczenia genety i istoty magicznego światopoglądu. Ale jeszcze nie zdobywa się tem samym zdolności rozumienia pierwotnej psychiki. Rozumienie znaczy tu tyle, co zdolność odczuwania, zdolność przeżywania pierwotnych wierzeń w sposób analogiczny do przeżyć pierwotnego człowieka, myślenia i uczucia jakby jego własnymi, surowymi, a dla nas dziwnymi, kategoriami myślenia. Chodzi o zdolność przeżywania wierzeń pierwotnej barbarzyńskiej mistyki, pozabawionych dla nas a priori zupełnie sensu, tak, aby nie tylko rozumieć, ale o sobieście odczuć i przeżyć ich sens. Chodzi o wyzbycie się „przemądrzałego” stanowiska europejczyka XX wieku, któremu się wszystko to wydaje śmieszne i naiwne, chodzi o odkrycie nowych swoistych wartości, ukrytych w myśleniu prymitywnym.

Ten ważny ostatni krok zrobił dopiero Frobenius. O ile mi wiadomo, Frobenius uchodzi wśród etnologów za fantasta, mimo, że nazwisko jego w świecie naukowym jest powszechnie znane, i że zalicza go się do najwybitniejszych znawców kultury afrykańskiej. Ale właśnie ta rzekoma fantastyka w dziełach Frobeniusa jest momentem nowym i istotnym. Lektura Frobeniusa jest może właśnie dlatego tak porywająca. Po przeczytaniu książki du Chalu, Livingstona, Stanley'a, Emina Baszy i innych o ich podróżach i przygodach w Afryce, ma się zawsze wrażenie, że badając geografję, florę i faunę Czarnego Kontynentu nie umieli jednak odkryć duszy jego czarnych mieszkańców. Nie umieli się oni wszyscy wyżyć przesądów europejskich. Ich typową reakcją na wszelkie przejawy kultury i obyczaju spotykanej w Afryce, jest zdziwienie, i tem zdziwieniem karmią również czytelnika. Tymczasem Frobenius traktuje wszystkie te zjawiska odrazu poprostu i po ludzku, dzięki czemu przestają one być dziwaczne, a stają się arcyłudzkie. W dziełach swoich przemawia Frobenius bezpośrednio językiem czarnego człowieka, to jest przytacza dosłownie zebrań przez siebie bajki, mity i legendy murzyńskie. Znajdują się wśród nich

utwory epiczne o zupełnie nieoczekiwanej piękności, jak np. Samba Gana, lub opowieść o zagładzie państwa Kasz. W tej ostatniej jest mowa o zniesieniu krwawych ofiar ludzkich, a przebudzeniu się prymitywnej psychiki z barbarzyńskich krwawych tradycji, o wartości życia ludzkiego.

Czytając te utwory i wnikliwe interpretacje, oparte na głębokim, drugoletnim przyjacielsko-ludzkiem, a nie tylko naukowo-ciekawskim, osobistym obcowaniu Frobeniusa z licznymi szczepami afrykańskiego kontynentu — rozumie się ile głębokich, istotnych, duchowych ludzkich przeżyć zapładnia nieznaną i obcą nam kultury i wierzenia tych ludzi, stojących na pewnym szczeblu rozwoju psychicznego, o którym myślny już zapomnieli.

Jest niekiedy przyjemnie myśleć i czuć jak dziecko. Dlatego właśnie istnieje literatura dla dorosłych, malująca przeżycia wieku dziecięcego. Zapomniany przez zblazowanego dorosłego świat dziecięcych wzruszeń ma jeszcze zawsze nad nami swoją władzę. Podobnie jest ze światem duchowym pierwotnego człowieka. Ludzkość cywilizowana zapomniła o jego istnieniu. Zetknąwszy się z nim nie mogła go początkowo zupełnie zrozumieć. Zbadawszy go naukowo, nie umiała go jednak pojąć, aż w chwili obecnej człowiek znudzony ubóstwem swej sztucznej, wynaturzonej mentalności zateśnił do dziecięcych przeżyć ludzkości. Człowiek żyje nie tylko teraźniejszością, ale również przeszłością i przyszłością. To co było w nas, nie stało się zbytecznym, gdy minęło. Życie idzie wciąż dalej. Ale jeżeli przeżyjemy tylko chwilę teraźniejszą, nie sycąc się w każdej chwili sokami korzeni ukrytych, prowadzących głęboko w głąb macierzystą — to życie staje się podobne do bańki mydlanej, pękającej, skoro wyfrunęła w powietrze. Każdy stan rozwojowy musi być przekroczony i przewartościowany przez stopień wyższy, ale żaden z minionych momentów życia nie traci swojej żywej wartości dla życia. Gdyby pień uschnął, obumarła by również zielen i kwiaty.

Dr. Stefan Szuman.

Kraków.

NA POZNANSKICH MOWNICACH I WYSTAWACH

JUTRZEJSZY ODCZYT O POLSKIEJ KULTURZE

Zapowiedzieliśmy już jutrzejszy niedzielny odczyt dr. Bogdana Suchodolskiego w Warszawie, zatytułowany „Kultura polska wobec chaosu światowego”. Odbędzie się on w Collegium Minus, o godz. 20-tej, staraniem Koła Polonistów U. P. Prof. dr. Tadeusz Grabowski kreśli poniżej w paru rysach zasadniczych profil wybitnego prelegenta.

Indywidualność Suchodolskiego jako badacza odcina się niezaprzeczenie od badaczy poprzedniego pokolenia. Zorientowany doskonale w labiryncie współczesnych prądów filozoficznych, znawca nowszych teorii w nauce o literaturze, urzędnikiem na te teorie w świetnym studjum o Goszczyńskim, stwierdzając tożsamość jego ducha i dzieła. Oparwszy analizę „Zamku Kaniowskiego” o tło historyczne i ludowe, zastanowił się nad jego stosunkiem do teorii o tragiźmie, zbadł nadto kompozycję, sposób przedstawienia, technikę charakterystowania postaci, wreszcie styl czyli język, elementy i sposób opisu, nastrój i wiersz. Wyobraźnia twórcza Goszczyńskiego, której podstawę stano-

NA ŚCIANACH IKS-u

W kawiarni I. K. S-u wystawił swoją grafikę Wł. Lam. Są to rysunki piórkowe i pendzlowe oraz drzeworyty; wśród nich znana teka „Don Kiszot”, wykonana 10 lat temu, a wystawiona zapewne w tym celu, by w zestawieniu z ostatnimi pracami ukazała się ewolucja, jaką artysta przeszedł. Jest ona w istocie duża.

Gdy wychodziła teka „Don Kiszot”, w malarstwie a zwłaszcza w grafice jeszcze w ogromnej mierze panowała stylizacja; a ten też element dominuje. Artysta silnie podkreśla stosunek plam białych do czarnych i zestawia je dekoracyjnie na płaszczyźnie rysunku; kreska, acz rozmaita, ma przeważnie jednolity charakter; są to cienkie pionowe i kosy biegnące za kierunkiem płasko stylizowanych form.

Z chwilą gdy znów powraca realizm, Lam idzie za tym zwrotem tak w malarstwie jak w grafice. Jego technika rysunkowa ulega znacznej zmianie. Plamy różniczkują się i stopniują, są to energiczne to delikatne; kreski zmieniają kieru-

ŻYCIE KULTURALNE

MUZYKA

Koncert wokalny. W poniedziałek, dn. 5 marca odbędzie się w sali św. Marcina koncert artystów - śpiewaków: pp. Heleny Drozdzińskiej (sopranistki) i Marjana Zygmąńskiego (barytonisty). Na programie pieśni i arje Galla, Niewiadomskiego, Szymańskiego, Czajkowskiego, Liszta, Rubinsteina, Straussa, Thoma, Hugona Wolffa, Verdiego i in. Akompaniament objęła prof. Ludwika Marek-Onyszkiewiczowa, pod której wytrawnym kierunkiem przeprowadzili studja wokalne młodzi koncertanci.

Opera królewska w Budapeszcie obchodzi we wrześniu 50-lecie istnienia.

NAUKA

40-lecie Polskiego Towarzystwa Filologicznego. W Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie odbyło się uroczyste posiedzenie dla uczczenia 40-lecia Polskiego Towarzystwa Filologicznego i 80-lecia urodzin założyciela Towarzystwa, prof. dr. Ludwika Cwiklińskiego. Wygłoszono trzy referaty: 1. doc. dr. Marjan Auerbach: „Ruch naukowy w Polskim Towarzystwie Filologicznym w ciągu 40 lat istnienia”. — 2. Rektor dr. Stanisław Witkowski: „Zasługi naukowe prof. dr. Ludwika Cwiklińskiego”. — 3. Prof. dr. Stanisław Pilch: „Główne daty z życia i działalności Jubilata”. Na uroczystość tę, oprócz filologów lwowskich in corpore przybyło bardzo wiele osób ze świata naukowego i kulturalnego. (Dr. J. U.)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Poważnym przyczynkiem do dziejów wewnętrznych m. Poznania w wieku XVIII jest obszerna praca dr. Ercińskiego, wychowanka naszego Uniwersytetu, zatytułowana „Prawo przemysłowe m. Poznania w XVIII wieku”. Wysłała ona nakładem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu i liczy 850 stronic. Jak widzimy, autor zebrał olbrzymi materiał dla oświetlenia stosunków prawnych, jakie panowały w rzeczywistości naszego miasta przed półtora wiekiem. Omówiwszy źródła prawa przemysłowego, szczegółowo przedstawił dr. Erciński ustrój cechów i związków czeladniczych, poczem zajął się przepisami przemysłowymi, prawem pracy, ochroną producentów i konsumentów itd. W zakończeniu podał charakterystykę i znaczenie przepisów statutów Komisji Dobrej Porządku. Jako dodatek zamieścił dr. Erciński wykaz statutów cechowych, oraz literaturę odnoszącą się do omawianego przedmiotu. (J. St.)

POLONICA WŁOSKIE

„Encyclopedja Italiana” o Polakach. Bez sprzecznie najhonorniej ze wszystkich wielkich encyklopedyj światowych wyposażona „Encyclopedja Italiana” regularnie co dwa miesiące pomnaża się o nowy, tysiącstronicowy, świetnie ilustrowany tom. W tomie 17-tym (Giap — Gs) znajdujemy artykuły o M. Gierzyńskim (F. Kopera), o Sobieskim dwuszpaltowy artykuł napisał prof. J. Dąbrowski, o rzeźbiarzu Godebskim (Kopera), o Gnieźnie (z widokiem katedry i wnętrza kościoła św. Jana), o F. Goetli (prof. Maver), A. Gołuchowskim (Maver), Tommasini i Józ. Gołuchowskim (Maver), o bitwie pod Gorlicami (general Alberti), Ł. Górnickim (R. Pollak), Goszczyńskim, Br. Grabczewskim, gen. J. Grabińskim (P. Schiarini), Wł. Grabskim (Fr. Tommasini). W tomie tym na szczególną uwagę zasługują oficje ilustrowane monografie o Japonji (60 str.) i Grecji (134 str.). Artykuł o Grotterze, zbyt krótki, niepodpisany; brak tu dotkliwy choćby jednej reprodukcji. (P.)

OCHRONA PRZYRODY

W sprawie Parku Narodowego w Tatrach wystąpiło Polskie Tow. Botaniczne, uchwalając na posiedzeniu zarządu wniosek za stworzeniem Parku, oraz dziękując prof. dr. W. Szaferowi za jego pracę nad ochroną przyrody. Ostatnia uchwała została wywołana szkodliwymi atakami jednego z pism na ochronę przyrody i na działalność prof. dr. Szafera.

TEATR

Sto lat „Zemsty”. Na rok bieżący przypada setna rocznica pierwszego przedstawienia lwowskiej „Zemsty”. Odbyło się ono we Lwowie dn. 17 lutego 1834.

Rozbudowa teatru. Piszą nam z Łodzi (wp): Mamy tutaj dwa teatry popularne — w sali Geyera i przy ul. Ogrodowej — którym kieruje dyr. Winkler. Ponieważ cieszą się one powodzeniem tak znacznym, że salki okazują się zbyt ciasne, budynek teatralny przy ul. Ogrodowej postanowiono rozbudować i przystosować do nowoczesnych wymagań. Przebudowa teatru rozpoczęła się w czerwcu, po zakończeniu sezonu.

LITERATURA

Michał Choromański ukończył powieść „Skandal w Wesołych Bagniskach”, drugą p. t. „Szpital Czerwonego Krzyża”, oraz pracuje nad powieścią osnutą na życiu współczesnego Podhala. Pierwszy tom będzie nosił tytuł „Schodami w górę”, drugi „Schodami w dół”.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Grafika polska w Poitiers. Z Paryża donoszą nam (ps): Po Francji odbywa podróż okrężna wystawa graficzna, zorganizowana przez tyle zasłużoną dla współpracy polsko - francuskiej Różę Bailly. Obecnie zawędrowała do Poitiers, gdzie wybitne osobistości miejscowe zorganizowały komitet z prefektem, rektorem Uniwersytetu i prezydentem miasta na czele. Wystawa ma wielki sukces, zwiedziło ją przeszło 5 000 osób, Poitiers zaś liczy 40 000 mieszkańców.

Wystawa ukraińska w Warszawie. Piszą nam z Warszawy (tw): W IPS-ie otwarto wystawę retrospektywną sztuki ukraińskiej. Obejmuje ona około stu cennych eksponatów, więc malowideł temperowych w wieku XV — XVIII, starych kilimów i haftów, oraz współczesną grafikę i malarstwo. Okazy retrospektywne pochodzą z muzeum ukraińskiego we Lwowie. Wystawa jest bardzo interesująca.

W następnym Dziale:

ZAGADKOWA DUSZA: AUTOR „PODRÓŻY GULLIWERA”

przez

dr. Władysława Tarnawskiego.

Pisma nadesłane

„Język Polski”. Nr. 6. Treść: S. Rosponda: „Ze studjów nad polską toponomastyką”. — J. Zborowski: „Kościeliska i Kościelisko”. — S. Pignonia i K. Nitscha: „Jeśli Reymontem bych zadzwonił”. — K. Nitsch: „Siwarnik”; „Izaskaw, Biazon, sinologia itp.” — Recenzje. — Odpowiedzi Redakcji. — Sprawy T. M. J. P. — Adres Red. Kraków. Salwator. Gontyna 12.

„Gazeta Literacka”. Nr. 5. Treść: „Romantyzm czy mesjanizm?” — K. L. Koniński: „Taniec dialektyczny”. — H. Kleist: „Pentazyła”. Fragment. Przeł. W. Hulewicz. — Kolumna poezji serbo-chorwackiej. — A. Bunsch: „O rozwój muz.” — A. Stawarski: „Filozofja Teodora Lessinga”. — Książki. — Poezje. — Teatr Krakowski. — Sezon muzyczny. — Kronika. — Adres Red. Kraków, ul. Słoneczna 15 m. 9.

*) Frobenius. „Kulturgeschichte Afri-

RUCH KOBIECY

Młodzież żeńska a kwestie wychowawcze

Każde nowe pokolenie wnosi ze sobą w życie nowe hasła, nowe teorie. Nie zawsze jednakże nowość ta jest rewelacyjnym odkryciem sama w sobie, a jest niem wyłącznie właśnie dla młodych, którzy jeszcze z braku doświadczenia lat przeżytych nie potrafią ogarnąć całokształtu życia. Do takich nowych haseł żeńskiej młodzieży narodowej należy propagowane gorąco i z zupełną słusznością wychowawcze posiadnictwo kobiety w rodzinie.

Hasło to jednakże nie jest nowością, nie jest rewelacyjnym odkryciem, a na to, żeby mogło odegrać wielkie zadanie odradzające społeczeństwo musi koniecznie być wypełnione wartościową treścią, gdyż inaczej będzie ono tylko mało atrakcyjnym stwierdzeniem istniejących faktów.

Kobieta w rodzinie zawsze pełniła rolę wychowawczyni. Prawda ta jest integralnym wynikiem samej konstrukcji rodziny, w której matka jest czynnikiem najważniejszym. Matka, która uchyla się od obowiązków wychowawczych musi być uznana za istotę nie-normalną w pewnym stopniu i jest też zawsze wyjątkiem, który tylko potwierdza regułę. Bo kobieta, z chwilą, gdy posiada własne dzieci, pragnie je też urobić na własną modłę i swoją ekspansję życiową, wkłada w wychowanie wydanego na świat młodego pokolenia. Więc akcent nie pada tu na sam fakt wychowania, bo kobieta, posiadająca rodzinę, zawsze pełni zadanie wychowawcze, raczej chodzą o to, jak je pełni i jak wychowuje. I dopiero o ten moment istotny zacząć można jakiegokolwiek nowe hasła i nowe teorie.

Przygotowanie wychowawcy

Trzeba bowiem zdać sobie sprawę rzeczy najważniejszej, że żaden człowiek, ani mężczyzna, ani kobieta nie rodzi się jako wychowawca. I nie jest prawdą, że samo posiadanie własnych dzieci predysponuje człowieka do właściwego i pożytecznego ich wychowania. Bo to, że ktoś z racji swego stanu pełni jakąś funkcję społeczną, nie jest jednoznaczne z tem, że ją pełni dobrze. Jest przecież wielu ludzi, np. nauczycieli i nauczycieli, którzy nie posiadając własnej, bliższej rodziny pełnią doskonale rolę wychowawczą i kształcą cudze dzieci na wartościowych i pożytecznych obywateli państwa. Ale ludzie ci, po stwierdzeniu posiadanego talentu wychowawczego, jeszcze nadto spędzili długi szereg lat na zdobywaniu wiedzy pedagogicznej, która na nich z natchnienia spłynąć nie mogła. Przygotowywali się do swojej roli wychowawczej, żeby mózdz podjęte następnie zadanie spełnić dobrze.

Jeżeli więc młode pokolenie kobiet obozu narodowego pragnie szerzyć hasła wychowawcze w stosunku do kobiet, niech rozpocznie od tego, żeby młodzież żeńska przygotowała do przeznaczonych im roli, zanim jej powierzy nową, własną rodzinę.

Tu jednakże zaczepiamy o pewną trudność. Szerzone bowiem hasło roli wychowawczej kobiet nasuwa pewną ekskluzywność przy wykonywaniu tego programu. Wydaje się, jakoby młodzież żeńska miała jedno tylko do zrobienia: wyjść z domu jak najspieszniej, a potem pilnować domu. W wyniku tak pojętych zadań kobiety możemy do czekać się znów, znanych nam doskonale z przed lat kilkadziesiąt lalek salonowych, obojętnych dla wszelkich spraw ogólnych i dla własnego wszechstronnego wykształcenia, a skierowujących całe zainteresowanie życiowe wyłącznie na problem małżeństwa. Z takiego postanowienia kwestji nie wynika bynajmniej, żeby młoda osoba zdobywszy naprawdę własną rodzinę pełniła w niej dodatnią rolę wychowawczą. Mając duszę pustą, nie wypełnioną żadną wartościową treścią, nie będzie mogła też nie wnieść do swojej rodziny i nie będzie mogła stać się czynnikiem dodatnim w społeczeństwie. W ten sposób więc świadome usuwanie kobiety w cień domu, w wyniku swym otoczy cieniem ten dom, w którym potem szerzyć się będzie kaprys, płytkość, niezadowolone ogólnie i nuda. Jakże bowiem wyobrazić sobie można rolę wychowawczą kobiety w rodzinie, jeśli ona do tej rodziny nie będzie mogła wnieść żadnej treści etycznej i kulturalnej.

Etyka i kultura

Rola wychowawcza kobiety w ro-

dzinie polega na tem, żeby kobieta propagowała etykę i kulturę. Taki jest cel istotny szerzonego hasła. Chodzi teraz o to, żeby do tak pojętej teorii dostosować program działania. Młodzież żeńska musi więc, chcąc przygotować się do obowiązków rodzinnych nie wyłączać się i nie usuwać od spraw ogólnych, ale przeciwnie, znać je jak najlepiej. To, co Mickiewicz w swoich Księgach Pielgrzymstwa mówił o rozszerzaniu duszy własnej, celem poszerzenia granic państwa, to zastosować należy do człowieka w każdym indywidualnym wypadku. Więc i kobieta im bardziej rozszerzy horyzont swoich wiadomości naukowych, głębiej swej duszy w istotnym i najpiękniejszym pojmowaniu etyki, i swój charakter, przez nabycie jak najwarteściowszej kultury, będzie mogła na tej podstawie, posiadania własnej, bogatej treści wnieść ją również do rodziny w cichy, zamknięty świat swego domu. Jest to jedyna droga do wartościowego pełnienia przyszłych obowiązków, droga poprzez własne, — wszechstronne wykształcenie rozumu, serca i woli. Wówczas dopiero, przy takim szerokim programie hasła o roli wychowawczej kobiety w rodzinie znajdzie swoje najszczytniejsze zastosowanie.

Tem samem „powrót do rodziny“ nie może być równoznacznym z wycofaniem kobiety z czynnego wszechstronnego społeczeństwa. Młodzież żeńska musi pozostać w nurcie życia współczesnego, musi płynąć wraz z nim, ale musi nauczyć się rozpoznawania wszystkich przeciwnych prądów i walczących z nimi. Tylko zdobycie własnej, niezachwianej i doskonale ugruntowanej ideologii może dać rękojmię, że ideologię tę kobieta będzie propagowała dalej w rodzinie. Tylko posiadanie etyki i kultury zagwarantuje możliwość szerzenia jej nadal w następnych pokoleniach, tylko kobieta rozumna i wykształcona będzie mogła wywrzeć wpływ na swoje otoczenie, ponieważ tylko taka będzie stanowiła czynnik ważny i znamienity we własnej rodzinie.

Jeżeli więc chcemy szerzyć hasło o roli wychowawczej kobiety w rodzinie musimy koniecznie poczuwać się do pełnej odpowiedzialności za to hasło.

Tradycja

Współczesnemu pokoleniu wydaje się często, że wszystko, co było dawniej, było złe, a wszystko, co nastąpi będzie dobre. Przeświadczenie takie posiada swoją wartość kinetyczną, ponieważ powoduje młodzież do intensywnego działania. W obozie narodowym jednakże musi wywołać pewną krytykę, już choćby dlatego, że naród nasz cieszy się piękną i długoletnią historią, istnieją więc punkty zaczepiające o dawną tradycję. Jeżeli przetrwaliśmy, mimo niewoli i odyskaliśmy z powrotem byt państwowy, to w wielkiej mierze dlatego, że w rodzinach polskich nie wygasała nigdy myśl niepodległościowa. Myśl tę propagowały matki nasze i babki, ale nie te, które zamykały się egoistycznie w czterech ścianach wygodnego domu, ale te, które widziały jeszcze świat poza domem. Wszędzie tam, gdzie domowi przewodnicy kobiety o małym sercu i ciasnej głowie wychodzili z rodzinie ludzie dla spraw społecznych obojętni, snobi, którzy żyć potrafili tylko dla własnej materialnej korzyści. Wszędzie tam, gdzie w domu królowała kobieta o wielkim sercu, o szerokim umyśle, o wszechstronnych zainteresowaniach powstawali ludzie dzielni, twórcy Ojczyzny. Gdyby wszystkie te kobiety czasu powstań narodowych wyłączone były „pilnowały domu“, a nie przygotowywały broni i szarpły dla żołnierzy, gdyby z nich żadna nie była chciała wyjść z domu... na Sybir, wówczas dawno zamarłoby echo po dźwięku imienia Polski. Raczej lalki salonowe z okresu rozbiorów przyczyniły się do naszej klęski, raczej te kobiety, którym sprawy ogólne były najkompletniej obojętne.

Więc i dziś młodzież żeńska nie może usuwać się wygodnie z terenu społecznej działalności, z sal wyższych uczelni, z warsztatów pracy i biur. Bo wszędzie tam powstaje i przekształca się nowe życie, a jeśli z jego obrębu wycofa się młodzież narodowa, w jej miejsce wejdą inni i inne kobiety, o innych przekonaniach i one

pokierują przyszłością państwa.

Wszelka ciasnota pojęć i wszelka ekskluzywność w stosowaniu nowych haseł może tylko stać się hasłem tych zgubą.

Żeńska młodzież narodowa musi się poczuwać do obowiązku wypełnienia wszystkich swoich zadań, jakie ze sobą niesie współczesne życie.

J. W.

Z odczytów środowych w N. O. K. w Warszawie

„Znaczenie samorządu dla życia gospodarczego rodziny“

Ramy działalności samorządów miejskich w dzisiejszej dobie kryzysu wykazują tendencję ciągłego rozszerzania się, obejmowania coraz większego zakresu spraw przerzucanych na nie przez władze państwowe i ta rola, jaką odgrywa dziś samorząd w życiu gospodarczym winna zwrócić uwagę każdego obywatela na działalność samorządową.

Odczyt p. dr. Marji Śliwińskiej-Zarzewskiej na temat „Znaczenie samorządu dla życia gospodarczego rodziny“ spełnił pożyteczne zadanie — uwypuklając znaczenie sprawnego funkcjonowania samorządu dla życia codziennego każdego człowieka i jego rodziny, oraz podkreślając potrzebę zainteresowania się kobiet sprawami gospodarki miejskiej.

Drobne a dotkliwie niewygodny życia codziennego jak to: niesmaczny chleb, nierównomierny dowóz żywności do miast, nieuprzątnięta ulica podczas roztopów wiosennych dają się wszystkim we znaki, lecz walka z temi niewygodami nie leży w granicach możliwości pojedynczych jednostek. Walkę o ulepszenie może podjąć tylko grupa ludzka, związana wspólnymi interesami, posiadająca pewien zakres władzy na określonym obszarze, większy zasób doświadczenia i środków materialnych, oraz możliwość wykonania większych prac (oświetlenie, kanalizacja, tramwaje). Taką grupą, mogącą uwzględnić potrzeby różnych warstw ludności jest właśnie samorząd.

Niestety jak wiemy, samorzady miejskie nie funkcjonują jeszcze tak, jakby powinny i usprawnienie gospodarki miejskiej pozostawia jeszcze wiele do życzenia w różnych dziedzinach. Usunięcie niedomagań jest zależne przede wszystkim od dobrej woli i kwalifikacji ludzi zasiadających w radzie miejskiej, a wybór tych kompetentnych jednostek zależy kolei od szerokiej rzeszy obywateli, którzy winni interesować się i być świadomymi celów i zadań samorządu i nie uchylać się od obowiązku obywatelskiego złożenia głosu przy wyborach. Wyświada się tu na pierwszy plan konieczność zainteresowania się sprawami samorządowymi ze strony kobiet, które niewiedząco dlaczego są w tych sprawach bierne. Nie chcą zrozumieć, że samorząd wkracza przedewszystkiem w życie codzienne kobiety (skargi na złe produkty, trud noszenia wody, odległość targów i t. p. i że od ich postawy zależy w znacznej mierze ulepszenie działań samorządowych.

Działalność samorządu przenika niemal we wszystkie dziedziny naszego życia, należą doń: **aprowizacja miasta** (dowóz żywności, rozmieszczanie i urządzenie targów, kontrola jakości produktów, piekarnie, rzeźnie), **kanalizacja miasta, oświetlenie** (gaz, elektryczność, ich cena i funkcjonowanie), **czystość miasta** (sprzątanie, polewanie, brukowanie ulic); w **zakresie zdrowotnym** — zakładanie parków, skwerów, boisk, basenów pływackich, stacji opieki nad matką i dzieckiem, łaźni, kąpiel, ośrodków zdrowia, szpitali, schronisk; w **zakresie opieki nad ubogimi** — zakładanie domów zarobkowych, wychowawczych, schronisk dla starców; dla ułatwienia bytu robotników — domów i ogródków robotniczych; w **zakresie oświatowym** — liczne placówki jak to: szkoły powszechne, średnie, zawodowe, biblioteki, świetlice dla młodzieży i dorosłych; teatry, chóry, orkiestry, kina, wycieczki; popieranie polskiej twórczości literackiej, muzycznej i malarzkiej. Wreszcie **ogólna troska o oblicze duchowe miasta** — przestrzeganie w życiu publicznym miasta **zasad chrześcijańskich**, utrzymywanie w należytych ramach **żywiota żydowskiego**, walka z

takimi bolączkami społecznymi jak: **alkoholizm** i nieobyczajność.

Te niewyczerpujące wyliczenie obrazuje już dostatecznie doniosłość roli samorządu w życiu gospodarczym każdej rodziny i nakłada na wszystkich obywateli czynnego zainteresowania sprawami samorządowymi, a przede wszystkim na kobiety.

W okresie od 1927 r. w 11 województwach były 22 radne, należące do Narodowej Organizacji Kobiet, pracowały one przeważnie w komisjach: budżetowej, oświatowej, opieki społecznej i zdrowia publicznego.

A. Orzechowska.

Warszawa.

Ujemne skutki pracy kobiet w przemyśle

Badania lekarskie, przeprowadzone wśród kobiet, pracujących w przemyśle, ustaliły, że najcięższymi dla kobiet zawodami są dziedziny przemysłu papierniczego, metalowego, ceramicznego i odzieżowego. W grupie introligatoro-papierniczej kobiety używają dużo alkoholu i tytoniu. W dziale odzieżowym najwięcej kobiet pracuje z podwyższoną temperaturą: w krawiectwie i bielizniarstwie — 37 proc., w trykotarstwie — 45 proc., w tkactwie — 40 proc., w przedalnicztwie — 37 proc. Najwięcej braków fizycznych wykazują szwaczki, szlifierki i introligatorki.

Również choroby skórne najwięcej rozpowszechnione są wśród pracownic w introligatorstwie i papiernictwie, najmniej w handlu. Szlifierki cierpią na serce, wzrok i płuca. Na oczy najmniej stosunkowo zapadają przy wyrobieniu celulozy i gumy.

Najsmutniejszą statystykę wykazuje dział papierniczy. Z kobiet zatrudnionych w tym przemyśle 6 proc. używa alkoholu, 18 proc. cierpi na choroby skórne, 40 proc. na oczy, 33 proc. na płuca, 18 proc. na serce, 14 proc. na system nerwowy.

Z Tow. Ziemiaków Wlkp.

Starajmy się specjalnie w czasie Wielkiego Postu podtrzymywać w myśl pasterskiego listu Episkopatu polskiego — „ducha Bożego w Polsce, a stale i nieugięcie uznawać prawdy nadprzyrodzone za niewzruszalny fundament wszelkiej trwałej działalności“.

Pamiętajmy, że „nie może się w świecie zalać prawda Boża“, że „nie wolno człowiekowi obalać prawa Bożego“ i że „kamieniem węgielnym budowy świata jest — Chrystus“.

Prosimy usilnie pp. Przewodniczące, aby zechciały jak najprędzej odesłać do biura naszego wypełnione kwestionariusze, ponieważ musimy opracować sprawozdanie wszystkich sekcji na walne zebranie. Dotychczas otrzymaliśmy kwestionariusze z następn. Kól: gostyńskie, gnieźnieńskie, inowrocławskie, krotoszyńskie, kościańskie, mogileńskie, szubińskie, śremskie, wargowickie, wrzesińskie i żnińskie. Również prosimy o łaskawe podanie do biura nazwisk pp. delegatek na w. zebranie.

Pozatem donosimy już zawczasu naszym członkom i ich rodzinom, że prawdopodobnie w I dzień walnego zjazdu Związku Ziemiaków, a w Wilg naszego walnego zebrania t. j. dnia 16 marca b. r. wieczorem odbędzie się staraniem zarządu Towarzystwa Ziemiaków Wlkp. — skromna herbata.

W dniu 6 marca odbędzie się w Strzelnie zebranie strzeleńskiego Koła Ziemiaków o godz. 15 z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie. 2. Odczytanie protokołu i sprawozdanie obecnych. 3. Sprawozdanie z zebrania pp. przewodniczących w Poznaniu. 4. Wybór delegatek na w. zebranie w Poznaniu. 5. Omówienie walnego zjazdu Kółek Włościanek w Strzelnie. 6. Referat „O hodowli róż“. 7. Wyznaczenie terminu i omówienie wycieczki ogrodniczej na wiosnę. 8. Wolne głosy i zakończenie. Uprasza się Panie o liczny udział w zebraniu, oraz o łaskawe przywiezienie cebulek, łączy etc., przeznaczonych na fantową loterię na walny zjazd Kółek Włościanek.

W środę, 7 marca, o godz. 14.10 wygłosi w Radjo p. Wanda Chłapowska „Pokłosie Sekcji Organizacyjnej“.

SZKOŁA POLSKA ZAGRANICĄ, LOS SETEK TYSIĘCY DZIECI POLSKICH NA OBCYZIENIE, TO SPRAWA. OBCHODZĄCA CAŁY NARÓD!

LISTY Z BYDGOSZCZY

W domu wiecznego mroku

Być może, że wystarczyłoby krótkie i suche sprawozdanie. Że wystarczyłoby zanotować, iż ostatnie zebranie plenarne bydgoskiego kola Stowarzyszenia Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Polsce, odbyło się w Wojewódzkim Zakładzie dla ociemniałych. Że — słowo wstępne wygłosił zastępca dyrektora zakładu p. Mencil, a wykłady z zakresu wychowania i kształcenia niewidomych, wypowiedzieli pp. Konwiński i Banach. Należałoby jeszcze dodać, iż po części teoretycznej zebrania, odbyły się lekcje pokazowe z niewidomymi, a następnie, liczni zgromadzeni, zwiedzili cały zakład.

Pozwólcie mi, Czytelnicy, że nie poprzestaną na suchym stwierdzeniu faktów. Nie mogę, w kilku oschłych zdaniach, załatwić się, z tem niezwykłym, niezapomnianym zebraniem. Przywykłem, w moich listach, dzielić się z Wami szczerze memi wrażeniami. I wierzę mi, nie mogę w tej chwili pisać o czemkolwiek innym. Na ekranie mej wyobraźni, pamięć wyświetla niemal nieustannie sceny, zaobserwowane w czasie tych kilku godzin, spędzonych za ponuremi, czerwonymi murami olbrzymiego domu ociemniałych. Musicie się już z tem pogodzić, że Wam w tym liście kilka z tych scen wybiorę i pokażę...

Stoi przed nami człowiek o twarzy fanatyka i o dobrych, ciepło spoglądających oczach. Mówi krótkimi, twarde ciosanymi zdaniami. Tak łatwo jednak, pod szorstką maską słów, dosłuchać się można gorących akcentów serca. To profesor Konwiński mówi w obronie niewidomych...

...— Nasz stosunek do niewidomych jest tylko filantropijny. To musi ulec zmianie. Dziecko niewidome ma pełne prawo domagać się od społeczeństwa opieki wychowawcy. Skazywać niewidomych na tułaczkę żebracza, — to zbrodnia. Oni nie muszą być pozycją straconą. Oni mogą być społeczeństwu użyteczni, mogą stawać przy warsztatach. W łonie polskiego społeczeństwa mamy około dwadzieścia tysięcy niewidomych. A zaledwie dwa tysiące pięćset znajduje opiekę i otrzymuje wykształcenie. Pod tym względem Polska zajmuje w Europie miejsce przedostatnie przed — Rosją...

— To się musi zmienić. Musimy naszym niewidomym wskazać właściwe drogi, a nie skierowywać ich na ścieżki żebracza. Bo Pismo Święte grozi: „Przeklęty niech będzie ten, kto zmyli ślepacza w drodze!”

Głos zabiera drugi mówca. Dobrym, cichym głosem opowiada o sprawach tak strasznych, że na wypowiedzenie ich nie starczyłby najgłośniejszy krzyk rozpacz. Mówi o tych, którzy ociemnieli. Ci są stokroć nieszczęśliwsi, niż niewidomi. Mylimy się, gdy utrzymujemy, że niewidomi żyją w wiecznych ciemnościach. W nieustanny mrok wkraczają tylko ociemniałi. Ci, którzy

straciwszy wzrok, żyją wspomnieniem światła i barw. Choć i u nich, z czasem, wspomnienia dawnych wrażeń wzrokowych błędna, przeobrażając się w wyobrażenia dotykowo-słuchowe. I u nich, z czasem, coraz sprawniej działać poczyna, typowy dla niewidzących — zmysł przeszkód. Zmysł ten, umiejscowiony w okolicy skroni, funkcjonuje z czasem z nieprawdopodobną precyzją. On to chroni nieszczęśliwych od zderzeń z przeszkodami. On darzy ich pewną swobodą ruchów. Dzięki niemu, niektórzy niewidomi, odbywają sami dalekie nawet podróże. Zdarzyło się nawet, w swoim czasie, kiedy w Londynie zapanowały katastrofalne wprost mgły że widzący, wynajmowali z zakładu dla ociemniałych, tych niewidomych, którzy obdarzeni byli zmysłem przeszkód, na swych przewodników...

Trzeci z mówców zaznajamia nas z programem nauczania dla niewidomych uczniów. Program ten nie różni się w niczem od programu siedmioklasowej szkoły powszechnej. Jest tylko jedna różnica. Program dla niewidzących nie uwzględnia nauki rysunków...

Gdy poznaliśmy już wychowawców, zapoznajmy się także z uczniami. Już wprowadzają ich na salę. Wszystkie oczy ciekawe i współczujące zwracają się ku nim. Ale spojrzenia nasze pozostają bez odpowiedzi. Oczy wprowadzonych dzieci, albo przesłonięte są na zawsze powiekami, albo — patrzą martwe, bez wyrazu i blasku. Chłopcy i dziewczynki w czarnych fartuskach, zakończonych pod szyją, białymi skrawkami kołnierzyków.

Snadź zdają sobie sprawę z tego, że aula wypełniona jest obcymi. Że oni są oto teraz bohaterami chwili. A niewidomi są niezmiernie ambitni. Siedzą skupieni i cisi. Ręce ułożyli przed siebie. Głowy ich są zlekka pochylone.

Zaczyna się lekcja. Nauczyciel kładzie przed uczniami książki. Duże, grube tomy. Dzieci otwierają książki niecierpliwie. Dziwne książki. Strony są zupełnie czyste. Zaledwie, na grubych kartkach dają się dostrzec nieznaczne wypukłości. Cały system różnorodnie ułożonych wypukłych kropek. Już drobne, czujące palce rozłożyły się szeroko na stronicach. Uczący wymienia nazwisko. A w ślad za nazwiskiem rzuca polecenie: — Czytaj!

Złocista czupryna pochylała się nisko nad książką. Przez chwilę palce szukały jeszcze niepewne. Aż znalazły i poczęły się przesuwać spokojnie i systematycznie. I chłopiec począł czytać:

„Trzy razy księżyc odmienił się złoty, Jak na tym piasku rozbiłem namioty...”

Przyznaję, — ogarnęło mnie wzruszenie. I nie tylko mnie. Cała sala wstrzymała oddech, kiedy to biedne, niewidome chłopię, cudne strofy Słowackiego odczytywało — palcami. A kiedy pomyślał nad tem, jaką to nieprawdopodobnie trudną trzeba było przebyć drogę, aby drobne, wypukłe kombinacje kropek, pod paluszkami dziecka, przemieniły się w najpiękniejsze słowa naszej poezji, wówczas urosło we mnie uczucie wielkiego podziwu dla tych, którzy dokonali niezwykłego dzieła. A gdy niewidomy chłopczyk, przeczytawszy „Ojca Zadumionych”, zmęczony, jeszcze niżej pochylił głowę, wówczas, niespostrzeżenie, położyłem na chwilę dłoń na jego złocistej czuprynie, bardzo pragnąc, by dotknięcie miało taki sam blask, jaki miewa-

ją oczy, kiedy wyrażają podziw i serce.

Odbyły się potem jeszcze: lekcja pisania na skomplikowanych tabliczkach, i lekcja geografii. Palce dzieci odbywały na specjalnych mapach dalekie podróże po lądach i morzach. I dzieci opowiadały nam, jak jest w Indjach, a jak wśród wiecznych śniegów. Nie powiedziały nam tylko nic o tem, jak jest w tajemniczej, ciemnej krainie, w której one przebywają ciągle...

Niezapomniane, wzruszające zebranie zakończyło się muzyką. Orkiestra niewidomych zagrała kilka utworów muzycznych. Bardzo harmonijnie i czysto. Jeszcze mi w uszach brzmiał ostatni wesoły marsz, kiedyś do głębi przejęty i smutny opuszczał Zakład dla Ociemniałych. Wyszędłem, — i zaraz u wyjścia, uderzyła mnie ulewa światła. To z naprzeciwka. Po drugiej bowiem stronie ulicy, na vis a vis Wojewódzkiego Zakładu dla Ociemniałych, znajduje się kino. Kino Apollo. Świątynia boga słońca i światła, naprzeciw domu wiecznego mroku.

MARJAN TURWID.

Publiczność poznańska, zgromadzona tłumnie na ostatnim koncercie symfonicznym, z niebywałym entuzjazmem przyjmowała Gertrudę Konatkowską, jedną z najwybitniejszych pianistek polskich. Koncert Mozarta w jej interpretacji był prawdziwą rewelacją. — W najbliższy, poniedziałek, 5 bm. o godz. 16.55 usłyszymy naszą znakomitą wirtuoszkę w Radjo poznańskim. A w dniu 27 bm. Radjo Polskie nadać będzie audycję Gertrudy Konatkowskiej ze studja warszawskiego na wszystkie rozgłośnie polskie.

Pomnik papieża Piusa XI

Jak się dowiadujemy, ma być wzniesiony w Warszawie pomnik Ojca św. Piusa XI, pierwszego nuncjusza w odrodzonej ojczyźnie i przyjaciela Polski. Pomnik ma stanąć na skwerze przy zbiegu ulic Piusa XI (dawnej Pięknej) i Mokotowskiej. W celu zebrania składek na budowę pomnika i rozpisanie konkursu ma powstać specjalny komitet, złożony z przedstawicieli społeczeństwa stolicy. (KAP)

NOC

Smutki się mgłami kołyszają — —
gęsty tułi je mrok.
Noc każdą rozpacz pogłębia...
W ciemni gęstej
jedyną światłością są gwiazdy
co ponad otchłanią wiszą. —

W spróchniałych wierzbach gra śmierć
i z wiatrem się zwolna kołysze — —
Dzień zagasł —
jak z zblakłej karty zagasiły wspomnienia
samotne...
Noc kirem okryła ścieżyny,
noc ciemna
i smutek powrotny.

Księżyc strącony od gwiazd,
abażurem złotym
nad strumą ścieżyną zawisnął — —
i w ciemni splecionej
niby wielką, lśniąca żarówką zabłysnął.

Szeleści niczem powiew spadłych liści,
pod okową lodu strumień szemrzący
i zabiera falą niepowrotną
zagasłe gwiazdy błyszczące.

Fala goni za falą
i łamie i marszczy

twarzyczki gwiazd zielonych...
Wiatr odrzuca czarnych gałęzi
wiosła:
fala sama zabierze gwiazdy
na drugą stronę;
niechby i szczęście zblakane
w oddal mrocznej kipieli
poniosła. — —

Strumień szemrzący pod okową lodu
przelapia księżycą płynne złoto
i płynie łaką szeroką
w nocy głębokiej,
płynie po łące żalem zasnutej,
łące dalekiej,
gdzie złączy się z falami jezior,
a fala połączy się znów z wartką rzeką.

Smutki się mgłami kołyszają — —
w mgłę — gwiazdy jak perły wiszą...
W spróchniałych wierzbach — wiatr
ramionami gałęzi kołysze
w blaskach miesiąca
i resztki dogasających gwiazd
zdmuchniętym płomykiem
w świt błady
strąca —
Poznań.

JÓZEF BARANOWSKI.

Z naszej przyrody

Sympatyczna zieleni drzew leśnych w
ziemi — Lasy iglicowe wypoczynkiem
dla oka — Uroda zimy i jej wjazd
triumfalny do miasta — Niebory —
nieprzebyte lasy — Chramy bożyszcz
słowiańskich — Limby i cisy — Sędziwy
wiek cisu — Jad iglic cisowych i
serce — Pomniki przyrody.

W zimie cieszy się naszą sympatią
i uznaniem zieleni leśnych drzew iglicowych.

Jest ona wśród smętku bieli śnieżnej,
ścielącej się na polu, na łące, niby
prześcieradłem śmiertelnym, jakby
wypoczynkiem dla oka.

Czasem wkracza zima ze śniegiem
do miasta, zdobywa sobie ulice i —
umożliwia triumfalny wjazd saniom,
pokrytym barwnym, acz może wyblakłym
kobiercem, wjazd przy akompaniamencie
jazzbandu dzwonek, dzwoniących na karku
końskim... Sanie z kobiercem tworzą jakby
plamę modernistyczną malarską w pejzażu
zimowym.

Uroda zimy!

Uroda zimy prawdziwą jest jednakowoż
las, umajony zielenią drzew iglastych,
których gałęzie zwisają w dumnych
wygięciach ku dołowi zielonemi festonami.
Bór jest jedyną ucieczką zieleni w zimie.

Osadziła stoja buki, dęby i brzozy,
zatały życie, ucichły ich poszumy,
w wietrze kłonią się wdzięcznie gałęziami
niebu, słońce głów ich nie złości...
Dawniej był bór swym ogromem, swą

głębią niesamowitą w pojęciu starych
Słowian chramem olbrzymim, zamieszkałym
przez bożyszcz. Niebo, ziemia i las
równały się w ich pojęciu swą wielkością.

Nieprzebyte, niekończące się bory
nazywano nieborami.

Dawniej było w borach więcej
rodzajów drzew iglicowych, aniżeli teraz.

Dziś mamy przeważnie sosny,
świerki i jodły, jałowce, w górach
kosodrzew. Rzadkie są już modrzewie,
a jeszcze radsze limby i cisy. Góry są
ich refugium ostatecznym.

Turystom zbliżającym się do Morskiego
Oka, pokazuje góral kosodrzew z
pewną chlubą jako drzewo „mocno”
pachnące. Kosodrzew (pinus montana)
wyrasta czasem tylko w proste
drzewo, przeważnie rośnie jako krzew
o gałęziach płożących się po ziemi.
Dorasta do wysokości 2 mtr., ma igły
długie i szyszki brązowe świecące.

Sosna, jak wiemy, ma szyszki bez
połysku.

Kora kosodrzewia jest ciemną, nie
taką jak u sosen, a pączki przepojone
pachnącą mocno żywicą.

Przyrodnicy domagają się od dawna
ochrony kosodrzewia, który i tę zaletę
posiada, że w górach tworzy zabezpieczenie
przed lawinami.

Nad samem Morskiem Okiem spotykamy
limbę, która jest wspaniałym drzewem
o krzaczkowatych charakterystycznych
gałązkach. Limba lubi rość na wysokościach, znajdujemy ją

na wyniosłościach od 1600 do 2500
mtr.

Niestety jest ona nawet w Tatrach
zjawiskiem rzadkiem, drzewem zanikającym.

Ma ona i tę zaletę, że jej nasiona są
jadalne. Na etacie wymarcia znajduje się
także inne drzewo iglaste, dawniej
rozpowszechnione, cis, z którego to
drzewa budowano dworki cisowe, po
dziś dzień jeszcze istniejące.

Cis rośnie bardzo pomału, zato może
żyć bardzo długo i dożyć często sędziwego
wieku, bo lat 2000! Jest drzewem
trującym, trucizna objawia się w
drzewie samem, zabarwionem ciso-
wato, to jest czerwono o szpilkach,
odznaczających się szczególną szeroko-
ścią, czem się różni od innych
drzew szpilkowych. Nasiona jego kwiatów
pręcikowych tworzą bazie.

Przy dojrzewaniu tworzą się na
nasionach czerwone mięsiste okrytki,
zwane osnówką. Ponieważ drzewu za-
leży na tem, aby jego nasionami żywiły
się ptaki i roznosiły je szoroko, ja-
gody te nie są wcale trujące.

Podobne są do soczystych jagód,
które neją ptaki.

Cisy rosną także na nizinach, posiada-
my je w naszych parkach, także w
poznajskim Ogrodzie Botanicznym. Są
to przeważnie krzewy. Wiemy o cisach
w Śmiglu w pewnym obejściu gospo-
darskim. Rosną także pod Skwierzyną,
ich wiek obliczony jest na lat 400.
Rosną też w nadleśnictwie w Lasnowku
w powiecie grodziskim.

Swego czasu wydobyto pod Wiele-
niem z bogna wielką ilość pni ciso-

wych.

Dawniej musiał być u nas cis bar-
dzo rozpowszechniony, o czem świadczą
nazwy miejscowości, jak Ciświca.

Cis wyrasta do 10 mtr. wysokości,
korę ma rudocisną. Iglice jego są z
wierzchu ciemno-zielone, spodem ja-
śniejsze.

Podobno ukłucia iglic cisowych, je-
żeli są liczniejsze, przyspieszają bicie
serca i oddechanie, wywołując zawrót
głowy.

Według świadectw lekarskich je-
szcze w dwie godziny po śmierci spo-
wodowanej zatruciem cisu, serce za-
chowuje swą kurczliwość.

Przez stolarzy cenione jest drzewo
cisowe dla swej twardości i pięknej
barwy czerwonej.

W Beskidach i w Tatrach pozostało
niewiele cisów. Są tylko po cisach ścię-
tych pniaki cisowe.

Pierwotnie były cisy drzewami wy-
sokopiennymi. W Wielkopolsce posiada-
my jeszcze dwa egzemplarze drzewa
cisowego, posiadającego większą obję-
tość. Cisy w nadleśnictwie Lasnowku
dochodzą do wysokości czterech me-
trów.

Limba i cis, a nawet modrzew mo-
gą dziś uchodzić za pomniki przyrody.

Za cud Ameryki uchodzi cis meksykański,
stojący w miejscowości Tule. Olbrzymi
ten cis wykazuje 31 metrów obwodu
pnia i 38 metrów wysokości.

Humboldt obliczał jego wiek na
4000 lat. współcześni badacze przyro-
dy zredukowali jego wiek do lat około
2000.

EREL.

Wierzyby po dwakroć zapomniane

Dziwna rzecz. jak autor „Tęczy nad sercem” nie ma szczęścia do tych wszystkich zewnętrznych dowodów uznania, któremi tak obficie obecnie obdarza się pewnych pisarzy. Jan Wiktor należy do tego typu ludzi, którzy nie wykonują najmniejszego zabiegu, aby przybliżyć ku sobie jakiś objaw łaski tłumy czy tych, którzy te łaski w postaci widocznej rozdzielają. W życiu prywatnym jest to doskonały typ samotnika i cygana w najszlachetniejszym gatunku tej odmiany twórczego człowieka. Napewno kpi on sobie ze wszystkich dyshonorów, jakie mu czyni stale krytyka nasza i kramikarstwo literackie stolicy.

A przecież nie jest to rzecz tak zupełnie obojętna i w końcu pisarz stale omijany i przemilczany musi ten brak rezonansu odczuwać, jako niezasłużony ciężar. Może mu być wszystko jedno, czy go obdarzają szanowni artykulami w gazetach, ale ten brak bodźca zewnętrznego, jakim jest pochwała i uznanie, wpływa niewątpliwie ujemnie na rozmach twórczości. Jeśli u indywidualności silnej nawet nie wiadać tego hamującego wpływu — to w każdym razie z punktu widzenia społecznego jest on objawem niekorzystnym, gdyż zmniejsza szanse jak najlepszego wykorzystania talentu.

Gdy się obserwuje, jak krytyka obchodzi się z pewnymi autorami, może się odnieść wrażenie, że oto nad literaturą polską rozbiła się bania z najwspanialszymi talentami i nikt nie ma potrzeby tracić czasu nad zastanowieniem się, czy jeden z nich ma dobre warunki rozwoju, czy też jak najfatalniejsze. W tem rzecz jednak, że literatura polska nie znajduje się w swej dobrej fazie, przeciwnie — w fazie niedostatku i każdy talent, tak bogaty i tak rdzennie polski, powinien doznawać jak najczulszej opieki.

Sprawa Wiktora jest ilustracją do obecnych stosunków literackich w Polsce, o których się ostatnio tak często mówi. Mówi się o tem, że rynkiem literackim u nas rządzi sprzyśnięcie, które pewnych pisarzy, nieraz o miernym talencie, otacza superlatywami, a innych zupełnie nie dostrzega. Ale te wszystkie uwagi i utyskiwania mają zazwyczaj, niestety, charakter zbyt ogólnikowy. Otóż tu mamy przykład konkretny.

O Wiktorze albo się wogóle nie pisze, albo, zauważając już go, dokuczają mu się najfantastyczniejszymi pretensjami. Czemuż się nie czepiano?! Zarzucano Wiktorowi dyletantyzm, schematyzm psychologiczny, antropomorfizm w traktowaniu świata zwierząt, braki kompozycyjne, hipertrofię uczuciowości. Jak na jednego pisarza, i to pisarza dużej klasy, chyba wystarczy. Ostatnim komunałem, który się uparcie błąka po szpaltach sprawozdań krytycznych, to zarzut, że książki Wiktora „ociekają mdłym sentymentalizmem”. Krytycy warszawscy mają nieco przytępiiony smak, przemawiają do nich teraz tematy conajmniej z domu obłąkanych, albo „sklepy cyminowe”.

Mdły sentymentalizm? Jak na złość wydał Wiktor ostatnio książkę, która jest jak najradykałniej zaprzeczeniem sentymentalizmu. Jest ostra, trzeźwa, niemal brutalna w ujawnieniu grozy życia.

A mimo to „Wierzyby nad Sekwaną” otacza również milczeniem. Trzeba poczekać, aż ktoś wymyśli nową etykietę lekceważącą w stosunku do Wiktora, wtenczas będzie mogła oficjalna krytyka napisać i o „Wierzbach nad Sekwaną”. W międzyczasie jednak zajmijmy się samą książką.

Jest to t. zw. „powieść reportażowa”. Autor opisuje życie i los emigracji polskiej we Francji. Podczas swego kilkumiesięcznego pobytu na ziemi francuskiej zgromadził olbrzymie bogactwo spostrzeżeń. Spostrzeżenia są autentyczne i wiarogodne. Z robotnikiem polskim Wiktor mieszkał po norach, sypiał w domach noclegowych i przytułkach, zjeżdżał do kopalń, wyśiadywał godzinami w poczekalniach merostw — zaglądał nawet do więzień, gdzie trzymani są „polscy bandyci”. Fabuła książki jest oparta na materiale konkretnym, reporterskim, stąd jej nazwa, jako gatunku literackiego.

Stąd jednak trzeba również wyprowadzić obowiązek, jaki staje przed każdym Polakiem: „Wierzyby nad Sekwaną” trzeba koniecznie przeczytać. Raz dlatego, że jest to książka naprawdę wartościowa, po drugie, ponieważ

odslania pewien odcinek polskiej niepodległej rzeczywistości. Gdy się wymawia słowo Polska, ma się na myśli rzecz materialną, szmat ziemi w porośrodku Europy, ale nie wolno zapominać, że w perspektywie poza nim znajduje się cały świat. Ze tam też jest Polska — i że ta Polska znajduje się w pokrzywdzeniu i złych warunkach.

W życiu Polonii we Francji dojrzał Wiktor koszar piekła. Nędza, o jakiej w kraju nie ma się pojęcia, pokrzywdzenie, za które — gdyby się miało żydowską organizację propagandy — wstrząsnęłoby się sumieniami „humanitarystów” całego globu, rozpacz i tęsknota. „Wierzyby nad Sekwaną” z tęsknotą wracają w stronę ojczyzny.

Trzeba wymaleć posób, aby czytelnik polski umiał się wydobywać z pod dyktanda oficjalnej krytyki literackiej, żeby śmiał się jej przeciwstawić. Inaczej książki takie, jak Wiktora „Wierzyby nad Sekwaną”, będą stale omijane, wielu nawet nie dowie się, że są, że istnieją, że polska literatura nie zamyka się jednak tylko „Piekłem kobiet”, „Pierwszą krwią” i „Urke Na-chalnikami”.

Zapewne, nawet obiektywna krytyka będzie miała Wiktorowi do wytknięcia szereg rzeczy. Należy on do pisarzy, którzy dają rzeczy nierówne.

W NOTATNIKU

Słowo o „Rodzinie” Słonimskiego.

Jak już w swoim czasie na tem miejscu pisaliśmy, teatry warszawskie prawie równocześnie wystawiły dwie premjery: Grzymały-Siedleckiego „Czwarty do brydza” i Słonimskiego „Rodzinę”. I od razu zaznaczył się objaw symptomatyczny: krytycy prasy „sanacyjnej”, żydolubskiej i semickiej rzucili się z zajądłością na Grzymały-Siedleckiego, pisarza czystej krwi aryjskiego, a pod niebiosy wynosili pisarza czystej krwi żydowskiego, t. zw. z polską Słonimskiego. Ze względów „wewnętrzno-politycznych”, niewątpliwie, i rasowych i konkurencyjnych. Obecnie fama niesie, że kierownictwo Teatru Polskiego w Poznaniu, ulegając widocznie sugestii warszawskiej krytyki żydofilskiej i żydowskiej, podobno o sztuce Słonimskiego zabiega, czy nawet już ją zakontraktowało. Wobec tego pragnęlibyśmy odnośnym czynnikiem podać poniższe szczegóły dla pamięci.

P. Słonimski od dłuższego już czasu uprawia na łamach „Wiadomości Literackich” jako krytyk teatralny zawodowo — sport tępienia wszelkiej polskiej twórczości scenicznej. Każdy utwór polski znajduje w nim fanatycznie ostrego „krytyka”, który każdy przejaw artystycznego życia aryjskiego opluwa jadem swej semickiej śliny. Działalność „krytyka” jednak — jak to zauważa Henryk Lubieński na łamach „Kurjera Lwowskiego” — zaczęła Słonimskiemu nie wystarczać. Postanowił więc rozwinąć dalej swą „propagandę” na deskach scenicznych. O ile jednak pierwsze jego utwory obracały się przeważnie jeszcze w środowisku czysto żydowskim, to „Rodzina” rości sobie pretensję do „polskiej satyry społecznej”. Na szczęście, na tej „satyrze” załamała się rutyna sceniczna pana Słonimskiego. Przedewszystkiem, rozbrajając naiwna jest jego nieznaną polskim stosunków, zwyczajów, całej polskiej i aryjskiej mentalności. Akcja „Rodziny” mogłaby doskonale toczyć się w kraju Eskimosów i niktby się nie dziwił. Prawdopodobnie geneza tej komedji była następująca: mały, pejzaty Icek, syn dworskiego pachciarza, pędzony przez służbę i psy z obrębu ogrodu i zabudowań dworskich, przez dziurę w parkanie „obserwował” życie szlacheckiego dworku polskiego. Gdy mały Icek dorósł, przypomnieli mu się te dziecinne przeżycia z za parkanu i na podstawie

tych dawnych „obserwacji” machnął sobie „satyrę społeczną”. Przez długie lata tłumiona złość i nienawiść znalazła sobie teraz pełne ujście.

„Ale czy to jest wystarczający powód, aby komedję tę wystawić w polskim teatrze? Dlatego, że przed laty w jakimś dworku szlacheckim małego Icka wyszczuto psami z ogrodu? Bo przecież wartość artystyczna tej komedji jest minimalna. Najbardziej obrzydliwy paszkwil może mieć pewne uzasadnienie, jeżeli posiada walory artystyczne. W tym wypadku — nic podobnego... Tem bardziej jaskrawa się wydaje paszkwilancka tendencja tej komedji. Okazuje się z niej, że właściwie jedynie Żydzi przedstawiają pewną wartość moralną i tężynę fizyczną i duchową. Polacy zaś, to sami ramole, kretyni, materialści, wydrwigrosze. Nad życiem społecznym, polskim, unosi się „ciężka, duszna mgła, w której usypia energia i zdolność do czynów”.

Mamy nadzieję, że tych kilka uwag wystarczy, by „Rodzinę” Słonimskiego trzymać jak najdalej od granic aryjskiego Poznania.

Polska „krajem biblijnym”.

Korespondent londyński „Głosu Narodu” pisze m. in.:

Właściciel sklepiku tytoniowego, u którego od lat trzech zaopatruję się corano w papierosy, widocznie stwierdził, że zastuguję już na więcej niż konwencjonalne zainteresowanie i — onegdaj — po rytualnych wstępnych uwagach na tematy meteorologiczne, przeszedł na bardziej poufną pogawiedkę. Z lakonicznych wynurzeń jego dowiedziałem się, że wzorem większości synów dumnego Imperjum Brytyjskiego spędził zgórą szesnaście lat w handlowej marynarce angielskiej, w czasie których odwiedził nieomal wszystkie egzotyczne porty świata. Gdy z kolei mój rozmówca dowiedział się, że pochodzę z Polski, pyknął w podwójnie szybkim tempie ze swej przedziwnej fajeczki, co u niego jest oznaką niesłychanego podniecenia i ze zdumieniem zawołał: — Polska? to musi być chyba gdzieś na końcu świata! Zwidziłem prawie całą kulę ziemską, a nigdy tam nie byłem. Myślałem zresztą zawsze, że jest to tylko nazwa jakiegoś kraju biblijnego, bo przecież wszyscy Żydzi pochodzą z Polski!

obok doskonałych — słabe. Ale czy nie jest rzeczą właśnie krytyki pisarszowi pomóc, jeśli się tak można wyrazić — wychować go. I czy trzeba udowadniać, że przemilczenie i nieścisłe nagany nie są najlepszą metodą wychowawczą.

Wiktorowi należy się rewanz. Powinien mu go dać czytelnik. Przedewszystkiem w sposobie odniesienia się do „Wierzy nad Sekwaną”, książki bardzo wybitnej, niezwyklej i — wstrząsającej.

JÓZEF KISIELEWSKI.

Przy imieninach, zaręczynach, ślubach i jubileuszowych i innych uroczystościach używajcie tylko telegramów T. G. L.

Przewodnik po Ziemi Świętej

Wyszedł już z druku dawno oczekiwany „Przewodnik po Ziemi Świętej” wydany nakładem Kustodji Ziemi Świętej, a za staraniem O. Aureljusza Borkowskiego. Książka ta, licząca 355 stronnic, bogato ilustrowana zawiera wiele szczegółów, dotyczących historii Palestyny i dokładny jej opis geograficzny, przedewszystkiem zaś w barwny i ciekawy sposób opowiada o tych miastach i wioskach, w których niedgdyś przebywał Zbawiciel świata, głosząc słowa swej nauki i czyniąc cuda, aż do chwili swej męczeńskiej śmierci na górze Kalwarji.

Dla pielgrzymów, udających się do ziemi świętej, „Przewodnik” stanie się niezbędnym towarzyszem w drodze. Ci, którzy odbyli już pielgrzymkę, mieć będą w nim miłą pamiątkę, która odświeży przeżyte przez nich podniosłe wrażenia. Wszyscy inni zaś mogą mieć w „Przewodniku” pożyteczną książkę, która zbliży ich duchowo do Ziemi Świętej.

Cena książki w pięknej oprawie wynosi 7 zł. Nabyć ją można w większych księgarniach oraz bezpośrednio w drukarni OO. Franciszkanów w Jeruzolimie, za jednego dolara amerykańskiego, która to cena zawiera już koszty przesyłki poleconej, pisząc pod adresem: Rev. Aureljusz Borkowski, Box 9, Jerusalem, Palestine. (S)

Fasada Bazyliki Grobu Pańskiego przygotowana do remontu. — U dołu O. Aureljusz Borkowski wskazuje na wydany w tych dniach „Przewodnik po Ziemi Świętej”.

Przeczytaj! Pochwal! Podaj dalej!

Takim wezwaniem kończy Adolf Nowaczyński przedmowę do „Plew i perel”. Piszący te słowa nieograniczy się jednak tylko do przeczytania, pochwalenia i podania dalej samej książki.

Choć prawie dwa miesiące minęło od czasu ukazania się na półkach księgarskich nowego dzieła Nowaczyńskiego, lepiej późno niż wcale przypomnieć wszystkim zarówno o autorze, jak i o jego ostatnim dziele.

Między Leonem Daudet, a Nowaczyńskim, zachodzi wybitne, jeśli się tak już można wyrazić, pokrewieństwo duchowe. No, i temperament mniej więcej ten sam. Dlatego jeden we Francji, drugi w Polsce, a obydwa w Europie — to pisarze, których z nikim trzecim porównywać się nie da. Są to publicyści na prawdę narodowi i aryjscy. Ani Daudet, ani Nowaczyński nie będą mieli swego wyrazu, gdy przetłumaczy się ich jakikolwiek szkic czy artykuł, na język obcy. Jeden i drugi, w ramach języków ojczystych wytworzyli nietylko swój

styl pisarski, ale swoje własne odrębne języki. Wytworzyli, ze względów czysto praktycznych, dlatego, by w zwykłym codziennym artykule móc podzielić się swymi obserwacjami z przeciętnym czytelnikiem.

Z tych względów, nie może Adolf Nowaczyński używać języka i stylu takiego, jak inny pisarz. Musi mieć język swój, w któryby stenograficznymi skrótami wyraził codzien wszystko, co zaobserwował i podpatrzył jednego dnia. Jedno słowo z tego słownika zaczerpnięte kryje w sobie tyle ironji i szyderstwa, tyle pochwały i entuzjazmu, tyle treści, że kto inny musiałby tomy pisać, aby podzielić się z czytelnikiem tą ilością wrażeń, którą dzieli się Nowaczyński w stuwierszym artykule.

Ale nietylko styl i język — ta wieczna młodość i świeżość, niewyczerpana energia i przystosowanie się do chwili bieżącej — ta umiejętność wiecznego trzymania ręki na pulsie pędzącego życia współczesnego, a wreszcie zdolność przewidywania wielkich zmian i oceniania wielkich sytuacji, na podstawie małych i drobnych faktów, nad którymi każdy przeciętny człowiek przechodzi do porządku.

Ostatnia książka jest jeszcze jednym z dowodów tego, że Nowaczyński póki żyje, nikomu się nie przeżyje, a potem napewno też nie. Będzie zawsze w „Parszawie” taki, jakim był, mając dwadzieścia wiosen. w swym rodzinnym „Pokrakowie”, lub mając czterdziestkę w Legjonach. Zawsze niemilosierny wobec przeciwników, okrutny w walce, ale walczący prawdą i za prawdę.

Takim się urodził — takim umrze, i o takim pamiętać będą ci, co po nas przyjdą.

„Perły i plewy” — 300 stronicowy zbiór artykułów codziennej pracy i pierwszej (dla inteligenta) potrzeby — to w 300 stronach zamknięte życie współczesnego cywilizowanego świata.

„Perły i plewy” — to indeks dokładny perel zdobywających i plew zaśmiecających życie społeczno-polityczne Polski, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Sowieców i innych państw. Zażydzenie kultury polskiej, odrodzenie narodowe Niemiec, zanarchizowanie Hiszpanji, plajta gospodarcza U. S. A. i wreszcie Rosja wraz z Magnitogorskami, Dnieprostrojami i starą jakby carską ciemnotą ludu, narkotyzowane go systematycznie i codziennie.

Wszystko to, całe życie i współżycie państw oraz narodów, bez pomijania perel, bez dosypywania plew, przychwycone na gorącym uczynku, opisane, wysmiane lub wychwalone — jest w jednej, jedynej książce.

W taki sposób, o tylu państwach, na tyle tematów o takich zagadnieniach mógł napisać tylko Adolf Nowaczyński.

Może A. Daudet napisałby też coś na tym poziomie, ale wtedy my — Polacy czytać musielibyśmy oryginał, tak, jak niestety, trudno byłoby przełożyć bez uszczerbku dla formy i treści, książkę Nowaczyńskiego na język obcy.

Szkoda, wielka szkoda, bo jeden artykuł Nowaczyńskiego w obcym języku, więcej rozgłosu (bezpłatnego) nabyłby, aniżeli 6 tomów przekładów Kadena i innych „akademików”.

Dzieła Nowaczyńskiego na eksport się nie nadają, tak jak eksportowym towarem nie jest polskie niebo, polski krajobraz, polskie powietrze i słońce. To tylko dla nas.

A więc: „Czytajmy! Chwalmy! Podawajmy dalej!”

Jak corocznie, francuska flota rybacka opuściła w tych dniach północno - francuski port St. Malo, by udać się na połów ryb do Nowej Fundlandji.

W obronie przed zalewem żydowskim

Z miasta piszą nam, co następuje: Obserwujemy coraz większy napływ Żydów do Poznania i to nie tylko tych w ubiorach „europejskich”, lecz przy Starym Rynku i przyległych ulicach spotyka się już często t. zw. „chałcaciarzy” z ich żargonem. Jeszcze jednym jaskrawym dowodem wzrostu Żydów u nas, to fakt powstania obok banków żydowskich przy ul. 27. Grudnia i ul. Szewskiej Kasy Pożyczkowej pod nazwą „Gemilus Chased”, której założycielami według „Monitora” są: 1. Dawid Szyja Sendor, 2. Szachur Trzaskała, 3. Chil Ickowicz, 4. Mames Lukreci, 5. Niszon Piotrowski, 6. Leib Levi itd. aż do liczby piętnastu. Celem stowarzyszenia jest niesienie pomocy żydowskim mieszkańcom Poznania w formie bezprocentowych pożyczek, urządzenie wieczorków odczytów, koncertów, kwestii itd.

Przy poparciu instytucji w rodzaju „Gemilus Chased” powstają też w Poznaniu nowe żydowskie placówki handlowe, do czego niestety przykładają ręce niektórzy Polacy przez wydzierżawianie Żydom lokali i mieszkań.

Jak widzimy, żydostwo dzięki naszej ustepliwości i brakowi należytej zorganizowanej samoobrony, powoli lecz systematycznie ruguje nas z zajmowanych placówek.

Od niejakiego czasu chodzą po mieszkaniach przedstawiciele pewnej zamaskowanej firmy żydowskiej w Krakowie i sprzedają na raty płótna „w trzech gatunkach i na bardzo dobrych warunkach”. Jak się te warunki w rzeczywistości przedstawiają, wykażą najlepiej poniższe porównania.

Pół sztuczki o szerokości 160 cm, mierzącej 12½ m, oddaje za 80 zł, na 8 rat miesięcznych, rozkładając, co stanowi ca 6,70 gr za 1 metr, podczas gdy towar ten sam w składach kosztuje 3,50 zł za 1 metr. Całą sztuczkę 25 m dług. 140 cm szer. oddaje za 150 zł, na 10-15 rat miesięcznych dzieląc, co stanowi 6 zł za 1 metr, podczas gdy w składach katolickich w Poznaniu ten sam materiał oddaje za 2,00-2,50 zł za metr.

Komentarzy zatem nie potrzeba. Stały czytelnik.

O metodach zaś, jakimi się posługują Żydzi, używając t. zw. „łapaczy” dla przywabiania klienteli, donosi nam jedna z właścicielek chrześcijańskiego sklepu kupieckiego.

W tych dniach — pisze — wpadły do mojego sklepu dwie panie przerażone, nie mogąc zrazu słowa przemówić. Co się stało? Oto, oglądając wystawę, chciały wejść do sklepu, a tu nagle dwaj „łapacze” zastąpili im drogę i zaczęli natarczywie je przekonywać do kupna gdzieindziej, a napotkawszy na opór, zaczęli im odgrażać się pobiciem. Panie następnie bały się wyjść na ulicę.

Oto do tego już dochodzi w Poznaniu!

Nowe przepisy dla piekarń

Ogłoszone zostało rozporządzenie ministra opieki społecznej, wydane w porozumieniu z min. przemysłu i handlu, które wprowadza szereg doniosłych zmian dla wytwórni pieczywa i wyrobów cukierniczych. W naszej dzielnicy przepisy tego rodzaju są przeważnie już od dawna stosowane, nato-

miast w dalszych województwach, a szczególnie tam, gdzie piekarstwem zajmują się Żydzi, będą one miały niewątpliwie bardzo doniosłe znaczenie.

Piekarnie, zgodnie z rozporządzeniem, nie mogą mieścić się w suterenach. Izby w piekarni powinny być tak obszerne, aby na każdego zatrudnionego pracownika przypadało co najmniej 4 mkw. powierzchni. Wytwórnie pieczywa w osiedlach, zaopatrzonej w energię elektryczną, muszą mieć odpowiednie urządzenia mechaniczne do przesiewania mąki, mieszania i zagniatania ciasta.

Zgodnie z rozporządzeniem, lokal wytwórni pieczywa nie może łączyć się bezpośrednio z mieszkaniem lub służyć za miejsce zamieszkania, wypoczynku lub noclegu oraz za miejsce sprzedaży pieczywa. Sprzedaż pieczywa oraz wyrobów cukierniczych na ulicach, straganach, targach i rynkach dopuszczalna jest jedynie przy zastosowaniu specjalnych urządzeń, zabezpieczających produkty od wszelkich zanieczyszczeń (gablotki, szafki i wózki oszkłone). Handel domokrajny wyrobami mącznymi jest wzbroniony.

Postanowienia końcowe zawierają przepis, że wytwórnie pieczywa i wyrobów cukierniczych, istniejące w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia w pomieszczeniach suterenowych, mogą pozostawać w nich nadal, o ile zagłębienie nie wynosi więcej, niż pół metra poniżej poziomu terenu, a okna znajdują się na wysokości co najmniej 1 m. powyżej poziomu terenu. Wytwórnie natomiast o zagłębieniu większym mogą pozostawać w nich nadal, o ile odpowiadają wszystkim innym przepisom dla tych wytwórni, o czym w każdym poszczególnym przypadku decyduje powiatowa władza administracji ogólnej. Władza ta wyznacza będzie terminy, do jakich wytwórnie pieczywa i wyrobów z ciasta będą mogły być pozostawiane w tych terenach, termin ten jednak nie może być przekroczony poza 24 listopada 1936 r.

W przypadkach pozostawienia wytwórni pieczywa i wyrobów cukierniczych w suterenie, powinna być urządzona wzorowa wentylacja sztuczna.

Postanowienie, dotyczące wyznaczenia terminu, do jakiego wytwórnie mogą pozostawać w pomieszczeniach suterenowych, nie ma zastosowania do wyrobów cukierniczych.

W wytwórniach, istniejących w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia, o terminie wprowadzenia mechanicznych urządzeń decyduje w każdym poszczególnym wypadku powiatowa władza administracji ogólnej, w zależności od miejscowych warunków gospodarczych i technicznych. Termin ten jednak nie może być przedłużony poza 31 grudnia 1936 r.

Wreszcie istniejące w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia, tj. począwszy od dnia 22 lutego rb. wytwórnie i miejsca sprzedaży mąki i wyrobów mącznych, nie odpowiadające przepisom rozporządzenia lub wydanym na ich podstawie zarządzeniom władzy, ulegają zarnknięciu.

Ostrzeżenie

Donoszą nam, że pewien właściciel kamienicy przy ul. Długiej pertraktuje z Żydami o wydzierżawienie mieszkania, za które oferuje mu dwuletni czynsz zgóry. Przypuszczamy, że pan ten żydowską ofertę odrzuci i nie splemie się mianem „szabesgoja” i dlatego nazwiska narazie nie wymieniamy.

Walne roczne zebranie „Starego Przemysłu” w Poznaniu

W dniu wczorajszym, odbyło Tow. Przemysłowe (Stary Przemysł) w Poznaniu swe doroczne walne zebranie w salach Domu Kupiectwa Polskiego przy ul. Zwierzynieckiej.

Zagail obrady krótko po godz. 8 prez. Tow. p. X. Gadebusch, poczem przewodnictwo oddano w ręce senjora Tow. p. Maksym. Zabłockiego.

Sprawozdania roczne wygłosili sekretarz p. Ehrenberg i skarbnik p. Chojnacki. Mimo trudnych dzisiejszych warunków jest stan Towarzystwa co do liczby członków, jak szczególnie co do regularności opłat członkowskich bardzo dobry.

W dyskusji nad sprawozdaniami przemawiali m. i. pp. A. Piotrowski, Wiktor Gładysz, B. Jaśkiewicz, Zb. Ehrenberg, K. Juszcak, St. Libera i M. Zabłocki. Na wniosek rewizora p. Jaśkiewicza udzielono tak skarbnikowi jak i całemu zarządowi pełnego absolutorjum.

Następnie uchwalono przedłożony budżet roczny, zamykający się w dochodach i rozchodach rocznych w kwocie 1750 złotych.

Jednomyślnie wybrano zarząd w składzie zeszlorocznym, a mianowicie: prezesem p. Gadebuscha, wicepr. p. radcę Berkana, sekretarzem p. Zb. Ehrenberga, zastępcą p. Józefa Koskę, skarbnikiem p. Kazim. Chojnackiego, bibliotekarzem dr. Wojtkowskiego.

Komisja rewizyjna składa się z pp. B. Jaśkiewicza, dr. Chełmickowskiego i St. Libery.

Również zastępcy członków zarządu pozostali ci sami z roku ub.

Po omówieniu ważniejszych spraw wewnętrznych, solwował p. przewodniczący obrady życzeniem Tow. dalszego rozwoju. Po zebraniu odbyła się wspólna, towarzyska pogawędka. (ap.)

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Nowe gatunki papierosów.

Jak się dowiadujemy, w dniach najbliższych wprowadzone zostaną do sprzedaży dwa nowe gatunki wyrobów Polskiego Monopoli Tytoniowego. Będą to papierosy „Bridge” w cenie 1.40 za pudełko 20 szt., oraz cygaretki „Ligia” w cenie 1 zł za pudełko 5 sztuk. Ponadto wycofany zostaje z handlu kilka gatunków papierosów i cygar.

Akt oskarżenia w głośnej sprawie nierządu w hotelach stolicy.

W wyniku długotrwałego śledztwa w sprawie skandalicznej afery w hotelach warszawskich i przekupywania funkcjonariuszów P. P. wiceprokurator stołeczny sądu okręgowego Marcinkowski, sporządził akt oskarżenia, obejmujący 23 osoby, w tem 11 funkcjonariuszy policyjnych.

Pozostali oskarżeni są właścicielami, portjerami i administratorami hoteli. Stoją oni pod zarzutem tolerowania nierządu.

W wyniku śledztwa umorzono sprawę przeciwko trzem przodownikom P. P., Borskiemu, Jakubowskiemu i Piotrowskiemu.

Proces o cztery minuty.

Dnia 11 kwietnia ub. r. wsiadł o godz. 23,56 na dworc głównym we Lwowie dyrektor spółdzielni zbożowej Henryk Schw. do pociągu pośpiesznego Lwów-Kraków, mając 15-dniowy bilet okrężny z ważnością od 12 kwietnia 1933. Gdy pociąg ruszył, zjawił się w przedziale konduktor i oświadczył, że bilet ważny jest dopiero po północy i zasiadał od p. Schw. jako od pasażera nie posiadającego biletu, zapłaty w podwójnej należytosci za jazdę z Lwowa do Przemysła.

Propozycja Schw. iż gotów jest zapłacić za bilet ze Lwowa do Gródka Jagiellońskiego ze względu na to, iż za Gródkiem było już po północy, została przez konduktora odrzucona.

Wskutek skargi dyrekcji kolei, sprawa znalazła się w piątek w sądzie. Sędzia przychylił się do wywodów obrońcy i oskarżonego uwolnił od winy i kary.

„Pod Pręgierz”

Wyszedi nr. 8 tygodnika, poświęconego specjalnie obronie przed zalewem żydowskim „Pod Pręgierz”, wydawanego przez p. Jana Kuligę, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 14, tel. 20-97. Zawiera on szereg artykułów, oświatających kwestję żydowską, oraz aktualnych informacji; poza tem jest ozdobiony licznymi ilustracjami. „Pod Pręgierz” zdobywa od pewnego czasu również teren w Łodzi i Warszawie.

Kącik kosmetyczny

P. Marzenia Dożycka. Jest to odmiana trądzika. Plamy, o których Pani wspomina są następstwem wyciskania wyrzutów. Obecnie jedyną radą byłoby złuszczenie naskórka, tylko nie lampą kwarcową, a odpowiednim preparatem chemicznym. Twarz należy odtłuszczać specjalnymi kosmetykami, zwraca jednak uwagę na to, aby rzeczy tych nie stosować pod oczy, gdyż następuje zanik tkanki el-

Na pokładzie statku biskup Miguen, który zgodnie z dawną uświęconą tradycją udziela błogosławieństwa wyprawie francuskiej floty rybackiej, wyruszającej do Nowej Fundlandji.

Kurtki futrzane w modzie!

Tegoroczna pogoda sprawia paniom niemało kłopotu. W każdym razie jest zmienna. Po kilku dniach słonecznych, kiedy zdawało się, że stanęliśmy wreszcie na progu wiosny, nadeszły dni chłodne lub zgoła zimne. Nasze panie stoją tedy bezradne. Trzeba przyznać, że na futra nie pora, natomiast na płaszcze względnie kostiumy jeszcze zawczasie. Obecna moda przyszła tedy w sukurs naszym paniom. Okazuje się bowiem, że szczytem elegancji w obecnej porze jest kurtka futrzana.

Nieco dłuższa, aniżeli w roku ubiegłym, odznacza się linią smukłąszą, podkreślona paskiem z skóry zaszycowej, wykonana z futra kreciego, agnieszki, rasé, breitszwane i piżmowcow.

Wielkim wyborem, znakomitą jakością i niskimi cenami w tej dziedzinie wyróżnia się DOM HANDLOWY F. WOŹNIAK, POZNAŃ, ul. Krańcarska 16 (Rynkowa), w którym znajdzie Pani poza kurtkami ostatnich fasadów, lisy i modne dziesiątki futrzane. ng 5388

stycznej i tworzą się niepotrzebne zmarszczki. Proszę używać pod puder tylko kremu suchego, biorąc niewielką ilość na mokrą watę, przetrzeć całą twarz, poczem wysuszyć wata drzewna i przypudrować pudrem higienicznym.

P. Luzanna K. Kosmetyki stosowane przez Panią absolutnie się do tego nie nadają, gdyż jeden i drugi preparat cery Pani wysusza, trzeba używać kremu mocno tłustego, aby odżywić naskórek, myć otrybkami specjalnie przygotowanymi do tego rodzaju cery. Wieczorem po umyciu twarzy otrybkami wodą ciepłą i spłukaniu należy wytrzeć, poczem ał yć krem tłusty na całą noc, rano spłukać zimną wodą, wytrzeć, wziąć trochę kremu również tłustego, rozprowadzić równomiernie i przypudrować. Gesią skórkę można usunąć przez stosowanie odpowiedniego preparatu. Na ostat. Pani defekt mogłabym udzielić Pani porady os biście, wodę utlenioną może Pani nadal stosować.

P. Ina. Nie radziłabym Pani używać stałe tego płynu, gdyż zawiera on dużo alkali, wskutek czego włosy Pani zanadto się wysuszą, zaczną się łamać i rozdawać. W tym wypadku najlepiej stosować szampony ziołowe o składnikach nieszkodliwych, do ostatniej wody proszę dodać soku z pół cytryny względnie wywaru rumianku, bądź jedno żółtko od jajka.

P. La-to. Dokładny opis postępowania znajdzie Pani w odpowiedzi danej p. Luzannie K. Oliwa jest dobra, ale nie może w zupełności zastąpić mycia twarzy wodą.

P. Urszula E. Naskórek złuszcza się odpowiednim preparatem chemicznym. Z nadejściem wiosny, celem uchronienia twarzy od pojawienia się nadmiernej ilości piegów, należy stosować krem i puder światłochronny. Brwi i rzęsy proszę przyściemniać henną, powoduje to poprawę, zapobiega wypadaniu rzęs. W ostatniej sprawie mogłaby się Pan. udać do lekarza zakładu, do którego Pani uczęszcza, ze względu na smutne następstwa tej choroby radziłabym Pani już teraz zacząć się leczyć, aby z biegiem czasu nie było za późno.

P. Ziuta. Należy codziennie robić okłady z wywaru kory dębowej, zabieg ten wykonać wieczorem, na dzień stosować specjalny preparat oraz puder.

Mgr. I. KUNTZOWNA.

Gabinet kosmetyczny Mgr.- chemji Kuntzówny

Poznań, plac Wolności 9 m. 13.

Całokształt pielęgnacji i poprawy urody Najprzedniejsze kosmetyki. Farbowanie włosów

Piękno Poznania

W cyklu naszym „Piękno Poznania” dajemy dziś ulicę Klasztorną z widokiem na bramę i wieżę województwa. Jest to jedna z nielicznych ulic Poznania, która zachowała po dziś dzień swój starodawny charakter, występujący szczególnie nastrojowo w oświetleniu nocnym. Zdjęcie powyższe wykonał fotograf nasz, p. Zielenacki.

Piekło na ziemi

Nielada gość odwiedził Poznań i naszą redakcję. Był nim ks. Donat Nowicki, który powrócił z wysp Sołowieckich — miejsca okropnych tortur fizycznych i duchowych, — gdzie przebywał od listopada 1923 r. do września 1932 r., zwolniony podczas wymiany więźniów.

K. Donat Nowicki, trzymany bez najmniejszych podstaw w więzieniu, byłby jeszcze pozostał w dalszym ciągu na wyspach Sołowieckich, pomimo odbycia bezpodstawnej kary, gdyby nie energiczne starania krewnych i władz, był już bowiem skazany ponownie na 10 lat, tym razem za rzekomą działalność antysowiecką. Wymiana więźniów położyła kres męczarniom kapłana.

Jak opowiada b. więzień, na wyspach Sołowieckich tych katakumb XX wieku, jak je określa ks. Nowicki, przebywa jeszcze dużo ofiar teroru bolszewickiego, który wzmógł się zwłaszcza od r. 1929, kiedy to fala bezbożnictwa rozlała się szeroko po Rosji, przybierając coraz więcej na sile. Z tą chwilą pogorszył się znacznie los więźniów, a zwłaszcza księży, którzy zmuszeni do ciężkich zajęć fizycznych, pozbawieni zostali możliwości sprawowania obowiązków kapłańskich.

Życie na wyspach Sołowieckich jest straszne. Więźniowie umieszczeni w barakach byli niejednokrotnie tak słoczeni, że aby móc spać, musieli się kurczyć. W jednej np. klitce, mającej

6. kroków długości, 4 szerokości, a 2 metry wysokości przebywało 23 księży. Wskutek strasznych zaduchów, więźniowie cierpieli na straszne wrzody Choroby, wobec osłabienia organizmu ciężką pracą fizyczną i złego odżywiania, czyniły tak zastrasające postępy, że zimą 1929/30 r. zmarło na tyfus plamisty, choroby płucne i wycieńczenie 8 tys. na 20 tys. więźniów.

A co mówić o depresji psychicznej? Jest ona tak okropna, że dla wielu najlepszym wyjściem z tego piekła na ziemi jest śmierć. Wielu pod wpływem załamania się kompletnego dostaje rozstroju nerwów i kończy obłędem.

Przeżycia, okropne w swej grozie, otworzy ks. Donat Nowicki w Poznaniu w dwóch odczytach. We wtorek, 6 marca mówić będzie n. t. „Wyspy Sołowieckie, katakumb XX wieku”, w środę, 7 marca przedstawi życie „Wśród tortur ducha i ciała”. Odczyty odbędą się w sali Sodalitji Marjańskiej o godz. 20.

Na śmierć skazana w Chinach

prosi o możliwość wysłuchania mszy św.

Każdy skazaniec w Chinach ma prawo wypowiedzenia swego ostatniego życzenia, bądź to w postaci trumny, bądź też wykwitnego posiłku i t. p....

Niedawno temu misja w Tientsin otrzymała list z sądu, powiadamiający, iż pew-

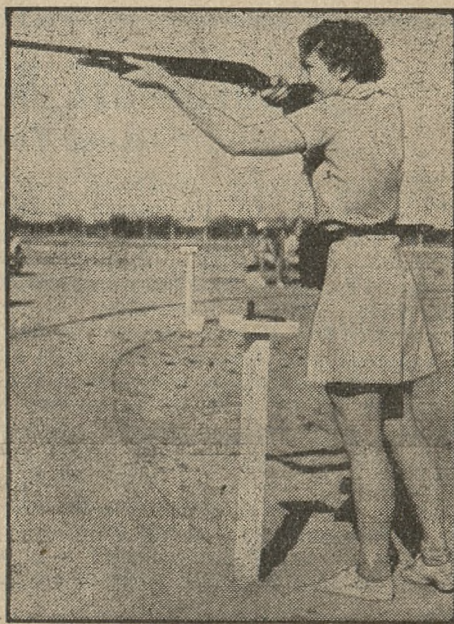
na na śmierć skazana prosi o możliwość wysłuchania Ofiary mszy św. przed straceniem, o spokój swej duszy.

Wikariusz Apostolski z Tientsin J. Eks. ks. biskup d'Vienne ze Zgromadzenia Misjonarzy osobiście udał się do więzienia i odprawił żadaną mszę św. Bez wątpienia ks. biskup miał również na celu zachęcić małe grono chrześcijan z miasta, które od roku regularnie odwiedza więźniów, pocuzając ich o religii i stara się na lepsze myśli ich naprowadzić.

Również od czasu do czasu i Siostry Miłosierdzia zjawiają się tutaj w celu pielęgnowania chorych, jedni i drudzy wielce przyczyniają się do podźwignięcia stanu duchowego i moralnego tych biednych. Dotychczas już kilku z nich ochrzczono. (Fides)

Bohaterski urzędnik

Leal Juniores, młody urzędnik telegraficzny w Marinha Grande, mieście przemysłowym odległym 120 kilometrów od Lizbony, otrzymał od rządu wysoką nagrodę pieniężną i uroczystą pochwałę za swą zimną krew i przytomność, jaką wykazał w spełnianiu swych obowiązków służbowych. Około 1000 wyrotowców zbuntowało się w Marinha Grande przeciw miejscowym władzom i po opanowaniu sytuacji i rozbiciu nielicznych sił policyjnych, zawładnęło urzędem telegraficznym. Większa część urzędników ratowała się ucieczką. Leal Juniores pozostał sam na swym miejscu i do niego zwrócił się dowódca rebeliantów grożąc mu rewolwerem i rozkazując mu nadać depesze, jakie zamierzał mu dyktować. Urzędnik wyraził swą zgodę i zaczął wybijać na aparacie Morse, którego oczywiście rewolucjonista nie znał. W ten sposób odważny urzędnik uwiadomił najbliższy garnizon o wydarzeniach, jakie się rozegrały w mieście i wkrótce przybyła odsiecz, która zgłotła bunt i uwięziła komunistów. S. F.

Podczas zawodów strzeleckich o mistrzostwo m. Palm Spring (Kalifornia) zwyciężając wyszła kobieta, p. Billie Bellport, która ze znaczną różnicą pobiła rezultat wszystkich męskich współzawodników.

Ordery w przeszłości

W historii orderów ujawniało się zawsze jedno: szukano okazji do ustanowienia czy nadania nowego odznaczenia. Fantazja twórców różnych orderów miała tutaj wielkie pole do popisu. Dowodzą tego ciekawe nazwy niektórych orderów. I tak w r. 1874 ustanawia abisyński król Jan Order Pieczęci Salomona. W Anglii Edward III powołuje do życia w r. 1350 Order Podwiązki. Angielski Order Łaźni pochodzi z r. 1783 od Jerzego III. Królowa Wiktorja pozostawiła po sobie Order Gwiazdy Indyjskiej (z r. 1861). Brazylja miała swój Order Krzyża Południowego,

Wspaniały film z życia wielkomięjskiego pojawi się od jutra na ekranie kina „Apollo”. Tytuł „Wielka grzesznica”; rolę główną kreuje w nim piękność posagowa — Claudette Colbert.

indyjska Birma — Order Słońca Złotego. W Chinach od r. 1864 odznaczano zasłużonych Orderem Smoka, względnie Smoka Podwójnego lub Orderem Gwiazdy Drogocennej. W Danji jeszcze w r. 1458 ustanowił Chrystjan I Order Słonia. Piękną nazwę Gwiazdy Oceanji nosi Order wysp Hawaj, ufundowany w r. 1886. Swoją „twardy charakter” uważali za stosowne uzewnętrznić Niemcy nawet w nazwie orderu Hessji, który brzmi Order Hełmu Żelaznego.

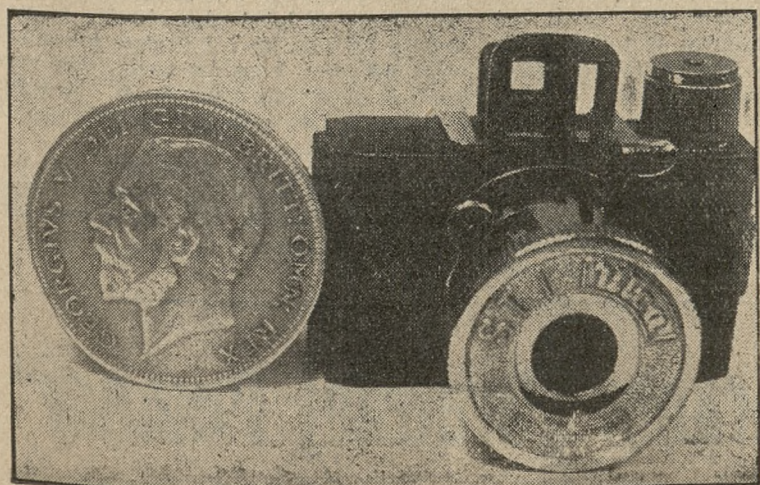
Hiszpanja wśród pięknych nazw szeregu wspaniałych odznaczeń nadała jednemu z nich miano Orderu Dobroczyńności. Japończycy nie zapomnieli przy ufundowaniu odznaczeń o chryzantemach, kwiatkach, które w tym kraju są symbolem wspaniałości, a nie jak u nas żaloby. Jeden z japońskich orderów nazywa się Orderem Chryzantemy lub Orderem Kwiatu Złotego, inny znowu zwie się Orderem Skarbu Świętego, inaczej Order Zwierciadłany. W Portugalji Alfons V ustanowił w r. 1459 Order Wieży i Miecza. Swego rodzaju unikatem jest ustanowiony w r. 1818 również przez króla portugalskiego Jana VI Order Pożycia Naszej Ukochanej Małżonki Villa Viçosa.

Niemiecki cesarz Wilhelm I interesował się niemało piękną, skoro od r. 1871 odznaczał Niemki Orderem Zasługi dla Żon i Paniel. Księstwo sasko-wejmarskie miało wśród swych odznaczeń ciekawy Order Domowy Czujności, czyli Sokoła Białego. Egzotyczne państwo Siam użyło również egzotycznej nazwy Orderu Słonia Białego dla najwyższego swego odznaczenia. Kongres wenezuelski w r. 1825 ustanowił Order Popiersia Bolwara, wreszcie tropikalne państwo Zulu przetrzymało dla swych zasłużonych zaszczytne odznaczenie Order Krokodyla, wywodzące się od r. 1885 od króla Dinizulu.

Jakże skromnie wobec tych pełnych fantazyj orderów przedstawiają się nazwy nadawane odznaczeniom powstającym dzisiaj. K-k.

Czy gruźlica drobiu udziela się człowiekowi?

Według najnowszych badań naukowych jest również człowiek wrażliwy na gruźlicę drobiu. Choroba przenosi się w pierwszym rzędzie na ludzi przy czyszczeniu chlewów, przez środki żywnościowe, jak np. sałaty, rzadziej przez mięso, które spożywa się gotowane lub pieczone. Nafomiast mogą ją zawierać zarazki gruźlicy, które jedynie przez długie gotowanie mogą być zabite. Najczęściej dotknięte są gruźlicą kury i indyki, najrzadziej gęsi.

Lilipuci aparat fotograficzny wypuściła obecnie jedna z fabryk angielskich. Format jego wynosi 2x2 cm, czyli że ukryć go można dosłownie w kieszonce kamizelki. Dla dokładniejszej orientacji podano obok „półkoronówkę”, tych samych rozmiarów.

„Akademicki Chór Włada” wystąpi dziś w w sobotę 3 bm. wieczorem w salonie IKS-u

ŻYCIE MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

Redaktor odpowiedzialny: Bogdan Piotrowski.

Polityka samopomocowa Bratniej Pomocy U. P.

Wiele się mówi obecnie o „Bratniej Pomocy”. Wiele tworzy się programów samopomocowych, najczęściej mało przemyślanych; mówi się dlatego, bo pod bokiem walne zebranie i wybór władz — potrzebna jest więc propaganda.

Wobec tendencyjnego i zgoła fałszywego naświetlania zagadnień samopomocowych przez najmniej powołanych należy sprawę tę wyjaśnić, by pozytywnie podać wyniki dotychczasowej pracy samopomocowej i przedstawić program działalności na przyszłość.

Każdy zarząd „Bratniej Pomocy” rozpoczynając kadencję ustala wytyczne swego działania na cały rok i to wytyczne, oparte nie na demagogicznych argumentach wiecowych, ale na przesłankach gospodarczych i ścisłej obserwacji rzeczywistości bratniackiej.

Od kilku lat każdy zarząd „Bratniej Pomocy” T. S. S. U. P. w programie pracy swej stawiał na naczelnym miejscu **wyeliminowanie obcych kapitałów z przedsiębiorstwa**. Pozytywny wynik w tym zakresie osiągnięto w bilansie per 31. 12. 1930 r., w którym to zestawieniu nie było zupełnie pozycji „wierzyciele”. Wysiłek wszystkich następnich zarządów szedł w kierunku utrzymania osiągniętego „poziomu” gospodarczego, biorąc pod uwagę fakt, że posługiwanie się w okresie deflacji kapitałami obcymi jest dla każdego przedsiębiorstwa zabójczym, zwłaszcza dla przedsiębiorstwa o niestałym dochodzie i bardzo względnej płynności kapitału obrotowego.

Przechodząc do poszczególnych agend zaznaczyć należy, że starano się przede wszystkim rozwinąć agendę, jaką jest wydział gospodarczy dla stworzenia możliwie stałego i pewnego obrotu! **Na tem polu uzyskano maksimum wyników**. Opanowano zupełnie „rynek konsumpcyjny”, organizując wszędzie tam, gdzie młodzież akademicka większą ilość godzin dnia spędza kuchnie śniadalnie, czy bufety wydziału gospodarczego; opanowano nawet częściowo „dziedzinę rozrywki” przez t. zw. „sobótki” — wieczorki z tańcami, urządzane w Nowym Domu Akademickim i występy „Stratosfery” — zespołu akademickich sił artystycznych, zorganizowanych przy „Bratniej Pomocy” Uniwersytetu Poznańskiego. Dalsze rozszerzenie działalności w tym kierunku wobec ograniczonej liczby konsumentów (młodzieży akademickiej) okazałoby się nierentownym i niecelowym.

Drugą najważniejszą agendą, nie ze względu na pomoc, lecz ze względu na płynność obrotu pieniężnego, to wydział pożyczkowy.

Dlatego tak silny nacisk kładzie się na kwestję płynności gotówki, bo bez niej możliwości spełnienia zadań samopomocowych staje się iluzoryczną.

W wydziale pożyczkowym starano się uporządkować wszystkie zaległości, dotyczące dłużników za cały okres istnienia „Bratn. Pomocy”, przystępując równocześnie do ich ściągania i stwarzając w ten sposób podstawę pod przyszły wydział wierzycielności czy egzekucyjny.

Przechodząc w oparciu o dotychczasową politykę samopomocową do zobrazowania programu na przyszłość trzeba na pierwszym planie postawić dwie agendy, które mają najpewniejsze podstawy rozwojowe: wydział gospodarczy i wydział pożyczkowy. Przed pierwszym leży rozszerzenie działalności w dziedzinie rozrywkowej dla młodzieży akademickiej. Pierwsze kroki już tutaj zrobiono przez organizację „sobótek”. W następnym, najbliższym etapie pracy dążyć się winno do urządzania kawiarni studenckiej ze stałym danciem, stałą orkiestrą studencką i stałymi występami „Stratosfery”. Byłoby to rzeczywiście towarzyskie ognisko akademickie, które, dobrze zorganizowane i postawione, stanowiłoby ogniwo, łączące społeczeństwo poznańskie z młodzieżą akademicką. Najodpowiedniejszym miejscem na tego rodzaju stałą imprezę rozrywkową wydaje się być lokal na parterze w Domu Akademickim przy ul. św. Marcina 40, zajmowany obecnie przez t. zw. „Gospodę Polską”.

Wymagaloby to gruntownej przebudowy dolnej części domu, co pociągnęłoby za sobą koszty kilku a może nawet

kilkudziesięciu tysięcy złotych. Sprawa rozbija się o brak na ten cel funduszków.

Wydział pożyczkowy uzyskał już pełne kwalifikacje do tego, by zająć się przygotowaniem prac, zmierzających do scentralizowania wszystkich funduszków, jakimi na cele pożyczkowe dysponują, bądź to koła prowincjonalne, bądź naukowe. Nie przesadza się tutaj kwestji rozdziału pomocy ze scentralizowanych funduszków, ani strony organizacyjnej wydziału, ani też własności funduszków. Można to wszystko rozwiązać bez czyjejkolwiek szkody, a zyskałoby się sprężystą administrację, jedne koszty administracyjne i jeden wspólny organ egzekucyjny, możliwie wyłączony, jako oddzielny wydział wierzycielności, o czym już wyżej była mowa. Co do scentralizowania funduszków pożyczkowych kół prowincjonalnych, to wstępne pertraktacje z dawnym Zrzeszeniem Akademickich Kół Regionalnych, dały w wyniku projekt

umowy w tej sprawie, jednak rozwiązanie tej organizacji zniweczyło dotychczasowe wyniki porozumienia.

Rozwój wydziału zdrowia zależny jest w zupełności od Władz Akademickich, a przedewszystkiem od władz centralnych, bo one bowiem dysponują funduszami przeznaczonymi na cele zdrowotne. Na początku roku akademickiego zarząd „Bratniej Pomocy” nie wie dokładnie, jakie sumy na ten cel wpłyną, bo preliminarz budżetowy Uniwersytetu, w którym te pozycje figurują, różnym ulega zmianom zanim zostanie przesłany, jako budżet do wykonania. Trzeba ograniczać się do korzystania z doraźnych zaliczek, co ogromnie utrudnia planową gospodarkę w tej dziedzinie pomocy.

Osobne zagadnienie stanowi kwestja organizacji władz „Bratniej Pomocy” w nowym ustroju, wylanającym zarząd drogą wyborów proporcjonalnych.

Czy jesteś abonentem „GŁOSU”, dwutygodnika radykalno - narodowego, organu twórczej myśli narodowej
Prenumerata roczna 6 zł — P. K. O. — 201.410.

Działalność wydziału zdrowia

Bratniej Pomocy Uniwersytetu Poznańskiego

Wydział zdrowia „Bratniej Pomocy” T. S. S. U. P. niesie pomoc zdrowotną w formie zwrotów riennicznych i pożyczek długoterminowych. Pomoc zdrowotna obejmuje wszystkie działy medycyny i jest zorganizowana dobrze, stojąc na należytych poziomach. Leczenie i badanie odbywa się bezpłatnie w wszystkich Poliklinikach U. P., oraz za niższą opłatą u lekarzy specjalistów prywatnych, zakontraktowanych przez wydział zdrowia „Bratniej Pomocy” T. S. S. U. P. O ile zachodzi potrzeba leczenia szpitalnego wysyła się koleżanki i kolegów na mocy zaświadczeń — przekazów do odpowiednich zakładów — lecznic.

Głównym źródłem dochodu, na którym opiera się działalność wydziału są wpływy z wpłat kwestury U. P. W roku ubiegłym kwestura U. P. wypłaciła na pomoc zdrowotną zł 25 932. Wobec tego, że suma ta nie wystarczałaby na całkowite pokrycie zapotrzebowań, zarząd zmuszony był ustalić wysokość zwrotu leczenia ambulatoryjnego do 30 zł i dentystycznego do 50 zł w roku akademickim dla członków „Bratniej Pomocy” w 50 proc. dla nieczłonków — 40 proc. W wypadkach kosztów leczenia, przewyższających wyżej wspomniane sumy, zarząd stosował pomoc zdrowotną w formie pożyczek długoterminowych, płatnych po 10 latach lub dwa lata po ukończeniu studiów. Ogólna ilość wniosków o pomoc zdrowotną wyniosła 921, z czego uwzględniono 421.

Wydział zdrowia czynny był przez cały rok, za wyjątkiem wakacyj letnich. Jednak i w czasie ferii nie została ograniczona pomoc w dziedzinie klimatycznej i zdrojowiskowej, oraz w wszystkich wypadkach nagłych w jakich się zwracano, wnioski w czasie tym załatwiano komisyjnie.

W dziale chorób wewnętrznych czynne były dla studentek i studentów U. P. Poliklinika Djagnostyczna Chorób Wewnętrznych Nr. 1, Poliklinika Terapeutyczna chorób wewnętrznych Nr. 2, Przychodnia Przeciwgruźlicza „Bratn. Pomocy” T. S. S. U. P. i ambulatorjum Bratniej Pomocy T. S. S. U. P. Przyjmowali studentów także pp. pułk. doc. Kucharski, dr. doc. Łabendziński oraz dr. Konkolewski, starszy asystent kliniki Terapeutycznej chorób wewnętrznych. Ponad obłożnie chorem w ich mieszkaniach prywatnych udzielał p. dr. Konkolewski. Ogółem udzielił le-

karz „Bratn. Pomocy” T. S. S. U. P. p. dr. Konkolewski w okresie sprawozdawczym 1079 porad lekarskich, z czego 50 obłożnie chorych w domu na mieście. Badań krwi wykonał 81, badań moczu 23, zastrzyków dożylnych 93. Dla koleżanek ordynowała p. dr. Deżyna. Po poradę lekarską zgłaszało się u niej 50 koleżanek oraz 43 po wypisanie świadectwa lekarskiego. Do Poliklinik U. P. tak jednej jak i drugiej wydano łącznie 663 przekazów.

W zakresie akcji przeciwgruźliczej zarząd dokładał wszelkich starań, aby pomoc była jak najwydatniejsza. Koleżanki i kolegów, zagrożonych gruźlicą, przekazywano do Przychodni Przeciwgruźliczej, pozostającej pod fachowym kierownictwem i rzeczywiście pieczołowitą opieką p. dr. doc. Łabendzińskiego. Według statystyki podanej przez niego ilość leczących się wynosiła 46. Nie duża to wprawdzie liczba, ale dużo bardzo wypadków niemożna wprost uchwylić z powodu ukrywania się tak koleżanek i kolegów. Na podstawie orzeczenia i świadectwa lekarskiego p. dr. doc. Łabendzińskiego, w wyjątkowych tylko wypadkach również na orzeczenie innych lekarzy, wysyłano koleżanki i kolegów do nowoczesnej i higienicznie urządzonego sanatorium akademickiego w Zakopanem. Do Zakopanego wysłano 16 koleżanek i kolegów. W wypadkach, kiedy klimat górski mógłby zaszkodzić wysyłano do lecznicy dla płucnochorych pod Obornikami. Należy także wspomnieć i o leczeniu uzdrowiskowym. Według statystyki uzdrowiska Ubezpieczalni Krajowej w Inowrocławiu leczyło się tam na koszt „Bratn. Pomocy” 8 koleżanek i kolegów. Wysyłano również do Iwonicza i Truskawca, udzielając odpowiednich zasiłków.

W dziale chirurgicznym leczenie ambulatoryjne odbywało się w Poliklinikach chirurgicznych Szpitala Miejskiego i Przemienienia Pańskiego. Ilość przekazów wydanych wynosi 121, chociaż liczba ta nie jest ścisłą, ponieważ przy leczeniu i badaniu w tej dziedzinie przekazów nie żądano, tak, że koleżanki i koleżanki często leczyli się bez przekazów, a o pomoc zwracali się dopiero po ukończeniu leczenia. W wypadkach, wymagających leczenia klinicznego lub zabiegu operacyjnego, przyjmowano za przekazem do klinik na leczenie. Operacje wykonywano bezpłatnie, opłaty dotyczyły tylko po-

Czy istnieje nadprodukcja inteligencji?

Na powyższy temat odbędzie się w niedzielę, dn. 4 bm. o godz. 16 w sali 18 Coll. Minus parlament dyskusyjny, organizowany przez ruchliwe Koło Prawników i Ekonomistów U. P.

Parlament budzi zrozumiałe zainteresowanie. Za najlepsze przemówienia przewidziane są nagrody, które będą przyznane przez sąd konkursowy.

Wstęp dla wszystkich wolny.

bytu w szpitalu oraz materiałów zużytych przy operacji. W dziedzinie ortopedji przyjmowała Poliklinika Ortopedyczna U. P. Według statystyki przez nią podanej zbadano 58 studentów, leczono 28 i wykonano 444 różnego rodzaju zabiegów. W wypadkach leczenia szpitalnego przekazywano koleżanki i kolegów do szpitala ortopedycznego w Swarzędzu, gdzie przebywało 6 studentów, leczonych na koszt „Bratniej Pomocy” T. S. S. U. P.

W dziale chorób nosa, gardła i uszu leczono koleżanki i kolegów w Ambulatorjum Kliniki Otolaryngologicznej. Przekazów ogółem wydano 81. Poza to częste dość były także w tej dziedzinie wypadki leczenia klinicznego.

W dziale chorób skórnych i wenerycznych leczenie odbywało się w Klinice Dermatologicznej U. P. oraz u lekarzy specjalistów, zakontraktowanych pp. dr. Kazimierza Paszkowskiego, dr. Hieronima Schmelza oraz dr. Jana Kantego Słotwińskiego. W klinice Dermatologicznej U. P. leczyło się 331 koleżanek i kolegów, u lekarzy specjalistów zakontraktowanych 439 studentów.

W dziale chorób nerwowych i umysłowych przyjmowała klinika chorób nerwowych i umysłowych U. P. Ogółem w tej dziedzinie leczyło 23 koleżanek i kolegów. Dość często zdarzały się w tym roku wypadki ciężkich zachorzeń, a mianowicie w 8 wypadkach musiano stosować leczenie kliniczne.

W dziale chorób ocznych skierowywano koleżanki i kolegów do kliniki ocznej U. P. oraz do p. dr. Stasińskiego. Ilość, wydanych przekazów wynosi 88. Recepty na okulary wydane przez klinię lub lekarza prywatnego, poświadczane przez kierownika wydziału zdrowia, upoważniały kolegów, członków „Bratn. Pomocy” do 50 proc. ulgi, a nieczłonków do 40 proc. zniżki w zakładach optycznych K. Gregera i „Bobe”.

Zakłady Radiologii i Rentgenologii oraz Mikrobiologii Lekarskiej U. P. oddawały wielkie usługi w djagnozowaniu różnych chorób. Ilość poleceń wydanych wynosi 37. Liczba ta jest stosunkowo nieduża, ponieważ badania krwi i moczu oraz prześwietleń dokonywały również kliniki.

Dział Stomatologiczny wykazywał bardzo duży ruch chorych i stanowił także jedną z największych pozycji wydatków wydziału zdrowia. Leczenie odbywało się w Poliklinice Stomatologicznej U. P. oraz u pp. lekarzy dentyistów członków Związku Lekarzy Dentyistów Ziemi Zachodnich R. P. Przekazów ogółem w tej dziedzinie wydano 1060.

Apteki. Wszelkie recepty, wydane przez pp. lekarzy Poliklinik lekarzy prywatnych, zakontraktowanych poświadczal wydział zdrowia. Na tej podstawie koleżanki i koledzy płacili 50, wzgl. 40 proc. kosztów recepty w aptekach zakontraktowanych p. Mendego przy ul. 27 Grudnia i p. Dalskiego przy Starym Rynku.

W ten sposób wyglądałaby w najogólniejszych zarysach poważna praca wydziału zdrowia w ubiegłym roku sprawozdawczym.

Pamiętaj o walnym zebraniu „Bratniej Pomocy”!

ŻYCIE HARCERSKIE

Walny zjazd Oddziału Włkp. Z. H. P.

W niedzielę 11 marca obradować będzie w Poznaniu w gmachu Wyższej Szkoły Handlowej (nie jak poprzednio podano w M. S. H.) walny zjazd delegatów kół Przyjaciół Harcerstwa, oraz instruktorów i instruktorów harcerskich z terenu Oddziału Włkp. Z. H. P. Do kompetencji zjazdu należy — poza szeregiem spraw organizacyjnych — w pierwszym rzędzie wybór członków do zarządu Oddziału Włkp. Z. H. P. W myśl statutu Z. O. Włkp. Z. H. P. dokonuje walny zjazd oddziału, wyboru 5 członków do Z. O. na okres 3 lat. W ten sposób do Z. O. weszli z wyborów w 1931 r. dchny M. Gosieniecka, A. Dietlowa i W. Stojanowska, oraz druhowie: harcmistrz inż. Grzymałowski i hm. H. Śniegocki. W 1932 r. wybrani zostali: dh. hr. Bniński, hm. kpt. W. Wierzejewski, hm. Wisława Szafranówna, Cz. Sworowski i dr. Bylina. Walny zjazd w 1933 r. wybrał do Z. O. ks. prał. dr. Taczaka, B. Chrzczanowskiego, kuratora Pollaka, wojewodę Raczyńskiego i gen. Franka. Wybrani przez zjazd walny członkowie Z. O. wybierają z pośród siebie na jeden rok prezydium Z. O. oraz dokonują kooptacji dalszych członków Z. O. na okres jednego roku. Ogółem do Z. O. Włkp. Z. H. P. wchodzi 15 członków z wyborów przez zja-

zdy walne i 10 z kooptacji. Dotychczasowe doświadczenie z pracy Z. O. wykazało, że większość członków Z. O. wybranych przez ostatnie dwa walne zjazdy (głównie z tytułu zajmowanych stanowisk) uczestniczyła zaledwie w zebraniach konstytucyjnych Z. O., by zdecydować o składzie prezydium Z. O. Dalsza natomiast praca całoroczna spoczywała na barkach członków kooptowanych. Chcąc więc temu stanowi rzeczy zapobiec, postanowiono grono delegatów K. P. H., postawić na listę kandydatów do Z. O. takie osoby, które wieloletnią pracą wykazały, że dobro harcerstwa leży im na sercu. Stąd też w miejsce ustępujących członków Z. O. wybranych w 1931 r. oraz w miejsce dobrowolnie ustępujących: ks. prałata dr. Taczaka i K. hr. Bnińskiego, wysuwani będą do wyboru pp.: prez. Zychlińska, dr. Kiedacz, W. Chłapowska, radca Z. Zaleski, ks. dr. Milik, radny inż. Górnicki, S. Kałamański, oraz dchna prof. Marcela Gosieniecka i dhowie hm. inż. Grzymałowski i hm. H. Śniegocki.

Walny zjazd Z. H. P.

Tegoroczny walny zjazd Z. H. P. odbędzie się w dniach 11 i 12 maja w Wilnie.

Kilka uwag

Zapoczątkowane zeszłej niedzieli nasze „Życie harcerskie”, zostało przez Czytelników przyjęte bardzo przychylnie. Wszyscy wreszcie zrozumieliśmy, że dalsza nasza praca wymaga pewnego wspólnego programu i porozumienia. A te dwa zadania ma właśnie spełnić „Życie”.

Na wstępie — byśmy już później zupełnie dobrze się rozumieli — omówimy jeszcze parę ważnych spraw. Znane jest naogół zdanie, że „sanacja” opanowała harcerstwo. Zdanie to tylko w połowie jest prawdziwe, a mianowicie w tem, że opanowane zostały władze naczelne. Reszta natomiast braci harcerskiej zdala trzyma się od tych najróżniejszych kombinacji ideowych i personalnych, jakie od dłuższego czasu przeprowadza się w Z. H. P.

Oto co na temat naszych stosunków polskich i harcerskich pisze „Strażnica Harcerska” w numerze styczniowym: „Na ziemiach naszej Ojczyzny wrogie głuchy zażarty bój: krzyżują się i ścierają ze sobą wpływy myśli pogańskiej i myśli chrześcijańskiej.”

My, harcerze Polski Niepodległej, nie możemy mieć żadnej wątpliwości, po jakiej stronie jest nasze miejsce... ponoc wkrótce ma nastąpić formalne „upaństwowienie” Z. H. P. Organizacja będzie coraz bardziej podporządkowywana doraźnym celom politycznym, a decydować o losach Z. H. P. będą ludzie zależni, bądź wogóle nie stojący pod sztandarem Harcerstwa. Jednak idei upaństwowić się nie da. Wysłała już ona poza kostniejące urzędowe ramy organizacyjne. Przemownie kołaczę do młodych dusz. Budzi serca. I możemy być spokojni... — doczekamy się zwycięstwa. Jest ono nawet bliższe, niż pozornie możnaby sądzić.”

„Chudy żbik”.

3 Akademicka Drużyna Harcerzy przy Studium W. F. Uniwersytetu Poznańskiego

Drużyna ta powstała w b. roku akad. z inicjatywy prof. dr. Piaseckiego — zasłużonego działacza harcerskiego — obecnego dyrektora Studium, oraz z inicjatywy dha mgr. Czarneckiego Wł. — obecnego komendanta Chorągwi Harcerzy. Do pracy w drużynie zgłosiło się około 20 studentów, w tem kilku starych harcerzy. Drużynowym został dh. Arciszewski, a zastępowymi druhowie: Grzybowski i Kurzawski. Celem drużyny jest: 1) uzupełnienie Studium W. F. przez zaznajomienie się z metodyką pracy harcerskiej; 2) przygotowanie przyszłych kierowników i opiekunów harcerskich na terenie szkolnym; 3) zapoznanie naszego ogółu studentów W. F. z harcerstwem przez referaty i ewentualne pokazy.

Młodej drużynie — której powstanie świadczy o żywotności naszych harcerskich studentów — życzymy pomyślnego rozwoju. Ch. Z.

Prace przygotowawcze do Złotu Skautów Słowiańskich.

W związku z pracami przygotowawczymi do Złotu Skautów Słowiańskich mającego się odbyć w roku 1935 w Polsce, została powołana z ramienia Naczelnictwa Związku Harcerskiego Polskiego specjalna Komisja do wyszukania terenu na powyższy Złot. Komisja dotychczas zwiedziła już okolice Embertowa, w dniu zaś 17. II. 1934 r. wyjechała dla zwiedzenia okolic Nowego Targu i Tyńca (woj. Krakowskie).

Zeglarskie kursy harcerskie.

W sezonie letnim odbędzie się szereg kursów zeglarskich w Jastarni i w Gdyni. W czasie od 30 czerwca do 10 lipca odbędzie się w Gdyni kurs morski przygotowawczy dla instruktorów zeglarskich, stanowiący jednocześnie kurs informacyjny dla starszyny harcerskiej. W czasie od 15 lipca do 12 sierpnia odbędzie się w Jastarni kurs morski, organizowany przez główną kwaterę harcerzy. W tym samym czasie odbędzie się podobny kurs w Gdyni, organizowany przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego. W czasie od 15 sierpnia do 12 września odbędzie się drugi kurs zeglarski w Jastarni, organizowany przez główną kwaterę harcerzy. Ponadto zorganizowane będą ośrodki zeglarskie śródlądowe nad jeziorami Troki, Narocz, Charzyków, Kiekrz, oraz Zdwórz pod Płockiem.

Drużyny polskich harcerzek zagranicą.

Na terenie kolonij polskich w państwach europejskich istnieje obecnie 135 żeńskich drużyn harcerskich, z tego 46 drużyn we Francji, 20 na Węgrzech, 18 w Czechosłowacji, 16 na Lotwie, 10 w Estonii, 9 w Belgii, 7 w Niemczech, 5 w Gdańsku, 3 w Rumunii, oraz 1 drużyna w Austrii. Ponadto istnieje 36 żeńskich gromad „zuchowych”, w tem 9 we Francji, 9 w Belgii, 7 na Lotwie, 2 w Gdańsku, 2 w Czechosłowacji, 3 w Niemczech, oraz po 1 w Rumunii, Austrii i na Węgrzech.

Książki pozytywne.

Książki poniżej wymienione b. Wam, Drużyny i Druhowie ułatwią pracę harcerską. Przeczytajcie je sami i polecajcie innym. — „Myśli nowoczesnego Polaka”; „Świat powojenny i Polska”; „Przewrót” — R. Dmowskiego; „My, nowe pokolenie” — J. Gertycha; „Na szlaku Chudego Wilka” — H. Glassa; „W obliczu życia” — R. Plus; „Ty i Ona” — Schilgena; „Zastęp” — Chełm-Pirgowej; „Dziedzictwo” i „W polowie drogi — Wybrankowskiego”; „Wychowanie narodowe” — M. Borowskiego; „Podstawy kultury narodowej” i „Iskry w popiołach” — Z. Dębickiego; „Współcześni” — Z. Wasilewskiego; „Koł na wzgórzach” — Małaczewskiego.

„Strażnica Harcerska”.

Po dłuższej przerwie zaczęła wychodzić na nowo. Jedynie to ogólnopolskie pismo niezależnej myśli harcerskiej jest ze wszechmiarą godne uwagi. Swego czasu zaronilo Naczelnictwo kolportażu Strażnicy, lecz abonamentu zakazana nie jest w stanie. Dlatego też polecamy wszystkim gorąco abonowanie i propagowanie „Strażnicy”.

Treść ostatniego numeru jest następująca: Państwo chrześcijańskie. — Młodzie, starsi, starzy. — Rozmowy z harcerzami. — Co drużynowy o każdym harcerzu wiedzieć powinien. — Z Polski i ze świata. — Z książek i czasopism. — Komunikat.

Redakcja i administracja: Warszawa, Kopernika 30 pokój 39. Konto P. K. O. 24 405. — Abonament roczny 3 zł, półroczny 1,50 zł, nr. poj. 40 gr. Roczniki „Strażnicy” z ubiegłych lat (1929, 30, 31 i 32) można nabywać po cenie 1 zł, za rocznik natomiast rocznik 5 z roku 33 kosztuje 1,50.

Odpowiedzi Redakcji.

Odpowiedzi proszę nadsyłać podpisywane imieniem i nazwiskiem. Odpowiadać będziemy — na żądanie — pseudonimami lub skrótami.

„Me-Wa” — Poznań. Czasopisma, o które Drużyna pyta w liście, dostać można w Księgarni św. Wojciecha, proszę się tam tylko zwrócić raz jeszcze. „Życie Harcerskie” w „Oreodowniku” zamieszcza się również. Byłbym Wam również, Drużyno wdzięczny za kronikę z życia Waszej drużyny, jako też za ewentualne krytyczne uwagi lub wskazówki „Życia” tyżące.

ŻYCIE SOKOLE

Okręg inowrocławski pod znakiem jubileuszu

Odbity w niedzielę, 25 lutego w Inowrocławiu doroczny zjazd rady okręgowy cechował — ze względu na rok jubileuszowy — nastrój poważny i uroczysty, a przytem serdeczny i wszyscy byli pod wrażeniem przygotowywanych uroczystości jubileuszowych, ogólnych w Poznaniu, a następnie lokalnych w Inowrocławiu. W zjeździe uczestniczyło 43 delegatów z 20 gniazd, zarząd okręgowy w komplecie, kapelan okręgu ks. kan. Fibak z Szadłowic oraz jako przedstawiciel przewodnictwa dh. prezes Wolski z Poznania, a poza tem p. por. Lasota z pow. Kom. W. F. i P. W.

Po zagajeniu obrad przez prezesa okręgowego dha Ziętowskiego, wygłosił dh. prezes dzielnicy dłuższe przemówienie, w którym w gorących słowach zwrócił uwagę na znaczenie 50-letniego jubileuszu gniazda inowrocławskiego, będącego równocześnie jubileuszem całego Sokolstwa na ziemiach b. zaboru pruskiego, przytem szczególnie podkreślił wybitną i zaszczytną rolę Sokolstwa w życiu narodem naszym ziem zachodnich tak w okresie niewoli, jak i w dziejowej chwili wyzwolenia, kończąc wyrażeniem przekonania, że podniosłe uroczystości jubileuszowe będą poważnym przyczynkiem do dalszego rozwoju Sokolstwa w służbie dla narodu i państwa. — Przemówienie to zebrani przyjęli hucznie oklaskami.

Następnie przy komunikatach zarządu omawiano sprawę rejestracji towarzystw, sprawę współpracy z pow. Kom. W. F. i P. W. oraz współpracy z L. O. P. P., przytem wyczerpujący referat o obronie przeciwołnitczej i przeciwigazowej wygłosił dh. kapitan Zabłocki.

Szereg sprawozdań rocznych rozpoczął dh. prezes Ziętowski gorącym przemówieniem, w którym na tle ideowych podstaw przedstawił całokształt pracy sokolej w okręgu, poczem nastąpiły szczegółowe sprawozdania sekretarza, skarbnika, naczelnika i komisji rewizyjnej. Ze sprawozdań tych wynika, że okręg obejmujący 22 gniazda z 1238 członkami (w tem 1070 druhowi i 168 druchen) mimo poważnych trudności, szczególnie także pod względem finansowym, pracuje naogół normalnie i wykazuje dążenie do dalszego rozwoju, dzięki zabiegom zarządu, który jest w stałym kontakcie z gniazdami, przeprowa-

dzając lustracje tak administracyjne jak i techniczne. W roku sprawozdawczym odbył się zlot okręgowy w Kruszwicy, dwa kursy dla druhowi i 1 kurs dla druchen oraz zawody okręgowe z dobrmi wynikami; państwową odznakę sportową zdobyło przeszło 100 członków, a strzelecka 70. Po ożywionej dyskusji nad sprawozdaniami, zapoczątkowanej krytyczną oceną działalności okręgu i poszczególnych gniazd przez dha prezesa dzielnicy, udzielono zarządowi jednogłośnie pokwitowania.

Następnie dużo uwagi i rzeczowej dyskusji poświęcono sprawie uroczystości jubileuszowych. Dh. prezes Wolski w dłuższym referacie przedstawił stan dotychczas poczynionych przygotowań do ogólnego zlotu Sokolstwa ziem zachodnich w Poznaniu w dniach od 29. 6. — 1. 7. 34. oraz warunki uczestnictwa w tymże zlocie, przytem szczególnie zwracał uwagę na wskazówki i przepisy, zawarte w wydanej przez przewodnictwo dzielnicy pobudce zlotowej. W miesiąc później, 4 i 5 sierpnia odbędzie się lokalna uroczystość jubileuszowa w Inowrocławiu w połączeniu ze zlotem okręgowym. Jak zakomunikował na zjeździe ks. kapelan okręgowy, protektorat nad inowrocławską uroczystością jubileuszową przyjął łaskawie J. E. ks. biskup Laubitz z Gniezna, były długoletni proboszcz inowrocławski, wielce zasłużony w pracy duszpasterskiej i społeczno - narodowej. Program tej uroczystości nakreślił dh. prezes okr. Ziętowski, nawołując zebranych delegatów do wyjątkowej i starannej pracy przygotowawczej, aby okręg inowrocławski godnie zaprezentował się tak w Poznaniu, jak i u siebie w Inowrocławiu.

Następnie dokonano wyborów uzupełniających do zarządu; wybrani zostali przez akklamację ponownie dhowie Fedkowicz i Marderwald, jako nowy członek dh. Szczepański, oraz zatwierdzono kooptację dha sekretarza Follehera. Poza tem wybrano członków komisji rewizyjnej i sądu honorowego, a wybór delegatów na radę związkową przekazano zarządowi. Wreszcie różne sprawy organizacyjne, poczem dh. prezes Ziętowski zamknął obrady gorącym wezwaniem do wytrwałej pracy sokolej.

Rada Okręgu Kościańskiego

Zjazd rady Okręgu Kościańskiego odbył się w Kościanie. Okręg liczy obecnie ogółem 26 gniazd w tem 20 męskich, 4 żeńskie i 2 mieszane. Ze względu na zbyt małą żywotność skreślono w ubiegłym roku 6 gniazd wiejskich. Ogólna ilość członków wynosi około 900. Delegatów przysłało 21 gniazd. Brodnica, Czacz, Sokolowice, Bieżyń i Krzywiń, żeńskie nie były reprezentowane. Ze zarządu okręgu byli obecni dch i dh. prezes Stróżyk, wicepr. Augustyniakowa, sekr. Kaliszewski, nacz. Banach, dr. Dirbach, Wensk, Olek. Uniewinnili się dh. dr. Kowalski i Trzybiński. Z przewodnictwa dzielnicy przybył dh. Władysław Karge.

Bardzo obszerne sprawozdanie z czynności okręgu zdał dh. sekr. Kaliszewski. Dalsze referaty odczytali: dchna Hauslerówna z czynności okr. wydz. Sokolic, naczeln. dh. Banach i naczelniczka dchna Maćkowiakówna. W nieobecności skarbnika przedstawił stan kasy członek komisji rewizyjnej dh. Fiszbach. Wreszcie omówił całokształt działalności dh. prezes Stróżyk i przedstawił program pracy na przyszłość. W związku ze zlotem jubileuszowym w Poznaniu w roku bież. zalecił gniazdom, aby zawczasu starały się u członków i sympatyków o deklaracje na

artykuły spożywcze i tym sposobem pomogły komisji aprotwizacyjnej.

Na wniosek komisji rewizyjnej uchwalono pokwitowania skarbnikowi i całemu zarządowi. Na zasilenie kasy Okręgowej uchwalono na wniosek dha dr. Polczyńskiego z Czempinia jednorazową daninę po 20 gr. od członka. Budżet na r. 1934/35 uchwalono w wysokości 1000 zł. Do zarządu okręgu wybrano dch i dh. prezesem Fr. Stróżyka, wicepr. Piotra Kaliszewskiego, poatem Augustyniakową, dr. Dirbacha, Wenskiego, Knoskiego, Urbaniaka, Fiszbacha, Oleka z Kościana, dr. Polczyńskiego z Czempinia, Grabowskiego ze Śmigła, Nędzewicza z Krzywinia, Jankiewiczza z Głuchowa.

Do Naczelnictwa powołano dch i dh: Banacha, Przybyłską z Czempinia, dr. Dirbacha, jako lekarza, Gimzickiego, Filipiaka, Sobczaka, Grzelkowskiego, Boreckiego, Fengerskiego ze Śmigła i Hertmanowskiego z Jerki. Dalej wybrano do komisji rewizyjnej dchną Marię Tomaszewską oraz dhow Urbanińskiego i Wł. Kaliszewskiego; do sądu honorowego dhow adw. Fiszbacha, mec. Lompe, Tadeuszka, Trzybińskiego, Szulca ze Śmigła i Wesółowskiego z Czempinia.

Rada okręgowa w Ostrowie

W sali strzelniczej odbyło się zebranie rady Okręgu Ostrowskiego przy bardzo licznym udziale delegatów z 21 gniazd na 29 gniazd należących do okręgu. Z ramienia przewodnictwa dzielnicy przybył dh. wiceprezes Stoiński, a dzielnicowo wydział sokolej reprezentowała dh. Dobroczyńska.

Zjazd zagaił prezes okręgowy dh. dr. Kubiak, powołując na przewodniczącego dh. wicepr. Stoińskiego, a do prezydium dh. dh. Bereszyńskiego, Pruskiakiewicza i Wodniakowskiego. Delegat przewodnictwa dzielnicy, obejmując kierownictwo obradami, podkreślił w gorących słowach znaczenie Sokolstwa, oraz jego owoczą pracę. Po przyjęciu protokołu składał zarząd sprawozdania z czynności za ubiegły rok. Obszerne i wyczerpujące referaty rozesłano do wszystkich gniazd na piśmie, wobec czego sprawozdania ograniczyły się do uwag uzupełniających.

Prezes okręgowy dh. Kubiak zabrał ował całokształt pracy i wykazał, że w roku sprawozdawczym praca ta posuwała się naprzód mimo przeszkód; dowodem tego jest m. in. znaczne powiększenie się liczby ćwiczących. Szczegółowo omówił dalej sprawy administracyjne gniazd zjednoczonych w okręgu i akcję społecznowychowawczą, apelując do zarządów gniazd do dalszego wysiłku w imię szczytnej idei sokolej.

Kolejno zabierali głos dh. dh. Kobzdowa, sekretarz Bereszyński, skarbnik Idzior, naczelnik Kothe i naczelniczka Raczówna. Przed otwarciem dyskusji dorzucili swoje cenne uwagi delegaci z Poznania dh. wiceprezes Stoiński i dch. Dobroczyńska, która szczególnie podkreśliła znaczenie pracy gniazd żeńskich.

Po szerszej dyskusji przyjęła rada sprawozdanie i udzieliła absolutorjum zarządowi okręgu. W miejsce ustępujących członków wybrano ponownie dh. Kubiaka prezesem okręgowym, a do zarządu dch. i dh.: Topolanową wiceprezeską — Idziora, Rzepę, Surmę, Fabiszczaka i Klamannównę. Do komisji rewizyjnej powołano dch. dh. Rychwalskiego, Kobzdowa, Fraszczaka. Skład sądu honorowego pozostał bez zmian.

W końcu uchwalono odbyć przed zlotem dzielnicowym w Poznaniu, zlot okręgowy w Ostrowie w dniu 3 czerwca. Złot ten ma być generalną próbą przed zlotem dzielnicowym, na który okręg ostrowski zamierza wysłać poważną liczbę ćwiczących, jak i druhowi starszych. Si.

Przy nadmiernej otyłości należy stosować krajową **MORSZYŃSKĄ WODĘ GORZKĄ** w dawce od ¼—1 szklanki. Sprzedają w aptekach i drogerjach. ng 5364

Prywatne kursy stenografii**Parlamentarnej, sądowej i handlowej im. mg. Szczepańskiej**

W pierwszych dniach marca rozpoczyna się kursy powyższej nazwy, przy ul. Matejki 55, m. 1. Kursy posiadają koncesję Kuratorium O. S. Poznańskiego. Ażeby bliżej poinformować Szan. Czytelników „Kurjera” o systemie, celu nauki i kwalifikacjach właścicieli kursów, podajemy w zarysie najważniejsze dane, dotyczące kursów.

Zalety systemu.

Kursy stenografii parlamentarnej, sądowej i handlowej biorą swoją nazwę z zawodu autora, systemu i treści materiału wykładowego.

Autorem systemu wykładowego jest Jan Gumiński, obecnie prokurator Sądu Najwyższego, a 33 lat temu, gdy wydał nowy podręcznik stenograficzny, był kandydatem do „posad sądowych”. System jego ma dwie wielkie zalety, które go wyróżniają z pośród innych systemów: 1. pozwala na zastosowanie każdego języka, ponieważ oparty jest na zasadzie fonetyki; — 2. dzięki przybrankom, końcówkom, oraz dużej ilości znaczników, opracowanych wzorowo przez długoletnie siły parlamentarne: ś. p. Wandę Suchecką i Tadeusza Zglińskiego, — skraca czas pisania do minimum i pozwala na wierne odwzorzenie kwalifikowanych przemówień, w języku naukowym lub specyficznym dla danej gałęzi wiedzy (parlamentarnym, sądowym lub handlowym).

Na tych zaletach właśnie opiera się w znacznej mierze przewaga metody Jana Gumińskiego nad innymi systemami oraz jej użyteczność dla studentów, notujących wykłady, dla dziennikarzy, sprawozdawców, aplikantów i osób poszukujących pracy w handlu, w biurze, u adwokatów etc.

System Jana Gumińskiego zdał zupełnie egzamin w praktyce życiowej. Do ważniejszych prac stenografów „Związku Stożka” — Gumińskiego zaliczyć należy: obrady parlamentarne w b. Radzie Stanu, następnie od roku 1919 w Sejmie, od roku 1922 w Senacie, dalej w Sejmie Wileńskim i Śląskim; wreszcie preliminarja oraz rokowania pokojowe z przedstawicielami Z. S. S. R. w Rydze.

Treść materiału wykładowego a plan nauki.

Materiał wykładowy obejmuje 1. podręcznik Gumińskiego do nauki stenografii, 2. znaczniki parlamentarne w opracowa-

niu ś. p. Wandy Sucheckiej i Tadeusza Zglińskiego, 3. wzory listów handlowych wedle programu kursów im. Chankowskiego w Warszawie, — dalej 4. wzory pism procesowych Kanafockiego, do których znaczni — sama wykładowni opracowuje.

Następnie różne artykuły ekonomiczne i polityczne z „Kurjera Warszawskiego”, szczególnie stenogramy parlamentarne i dyktanda z podręczników do nauki prawa: mianowicie „Nowe państwo” Makowskiego, — „Psychopatologia sądowa” dr. Wachholza, „Kodeks handlowy”, — „Przepisy prawa cywilnego” i t. p.

Nauka stenografii jest w ten sposób rozplanowana, że najpierw przerabia się paragraf za paragrafem wedle podręcznika Gumińskiego, łącząc jedynie niektóre paragrafy ze względu na ich wewnętrzny związek, przyczem obok ćwiczeń piśmiennych praktykuje się czytanie stenogramów, aby równoległe zapoznać się z trudniejszą od stenografowania sztuką odczytywania stenogramów.

Dopiero po ugruntowaniu teorii przechodzi się do praktyki skrótów i znaczników. Teoria trwa 3 miesiące, praktyka tyleż samo.

Przez cały czas nauki, prawie od początku daje się dyktanda i poprawkę ich przerabia się na tablicy w obecności wszystkich.

Materiał wykładowy posiada silny kierunek prawno-handlowy, dzięki czemu kursy noszą nazwę „Kursy stenografii parlamentarnej, sądowej i handlowej”.

Dotychczas nauka stenografii zasklepiła się w ciasnych ramach powtarzania automatycznego znaków wyuczonych, których znaczenia częstokroć nie rozumiano.

Obecnie dąży się, zgodnie z tendencją autora systemu J. Gumińskiego, aby uczniowie kształcili się na stenografów inteligentnych i logicznych.

Kwalifikacje wykładowcy.

Kursy stenografii parlamentarnej, sądowej i handlowej prowadzi w Poznaniu p. Zofia Szczepańska, która posiada dyplom z ukończenia nauk prawnych na tułajszym uniwersytecie. P. Szczepańska była jeszcze prywatną uczennicą ś. p. Wandy Sucheckiej, wiceprezeski Międzynar. Komitetu Stenogr., założycielki i długoletniej kierowniczkii Biur Stenogr. Sejmu i Senatu, — a po nagłym jej zgonie ukończyła chlubnie kursy jej imienia pod światłem kierownictwem Jadwigi Mayowej oraz Tadeusza Zglińskiego, autora znaczników stenogr. i osobistego ucznia samego twórcy systemu.

A. „Zbyszko” 6 p., 4. „HCP” 4 p. Organizacja dobra. Zainteresowanie duże. Dziś wieczorem odbędą się przedboje w zapasach na sali „HCP”. (wz)

Piłka nożna

„Warta” i „K. P. W.” W niedzielę o g. 14.30 odbędzie się na boisku „Warty” ten mecz towarzyski. „Warta”, która rozpoczęła już swój sezon na boiskach obcych rozegra mecz powyższy po raz pierwszy w tym sezonie na własnym gruncie. (kom)

„Pogoń” i „Warta” B. Spotkanie towarzyskie powyższych drużyn odbędzie się w niedzielę o godz. 11 na boisku „Warty” przy ul. Rolnej. (kom)

„Korona” i „Skra”. Ten mecz towarzyski zapowiadający się b. ciekawie, odbędzie się w niedzielę o godz. 11 na boisku „Korony” przy ul. Chociszewskiego. Dojazd tramwajem 4 i 5. O godz. 16 na tem samym boisku walczyć będą rezerwy „Korony” z „Wartą” III. (kom)

„Sparta” i „Posnania”. Wymienione drużyny spotkają się w niedzielę o godz. 14.30 na boisku Sokola przy Drodze Dębińskiej. Obie drużyny są w dobrej formie i wystąpią w pełnych składach, to też walka zapowiada się niezmiernie interesująco. (kom)

Kurs charytatywny w Poznaniu

Przypominamy, że w poniedziałek, dnia 5 marca br. o godz. 17 odbędzie się na sali Domu Parafjalnego św. Marcina 8 kurs charytatywny, zorganizowany dla wszystkich Pań Miłosierdzia ze stowarzyszeń poznańskich i okolicznych oraz dla wszystkich osób, interesujących się lub w jakikolwiek sposób związanych z pracą charytatywną.

Krótkie a treściwe referaty wygłoszą: p. profesorowa Niklewska z Poznania i ks. kan. Jaśkowski z Inowrocławia.

Kurs poprzedzony będzie błogosławieństwem w kościele św. Marcina. Rada Wyższa Stow. Pań Miłosierdzia.

Ze Stowarzyszenia Polsko - Jugosłowiańskiego

W niedzielę, 4 marca bm. urządza Stowarzyszenie Wieczór humoru we własnych lokalach przy al. Marcinkowskiego 3, o nadzwyczaj urozmaiconym programie, a w wykonaniu pierwszorzędnych sił: pp. Mańczakowej, Tadeuszówny, Dzięgielewskiego, Kisłowskiego, Miklaszewskiego, Sudolskiego, Włodka i innych. Humor — Satyra — Żart literacki — Popisy taneczne. Początek o godz. 20.30.

Koncert Heleny Drożdżikowskiej i Marjana Zygmąńskiego

barytona

odbędzie się w sali św. Marcina w poniedziałek, 5 marca rb., o godzinie 8-mej wieczorem.

Wysoka kultura śpiewacka koncertantki, która znaną jest w Polsce ze swych występów estradowych i radiowych, jak też piękny głos młodego koncertanta wzbudziły w sferach melomanów naszych wielkie zainteresowanie, również ze względu nader zajmującego programu, który obejmuje pieśni Wolffa, Straussa, Liszta, Karłowicza, Kasserna, Friemana, Noskowskiego, arje operowe Verdiego, Thomasa i in.

Do śpiewu akompanjuje młodym koncertantom prof. Ludwika Marek-Orzykiewiczowa. Bilety w składzie cukierków „Irys” przy kościele św. Marcina. zg 5732

TEATRY**XI. Koncert Symfoniczny**

miejskiej orkiestry odbędzie się w czwartek, 8 bm. w Teatrze Wielkim. Koncertem tym dyrygować będzie znany kompozytor prof. Feliks Nowowiejski, pod którego dyktando orkiestra wykona Brucknera „Symfonia nr. IX.” oraz uwerturę własnej kompozycji „Syn marnotrawny”.

Jako solista na tym wieczorze wystąpi ogólnie ceniony koncertmistrz naszej orkiestry prof. Stanisław Pawlak i odegra piękny koncert skrzypcowy Mendelssohna.

Z Teatru Polskiego

Dziś arcykomiczna krotoczwila „Ciapcius” Jutro po poł. po cenach niższych „Arleta i zielone pudła”, wieczorem najnowsza komedia Adama Grzymały Siedleckiego „Czwarty do bridge’a”, na której teatr stale jest peł-

„Krem i puder „MIAFLOR” Łak
Używaj zawsze dla swego buziaka.

KREM PUDER MIAFLOR
UTRZYMUJE DELIKATNA PIĘKNA CERĘ
HENRYK ŻAK POZNAŃ

Pg 3290-Z 1724

ny. Repertuar przyszłego tygodnia wypełnią na zmianę „Ciapcius” i „Czwarty do bridge’a”.

Z Teatru Nowego

Dziś, w sobotę, oraz w dni następne, gorąco przyjęta przez publiczność na piątkowej premierze sztuka H. Bataille’a według arcydzieła Lwa Tołstoja „Zmartwychwstanie” (Katusza Masłowa) z gościnnym występem Haliny Gieszkowskiej, którą publiczność poznańska wita po długim niewidzeniu nader serdecznie, co gwarantuje nowej premierze znaczne powodzenie.

W niedzielę, o godz. 3 po poł., by wszystkim dać możność zobaczenia najweselej komedji sezonu, która pobila wszystkie rekordy powodzenia i humoru po raz 57 „Pieniądz nie jest wszystkim”. Uwaga! o godz. 3 po południu punktualnie.

Dnia 11 marca o godz. 11.30 przed południem w „Słońcu”

To, co najmodniejsze

Wielka Rewia modeli Salonu „Pani Hanki” przy współdziałaniu pierwszorzędnych firm miejscowych.

3.000 niespodzianek. Atrakcje artystyczne. Confenserier Zygmunt Makowski.

Bilety w cenie od zł. 0,99 do zł. 2,50 do nabycia w firmie Szejbrowski, ul. Gwarna 20. Dochód na cele Związku Obrony Przemysłu Polskiego. dg 1127/8

KURS RYTMIKI I PŁASTYKI WALENTYNY WIECHOWICZOWEJ.

Przyjmuje się wpisy na kursa Rytmiki i Plastyki dla pań i Rytmiki i gier Rytmicznych dla dzieci w wieku od lat 5 do 14. Od 1 marca rozpoczynają się nowe kursa gimnastyki obchudzającej dla pań (kurs miesięczny i trzechmiesięczny). Lekcje odbywają się w Studium Wychowania Fizycznego (Park Wilsona). Wpisy i informacje na miejscu codz. o godz. 4—5. W połowie marca odbędzie się popis rytmiki dzieci. zg 5710

RADJO

Poniedziałek, dnia 5 marca 1934 r.

Poznań (346 m) 13.00 płyty; 15.40 kronika harcerska; 16.55 recital fortep. G. Konatkowskiej; 17.25 pieśni Brahmsa i Schumannna w wyk. p. Włodzimierzy Jarocho-wskiej; 19.15 pogadanka z zakresu higieny szkolnej; 22.00 muzyka tan. z „Esplanade”; 23.05 gramofon.

Ustawmy pod gwarancją przeszkody ze strony stacji miejscowej

„Radiola”, Biuro Radjotechniczne, Poznań, Gwarna 11. Telefon 35-55. ng 4760

Warszawa (1415 m) 7.00 audycja poranna; 12.05 muzyka popularna z płyt; 15.55 recital skrzypcowy; 16.20 pieśni w wykonaniu Zuzanny Karin; 16.40 lekcja języka francuskiego (kurs elementarny); 16.55 recital fortepianowy; 17.25 „Z rewji francuskiej” — (płyty); 17.50 „Skrzynka pocztowa rolnicza”; 18.00 odczyt pt. „Najwyższy dom świata” — wygl. inż. Z. Troniewski; 18.20 audycja żołnierska; 18.45 „Kiedy wojsko gra” — płyty; 19.25 odczyt aktualny; 19.40 wiadomości sportowe; 19.47 dziennik wieczorny; 20.00 „Myśli wybrane” 20.02 muzyka lekka; wyk. Orkiestra pod dyr. Stanisława Nawrota i Tadeusz Faliszewski (piosenki); 21.00 „Za siódmą górą, za siódmą rzeką” — wygl. dr. Witold Rybczyński (feljton); 21.15 koncert wieczorny w wyk. orkiestry pod dyr. J. Ozimińskiego z udziałem Heleny Lipowskiej; 22.00 muzyka salonowa z płyt; 22.30 muzyka taneczna z dancingu „Adria”.

Zużyte lampy radiowe zniekształcają odbiór. Już jedna nowa lampa PHILIPS „MINIWATT” daje wyraźną poprawę audycji.

Tg 162

Programy zagraniczne. Heilsberg (Hamburg): 19.00 „Godiva” — opera Rosellusa; Lahti: 20.10 koncert z udziałem Tria Budapeszteńskiego; Sottens: 20.30 koncert symf. z udz. skrzypaczki Eriki Morri; Budapeszt: 21.00 recital fortepianowy Beł Bartóka; Moskwa WZSPS: 17.30 koncert symfoniczny.

APOLLO

od niedzieli 4-go marca

Piękna uwodzicielka

CLAUDETTE COLBERT

jako

WIELKA GRZESZNICA

— RICARDO CORTEZ — BABY LE ROY —

FILM, KTÓRY WZBUDZA PODZIWI!

SEANSE 5, 7 i 9-1a

SPORT**Mistrzostwa pięściarskie**

Dziś odbędą się spotkania ćwierćfinałowe i częściowo półfinały

Pierwszy dzień pięściarskich mistrzostw Polski wykazał, że dysponujemy dosyć dużym materiałem w słabych okęgach, ale tylko materiałem, przeważnie na zupełnie prymitywnym jeszcze poziomie. W każdym razie jednak warto popracować nad Hółwaczem (Lw), Piotrowiczem (Bł), Wróblewskim (Pm), Talko (Wł), „Andym” (Lb), Leoniakiem (Lw), Wroszem (Pm) i Ozarkiem (Wr). Obecnie to jest dopiero materiał na pięściarzy, nieraz nawet b. obiecujący (Talko i Ozarek), niezwykłe wytrzymały i ogromnie ambitny, co stanowi zalety nie do pogardzenia.

Ze znanych nazwisk dosyć dobrze zaprezentował się Forlański; nie jest on jeszcze w swej dawnej formie, ale w każdym razie znajduje się na dobrej drodze. Rudzki nic się nie zmienił: w dalszym ciągu uprawia chaotyczną młocę i prze naprzód — to wszystko. B. obiecujący jest Woźniakiewicz, a przy większej rutynie ringowej i opanowaniu nerwowem będzie dla każdego niebezpieczny. Słabo wypadł Kazimierski, znacznie już lepiej Kozłowski (Pm), z którym trzeba się poważnie liczyć choć jest jeszcze surowy technicznie. Bąkowski (Wr) walczył b. nieszczerze, natomiast Sipiński — dobrze i ma b. poważne szanse na zdobycie mistrzostwa. Jedyny dysonans, jaki powstał wskutek pokrzywdzenia Mieczysławskiego (Kr) w walce z Ozarkiem został o tyle naprawiony, że spotkanie to anulowano i powtórzone będzie dziś, w związku z czem półfinały w średniej rozegrane zostaną w niedzielę o godz. 11.

Dziś odbędą się następujące 23 walki:

Musza: (ćwierćfinały): Rotholc (Wr) i Sobkowiak (Pz), Thur (Lw) i Juszczyk (Kr), Czortek (Pm) i Pawlak (L), Raźniewski (Wr) i Górecki (Bł). — Kogucia: (półfinały): Kozłowski (Pm) i Kazimierski (Wr), Moczko (Sł) i Rogalski (Pz). — Piórkowa (półfinały): Kajnar (Pz) i Rudzki (Sł), Forlański (Wr) i Matuszczyk (Sł). — Lekka (ćwierćfinały): Bąkowski (Wr) i Sipiński (Pz), Taborek (Ld) i Ceglarsz (Lb), Białas (Sł) i Chrostek (Kr), Banasiak (Ld) i Schreiber (Lw). Półśrednia (ćwierćfinały): Stahl II (Ld) i Kaczmar (Lw), Matuszczyk (Wr) i Kuźnierz (Bł), Bieniek (Sł) i Seweryniak (Wr), Kolonko (Kr) i Anioła (Pz). — Średnia (ćwierćfinały): Ozarek (Wr) i Mieczysławski (Kr). — Półciężka (ćwierćfinały): Przybylski (Pz) i Morawa (Kr), Wezner (Pm) i Antczak (Wr), Urban (Lb) i Wurm (Lw), Karpiński (Wr) i Wystrach (Sł). Ciężka (półfinały): Pilał (Pz) i Krenz (Ld), Chistowski (Pm) i Szkwarkowski (Lw). Początek o godz. 19.

Ciężka atletyka

Mistrzostwa okręgu poznańskiego w dźwiganiu ciężarów odbyły się wczoraj przy liczny udział klubów miejscowych oraz ubiegłorocznego mistrza „Sokola” z Inowrocławia. Wyniki osiągnięto następujące: waga kogucia: 1. E. Matuszewski (Sokół - Inowr.) 300 kg., 2. F. Matuszewski (Sok. In.) 277,5 kg., 3. Pietrowicz (HCP); waga piórkowa: 1. Pawiński (Sok. In.) 332,5 kg., 2. Nowicki (Sztekker) 297,5 kg.; waga lekka: 1. Torzecki (Szt.) 355 kg., 2. Tomkowiak (Zbyszko) 327,5 kg., 3. Zajfert (Zb.) 327,5 kg.; waga średnia: 1. Zajczkowski (Zb) 370 kg., 2. Wojciechowski T. (Szt.) 350 kg., 3. Rajkowski (HCP) 242,5 kg.; waga półciężka: 1. Lewandowski (Sok. In.) 372,5 kg., 2. Spychała (HCP) 362,5 kg., 3. Łukasiewicz (Szt.) 355 kg. W ogólnej punktacji zwycięstwo odniósł „Sokół” Inowrocław 11 pkt., 2. K. A. „Sztekker” 8 p., 3. K.

Czytajcie i prenumerujcie tygodnik

„Wielka Polska“

organ młodych narodowców

Prenumerata miesięczna 35 gr, kwartalna 1 zł, roczna 3 zł 60 gr.
Cena numeru — 10 groszy.

Konto P. K. O. — 205.471

Do nabycia we wszystkich kioskach i księgarniach.

zg 5 751

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: W intencji śp. Kazimierza Barwickiego w dzień jego imienin 5 zł; — Helena M. gorące podziękowanie za otrzymane łaski z prośbą o dalsze zdrowie oraz wysłuchanie prośby 1 zł; — W czwartą bolesną rocznicę śmierci ukochanego męża, najlepszego ojca, śp. Witolda Wyszyńskiego 3 zł; — B. M. z podziękowaniem za otrzymane łaski z pokorną prośbą o dalszą opiekę, 3 zł; — razem z poprzednio pokwitow. 16 zł.

Na chleb św. Antoniego: Czesława H. 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 12 zł.

THE CHAMBER
ZIOŁA FRANCUSKIE ORYGINALNE
są najlepszym środkiem przeciw zatruczeniu hemoroidom i złej przemianie materii ułatwiają odciążenie żołądka i czyszczą organizm

ng 4939

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 1 marca 1934 r. zgłoszono: Marja Skrzypkówna, słuźca, 68 l., Leon Nowakowski, kuchmistrz, 47 l., Michalina Niedzielska z d. Filipiakówna, 68 l., Michał Rzanny, kołodziej, 79 l., Emilia Baranowska z d. Faro, 71 l., Marianna Nowakowa z d. Kotecka, wdowa, 74 l., Kazimierz

Krzysztoporski, ziemianin, 70 l. Rozalja Jarzyńska, krawcowa, 49 l., Helena Jaskólska, fryzjerka, 25 l., Joanna Serdecka z d. Tafelska, wdowa, 56 l., Marja Stęszewska z d. Piotrowska, 48 l., Ignacy Majchrzak, krawiec, 68 l., Jadwiga Zofja Dmochowska 2 dni 18 i pół godz.

KRONIKA TOWARZYSKA

„Jambore“. Jak się dowiadujemy, przygotowuje „Piątka“ — Drużyny Harcerzy im. Ks. J. Poniatowskiego w Poznaniu, wystawienie wielkiej rewji harcerskiej pod nazwą „JAMBORE“. Możemy dzisiaj już uchylić rąbek tajemnicy: rewja odbędzie się w połowie marca na scenie sali reprezentacyjnej Domu Rzemieślniczego. Udział bierze podobno 120 harcerzy oraz własna orkiestra dęta. Nie omieszkamy poinformować Szanownych czytelników o dalszych szczegółach. zg 5701/2

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— Nr. 62319. Rozporządzenie Prez. Rzpl. z 22. 3. 1928 (Dz. U. 36, poz. 341) o postępowaniu administracyjnym. Art. 83 przewiduje, iż odwołanie wnieść należy w ciągu 14 dni od ogłoszenia lub doręczenia decyzji. Art. 121 p. 3 (znaczenie tutaj ma chyba tylko punkt 3) postanawia, że jeżeli orzeczenie wydano przed wejściem w życie niniejszego rozp., należy postępować tak, jak gdyby zostało wydane wzgl. doręczone w dniu wejścia w życie rozporządzenia. Wreszcie art. 77 punkt 2 postanawia, że jeśli władza zaniedba objaśnić stronę o przysługującym jej prawie wniesienia odwołania lub skargi, strona może w ciągu 2 tygodni od chwili ogłoszenia lub doręczenia decyzji zażądać od tejże władzy przesłania jej takiego objaśnienia; termin dla odwołania lub skargi w tym wypadku liczy się od dnia otrzymania objaśnienia. — Skargę do N. T. A. musi podpisać adwokat. Oplata wynosi 66 zł. Wobec postanowienia art. 77 p. 2 cytowanego rozp. trudno nam wynik sprawy przesądzić. (K)

— P. Fr. Mafecki. Równowartość wynosi 1272 zł. Według przepisów rozporządzenia waloryzacyjnego należność Pańska, nie uwzględniając nawet okoliczności powstałych wskutek upadłości banku, wynosi tylko 63,60 zł. (K)

— b. b. Ubezpieczonej po 60 miesiącach składkowych przysługuje prawo do zwrotu części składek, jeżeli w ciągu roku po opuszczeniu zatrudnienia wysłała zamąż, lub w ciągu roku po zamążpójściu opuściła zatrudnienie. Warunkiem zdobycia prawa do renty jest opłacanie 60 miesięcy składkowych. (K)

— M. G. Komornik nie może zająć mebli Pani za podatek siostry. Gdyby jednak zajął, trzeba wnieść skargę interwencyjną. (K)

3 minutowe
pyszne śniadanie
z Wągrowieckich
szybkogotujących się
płatków owsianych

Gdy chodzi o gościach o czasie, niechaj Pani odład gotuje Wągrowieckie „szybkogotujące się“ specjalny gotunek płatków owsianych o wspomnianym smaku mlecznosłodkim. „Szybkogotujące się“ sprzedawane we wszystkich dużych sklepach.

Wągrowieckie płatki owsiane za najlepsze są uznane!

Pg 3291/92-9,70

Dwa filmy codziennie!
KINO OŚWIATOWE T. C. L.
przy ul. Marszałka Focha 4.
W poniedziałek, 5 marca przez trzy seanse

„PANTADEUSZ“

O godz. 6-ej inauguracyjne wyświetlanie z wstępem przemówieniem ks. dr. Milika, dyrektora T. C. L. Koncert orkiestry 58 pp. pod batutą kap. Chmielewicz. Ceny od 35 gr. do 50 gr.

Od wtorku codziennie o godz. 4-ej

„PANTADEUSZ“

natomiast o godz. 6-ej i 8-ej

„WIARA, NADZIEJA I MIŁOŚĆ“.

Ceny od 15 do 50 gr. dg 1118

— F. S., Chodzież. Może Pan odtąd płacić czynsz ustawowy. (K)

— Stud. W. S. H. Zależy od warunków umowy. (K)

— Polka. Firma niemiecka. (K)

— Z. W. 106. Można to zrobić tylko za zgodą gospodarza. (K)

— A. Kartuzy. Do Ubezpieczalni Społecznej swego powiatu. Zasiłek wynosi dla samotnego 30% podstawy ubezpieczonego wymiaru, dla żonatego 40% z dodatkiem 10% od poddawowego zasiłku dla każdego dalszego członka rodziny. — Koncesja jest możliwa; zgłoszenie do urzędu skarbowego. (K)

— J. S. Września. W sprawie zajętego komornego może Pan bez obawy dopuścić do skargi. (K)

— P. Popławski. Radzimy skierować swe zażalenie do dyrekcji Radja. (K)

Wielka Rewja Humoru, Tańca i Piosenki w teatrze „Słońce“.

Na czele Zespołu świetny i popularny **LUDWIK SEMPOLIŃSKI**

(Tomasz)

Olbrzymie zainteresowanie występami znakomitych artystów!

Dziś w sobotę, 3 i jutro w niedzielę, 4 marca br. o godz. 11 wiecz. odbędą się w teatrze „Słońce“ 2 atrakcyjne Wieczory Humoru, Tańca i Piosenki, w których udział przyjmą najwybitniejsi i najpopularniejsi nasi artyści. Na czele Zespołu sam **LUDWIK SEMPOLIŃSKI**, popularny „Tomasz“, niezrównany odtwórca przehabawnych typów i zdarzeń którego kapitalne piosenki „Gdyby ja byłem“, „Cholera“, „Przeгляд prasy“ do dnia dzisiejszego nuci cały Poznań!

Ludwik Sempoliński nie przybył sam! Wraz z nim w komplecie cała ta wesoła piątka, która bawiła nas zawsze tak świetnie! A więc pełna temperamentu „vedetta“ **JANINA SOKOŁOWSKA**, przemila **JANINA KOZŁOWSKA**, wirtuoz i ulubiony piosenkarz i konferencier **JERZY SULIMA JASZCZOŁT** i świetna para baletowa **SOBOLTÓWNA — WOJNAR**. Znakomici artyści z Sempolińskim na czele zaprezentują naszej publiczności wielką rewję humoru, tańca i piosenki, złożoną z najnowszych i najweselszych przebojów stolicy!

Orkiestra pod dyrekcją kapelmistrza, **B. Kubika**.

A więc wszyscy: starzy i młodzi, weseli i smutni, bogaci i biedni pamiętajcie: dziś w sobotę i 'utro niedzielę, o godz. 11 wiecz. w „Słońcu“ „rendez-vous“ wszystkich sympatyków „Tomasza“.

Ceny miejsc najbliższe od 1—3 zł. — Przedsprzedaż biletów w składzie cygar p. Szrebrowskiego, ul. Gwarna 20. zg 5748/9

GRÓSZURA BEZPŁATNIE
NATURALNY ZNAKOMITY
SOK CZOSIŃKU
PRZY KASZLI
DUSZNICY SKLEROZIE WYCZERPANIU
APTEKA MAZOWIECKA
DRA A. SKŁEPIŃSKIEGO
WARSZAWA, MAZOWIECKA 10
Poznań: Apteka „Pod Białym Orłem“
K. Skarżyńskiego, Stary Rynek 41.
T g171

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

z Miłkowskich

Florentyna Kuszczelanowa

zmarła dnia 2 marca 1934 r., zaopatrzona św. Sakramentami, przeżywszy lat 80. Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w poniedziałek, 5 marca br. o godzinie 4 po południu z kaplicy cmentarnej św. Wojciecha. O bolesnej stracie zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni **dzieci, wnuki i rodzina.**

Poznań, 3. III. 1934, ul. Kręta 12. Nabożeństwo żałobne odbędzie się nazajutrz o godz. 8 rano w kościele św. Wojciecha. dg 1138

Zakład Pogrzebowy „Ceremonja“, Towarowa 25. Tel. 31-80.

Dnia 3 marca 1934 roku, zmarła, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza ukochana córka, siostra, ciocia i szwagierka, ś. p.

z Balbierzów

Helena Mikulska

przeżywszy lat 39. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 6. bm., po poł. o godzinie 4.30 z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III na cmentarzu parafjalnym w Jeźcach.

dg 1139

W nieutulonym smutku pogrążeni **mąż i rodzina.**

Osobnych wiadomości nie wysyła się.

Zakł. Pogrz. Br. Nowak. Poznań. Pl. Nowomiejski 10. tel. 1046

Dnia 1. bm., zmarła, ś. p.

z Klimków

Zuzanna Straburzyńska

opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 72. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, o godzinie 5-tej ze Zakładu św. Józefa.

ng 5400

W ciężkim smutku pogrążeni

żona, dzieci i rodzina.

Pleszew, Garncarska 4.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci najdroższej, nigdy niezapomnianej żony, ś. p.

Łucji Namysłowej

odprawi się za spokój duszy Jej

msza św. żałobna

w Poznaniu w kościele farnym, dnia 5 marca, o godz. 8.30 i w Kostrzynie tegoż dnia o godz. 7 rano, o czym Krewnym i Znajomym donosi

zg 5718

mąż.

Wyborowe drzewka i krzywy owocowe

oraz duży wybór pięknych i rzadkich gatunków drzew i krzewców parkowych, bżów i bylin polecają ze swych szkółek

Ogrody Fundacji Kórnickiej

w Kórniku, koło Poznania — Telefon: Kórnik 33

dg 1115 Katalogi i oferty na żądanie.

W pierwszą bolesną rocznicę zgonu mej najdroższej żony i najukochańszej mateczki, ś. p.

z Dzieciuchowiczów

Władysławy Niklasiewiczowej

odprawią się za spokój Jej duszy

msze św.

w poniedziałek, dnia 5 marca o godz. 8.30 w kościele św. Marcina, następnie w rocznicę pogrzebu, w czwartek, dnia 8. bm. o godz. 8.30 w kościele OO. Salezjanów, o czym zawiadamia

zg 5734

mąż z synkiem.

1/2 KILO MYDŁA DO PRANIA **POLO**

zastąpi innego 1 kg.

CENA PRZYSTĘPNA

JESZCZE TANIEJ niż przed wojną

sprzedajemy naszą elegancją i starannie wykończoną odzież

UBRANIA i PŁASZCZE WIOSENNE

które są dostępne dla każdej kieszeni. Jak w ubiegłych latach, tak i w tym roku złożyliśmy dowód, że jesteśmy

JEDNAK NAJTAŃSI!

Eleganckie płaszcze gabardynowe, najnowsze fasony już od zł 22,—
 Ubrania męskie, najmodniejsze desenie, kamgarnowe już od zł 18,—
 Ubranka i mundurki szkolne oraz płaszczyki chopięce najtaniej. — Olbrzymie ilości różnego rodzaju spodni, długich, golfów i bryczesów stale na składzie już od zł 2,40

Tanie Źródło

Edward Michaelis

Poznań, ul. Wrocławska 22 przy pl. Śto-Krzyskim. Tel. 22-14, 16-54

Trenchcoat impregnowany tylko **11,50**

Płaszcz gumowe podwójne **12,50** (wszystkie kolory)

DODATEK NADZWYCZAJNY

Wiatrówki i kamizelki sportowe - płócienne i zamkowe już od **9,50**

Kurtki skórzane PRIMA NAPPA TYLKO **55,50**

Śliczne spodnie w DESIEN NAJTANIEJ!

36 GODZIN PODROŻY dzieli nas od letniego słońca na lazurowym wybrzeżu

ZNIŻKI KOLEJOWE INFORMACJE:

Oficjalne Przedstawicielstwo Kolei Francuskich

w Polsce

ng 5403

Warszawa, Ossolińskich 4, tel. 684-85 oraz wszystkie biura podróży.

nowy puder Vera-Violetta

Roger & Gallet zdumiewa subtelnością białunku i bogactwem kolorów.

3 wielkości 3 ceny, ale gatunek tylko jeden. **na j w y z - z y**

Roger & Gallet PARIS

BIELIZNA wytwornej Pani znanej światowej marki

„BECHER“

do nabycia w magazynie

Z. DERNOW Poznań, Gwarna 8

Pg 3 800-9, 87

Wyprzedaż inwenturowa

od 1. III. 34 do 8. III. 34

20% rabatu

oświetleń elektrycznych - Żyrandoli - Abażurów

„STRZAŁA“

ng 5327 Zakłady Elektrotechniczne POZNAŃ, ALEJE MARCINKOWSKIEGO nr. 20.

DARMO 50 naboju met., kto zamówi BROWNING

magazynowy 6-cio mm., wyrzucający po każdym wystrzale do celu metalowymi kulkami lub śrutem do ptactwa. Patent Nr. 2295. Zapewnia bezpieczeństwo osobiste: cena wraz z futerałem zł. 6,95 (zam. 52). Karta na broń niepotrzebna. — Automat 7-mio strzał. 15,95, 12 strzał. 21,95, 100 szt. naboju met. alarm. 8,65. — Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. 50 naboju dodajemy tylko do 7 strzał. i 12 strzał. Adres: Przedst. Fabr. Broni „Chronometre”, Łódź, Piotrkowska 116. P. ng 5303

DOM

wiekszy w dobrym stanie w Poznaniu za gotówkę kupię. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zg 5728.

Niebywała okazja! Pierwszorzędna Niebywała okazja!

KAWIARNIA

z salą bilardową ewentualnie jako koncertową, z wyrobioną klientelą, egzystująca od lat 40, w stotysięcznym mieście przemysłowo-garnizonowym, gdzie mieści się również Szkoła Podchorążych, jest natychmiast bardzo tanio z powodu choroby do sprzedania. Oferty pod: „Kawiarnia”, Bydgoszcz, Mostowa 9. ng 5423

Zawiadamiam niniejszym uprzejmie, iż z dniem 1. 3. rb. objąłem kierownictwo Ogrodu - Kawiarni - Dancingu

„NOWY ŚWIAT“

Poznań, ul. Starościńska 1.

Oficjalne otwarcie nastąpi w sobotę, dnia 3 marca 1934., o godz. 7-mej po poł., na które ma zaszczyt zaprosić

IGNACY STESZEWSKI

zrg 5 730

MĘBLE

pierwszej jakości najkorzystniej w nowym składzie

Spółka Meblowa

Poznań, Stary Rynek 46/7 tylko I. piętro. ng 1046

PROSZEK Z. KOGUTKIEM (MIGRENO-NEURVOSIN) DZIAŁA NAJUPORCZYWSZY

BÓL GŁOWY MIGRENE NEURALGIE

BÓLE ZĘBÓW GRYPE, PRZEZIĘBIENIA

BOLESARTRETYCZNE STAWOWE KŁOSTNE

PROSZKI TE WYRABIAMY I W POSTACI TABLETEK

ZAPAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW Z. KOGUTKIEM

ng 4735

PIEGI

oraz wszelkie nieczystości skórne usuwa radykalnie od lat wypróbowany i niezawodny

Krem Bella wysyłka każdej ilości. Cena za słoik 2,— zł

Mydło Bella 1,— zł do nakięcia w aptekach i drogerjach lub wprost we wytwórni.

Apteka p. Koroną Poznań, Górna Wilda 61 dg 1133

KLISZCZE DO DRUKU

Chemigrafia Aleksy Gonia

POZNAŃ - Fr. Ratajczaka 13

Pg 3 802-9, 90

„HAFTOPLIS“

wykonuje mierzki, okrętki, dziurki, wykończenie szali, falban (overlock), plisowanie, deketyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek — terminowo najtaniej

STARY RYNEK 10 (wejście Kurzanoga, obok f-my Czapczyński, Kruk), filja Romana Szymańskiego 1, Plac św. Krzyski. Pg 2 085-4, 25

WILLA

jednomieszkaniowa. 5 pokoi, komfort, z 1000 m ogrodem, okolica Ostroga, korzystnie na sprzedaż. Oferty do Kurjera Poznańsk. pod zg 5 737

Auto ciężarowe

używane w dobrym stanie, 5 tonn kupi za gotówkę. zg 5752

Firma „Impregnacja” Bydgoszcz ulica Marsz. Focha 4

Od 2—14. 3. 1934

TANIA REKLAMOWA SPRZEDAŻ DYWANÓW

Niebywała okazja taniego zakupu!

10—20% rabatu

Zwracamy uwagę na nasze okna wystawowe!

DYWANY ŻYWIECKIE BRACIA GÓRECCY

Pg 3 407-9, 142 Specjalny Skład Dywanów POZNAŃ, ul. NOWA 2. — Telefon 18-40

Przy chorobach wątroby Zielie przemianie materji Kamieni żółciowych

stosuje się ziola

„CHOLEKINAZA“

H. NIEMOJEWSKIEGO

WSKAZANIA: Cholekinaza Nr. 1 — przy stolcach normalnych Cholekinaza Nr. 2 — przy skłonności do obstrukcji Cholekinaza Nr. 3 — przy uporczywej obstrukcji

Zadać w aptekach i składach aptecznych.

Dr. med. T. Niemojewski przeniósł przyjęcia chorych w Warszawie z ul. Koszykowej 1 na ul. Wiejską 2 (obok Sejmu). ng 5072

Najlepszej jakości

CZEKOS

MARCEPAN i MASE (persipan) na mazurki i wyroby wielkanocne, **MARMELADY** oraz różne artykuły i srodkie piekarsko-cukiernicze

jak: KUWERTURA, TRUFLE CZEKOLADOWE, MASŁO KAKAOWE, ORZECHY ŁASKOWE (jądra), FISTASZKI, KOKOSOWE ORZECHY MIELONE, AROMATY, EKSTRAKTY i FARBY CUKIERNICZE i t. p.

Hurt poleca po cenach bardzo korzystnych

„CZEKOS“ Czesław Kostański

Poznań — plac Sapieżyński 2

Telef. 38-61 dg 1111 Telef. 38-61

NIEMA URODY NI ZDROWIA

bez dobrych zębów Kariewicz, dentysta, Podgórna 4. Pg 2 516-41, 96

Wysyłkowy Dom Tapet

Tel. 1292 STRYSZYK, Aleje Wrocławskie 19 zg 5740 Tapety — Ceraty — Listwy — Chodniki

Wetnę
jedwab
w równej mierze,
tylko
Persil
dobrze pierze!

Samochody

Fiat 520
limuzyna 4 osobowa
Fiat 520
torpedo 4 osobowa
Studebaker Erskine
limuzyna 4 osobowa
Ford
limuzyna 4 osobowa
Austro Daimler
6 osobowa
poleca jako
kupno okazyjne

Reprezentacja
Samochodów Skody
Poznań, Strzelecka 14
tel. 13-41

ng 5 358/9

Zawiadamiam, że z dniem 1 marca r. b. przeniosłem
kancelarię adwokacką
z Rogoźna Wlkp. do Poznania
Józef Sławek, adwokat
dg 1 112/3 Seweryna Mielżyńskiego 5, II ptr. m. 6

Dr. med. Marja Warchocka
Specjalistka w chorobach skórnych i wenerycznych
przyjmuje obecnie tylko prywatnie.
W chorobach wenerycznych jedynie panie.
Godz. przyjęć: 13.30-14.30 i 17-19.
Telefon 23-50 Poznań, Skarbowa 4.
Pg 3 414-9.148

W pierwszej połowie marca rozpoczną się
Prywatne Kursy Stenografii Parlamentarnej
Sądowej i Handlowej
im. Magister Szczepańskiej
przy ul. Matejki 55 m. 1

Poraz pierwszy w Poznaniu system Gumińskiego, prok. Sądu Najw. w Warszawie
Koncesja Kuratorjum Teorja i praktyka Świadczenia.
Wykładowczyni posiada wykształcenie uniwersyteckie, prawnicze. zg 5750

Dbajcie o swe nogi.

Długie chodzenie czy też stanie powoduje często obrzmienia skóry, pieczenie i odparzenie nóg. Przy tych dolegliwościach, które są często bardzo dokuczliwe, zalecane są kąpiele w Soli do Nóg Jana. Pod wpływem Soli Jana nogom wraca lekkość i sprężystość, nagniotki zaś tak miękną, iż potem można je z łatwością usunąć. Dzięki tym właściwościom stosowanie kąpieli w Soli do Nóg Jana jest wskazane jak najczęściej. ng 5401

Na wiosenne roztopy

Nr. 24-27
6.-

DLA DZIECI DO SZKOŁY. —
Nr. 28-34 zł. 8.-

12.-

DO BIURA I PRACY. —

12.-

obuwie na gumowej podszewie Bota

Najodpowiedniejszy bucik dla urzędników pocztowych, kolejowych, leśniczych, tramwajarzy, monterów, mechaników, rolników, ogrodników.

10.

6 MIESIĘCZNA GWARANCJA NA SPODY
przy pracy w warunkach nieszkodzących specjalnie gumie.

6 KLASZTORNA 6
RESTAURACJA — ŚNIADALNIA
Henryk Koczorowski zg 5 730
Miły pobyt. — Lokal odnowiony. — Ceny kryzysowe.

Zobacz **Kiermasz Świątowy**
zg 5 741
Stary Rynek 86 — obok Bławatu
Tysiące artykułów praktycznych za bezcen.
W poniedziałek, dnia 5 b. m. otwarcie I-go piętra

TEGO JESZCZE NIE BYŁO!!

- Aparaty radjowe 3 lamp. Nora z głośn. i lampami do sieci zł 295,—
- 3-lamp. Selektion z głośn. i lampami do sieci zł 290,—
- 4-lamp. Marconi włącznie lamp. do sieci zł 210,—
- 4-lamp. Marconi włącznie lamp. bateryjny zł 175,—
- Aparaty dedektorowe od 7,—

Baterje anodowe „Emka” jeszcze tańsze:
150 w. zł 15.50, 120 w. zł 11.50, 100 w. zł 9.50, 90 w. zł 7.50, 60 w. zł 5.50
Baterje wysyła się na całą Polskę za zaliczeniem pocztowem.
Płyty gramofonowe w bogatym repertuarze po niebywale niskich cenach:
Cristal-Elektro zł 1.80, Odeon i Columbia zł 3.50

ŻARÓWKI OSWIEILENIOWE NIE REGENEROWANE
5-25 watt zł 0.90, 40 watt zł 1.05

Eliminatory pod gwarancją eliminujące stację miejscową. Głośniki już od zł 40,—
właśc.
„LENKA” Zakłady Radjotechniczne Maria Włodarczakowa
Poznań, św. Marcin 34. Telefon 39-29

Pg 2293-Ba. 1431

GDY

słońce przyodziwia przyrodę w szatę wiosenną, to i nam pomysleć wypada o uzupełnieniu garderoby **modnym ubraniem lub płaszczem wiosennym**, które w największym wyborze, gustownym kroju, ostatnich deseniach i najtaniej znajdziesz w firmie:

W. KONKIEWICZ

bo tam nabyte płaszcze i ubrania zadowolają wszystkich.

olecamy na sezon wiosenny:

Modne palta na jedwabiu, raglany z najlepszych bielskich gabaryn, wykwintne ubrania męskie, chłopięce i dziecięce, spodnie, prochowce i wiatrówki impregnowane oraz materiały z metra na płaszcze i ubrania czolowych fabryk bielskich bardzo tanio.

WYKWINTNY DZIAŁ MIAROWY POD KIEROWNICTWEM WYBITNYCH SIŁ FACHOWYCH.
Prosimy obejrzeć nasze okna wystawowe i porównać ceny.

W. KONKIEWICZ POZNAŃ

Stary Rynek 8

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyn wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców

Oddział — GNEZNO, RYNEK 2

Przyjmujemy asygnaty „KREDYT“

ng 5 387

Najtaniej samochody używane

licznych pierwszorzędnych fabrykatów z karosjami wszelkich typów specjalnie starannie przygotowane do sprzedaży w wielkim i wszechstronnym wyborze dostarcza

BRZESKIAUTO

S. A.
Poznań, ul. Dąbrowskiego 29
Tel. 63-23 — 63-65
ng 5 423

Farby, Lakiery, Pokosty

oraz wszelkie przybory malarskie kupuje się najkorzystniej tylko w firmie

Specjalny Skład farb i lakierów **FR. GOGULSKI**
Poznań, ul. Wodna 6.
Tel. 46-93 i 37-93

ng 5 324

Drzewka owocowe

z największych szkółek w Polsce Składnica w Poznaniu ul. Kochanowskiego przy Słowackiego.

St. Krawczyński
Adres dla listów: Poznań, św. Marcina nr. 37. Tel. 31-24. Sprzedaż naszych drzewek: Środa Ogrodnictwo Ozdobyński, Koźmin — Szkółka Nowak dg 1 132

CEMENT

Wapno budowlane z Wapienna.
Pape izolacyjna.
Sufitówki Foerstera.
Płyty ceglowe.
Trzcina sufitowa oraz wszelkie inne materiały budowlane, dostarcza po korzystnych cenach na budowie

Gustaw Gładzner
Poznań 3
Jasna 19 Tel 6580 i 6328
Składnica: ul. Kraszewskiego 10
Pg 2907-7-41

Najtaniej Farby Lakiery

Pokosty, Kreda, Szablony poleca

Centr. SKŁAD FARB i LAKIERÓW **M. PUPKA**

Piekary 1 Tel. 32-05
naprzeciw Drogerji.
dg 11-4 Obsługa fachowa.

Do wiosennego sadzenia!

polecam z wielkich zapasów

drzewa owocowe

krzewy, etc. jak również wszelkie artykuły szkółek drzew

Aug. Hofmann, Szkółki drzew.
Gniezno Tel. 212. Cennik bezpl.
dg 1117

Wille

nowowbudowaną 8—10 pokoi kupię za gotówkę. Dzielnica koło Teatru Wielkiego, Ostroróg lub ul. Skarbka. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego ng 5380.

TARG AMERYKAŃSKI POZNAŃ, Stary Rynek 10

bije cenami wszelką konkurencję — Setki artykułów — za bezcen. — Wstęp, przekonaj się. — Kupno nie obowiązuje. zg 5742

PRZEDSTAWICIELI

na uboczny lecz rentowny artykuł, dobrze zaprowadzonych w branżach: a) restauracyjnej, b) aptekarskiej, c) mleczarniach, browarach i zakładach przemysłowych — poszukujemy na prowizję. Oferty z wyszczególnieniem reprezentowanych dotychczas firm, prosimy składać Kurjer Poznański zg 5727.

GDYNIA

Nieruchomość z zabudowaniami, jak willa, magazyny i garaże, położone w śródmieściu naprzeciwko dworca towarowego, natychmiast na korzystnych warunkach do sprzedania, względnie w całości do wydzierżawienia. Posesja nadaje się na wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa handlowe względnie transportowe lub t. p. Oferty kierować do **Fabryki Papy Dachowej „Starcgard“**, Centrala w Gdyni, ul. 10 Lutego 11. ng 5381

OPONY samochodowe

wszystkich, najwyżej cenioznych fabrykatów dostarczamy za cenę najniższą. Poważny sortyment rozmiarów stałe na składzie. — Towar świeży. — Porada fachowa zapewniona.

Brzeskiauto S. A.

POZNAŃ
ul. Dąbrowskiego 29
tel. 63-23, 63-65.
ng 5429

Do wynajęcia

w centrum m. Poznania 40 ubikacyj na biura, lecznicę, zakład hotelowo-restauracyjny do wynajęcia zaraz. Odpowiednie meblowanie na miejscu. Tamże jeden duży skład frontowy. Oferty Kurjer Poznański dg 1124.

ng 4781

Wspólnika (czki)

poszukuje kawaler celem kupna majątku. — Posiada 100 tysięcy zł. gotówk. (Ożenek nie wykluczony). Oferty Kurjer Poznański zg 5729.

Szkoło

okienne, ogrodowe, dachowe, kit i t. d., szyby wystawowe i lustra hurtownie — detalicznie

Polskie Biuro Sprzedaży Szkoła

Sp. Akc. Pz 2551 7.15
Poznań, Małe Garbary 7 a. Tel. 28-63.

KUPCA

biegłego księgowego, obywatela polskiego, znającego język polski i niemiecki, około lat 30, możliwie z branży elektrotechnicznej poszukuje oddział warszawski niemieckiej firmy, po kilkomiesięcznym specjalnym wyszkoleniu w Niemczech. Oferty w języku niemieckim z referencjami i podaniem wymagań pensji pod B. N. D. 6122 do „Ala“, Berlin W. 35. ng 5335

Dobra lokata kapitału!

Poszukuje się poważniejszej gotówki za dobrem i pewnym oprocentowaniem do większego młyna w pełnym zatrudnieniu na l. hipotekę lub też za innym zabezpieczeniem według porozumienia. Pośrednicy wykluczeni. Łask. zgłoszenia Kurjer Poznański zg 5736.

Przedstawicielstwo

z kompletnie urządzonym składem konsygnacyjnym (biuro, telefon, urządzenie składowe) w centrum miasta Poznania za 4000 złotych w gotówce do objęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zg 5738.

Wapno, Cement, Gips, Trzcina sufitowa

i inne materiały budowlane ze skład lub loco budowlą najtaniej we firmie

Stefan Pełczyński, Poznań
Dworzec Towarowy, ul. Towarowa Telef. 76-05 i 76-56.
Pg 2 554-6, 117

W poniedziałek, dnia 5 marca r. b. odbędzie się o godz. 16-tej w salce Pivnicy Ratuszowej, Stary Rynek

WALNE ZGROMADZENIE
a w pół godziny po niem

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

członków
Banku Spółdzielczego Właścicieli Nieruchomości, Piekary 1
Ze względu na uchwałę się mającą LIKWIDACJĘ uprasza się członków o niezawodne przybycie. zg 5733

LICYTACJA LIKWIDACYJNA.
Pozostałe przedmioty z likwidacji w firmie „Serwis“, ul. 27 Grudnia 2, a mianowicie: kielichy i kieliszki kryształowe, różne lampy wiszące i salonowe, wazony, figurki, maszyny noży czyszczenia i różne inne przedmioty z porcelany, alabastru, szkła etc.

sprowadzamy we wtorek, 6 marca i dni następne od godz. 11 do godz. 18 przy St. Rynku 43 i ptr. największej dającym za gotówkę. (Celem ostatecznej likwidacji taksy jeszcze znacznie obniżone). Pg 3397-9, 123

Brunon Trzeciak
zaprzys. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Woj. Poznańskie, ul. Wielkie Garbary 34. Telefon 21-26 i 31-75.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy millimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

1. KAMIENICE

Kamienicę

sprzedam korzystnie donosi 20 tys., amortyzacji 80 000. Oferty Kurjer Poznański zg 30 360

Wille

okazyjnie przy lesie sprzedam. Puszczykowo. Poczta 11. zg 30 188

Wille

lub dom kupię w Poznaniu 25 tysięcy, wpłaty 15 tys. gotówk. Bartkowiak, Kościan, Poznańska 49.

Dom

z piekarnią w Fordonie przy Rynku, vis a vis Kościoła i szkół z rocznym obrotem ca. 40 000 zł z powodu starości zaraz do sprzedania. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański ng 5 355

Kupię

wille-ogrod do 35 000 zł w Poznaniu pobliżu tramwaju bez pośrednika. Szczegółowe zgłoszenia Kurjer Poznański zg 29 570

Kamienica

nowa trzypiętrowa dwa składy, mieszkania czteropokojowe, łaźienki Łazarz 110 000, dochód 13 tys., wpłata 80 000, wprost od właściciela. Oferty Kurjer Pozn. zg 30 297

Kamienice

komfortem Poznaniu 250 000, dochód 40 000, wpłata 150 000, druga 135 000 dochód 20 000, wpłata 80 000 Grzeszkowiak, Skarbowa zg 30 396

Kamienica

czynszowa nowsza dochód 19 000 sprzedam idealna połowe, cena 75 000, wpłaty 30 000. Rutkowski, Półwiejska 5, mieszkanie 7. zg 30 584

Dom

nowy, piętrowy, do tego morga ziemi, blisko Poznania, nadaje się dla ogrodowego, sprzedam przy wpłacie 16 000, cena 25 000. Poznań, Wierzbicice 65, mieszkanie 12. zg 30 749

Wille

ogrodem, dom placem budowlanym korzystnie, gotówka. Źródła na 11, Droga Urbanowska. zg 30 748

Dom

nowy Łazarz donosi 8 500, wpłaty 50 sprzedam 70 000. Prusa 18. m. 9. zg 30 361

Kupię

Wille, dom. Oferty Kurjer Poznański zg 30 393

Zamienie

dwupiętrowa kamieniczka bez długu na większą z dopłatą 30 000 Oferty Kurjer Pozn. zg 30 529

Tylko do 15. III. rb. tak tanio sprzedajemy

Na dowód rewelacyjnie niskie ceny!

Baterje anodowe „Emka“ jeszcze tańsze!

150 w. zł 15,50, 120 w. zł 11,50, 100 w. zł 9,50, 90 w. zł 7,50, 60 w. zł 5,50

Baterje wysyła się na całą Polskę za załeczeniem pocztowym.

- Aparaty radjowe 3 lamp. Nora z głośn. i lampami wprost do sieci zł 295,—
- 3-lamp. Selektor z głośn. i lampami zł 290,—
- 4-lamp. Marconi włącznik lamp. do sieci zł 210,—
- 4-lamp. Marconi włącznik lamp. baterijny zł 175,—
- Aparaty dedektorowe od 7,—

Płyty gramofonowe w bogatym repertuarze po niebywale niskich cenach:
Cristal-Elektro zł 1,80, Odeon i Columbia zł 3,50

Żarówki oświetleniowe nieregenerowane

5—25 watt zł 0,90, 40 watt zł 1,05

Aparaty fotograficzne oraz wszelkie przybory stale na składzie.

Eliminatory pod gwarancją eliminujące stację miejscową.

Głośniki już od zł 40,—

Uwaga: Baterje anodowe „Emka“ stale świeże do nabycia w i-mie „LENKA“, Poznań, Św. Marcin 34. Telefon 39-29.

„Emka“

właśc. Marjan Włodarczak

Poznań, Wrocławska 30. Tel. 36-83

Wille
kupie, wplacę 15—20 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 938

Dom
w Poznaniu sprzedam za 45 000,— wplata 50 procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 971

Dom
w Pleszewie po najlepszej stronie rynku, z dobrze zaprowadzonym składem towarów krótkich i artykułów męskich sprzedam lub wydzierżawię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 952

Kamienica
dochód 5 100, cena 32 000, wplata 18 000. Bloch, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 30 795

Kamienicę
narożnikową składami — 180 000, wplata 100 000, dochód 25 000, kamienicę 3 ptr. śródmieściu 65 000, dochód 11 000 sprzedam. Maciejowski, Zwierzyniecka 8, telefon 6266. zdg 30 988

Dom czynszowy
centrum miasta Bydgoszczy, najruchliwszej dzielnicy, roczny dochód 18 000,— zł, cena 120 000 zł. natychmiast na sprzedaż. Oferty „Czynszowy“ Biuro Ogłoszeń, ul. Dworcowa 54. ng 5 405

Kamienicę
w Poznaniu 4 ptr., komfort, śródmieściu, czynsz 22 000, zamienię na mniejszą lub wille z dopłatą. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 590

Poszukuje
kupna wille lub kamienicy czynszowej w Poznaniu wprost od właściciela, nie więcej 30 000 zł. — Wplata 20 000 zł, gotówka, reszta przejęcia długoterminowej hipoteki. Może być Sołacz, Debiec lub Szlag. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 948

Kamienicę
komfortową blisko śródmieścia, dochód — ustawowy 18 000, sprzedam 95 000, wplata 50—70 000, reszta amortyzacja. Gruszczynski, Poczta 30. zdg 30 819

Dom
wille do 30 000 zł wprost od gospodarza, wplata do 25 000 kupie. Oferty szczegółowo Kurjer Poznański zdg 30 214

Wille
5 pokojowa ogrodem sprzedam. Sielska 18. zdg 30 299

Dom
sześciomieszkaniowy, nowy, Poznaniu 17 500 wplata 12 000,— Grzeszkowiak, Skarbowa 18. zdg 30 397

Willa
3 mieszkaniowa, 4 pokoje niewykończona, Łazarz, tramwaj sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 20 982

Kamienica
trzykondytorowa, tramwaj, blisko centrum sprzedam. Wplata 80 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 497

Kupie
dom w dobrym stanie, wplata 20—30 000. Oferty właścicieli Kurjer Poznański zdg 30 528

Kamienica
Poznań dochód 6 000 sprzedam za 50 000. Adres Kurjer Poznański zdg 31 048

Willa
przedmieście Poznania sześć ubikacji, cena 10 000, wplata 8 000. „Dom Złocieli“, Wrocławska 22. zdg 31 110

2. PIENIĄDZ

Poszukuje
zaraz pożyczki zł 50 000 na I. hipotekę nowych budynków wartości ca. 300 000 zł, dobrze procentujących się. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 26 907

Udziału
czynnego wkład 5 000 i więcej poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 578

Poszukuje
8 do 10 tysięcy na hipotekę kamienicy handlowej miasteczko w Poznaniu. — Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 30 220

Kopalnia złota
Do dobrze zaprowadzonego interesu, skład kolonialny, wyszynk, fabrykacja wód mineralnych, rozlewnia piwa, pozatem wielkie szopy i spichrze do handlu zbożem i sztucznych nawozów poszukuje wspólnika z gotówką 20 000 złotych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego w Poznaniu ng 5425

Z 5 000 zł
i więcej czynnego udziału poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 375

4 000
gotówki złoty solidny kupiec zbożowy tytułem kaucji za udzielenie posady w interesie zbożowym lub innym. Zgłoszenia pisemne do Kurjera Poznańskiego zdg 20 939

5 000
pożyczki poszukuje 4 miesiące, 7 krotna gwarancja, wysoki procent. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 525

Wspólnik
500,— (żywność) dobry zysk. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 620

Wspólnika
5 000 do przedsiębiorstwa przyjmę. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 342/3

16 000
na I. hipotekę nowego domu poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 750

Baczość!
płatne hipoteki reguluje lub pośredniczy w krótkości. Znaczek Meckelburg i Spółka, ul. Patrona Jackowskiego 35. zdg 30 973

2—4000
pożyczki poszukuje dobry interes detal, zabezpieczenie czterokrotne, wysoki procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 778

Kto
pożyczy urzędnikowi 1 000 zł, zabezpieczenie hipoteczne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 599

75 sztuk
dolarówek premij i 37 sztuk złotych funtów angielskich sprzedam najwięcej dajacemu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 660

Wspólnika
samotnego, prowadzenie przedsiębiorstwa 800—1 000 egzystencja — wolne utrzymanie. Oferty „Par“ pod 54.26. Pg 3 817-54.26

Wdowa
w krytycznym położeniu materialnym, inteligentna, poszukuje pomocy. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 910

25.000,—
pożyczki hipotecznej poszukuje na kamienicę przy Alejach Marcinkowskiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 067

Wspólnika
do kawiarni gotówka 6 000 względnie kierownika poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 101

5000 zł
wypożyczyć pierwsze miejsce, procent umiarkowany, najchętniej rolnikom. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 106

Poszukuje
7 000 złotych na hipotekę kamienicy w Poznaniu handlowej dzielnicy, dochód roczny 12 000 bez długów. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 109

3. LETENISKA I JZDIWISKA

Willa
ogród, Puszczykowo, Aleja Cieniasta. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 706

4. OSOBISTE

Grafolog London
wszechświatowej sławy! Poznań, Śniadeckich 4, m. 10

Grafolog London zdumiewająco odkrywa wszelkie tajemnice z charakteru pisma, anonimów, fotografii. Wyszczególnia najważniejsze fakty w sprawach: życiowych, majątkowych, rozwodowych oraz o wyniku spraw procesowych. Określa charakter, zdolności, przeznaczanie. Na życzenie experimenty medaljne. — Zainteresowanym gra Loterii Państwowej wskaże numery szczęśliwa lub ostrzeże przed stratą. Dyskretne niekierujące przyjęcia rano od 10—1 i od 3—5 wieczorem. W niedziele i święta od 3—6. zdg 25 129

W dniu
28 bm. zostały skądzone 2 akcepty J. Lisiewicz, Poznań na zł 50,— pl. 15 marca 84 r. A. Drzewiecki, Gniezno na zł 80,— pl. 7 marca 84 r. Ostrzegamy przed przyjęciem takowych. Bracia Deutsch, Poznań, Stary Rynek nr. 25/27. zdg 30 280

Zapraszam
Wszystkie Panie
aby obejrzały modele wykonane po czterotygodniowej nauce kroju, szycia, modelowania najłatwiejszym światowym systemem „Patron Express“ prof. Lewskiego, wstęp bezpłatnie. — Tomaszewski, Poczta 1, I. — tamże najdokładniejsze kroje biulkowe. zdg 1 136

Unieważniam
indeks wystawiony przez W. S. H. Poznań nr. 2209. Ludwik Mróz. zdg 30 370

Uwaga!
Edward Czaplinski, proszony jest o podanie swego adresu. Karol Najchojzer, Pabjanice, Kamienica 18.

„Orlida“
usuwa najpewniej wszelkie schorzenia cery jak: zastarzałe piegry, plamy, krosty, trądzik itd. Do nabycia większych drogeriach, oraz Kraszewskiego 14, Niemińska, PKO. 200 829. zdg 30 869

6. OZENKI

Wdowa
bezdzielną, sympatyczną posiada kamienicę interes kilka tysięcy złotych poszukuje męża. Panowie urzędnicy, emeryci, kupcy raczą złożyć oferty z fotografią Kurjer Poznański zdg 30 137. Rzecz traktuje poważnie.

Oficer
posiadający majątek wartości pół miliona zł poszukuje żony. Ścisła dyskrecja zapewniona. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 007

Panna
z Pomorza posiadająca nowe umebowane 2 pokoje, kuchnię, gotówki 1 000 zł całkowita wypłać szuka męża od lat 30. — Oferty Kurjer Poznański zdg 29 985

Który
z panów posłubi krótkim czasie młodą inteligentną krawcową, dzieckiem, biedną. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 078

Wdowa
lat 54, ma 15 000 wyjdzie zamaż za pana z majątkiem. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 055

Kawaler
pozna wdowę łagodną, muzykalną, miłą dziećmi lub bez. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 061

Samotna
lat 33, solidna, cośkolwiek gotówki pozna poważnego pana. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 190

Jedynaczka
muzykalna lat 22, wyjdzie zamaż za inteligentnego pana na odpowiednim stanowisku do lat 30. Anonimy do kosza. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 249

Technik
dentysta, lat 28, posiadający własny dom wartości 30 000, pragnie poznać lek-dentystkę, cel matrymonijny. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 30 291

Dyrektor dóbr
brunet, lat 30, poszukuje panny lub młodej wdówki w celu ożenku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 362

Materiałnie
niezależny pan pozna młodą, ładną, miłą, religijną panienkę najchętniej z prowincji. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 082

Fryzjer
kawaler lat 31, przystojny posiadający zakład na prowincji szuka panny (fryzjerski sily pierwszorzędnej) celem ożenku. Zgłoszenia z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdg 28 797

Poślubię
pannę dobrej rodziny posiadającą interes również kolonialkę na prowincji lub praktykę w interesie cośkolwiek gotówki, jestem kawalerem, lat 30, smukłym blondynem, posiadam nienaganną przeszłość, gotówki 8 000. Proszę poważnie nianonimowe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 566

Kawaler
na stanowisku w poważnym przedsiębiorstwie na prowincji lat 33, z majątkiem 20 000 szuka panny lub młodej wdówki, przystojej, gospodarniej, z gotówką od 10—15 tys. zł celu matrymonijnym. Oferty proszę kierować do Kurjera Poznańskiego zdg 30 290

Dla
młodego lekarza z samodzielną praktyką na prowincji poszukuje się panią do lat 23, inteligentną, muzykalną, skromnego wychowania z odpowiednim majątkiem. Pośrednictwo krewnych pożądane. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 300

Młode
panienki szatynka i blondynka, lat 20, podobno mile, poznają panów do lat 35 tylko na poważnych stanowiskach, cel matrymonijny Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 30 346

Panią
poszukuje posady do sprzątania biur lub do lekkiej pracy domowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 490

Blondynka
młoda inteligentna poszukuje pana na wyższym stanowisku. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 449

Urzędnik
państwowy, lat 35, zapozna panie z posagiem. Cel matrymonijny. Oferty Kurjer Poznański. Dyskrecja zapewniona. zdg 30 390

Właścicielka
składu towarów krótkich, najlepszy punkt Poznania, trzydziestoletnia, przystojna wyjdzie zamaż. Wspólnie dobro wymaga 5—10 000. Poważne oferty tylko fotografją Kurjer Poznański zdg 30 539

Panna
krawcowa brunetka z mieszkaniem pozna pana ewentualnie emeryta w celu matrymonijnym. Wiek obojętny. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 542

Urzędnik
państwowy, lat 36, przystojny, mający 2 000 oszczędności szuka żony odpowiedniej do lat 32. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 402

Brunet
przystojny, lat 27, wzrostu wysokiego, wykształcenie średnie z zawodu ksiązkowy posłubi panią nawet ułomną, która wskazałaby jakąkolwiek posadę, względnie dopomógł małą kaucją celem uzyskania posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 410

Przystojna
z posagiem 20 000 hipoteki, mieszkanie 3-pokojowe, I ptr. centrum zapozna pana do lat 35 na stanowisku. Cel matrymonijny. Oferty nianonimowe fotografją Kurjer Poznański zdg 30 573

Kupiec
samodzielny, lat 33 szuka żony z małą gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 565

Kawaler
właściciel kamienicy na stanowisku zapozna przystojną pannę wyższego wzrostu do lat 26, włościanki także mile widziane. — Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdg 30 588

Panna
lat 24, inteligentna, gospodarna, posagu 70 000, wyjdzie zamaż. — Biuro „Przyszłość“ — Poznań, Strzalsowa 3. zdg 30 821/2

Kawaler
lat 34, dobrego charakteru, szuka bogatej panny niekoniecznie ładnej, 25 do 40 lat, zdecydowanej na niezwłoczne małżeństwo. Oferty Agencja Kurjera Pozn. Pobiedziska. ng 5416

Kawaler
lat 40, poszukuje do wspólnego otwarcia restauracji wspaniałej 1500. Ożenek niewykluczony. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 655/6

Kawaler
urzędnik D. O. K. P., etatowy, niezależny, zapozna bardzo porządną, inteligentną panienkę, również niezależną, możliwie muzykalną, do lat 30. Cel matrymonijny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 630

Samodzielny
cukiernik kupiec pozna inteligentną, gospodarną do lat 30. — Dla wspólnego dobra gotówka pożądana. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 738

Panna
lat 38, wysokiego wzrostu z gotówką 4 000 wyjdzie zamaż za kawalera bez pałędów na stanowisku. Urzędnicy emeryci lub do brzy rzemieślnicy mają pierwszeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 753

Przystojna
38, urzęd., et. VII grupie, z synem, mieszkaniem trzypokojowym, pozna pana od lat 40 na pewnym stanowisku, dobrego charakteru. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 730

Panna
lat 35, biedna, powodowana chęcią założenia ogniska domowego, szuka męża. Panowie dobrego charakteru, nie wymagający dużo gotówki, zechcą się zgłosić do Kurjera Pozn. zdg 30 646

Wdowiec
lat 37, właściciel dwóch przedsiębiorstw w centrum Poznania, pragnie się ożenić. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 639

Kawaler
lat 28, przemysłowiec, poszukuje towarzyszkę życia materialnie niezależnej. Zgłoszenia z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdg 30 978

Znajomości
matrymonijalna ułtawia solidnie, dyskretnie „Wanda“, Szkolna 6, m. 3. zdg 30 707

Cukiernik
kawaler, lat 25, szuka znajomości pań celem ożenku. Cośkolwiek majątku mile widziane. — Oferty pod 250, Kurjer Poznański, Gdynia. ng 5 413

Panią
młodszą poznać. Cel matrymonijny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 043

Urzędnik
z gotówką ożeni się. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 999

Pana
inteligentnego, dobrego charakteru inżyniera lub profesora, pozna przystojną Wielkopolankę z posagiem kilka tysięcy. Dyskrecja zapewniam. Cel matrymonijny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 762

Samotny wdowiec lat 58
poszukuje starszej pani samotnej jako współniczki z gotówką 4 000 zł — 10 000,— do interesu dobrze prosperującego, z wyrobioną klientelą, istniejącego od lat 30. Cel matrymonijny. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zdg 30 949

Olbrzymi wybór
mających pań oraz panów zajmujących wybitne stanowiska poleca Echo, Poznań, św. Marcin 22. Dyskrecja gwarantowana. Pg 3 816-54.22

Samotny
starszy pan, kupiec, własne piękne mieszkanie centrum Poznania, ożeni się z panną lub wdową do lat 45 gotówką do 10 tysięcy zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 897

7. SPRZEDAŻE

Sprzedam
ogródek działkowy. Warunek zwrot poniesionych kosztów. — Zgłoszenia Kurjer Poznański. zdg 29 967

Sprzedaje
kupuje meble maszyni, inne rzeczy Dom Komisowy, Podgórna 2. Pg 2518-10,58

Parcelę
wylot Dąbrowskiego 2545 mk za 5 000 być zaraz, wplata 2 000. — Adres Kurjer Pozn. zdg 30 888

Gramofon
Szyperska 3, m. 6. zdg 31 063

Dobre gospodarstwo
66 mórg drenowane, sprzedam, które od właściciela ewent. oddzierżawie. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 094/5/6

Drzewo stolarskie budowlane
ceny konkurencyjne poleca — Składnia Drzewa, ulica Strzalska 14a, telefon 14-95. zdg 30 886

Piano
czarne wielki ton korzystnie. — Strzalsowa 7, m. 22. zdg 31 099

Futro
krecie, nowe. Maszalarska 7, m. 4. zdg 31 089

Singera
damska dobra tania. Szewska 11, mieszkanie 4. zdg 31 088

Wielką
ilość próchnicy, dla ogrodników mam do oddania. Poznań — Grabielepole las — torfiska przy Granicy pana Szlinga. zdg 30 087

Meble
najkorzystniej kupisz Szczańceki, Tama Garbarska 3. zdg 31 119

Piękno mieszkaniu
nadaje ładna firanka tiulowa, woalowa, ręczna praca fiłtów. Wybór wielki. let, zakupiona w magazynie blawo — Ceny kryzysowe. — Poznań, St. Rynek 59, tel. 22-55, narożnik Wrocławskiej. W. Groszkiewicz. — Przyjmuje asygnaty Spółdz. „Kredyt“. Pg 3 321-9,96

Kotłinę
westfalską sprzedam. 27 Grudnia 4, m. 11. zdg 31 092

Pianina
najlepszej jakości dostarcza wprost z fabryki po cenach niskich największa w Polsce fabryka pianin B. Sommerfeld, filia Poznań, ul. 27 Grudnia 15, ng 5399

Billard
sprzedam korzystnie. Woźna 13, restauracja. zdg 31 077

Skład
kolonialny, delikatesów, dobrze prosperujący sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 31 079

Rower
dziecięcy dwukolowy na pneumatykach sprzedam korzystnie. — Karwowskiego 1, m. 11. zdg 30 885

Meble
najtaniej u Bakosia ul. Wenecjańska 1 Most Chwałiszewski przy krzyżu. zdg 30 698

Wózek
dziecięcy. Male Garbary 3. — 10. zdg 30 686

Ogniotrwała
szafa tania sprzedam. Chwałiszewo 7/8, 6. zgłoszenia godz. 4—6. zdg 30 685

Wózek
dziecięcy jak nowy, nowoczesny tania. Kowalski, Teczowa 33. zdg 30 683

Urządzenie
składu pieczywa, kolonialki tania. Chociszewskiego 17. zdg 30 679

Parcelę
piękną część Poznania sprzedam. Zgłoszenia Szamarzewskiego 36, mieszkanie 10. zdg 30 673

Kawiarnia
dobrze prosperująca w centrum na sprzedaż. Zgłoszenia „Par” pod 54.11. Pg 3 305-54.11

Pianino
zagraniczne, nowe, czarne, tania. Matejki 58, m. 1. zdg 30 864

Sypialnie
polerowane wyprzedaje Bocheński, Dąbrowskiego 79. zdg 30 552

Gospodarstwo
80 morgów ziemi buraczanej, blisko Poznania sprzedam przy wpłacie 10 000 zł. Zamienie na dom albo wille w Poznaniu. Paluch, Kąkolata 8, 9. zdg 30 547

Seiter
czerwony 1 1/2 r. sprzedam, Północna 8, m. 1. zdg 30 546

Lokomobile
Lanz, Wolf, Badenia, Cegielski i inne we wszystkich wielkościach z gwarancją bardzo tania sprzeda. Nitsche i Sp., Fabryka maszyn, Poznań, ul. Kolejowa 1-3. Pg 3301-9.85

Ariel
motocykle, części zapasowe, wysyłają generalni zastępcy Scott Pawłowski, Lwów, Akademicka. Pg 3139-72.17

Auto - Bazar
Bukowska 11/13, używane części zamienne do samochodów. zdg 29 135

Gramofony
płyty, mechanizmy, reparacje. — Ceny niższe. F. Bałot, Poznań, Woźna 12. Pg 2560-8.40

Dubeltówka
Ezad. Dąbrowskiego 79, (od 6-8). zdg 30 820

Skład
curków, owoców, dobre położenie, dzierzawa niska, sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 816

Sypialnia
brzoza polerowana dobre wykonanie. Wiertownia Mebli, Weneckańska 6. zdg 30 814

Singera
wpuszczona, ul. Drużbackiej 1, mieszkanie 4. zdg 30 807

Radjo
4-lampowe, lampami 80.—, Poznańska 27, m. 4. zdg 30 936

3 podwozia
mleczarka, przyczepki 3.5 tonn bez motoru. Bittner, Dąbrowskiego 79. zdg 30 915

Mebłe najkorzystniej kupisz u Andrzejewskiego
Poznań
ul. Wrocławska 4. dg 1 137

Dom
składem, budynkami Szubinie — 8 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 037

Biuorka
rozmaite wielkości poleca stolarz M. Nurkowski, Swarzędz, Kilińskiego. zdg 31 034

Parcele budowlane
niewielka wpłata, reszta 5 lat. do nabycia. Osiedle podmiejskie Przemierów, biura — Poznań, Gwarna 9, cena od 50 gr m². zdg 31 032

Złoto
srebro, brylanty kupuje i sprzedaje „Ocean”, Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 31 030

Z powodu wyjazdu zagranicę
elegancka jadalnia i sypialnia i fotel klubowy. Wielka 21, m. 4 zdg 31 027

Godło
szklane, 3 mtr markiza patentowa, sprzedam. A. Golisz, Wrocławska 10. zdg 31 018

Sprzedam
wózek sportke, lustro kryształowe. Marcina 22 — 7. zdg 31 003

Stoliki
marmurowe, gablotki, urządzenie cukiernicze tania. Dąbrowskiego 59, kiosk. zdg 30 911

Parcele
Junikowie położone przy Szosie Okrężnej oraz przyszym cmentarzu bardzo korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 909

Dogi
młode. Matejki 57, m. 2. zdg 30 904

Okazyjnie
sprzedam — centrum Poznania pierwszorządna restauracja z powodu stosunków rodzinnych. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 905

Sprzedam
kiosk. Zgłoszenia Strzałowa 3, m. 23, godz. 5-7. zdg 30 903

Półszorki
nowe, komplet, tania na sprzedaż. Górna Wilda 63, m. 1. zdg 30 892

Kasa „National”
nowoczesna, mahoniowa, klawiszowa, zapeł elektryczny, prad stały, zmienn, okazjnie. Woźna 16, Komis. Pg 3 382-54.12

Kasa „National”
nikłowa, klawiszowa, mniejsza, wszelka kontrola, dobrze utrzymana. Woźna 16, Komis. Pg 3 381-54.16

Aparat
fotograficzny 18 x 24. Wierzbicie 14, m. 17. zdg 30 896

Pretensje
zyskane sprzedam 50 proc. — Oferty Kurjer Poznański zdg 31 052

500
metr. drzewa, szczapy, dostarczą po cenie za mtr. 13 zł T. Jaruszewski, Głuszyna leśna, telefon 32-66. zdg 31 068

Zakład
fryzjerski urządzeniem, mieszkaniem, 1200 sprzedam. Informacje: Piekarnia, pl. św. Krzyszka 4. zdg 1 135

Jadalnia
stylowa rzeźbiona, tania. Stolarnia Bukowska 9. zdg 31 105

Tanio
Kase National, wózek dla chorego oraz inne meble używane sprzedaje — kupuje, Polski Dom Komisowy, Woźna 44, przy Starym Rynku. zdg 31 023

Lalka
olbrzymia 40. Dominikańska 1, Suszczykiewicz. zdg 31 025

Wózek
nowoczesny. Stroma 26 — 3. zdg 31 053

Sprzedaj — Naprawa
wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2. dg 832

Materace
tapczany na sprężynach stalowych. Poduszki wyscielane. Asygmaty „Kredyt”. „Sprzet domowy” św. Marcina 9/10. Zamojsko-cenniki. Pg 2 558-53.421

Pianina Bettinga
nowe, okazjnie, ceny najniższe, długoterminowe płyty. Ilustrowane katalogi bezpłatnie. Fabryka fortepianów, Leszno. dg 1 049

Skrzynki dyktowe
pojedynczo i hrtownie Sniegocki, Ratajczaka 2, II. p. Pg 2 562-8.63

Nowożeńcy
umeblują najkorzystniej mieszkanie tylko Fabryka Mebli. — Rynek Śródecki, Poznań. zdg 11 219

Torebki!
Po inwenturze sprzedaje za bezcen Franciszek Grunwald, Gwarna 17. zdg 28 036

Futra
lisy, niesłychanie tania kupi każdy tylko u Dobrowolskiego, Marcina 1. zdg 29 192

Motocykle
nowe, używane, najtaniej. Żydowska 29. zdg 29 311

Gospodarstwo
ładne 85 morgowe, powiat leszczyński, nadające się dla rodziny inteligentnej, wpłata 22 000 zł sprzedaj wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 381

Lawicy
przy dworcu sprzedaje 2 900 mtr. kw. tania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 535

Drażetkowe jajka
likworowe, karmelowe, pumadkowe, persipanowe, czekoladowe poleca najtaniej Wytwornia cukrów i drażetek, L. Sledziński, Poznań, Wroniecka 17, tel. 12-42. zdg 29 878

Drażetkowe jajka
likworowe, karmelowe, pomadkowe, persipanowe, czekoladowe poleca najtaniej Wytwornia cukrów i drażetek, L. Sledziński, Poznań, Wroniecka 17, tel. 1242. zdg 29 879

2 000
mórg, gorzelnia, pałac, komfort, inwentarze, blisko Poznania 300 zł morga, wpłaty 500 000. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 383

Kazimierzowstwu
podarki okazjnie. — „Lamus”, Strzelecka 1. zdg 29 363

Podarki
imieninowe praktyczne tania „Lamus”, Strzelecka 1. Pg 2 557-53.428

60 mórg
gospodarstwo ładne i dobre blisko Poznania 17 000 zł gotówka wskazuje Kurjer Poznański zdg 30 267

Mebłe
najtaniej J. Baranowski Poznań, Podgórna 13. Pg 2519-23.59

Dla
kawiarenki 8 stolów, 25 krzesel, 2 kanapy sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 108

Antyki
Młyńska 4, stolarnia. zdg 30 176

Radjo
5 lampowe z głośnikiem tania — sprzedam. Gen. Chłapowskiego 3 front, III p. lewo. d 1114

Belgijskie
kryształ, likwidacji mieszkania, okazjnie. „Lamus”, Strzelecka 1 zdg 30 269

Zakład
fryzjerski w Poznaniu z mieszkaniem sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 301

Zamienie
kamienicę komfortową, dochodową Gnieźno, wartości 40 000 na większe gospodarstwo rolne, może być obciążone długiem hipotecznym. Jaworski, Gniezno, Kilińskiego 6. zdg 30 483

Na sprzedaż
maszynna krawiecka, stół i szafkanaroznik Jaskółce. zdg 30 475 Chwaliszewo 34, m. 8. zdg 30 802

Wózek
dziecięcy spacerowy sprzedam. — Kopernika 9, m. 8. zdg 30 312

Parcele
najlepszym położeniu przedmieścia Aleja Szczepana z pożywką. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 461

Samochód
4 cyl., otwarty, szesnasty daszek amerykański, przereklamowany, gruntownie, korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 572

Drzewa owocowe
alejowe, ozdobne, róże polecają Szkoła Drzew, Jeske, Jelonek, Złotniki 3, pod Poznaniem, Poznań, ulica Emilii Sczanieckiej. Cennik bezpłatnie. Sprzedaj detalizna. Pg 3 136-9.54

Antyki
wyprzedaje. Pocztowa 22. Pg 3271-53.480

Antyki
wielki wybór. Woźna 9, Flasiński. Pg 3272-53.479

Nowoczesne
urządzenie gabinetu kosmetycznego sprzedam niedrogo z powodu wyjazdu. Marsz. Focha 41, mieszkanie 8. dg 1 056

Magazyn
instrumentów muzycznych tania do nabycia. „Muza”, Nowa 8. zdg 30 010

Instrumenty
muzyczne, wszelkie części do tychże, gramofony, płyty sprzedaje z powodu likwidacji po cenach własnych. „Muza”, Nowa 8 zdg 30 009

Parcele
przy drodze Dąbrowskiej okolica Dzieciniec sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 978

Na sezon wiosenny
polecam Crepé Mongol, crepé Satin, Marocin w najnowszych deseniach. Andrzejewski, Szkolna 13 dg 1074

Tapczan
nowy okazjnie. Tapiernia, Małeckiego 33. zdg 30 086

Wózek
dziecięcy tania sprzedam. Szamotulska 30, m. 4. zdg 30 093

Pianola
Metrostyle Themodist doskonałym stanie zbiór nut — najlepszych kompozytorów ca. 200 sztuk na sprzedaż. Zgłoszenia „Par”, Poznań pod nr. 53.489 Pg 3294-53.491

Parcele ładne
na przedmieściu Poznania sprzedam gotówka za m. kw. od 1,50 do 0,80. (Pośrednicy wykluczeni). Oferty Kurjer Poznański zdg 30 156

Ogrody Fundacji Kórnickiej
w Kórniku k. Poznania polecają ze swych szkółek rzadkie i piękne gatunki drzew i krzewów parkowych i owocowych. Katalogi i cenniki na żądanie. dg 1116

Majątki
ziemskie okazjnie do kupna wielki wybór oraz dzierzawy, większe mniejsze poleca Krecicki, Włocławek, Przemiejska 11. ng 5376

Kanarki
pilne tania. Grupa, Stroma 23, mieszkanie 9. zdg 29 607

Parcele
blisko Chociszewskiego sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 576

Fiat 501
otwarty bardzo dobrym stanie. — Obejrzeć, warunki w Brzeskianto zdg 30 054

Skład
towarów krótkich mieszkaniem, dobre położenie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 30 293

Mebłe modele nowoczesne
gotowe i na zamówienie poleca pracownia mebli W. Maciejewski Poznań, ul. Kolejowa 48, telefon 78-98, wyroby firmy nagrodzone na wystawie „Przyroda, Zdrowie i Opieka Społeczna” w Poznaniu złotym medalem. zdg 30 294

Samochód
limuzyna 4 osobowa doskonałym stanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 323

Parcele
pięknie położona korzystnie sprzedam zaraz w Puszczykowie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 324

Skład
delikatessów, spożywczy, magiel, z mieszkaniem 2 pok. przy Alejach odstąpię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 325

Parcela
ogrodzona Sołacz, Janik, Staszica 20. zdg 30 337

Saloniki
antyczne tania sprzedam. Piekarny 5. zdg 30 348

Jadalnia
bardzo tania. Matejki 58, m. 2 zdg 30 350

Prostownik
„Philips” głośnik dynam, i wzmacniacz sprzedam. Reja 2, mieszkanie 12. zdg 30 471

Meski
pokój tania sprzedam. Górna Wilda 49, miesz. 19. zdg 30 459

Alfa, Szkolna 10
zakładki, leżanki, kanapy, tapczany, garnitury klubowe najtanież wprost pracownia, Wielkie Garbary 18, narożnik Wózek, sklep. Asygmaty „Kredyt”. zdg 30 754 55

Błutzerja — Puderniczki Papierońce — Albumy Wyroby alabastrowe
różne podarki imieninowe. Wielki wybór. — Ceny niskie. zdg 30 476

Lustro
duże z szafka tania sprzedam. Dąbrowskiego 27, mieszkanie 14. zdg 30 485

4 konie
młode i dobre na sprzedaż. Zaułek, św. Wojciecha 4. zdg 30-489

Motocykl
z przyczepką sprzedam. Deblęcka 40, mieszkanie 6. zdg 30 491

Garnitur
ładny tania przeprowadzka. — Skryta 1, miesz. 5. zdg 30 466

Kolonjalka
zaprowadzona, magiel, mieszkanie 2 000, wpłaty 1 000. — Adres Kurjer Poznański zdg 30 467

Skład
kolonialny ładnym mieszkaniem sprzedam zaraz. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 30 421

Skład
materiałów opalowych, zaprowadzony sprzedam. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 30 430

Maszynę
krawiecką Singera tania. Słowackiego 29, miesz. 10. zdg 30 440

Drogerja
połączona z kolonjalką w mieszkaniu 2 000 mieszkańców do sprzedania. Gotówki potrzeba zł 6 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 452

Piekarnia
w pełnym biegu w Poznaniu na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 455

Serwantkę
debową okszkłona sprzedam tania Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 456

Zaprowadzony
skład papieru, centrum, spiesznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 200

Jamnika
czystej rasy sprzedam. Niegolewskich 18 — 2. zdg 30 378

Kiosk
bardzo dobrze prosperujący wraz z przyległym mieszkaniem do sprzedania zaraz. Wiadomość w Kurjerze Pozn. zdg 30 385

Restaurację
sprzedam lub wydzierzawie. — Dąbrowskiego 79. zdg 30 394

Skład
kolonialny przy ruchliwej ulicy towarem, magiel, powodem śmierci sprzedam zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 30 494

Garnitur
klubowy, czarny skórzany. — Młyńska 12, m. 5. zdg 30 530

Sufitówki
Foerstera i płyty ściennie na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 536

Kawiarnia
dobrze zaprowadzona w handlowej części Poznania do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 541

Sprzedam
powód przeprowadzka nowy 3 lamp. radioaparat głośnikiem lub bez, prad zmienny. — Obejrzeć można sobotę, niedzielę. Kochanowskiego 17, m. 6. zdg 30 514

Jadalka
do sprzedania. Górna Wilda 49, mieszkanie 2. zdg 30 518

Pierścionek
szafir brylantami. Grudnia 10, 2. zdg 30 524

Motocykl
zarejestrowany, gotowy do jazdy 175 cm. kub. okazjnie zł. 200.— Szulc. Matejki 42. zdg 30 409

Wilk
ostry. Chwaliszewo 75, m. 7. zdg 30 411

Repozytorjum
w stylu czysto polskim, nadające się do każdej branz. korzystnie do oddania. Kolektura Loterii Państwowej St. Centowski, plac Wolności 3. zdg 30 420

Parcele
1000 mtr. Osiedle Warszawskie — tania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 587

Instrumenty dęte
Helcon F. 2 Tenoty B. 1 Alt Es, 2 Klarnty B. 1 Klarnt C. duży beben, para czyneli na sprzedaż. Jasna 5, m. 3. zdg 30 585

Klubowy
garnitur, leżanka, tapczan, prima materiał, wykonanie sprzedam tania. Św. Marcina 46, m. 20. zdg 30 581

Restaurację
z wyszynkiem wódek korzystnie sprzedam. Samochód dla rzelnika sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 30 580

Pianino
„Ecke” do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 071

3000
słomy z dostawą do Poznania ma do sprzedania Głuszyna-leśna, telefon 32-66. zdg 31 069

Materaco
nakładki, leżanki, kanapy, tapczany, garnitury klubowe najtanież wprost pracownia, Wielkie Garbary 18, narożnik Wózek, sklep. Asygmaty „Kredyt”. zdg 30 754 55

20,—
flet 30, —klarnet. Czartorja 9, mieszkanie 16. zdg 31 044

Dom
Mosina, składem, nadający się na każdą branzę, elektryka centrum miasta, bez długu sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 30 550 51

Pianino
sprzedam. Kraszewskiego 5 — 5 zdg 30 747

Radjo
sieciowe, prad zmienny, głośniki, różne części radjowe bardzo tania. Kanałowa 4, m. 10. zdg 30 737

Skład
fryzjerski komfort, bardzo korzystnie sprzedam zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 736

Antyczne
meble w stylu Biedermeyer, brzożowe, mahoniowe, obrazy, zegary, świeczniki na sprzedaż. Skarbowska 4, parter, lewo. zdg 30 735

Szafy
tania. Dom Komisowy, Podgórna 10 a. zdg 30 734

Jadalki
tania. Dom Komisowy, Podgórna 10 a. zdg 30 731

Biuro
Posłańców w centrum do oddania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 638

Różne
meble korzystnie. Zielona 3, m. 6. zdg 30 752

Wallenrod
olejny antyk okazjnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 751

Dwie
tokarki 1 i pół metra i jeden metr sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 985

Kolonjalną
okazyjnie centrum sprzedam. — Adres Kurjer Poznański zdg 30 976

Lokata kapitału!
Skład krótkich towarów, urządzeniem, niżej inwentury, dobre miejsce. Galanterja, Focha 43. zdg 30 720

Ciężarówkę
2 ton. sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Pozn. zdg 30 705

Blüthnera
fortepian, krótki, prawie nowy, na dogodnych warunkach sprzedaży B. Sommerfeld, Poznań, ulica 27 Grudnia 15. ng 5 398

Jadalnie — Sypialnie
kuchnie, szafy, łózko, stoły, krzesła, kanapy, leżanki, lustra, biurka najtaniej. Dom Komisowy, Wroniecka 6/8. zdg 30 700

Mebłe używane
wszelkie sprzedaje, kupuje okazjnie Woźna 16, Nowy Dom Komisowy. zdg 30 699

Kiosk
murowany, duży śródmieście sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 30 798

Dla amatora!
Docard fabrykat Kühlsteina żyłetka, koń, heknos duży biegacz oraz 1 koń roboczy sprzedam. — Wielkie Garbary 7. zdg 30 791

Fabryka
artykuł pierwszej potrzeby natchybiast do oddania. Zgłoszenia Poznań, Polna 34, m. 1. zdg 30 786

Skład
Focha 32, obszerny, 2 okna wystawowe, gospodarz. dg 1125

Sypialnia 275,—
jasny dąb jak nowa kompletna Woźna 16, Komis. Pg 3313-54.21

Parcele
w Debcu pod budowę, różnej wielkości wprost od gospodarza. Zgłoszenia ul. Debiecka 24. zdg 30 080/1

Maszyny
2 do cholewy surzudam. Niedźwiecki, Górna Wilda 58. zdg 31 013/14

Gramofon
szafkowy, maszyna sycia, sypialnia, różne meble najtaniej. Dom Komisowy, Słowackiego 39. zdg 30 881/2

Skrzydło
czarne, krótkie, 300 zł. Guziska, Oborniki, Dworcowa 10. zdg 30 492

Cukierniczy
piec nowy biometrem Kulmyca szamoty tania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 673/4

Dom
nowy na sprzedaż. Zgłoszenia Krzywdzińska. Zawodzie - Wrzesnia, Szosa Poznańska. ng 5 393

10. MAJĄTKI

Kamienicę
dochód przeszło 3 400, zamienie na folwark. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 531/32

Zamienie
małatek 360 mórg, ziemia pszenno-żytnia, na iniejszy z dopłata lub dom. Zgłoszenia A. Bardyza, Solna 16.

11. KUPNA

Srebro
złoto, meble, dywany, obrazy kupuje „Lamus” Strzelecka 1. Pg 2 556-53.429

Kwity
lombardowe kupuje „Lamus” Strzelecka 1. Pg 2 559-53.427

Kupię
małatek około 200 mórg z budynkami i rybołówstwem najchętniej pow. ostrowski i kaliski. Oferty proszę poczta Puławy, k. Lublina, skrzynka pocztowa 73. zdg 29 385

Kufer
samochodowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 937

2 opony
715x115 używane, dobrze utrzymane kupię. Wciórka, Miedzynachód. ng 5 372A

Pianino
mało używane, albo starsze tania kupię. Foks, Siemianowice G. St. Bytomska 51. Pg 3279-71.20

Rower
damski kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 012

Wannę
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 964

Dom
przy wpłacie gotówka 15 000 zł lub też niewykonywany dom w Poznaniu wzgl. bliskiej okolicy kupię. Oferty do „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11, pod 9.80. Pg 3297-9.80

Maszynę
pisząca oraz lampę biurkową alabaster gotówka. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 270

Kupię
używane prety do dywanów na schody. Maciejewski, Kolejowa 48. zdg 30 295

Elektrolux
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 315

Kupię
rower damski, dobrze utrzymany. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 329

Parcele
małą kupię, okolica Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 462

Ubranie
dobre, mało używane, kupię. — smukła, 1.72 m. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 463

Maszynę
do sycia kupię, dobrze zaplacie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 437

Kolonjalke
mieszkaniami kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 441

Skład
kolonialny kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 445

Stółwiznę
do restauracji dobrze utrzymana kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 457

Kolonjalke
dobrze prosperująca poszukuje. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 30 376

Piekarni
poszukuje w Poznaniu lub powiatowym mieście. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 30 352

Wanny
kapielowe kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 533

Parcele
nieдалеко Poznania kupię. W ofercie proszę podać cenę, wielkość parceli, miejsce Kurjer Poznański zdg 30 415

Samochód
kryty, oszczędny, okazynie wzajemian pierwszej hipotece kupię. Telefon 7960 zdg 30 419

Linoleum
używane kupię. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 31 004/5

Ułanki
1 pułku Ułanów Wlkp. kupimy. Tow. byłych Ułanów, Poznań, St. Kowalski, plac Wolności 17, telefon 29-76. zdg 30 870/71

Meble
używane przedmioty domowego użytku kupuje i przyjmuje w komis. Dom Komisowy, Podgórna 10 a. zdg 30 733

Zamienie
kolonialke prosperującą, na parcelę, domek. Adres Kurjer Poznański zdg 30 977

Masła
wiejskiego na stałą dostawę poszukuje poważna firma na Górn. Śląsku. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 954

Pianino
lub fortepian kupię natychmiast. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 30 725

Kupię
rewolwer bebenkowy Colt. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 040

Motocykl
używany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 648

Cegłę
każda ilość stara lub nową kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 781

Szybę
kryształową około 210x260 kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 765

Wyrówniarkę
(Abrichtmaschine) do drzewi kupię za gotówkę. „Fasmit”, Jackowskiego 49. zdg 30 756

Piekarni
z domem celem kupna poszukuje. Szczegółowe oferty pod „Piekarnia” Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. ng 5 422

Dom
mały w Poznaniu kupię. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 30 828

Motor
220 staly 4-5 PS dobrym stanie kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 846

Radio
korzystnie kupię 3-4 lat, prąd stały. Łuczak, Półwiejska 32. zdg 30 868

Altanę
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 878

Domek
szopami Poznaniu kupię. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 30 545

Kupię
motocykl — przyczepkę — stan dobry — gwarantowany 700 Kb. Oferty: Stanisław Tuchowski — Środa — Poste Restante. zdg 30 950

Rzeźnictwo
kupię Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 853

Kupię
kamienicę lub wille, wpłacie 40 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 920

Maszynę
szycia używaną kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 038

Uwaga
kupię kilka używanych pokoi oraz pojedynczych, płace najniższe ceny. Polski Dom Komisowy Woźna 44, przy Starym Rynku. zdg 31 024

Parkan
żelazny kupię. Klasztorna 6 (Restauracja). zdg 30 879

Motor
samochodowy, używany kompletny kupię. Opis cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 090

12. DO WYNAJECIA

6, 5, 4, 3 i 2
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy wskaże „Domus”. Plac Wolności 14a. Informacje bezpłatne. zdg 28 982

Sześciopokojowe
remontowane od kwietnia od właścicieli. Chelmońskiego 8. zdg 29 064

Pięciopokojowe
komfortowe 140 miesięcznie. — Stankiewiczowa, Wrocławska 88. zdg 29 070

4 pokojowe
w nowej willi, z łazienką, pokojem dla służącej, na Górczynie przy kościele, minucie od przystanku tramwajowego, wydzierżawi gospodarz od 1. 5. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 596

5 pokojowe
słoneczne I ptr. nadające na biuro. Kantaka 7 do wynajęcia. — Dzikowski, Leszno, Rynek. zdg 29 575

Dwupokojowe
pod Poznaniem. Adres Kurjer Poznański zdg 29 605

Sześciopokojowe
II. piętro, blisko parku Wilsona, słoneczne, komfort. centralne ogrzewanie, gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 638

Pięciopokojowe
komfortowe pierwsze piętro Szamarzewskiego 11, zaraz. Wiadomość u stróża. zdg 30 559

Mieszkanie
2 pokojowe z kuchnią, z meblami i światłem elektrycznym sprzedam. Dolna Wilda 64, m. 24. zdg 30 554

Mieszkanie
3 pokoje, kuchnia, dzierżawa 51 zł. obficie kuchnia, sypialnia 300 zł. Jeżycka 50, mieszkanie 1. Zgłoszenia od 6-8 wieczorem. zdg 30 278

Antoninek
Poznań 2 pokoje kuchnia, weranda, ogródek, wygodny, tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 242

Dwa
pokoje, kuchnia w ogrodzie. Górczyńska 7. zdg 30 231

3 pokojowe
komfortowe wygodne od 1 kwietnia. Aleja Hetmańska 29. zdg 29 966

Pięciopokojowe
komfortowe 135, nowej willi Łazarz. Jarochońskiego 58. zdg 30 250

Dwupokojowe
mieszkanie nowoczesne ciepłe — czynsz miesięczny. Dera, Wilda, Rolna 50. zdg 30 271

Czteropokojowe
komfortowe, centralne ogrzewanie IV. piętro. Matejki 68, m. 6 zdg 30 289

Ośmiopokojowe mieszkanie
na I piętrze przy Parku Moniuszki, komfort, tania do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 27 279

2
pokoje, kuchnia wprost od gospodarza od 1. 4. do wynajęcia. Rataje 64. zdg 30 331

Siedmiopokojowe
mieszkanie. Działyńskich 3. zdg 30 310

Czteropokojowe
ładne, wygodami, II. piętro. Patrona Jackowskiego 40, mieszkanie 7. zdg 30 477

2
pokój z kuchnią poszukuje urzędnik kolejowy, czynsz miesięczny. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 481

6 pokoi
komfortowych od 1. 4. do wynajęcia. Piekary 9, m. 6. zdg 30 355

4 pokoje
Jeżyce, front, komfort, słońce, suche, czyste, wysoki parter, ogródek odda właściciel, meblami lub bez dwuletnia dzierżawa zgóry czynsz ustawowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 306

2
pokoje, kuchnia, pokój kuchnia i pokój od zaraz. Debiec, Czeresniowa 13. zdg 30 425

Trzypokojowe
wolne. Kilińskiego 7, mieszkanie 2. zdg 30 436

Wille
z ogródkiem na Debcu, przy przystanku tramw. tania wydzierżawie. Informacje Marcin Paluch, Kantaka 8/3. zdg 30 372

Piękne
4 pokojowe, centrum, I ptr. zwrotem remontu 900 zł zaraz oddam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 387

Trzypokojowe
kuchnie odstapie, kto kupi meble, komorne 50 złotych miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 496

3 pokojowe
Gen. Umińskiego 19, czynsz zgóry. Wiadomość stróż. zdg 29 926

2
pokoje kuchnia. Podchorążyc 5, Górczyn. zdg 30 534

Sołacz
trzy pokoje, służbowy, kuchnia, łazienka, umeblowane, ślaska 2. zdg 30 506

Sześciopokojowe
centrum od gospodarza. Zgłoszenia św. Marcina 13, m. 6. zdg 30 569

3 pokoje
również oddzielne, centrum, wysoki parter, na biura, pracownię, dla lekarza, również garaż. Poczta 31 a, mieszkanie 1. zdg 30 610

Czteropokojowe
komfortowe przy ul. Radosnej zaraz do wynajęcia. Informacji Kozanecki, Szamarzewskiego 34, telefon 61-77. zdg 30 618

Mieszkanie
dwupokojowe, kuchnia Luboń od gospodarza. Zgłoszenia: Poznań, Raczkińskich 8, II. lewo. zdg 30 481/2

Ładne
7 pokojowe i 5 pokojowe mieszkanie do wynajęcia. Matejki 59. zdg 30 637

Dwupokojowe
kuchnia, parterowe, dzierżawa roczna. Zgłoszenia Focha 39, mieszkanie 17. zdg 30 984

4-pokojowe
ładne, słoneczne, wygodami, gabinetem, sypialnią, odstapie, czynsz 82 miesięcznie. Różana 4, mieszkanie 6. zdg 30 975

Trzypokojowe czteropokojowe pięciopokojowe
wskaże BeEmEs, Marcina 74. zdg 30 713

Pokój
kuchnia. Łazarz, Teczowa 26. zdg 30 709

Oddam
z meblami 3 pokojowe św. Marcina, ewentualnie zamienie na pokój z kuchnią i łazienką, centrum. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 30 723

Czteropokojowe
komfortowe przy parku, tramwaju. Nad Wierzbakiem 26, Sołacz. zdg 30 598

5
pokojowa wille, komfort, ogród, w górnej części miasta, blisko przystanku wydzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 657

Słoneczne mieszkanie
7 pokojowe III. Ogrodowa 10, wprost od gospodarza natychmiast. zdg 30 876

Pokój
kuchnia 40. — miesięcznie, zwrot kosztów 70. — Adres Kurjer Poznański zdg 30 877

5
pokojowe mieszkanie odnajme od 1 kwietnia solidnemu lokatorowi. Okolica Działyńskich. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 889

Trzypokojowe
łazienka na Osiedlu Warszawskim zaraz do wynajęcia. Zgłoszenie Patrona Jackowskiego 43, mieszkanie 1. zdg 30 919

Trzypokojowe
komfortowe willa. Zgoda 14 (Górczyn), gospodarz. zdg 31 074

Dwupokojowe
z kuchnią. Gen. Prądzyńskiego nr. 47. zdg 31 128

300
wolnych mieszkań, składów, stróżostwa. Pośrednicy bezpłatnie. Zrzeczenie gospodarza, Wierzbicice 27. zdg 31 054

3
pokoje umeblowane, używaniem kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 008

3 pokoje
przynależności św. Marcina II ptr. 100. — rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 112

Pokój
kuchnia z meblami urzędnikowi lub stała posada. Adres Kurjer Poznański zdg 31 098

13. SZUKA MIESZK.

5 pokojowe
komf. centrum oddam lub zamienie na mniejsze. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 928

Poszukuje
zaraz 2 pokoi kuchnia, łazienka, okolica Jeżyce od gospodarza młode małżeństwo, etatowy urzędnik państwowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 241

4
pokoje, komfort, centrum od gospodarza poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 045

Lekarz
szuka 3-4 pokojowego mieszkania, kulturalne tylko centrum. — Oferty Kurjer Poznański zdg 29 938

Mieszkania
5-7 pokojowe najchętniej centrum od kwietnia lub maja poszukuje od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 949

2-3 pokojowego
na Łazarzu od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 285

3-4
pokojowego, urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 093

Poszukuje
mieszkania dwóch pokoi słonecznych wraz przynależnościami od gospodarza, śródmieście, rok ewtl. 2 lata zgóry. Dokładne oferty Kurjer Poznański zdg 30 286

4 pokojowego
w okolicy Grunwaldzkiej—Ostroga szukam od 1 maja lub czerwca. Eshorn, Fr. Ratajczaka 39, m. 6. zdg 30 819

Trzypokojowego
wygodami Łazarz, Jeżyce, śródmieście od gospodarza pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 353

Dwupokojowego
z kuchnią poszukuje urzędnik. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 308

Centrum
lekarza 4 pokojowego, komfort, II piętro, niedrogi, czynsz wprost od gospodarza za czynszem — miesięcznym. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 117

Emeryt
poszukuje 3 pokoi wygodami. — Warunek blisko tramwaju. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 468

2-3
pokojowego poszukuje solidny urzędnik od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 469

Urzędnik
kolejowy poszukuje dwupokojowego od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 357

Mieszkanie
4-pokojowe z przynależnościami centrum I lub II piętro poszukuje. Zgłoszenia tylko od gospodarza do Kurjera Poznańskiego zdg 31 100

Wdowa
bezdzielną urzędniczką państwową szuka 2 pokoi kuchni, tylko gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 424

Czteropokojowe
mieszkanie od kwietnia lub później od gospodarza, wyższy urzędnik, dobry płatnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 429

1
lub 2 kuchnia zaraz, płace pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 438

Pokój
kuchnia rok lub więcej zgóry. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 389

2-3
pokoi z łazienką parter, blisko tramwaju Łazarz, Grunwaldzka od gospodarza poszukuje emeryt. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 884

2 pokoi kuchnią
okolica Strzeleckiej pl. Bernardyński poszukuje. Zgłoszenia u prasam Kurjer Poznański zdg 30 887

Poszukuje
3 pokojowego mieszkania blisko centrum II ptr., płace zwrot remontu Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 498

Trzypokojowego
blisko centrum od gospodarza. Pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 516

Dwu - trzypokojowego
poszukuje urzędnik początek Łazarza, Jeżyce, od gospodarza. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 519

2-3
pokoi komfort szuka pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 412

Pokoju
próżnego lub 3 pokoi poszukuje. Ślusarska 5, komis. Leopoldis. zdg 30 417

Pokoju
kuchni poszukuje wprost od gospodarza. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 30 576

5 pokoi
nowoczesnych, czystych, komfortowych, ew. willi szuka urzędnik. Oferty od Kurjera Poznański zdg 30 564

Punktualny
płatnik 3 pokojowego, wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 651

Dwóch
i kuchni w śródmieściu szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 062

Oficer
zawodowy szuka 3-4 przynależnościami od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 058

Poszukuje
2 lub 3 pokoi z kuchnią na partezie w śródmieściu od gospodarza czynsz pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 076

Mieszkania
1-2-pokojowe do 30 zł dla furmana na stałe poszukuje firma. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 626

Mieszkania
5 lub 4 pokojowego, komfortowego, słonecznego, I, II piętro, poszukuje od gospodarza od 1 kwietnia wyższy urzędnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 739

2-3
pokoi poszukuje wojsk. zawod. od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 636

Pokój
z kuchnią okolicy Rynku Jeżyckiego dla starszego, samotnego emeryta. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 716

Pokoje
mały, duży, 15 marca. Jeżycka 45, mieszkanie 6. zdg 30 986

Centrum
jednosobowy, centralne. Ratajczaka 14, m. 25. I. zdg 30 968

Dobrze
umeblowany. Piekary 9 — 2. zdg 30 965

Pokój
słoneczny, frontowy, niekrepujący, jedno-, dwuosobowy wynajme. Staszica 7, m. 5. zdg 30 957

Pokój
Jeżycka 43, m. 7. zdg 31 035

Łakowa
16, m. 10, niekrepujący, zdg 31 031

Dwuosobowy
Półwiejska 35 — 4. zdg 31 056

3
pokoje umeblowane, używaniem kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 007

Pokój
pokoik: także przyjezdny. Kreta 4, II. prawo. zdg 31 108

Pokój
dwuosobowy za żywność. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 078

Pokój
zaraz jednej, dwuosobom. Stro- ma 24, m. 6. zdg 31 081

Pokój
inteligentnym, solidnym. Kwia- towa 18, m. 10. zdg 30 883

Park
Wilsona pokój w wynajmie, dwa łącznie — centralne, telefon. — Matejki 61, mieszkanie 7. zdg 31 091

Przyjezdny
150. Wrocławska 13 — 11. zdg 31 083

Przyjezdny
niekrepujący. Dąbrowskiego 23, 7. zdg 30 997

Pokój
od 15. 3. Zwierzyniecka 8, mie- szkanie 7, dom ogrodowy. zdg 30 993

Niekrepujący
z klatki. Woźna 18 — 4. zdg 30 991

Frontowy
utrzymaniem zaraz. Św. Marcin 3, mieszkanie 7. zdg 30 987

Jasna
12, mieszkanie 3, panu. zdg 30 804

1 lub 2 pokoje
eleg. umeblowane, wynajme lep- szemu panu, wszelki komfort, na- daje się również dla przedstawici- eł firm. Zgłoszenia św. Mar- cin 63, m. 7. zdg 30 799

Frontowy
Aleje Marcinkowskiego 14, m. 7. zdg 30 783

Pokój
słoneczny, elektryczność, utrzyma- niem, bez. Strzelecka 5, m. 5. zdg 30 768

Pokój
duży u samotnej, niekrepujący, frontowy, Działynskich 9, mie- szkanie 3, I. zdg 30 601

20.—
pokój osobne wejście. Małeckiego 23, parter, prawo. zdg 30 597

Elegancki
Plac Nowomiejski 3, mieszka. 8. zdg 30 595

Niekrepujący
Szewska 15, mieszkanie 10. zdg 29 772

Elegancki
utrzymaniem bez. Waly Jana III 11, parter, prawo. zdg 30 664

Niekrepujące
dwa, elektryczność, Wielkie Gar- bary 36, mieszkanie 19. zdg 30 665

Wildecki
Rynek 75, m. 5, dwuosobowy. zdg 30 995

Pokój
lepsze panu. Pocztowa 10 — 5. zdg 30 842

Zielona
7 — 12 przywoży, elektryczność, panu. zdg 30 839

20.—
pokoik. Kanałowa 8, mieszka. 9. zdg 30 863

PP. Urzędnikom
oficerom pokój frontowy, duży, Pocztowa 11, m. 11. zdg 30 866

Dwuosobowy
utrzymaniem bez. Strzelecka 25, m. 8. zdg 30 873

Ratajczaka
11a, mieszkanie 71. zdg 30 554

Pokój
Matejki 2, m. 2. zdg 30 815

Blisko Opory
centralne, elektryczność, 15 mar- ca. Waly Zawów 3a, parter, zdg 30 813

Frontowy
niekrepujący. Mały, skromny, ul. Skarbowska 4 — 15. zdg 30 806

Pokój
od 15 panom z utrzymaniem lub bez. Pocztowa 26, m. 9. zdg 30 890

Nieumeblowane
dwa ładne pokoje tylko kultural- nym. Pólna 18 — 5, narożnik Bu- kowskiej. zdg 30 921

Pani
Matejki 52 — 4. zdg 30 918

Słowackiego
34. I., lewo, urzędniczą. zdg 30 917

Pokój
Prusa 19, m. 8. zdg 30 916

16. SZUKA POKOJU

Poszukuje
młodego, słonecznego pokoiku, czę- ściowo umeblowanego, koniecz- nie w śródmieściu z obiadem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 000

Pokoju
i pokoiku używaniem kuchni po- szukuje śródmieściu od 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 258

Poszukuje
mieszkania trypokojowego z kuchnią, okolica Słoneczna (Ła- zarz) wprost od gospodarza. Po- dać miejsce. Oferty Kurjer Poz- nański zdg 30 391

Pokój
zupełnie niekrepujący, najlepiej o- sobny wchód z klatki bardzo czy- sty, dobrze umeblowany dla zie- mianina. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 507

Pani
pokoiku. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 403

Małżeństwo
bezdzielne poszukuje pokoju u- meblowanego do 25.— od 15. 3. okolica Łazarz, Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 573

2 pokoje
mniejszych używaniem telefonu poszukuje. Oferty Kurjer Poz- nański zdg 30 458

Solidna
panienka szuka pokoiku za 10 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 605

Krawcowa
poszukuje pokoju taniego, słonecz- nego, okolice „Hotelu Polonia”. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 31 046

2 pokoje
osobne, używaniem kuchni podane ceny. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 672

Nauczycielka
poszukuje pokoju czystego, ciche- go, słonecznego w okolicy, dworca autobusowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 548

Urzędnik
duży pokój, dogodny dostęp, kulturalnie, śródmieście, obiady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 898

Pokoiku
skromnego małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 045

17. LOKALE

Lokal
na warsztat wolny. Garncarska 2, dozorca. zdg 30 235

Lokal
na skład z 3 pokojowym mieszka- niem. Grunwaldzka 15. zdg 29 963

Lokal
przemysłowo - handlowy, sutere- na wolny. Wskazy Kurjer Pozn. zdg 30 283

Skład
rzeźnicki w centrum miasta mie- szkaniem, przynależnościami za- raz. Grudziądz, Szewska 11, Pr- Misiek. zdg 30 839

Rzeźnicki
skład mieszkaniem 95.— mieszec- nie oddam. Solacz, Podolska 2. zdg 30 307

Skład
Wrocławska 31, zaraz. Włado- mość Zemanek, tamże, parter, prawo. zdg 30 495

Pokoju
próżnego na biuro, śródmieście. Oferty z ceną do Kurjera Pozn. zdg 30 504

Skład
bez mieszkania do wynajęcia. — Józefa Chociszewskiego 21, m. 1. zdg 30 407

Składu
papieru, enklerek, ewentl. próż- nego możliwie z mieszkaniem po- szukuje. Oferty do Kurjera Poz- nańskiego zdg 30 607

Skład
marszantski, robótek ręcznych wynajmie gospodarz. Zgłoszenia Kraszewskiego 16. ng 4726

Składzik
sutere na wolny. Kopernika 4 — Stróż. zdg 30 313/4

Ubikacje
Focha 32, na mieszkanie lub pra- cownie, 11 metrów długa, gospo- darz. dg 1 126

Gdynia!
Obszerne ubikacje z placem, na- dające się na jakiegokolwiek wiek- sze zakłady przemysłowe, przy- pryncypalnej ulicy do wydzierżaw- ienia. Zgłoszenia pod 2486, Eks- pozycja Kurjera Poznańskiego, Gdynia. ng 5 412

Probiernię
i śniadalnie pierwszorzędna, za- prowadzona od lat 15 i dobrze prosperująca oddam do prowadze- nia na własny rachunek, kaucja ca. 3 000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 800

Ubikacje
przemysłowe większe, mniejsze wydzierżawie tanio. Bittner, Dą- browskiego 79. zdg 30 914

Ubikacji
na warsztat blacharski Jeżyce po- szukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 847

Ubikacja
jasna, duża na składnice, war- sztat. Żydowska 33. zdg 30 907

Lokal
przemysłowy do wydzierżawienia Wielkie Garbary 20. zdg 31 057

Skład
narożnikowy wynajmie gospo- darz. Woźna 1. zdg 30 880

18 DZIERŻAWY

Polowania
w bliskości Poznania szuka wzor- owy strzelec, warunek las, wo- da. Łask, oferty z podaniem wy- sokości dzierżawy itp. Kurjer Poznański zdg 28 423.

W najbliższej
okolicy miasta Poznania są do wynajęcia na 1 maja 1934 roku ubikacje handlowe, 1 wielka re- miza do żelaza, 4 wielkie sklepy i ubikacja murwana do cemu- tu. Oferty Kurjer Poznański zdg 27 068

Kajaki
Przechowalnię kajaków przy Warcie wydzierżawie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 979

Majątków
ziemskich oraz dzierżaw poszu- kuje dla reflektantów z gotówką. Wrocławek, Przedmiejska 11, Krecicki. ng 5377

Rzadki obiekt
w jednej części magazyn z rampą, piwnicą, biurem po Hurtowni Kolonialnej Potestas od 1. 4. korzystnie wydzierżawie. Zygmunt Stachowski, Dom ekspedy- cyczny, Małe Garbary. zdg 29 569

Magazyn
kryty i plac boczna kolejowa wydzierżawie poważnym reflek- tantom. Zgłoszenia Kurjer Poz- nański zdg 30 351

Skład
od gospodarza wynajmie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 443

Kiosk
wydzierżawie kupie. Oferty cena czynszem Kurjer Poznański zdg 30 388

Rzeźnictwo
do wynajęcia skład mieszkanie, warsztat. Stanisław Piotrowski, Czajkowo, Kreta 15, poczta Za- bikowo Poznań zdg 30 701/2

20 móg
dobrej roli w Ratajach wydzier- żawie. A. Kedziora, Sieroca 5/6. zdg 30 681/2

Ubikacje
przy Górnej Wildzie 41, nadające się na każde przedsiębiorstwo są zaraz do wydzierżawienia. T. Ja- ruszewski, fabryka broni, Woźna 6. zdg 31 072

Kolonjalke
15 lat jednych rekach wydzierżawie. Objęcie 2 500, Rybaki 20 a. zdg 30 650

Piekarni
celem dzierżawy poszukuje w Po- znaniu lub w powiatowym mie- ście. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 830

Dzierżawę
ogrodniczą lub odpowiedni teren pod ogrodnictwo Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 913

Wydzierżawię
6 pokojowy wille, dużym ogro- dem owocowym w Wieleniu n/Notecia na niebywale korzyst- nych warunkach, lub tanio sprze- dam. Zgłoszenia do Kurjera Poz- nańskiego zdg 31 023

22. ZGUBY

Zaginęła
młoda czarna kotka Basia. Na- groda. Górna Wilda 67, m. 1. zdg 30 316

Zginął piesek
wczoraj przed południem na Ła- zarzu: mały, złoty, pekińczyk, wlochaty o czarnym, spłaszczonym pysku. Uprasza się odpro- wadzić za dobrem wynagrodze- niem: Klonowicza 5 (willa) tele- fon 62-34. zdg 30 981/2

23. ROZMAITE

Giała
swedzenie oraz wszelkiego rodza- ju wyrzuty skórne usuwa krem Lain-Age (z koutkiem). Idealny nieszkodliwy kosmetyk usuwają- cy wady naskórka. ng 4726

Kto chce
uzyskać zdrowie, niech napisze, a otrzyma poradę i środki homeo- patycznie-ziołowe, dostosowane do wieku i cierpienia. Uleczalna jest gruźlica bez śladu. Choroby weneryczne, syfilis i jego skutki, recydywa wykluczona. Cierpie- nia żołądka, kiszec, watroby, nerkowe, nerwowe, sercowe, ko- bicie, reumatyczne, artretyczne, sklerozę, choroby dziecięce, umy- słowe itd. Posiadam liczne pod- dziekowania. Zakład przyrod- leczniczy Marmolowej, Królewska Huta, Rynek 7. ng 4727

Dziecko
roczeń oddam za własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 729

Artystycznie
ceruje. Szamarszewskiego 21, m. 26 zdg 30 356

Bacznosci!
Podaje do publicznej wiadomości, iż otworzyłem kuchnię warszaw- ską przy ul. Skarbowej 4. Obia- dy na czystym maśle. Kuchnia pod kierownictwem dyplomowane- go kucharza. zdg 30 690

Akuszka
Strzelecka 2 — 7 przy Placu Świętokrzyskim przyjmuje. Pa- nie udziela porady pomocy położ- niczy. zdg 30 867

Krawiec
wykonuje ubrania, płaszcze, ta- nio. Romana Szymańskiego 9, m. 9. zdg 30 872

Koldry
wykonuje, przerabiam. Nowako- wa, pl. Sapieżyński 4, mieszka- nie 4. zdg 30 666

Znana
wroźbiarka Adarelli przepowiada przyszłość z cyfr i kart. Przy- muje do 9 wieczór. Podgórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 30 559

Wykonuje
kostjumi i płaszcze damskie tanio i dobrze. Adamiak, Łakowa 19, m. 5. zdg 30 951

Renowacja
mieszkań. Napisy firmowe tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 805

Malarskie
prace wykonuje starannie, tanio. Wrocławska 30 — 18. zdg 31 104

Na sezon wiosenny
J. Schubert
Fabryka Bielizny, Dom Plócien, Wrocławska 3. Pg 3 322/5-4,96

Słynna
chiromantka przepowiada przy- szłość, przeszłość, Grobla 4, m. 2 zdg 31 049

Kostjumi
płaszcze, suknie szyje wykwin- tnie tanio. Wielkie Garbary 33, m. 7. zdg 31 021

Szyje
suknie od 10.— Piekary 17, pa- saż Apollo, prawo Mądrowska. zdg 31 097

Dziecko
dyskretnego pochodzenia przy- jmie, troskliwa opieka. Oferty Kur- jer Poznański zdg 31 086

Odmiadanie
Racjonalna kosmetyka twarzy usuwanie zmarszczek, przysyc- k. Masaże lecznicze odłuszczenia- lampy kwarcowa, kąpiele elektr. Zakład higieniczno-kosmetyczny Maserakowa, św. Marcin 74. ng 4 749

Fotografie
Portrety. Bracia Pecherscy, Ale- je Marcinkowskiego 8. dg 816

Wytworną i powabną linję
daje tylko do- brze dopasowa- ny gorset. pas leczniczy we- dług niedoścign- ionego kroju. Pracownia Gor- setów Anny Bit- dorfowej Plac Wolności 9. —

Tanio
wykonuje przerabia, Smoczyńska, Kwiatowa 8. zdg 29 654

Przepisuję
maszynie francuskie, angielskie, niemieckie. Mińska 3 — 9. Pg 2561-53,430 a

Koldry — Dywany czyści Firany pierze
i przeży tanio i dobrze. Farbiar- nia Proebstla, Strzelecka 1. Pod- górna 10, Ratajczaka 34, Da- browskiego 3, Kraszewskiego 17. Pg 3 055-9,3

Koldry
wykonuje przerabia, Smoczyńska, Kwiatowa 8. zdg 29 654

3 000 par pończoch
damskich jedw. przetrzymam dla reklamy po bardzo niskich cenach, bezbledne, wszystkie ko- lory, angielska przędza, długa e- lastyczna, wyrobowana, znany atunek gładka i z strzałką. — Pozatem pończochy dziecięce, skarpetki i meskie najlepsze ga- tunki tylko z firmy „Pani”, Al. Marcinkowskiego 13. Pg 3 137-9,79

Przedstawicielstwo
handlowe, własna organizacja sprzedaży, Poznańskim przyjmie reprezentację poważnej firmy branży kolonialno - drogerijnej. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 160

Przepowiednia
spełniona. Dziękuję wroźce św. Marcin 39, m. 8, Kuczkowska. zdg 28 655

Kto
wskaże miejsce na kiosk przy ruchliwej ulicy? Oferty Kurjer Poznański zdg 30 292

Rysunki
budowlane, projekta kierownict- wa wykonuje tanio. Oferty Kur- jer Poznański zdg 30 395

Obiady
zdrowe, smaczne, tanie, w inteli- gentnej rodzinie, śródmieście, — kuchnia warszawska, Adres Kur- jer Poznański zdg 30 472

Obiady
kresowe 0,80, Marcin 39 — 8. zdg 30 473

Wykonuje
wielkie projekty na budowlę oraz kosztorysy po przystępnej cenie. Zgłoszenia ul. Rybaki 31, mieszkanie 5. zdg 30 431

Sławną chiromantka
grafolog - fizjognomistka z długo- letnią doświadczoną praktyką na podstawie badań naukowych zdumiewająco przepowiada prze- szłość, teraźniejszość i przyszłość. Liczne serdeczne podziękowania. Przyjmuje od 10.—, od 3-8 wie- czorem. Fr. Ratajczaka 15, mie- szkanie 10, II. piętro, I. wejście w pasażu Apollo prawo po schód- kach. zdg 30 423

Bezdzielne
małżeństwo przyjmie dziecko na wychowanie z lepszej rodziny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 444

Koncesja
na wyszynk wódek potrzebna. — Grobla 27. zdg 30 379

Wykonuje
wykwintna garderobe damska pod- dług najnowszemu żurnali. Mi- strzyni krawiecka, Kilińskiego 12, mieszkanie 2. zdg 30 522

Pracownia Gorsetów „Wanda“
Gorsety na miarę. Gorsety gotowe. — Pasy do cięży. — Paseczki sportowe. Biustonosze wszel- kiego rodzaju. Re- paracje gorsetów. Ratajczaka nr. 27, parter. zdg 30 570

Obiady
smaczne 60—70. Marcina 53. zdg 30 577

Krawcowa
tania. Nowakowa Składowa 12. zdg 30 562

Szyje
garderobe damska, dziecięca gu- stownie tanio. Podgórna 3 mie- szkanie 8. zdg 30 609

Tanio
suknie, komplety pierwszorzędnie wykonuje. — Salon M6d — Waly Jadwigi 3a, mieszkanie 9. zdg 30 615

Który
z pp. właścicieli ziemskich przy- jmie syna zamożnej wdowy na praktykę przed rozpoczęciem Szkoły Rolniczej. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 614

Pięgi
usuwa pod gwarancją „Axela”. krem. Siolk 2.— zł. J. Gadebusch, Poznań, Nowa 7. ng 5 329/30/1

Akuszka
Kleinwächterowa, Poznań, cen- trum, ulica Romana Szymański- ego 2, pierwsze piętro, lewo, drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 22 228/9

Znana
wroźbiarka Adarelli przepowiada przyszłość z cyfr i kart. Przy- muje do 9 wieczór. Podgórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 30 560

Wrozy
chiromantka przyjeżdża. Strze- lecka 31 — 28. zdg 30 537/8

Prace
malarskie wykonuje Jańczak, Pocztowa 14. zdg 30 792/3

Elegancko
i solidnie wykonuje naprawy obu- wia. Włkp. Zelowania, Św. Mar- cin 22. zdg 30 769

8
godzin farbuję i chem. czyści Sy- rena, Św. Marcin 62, tanio i do- brze. zdg 30 856/7

Biuro pisania podań
Wiekowski, em. st sekretarz sa- dowy, Mińska 13, naprzeciw Sa- du Grodzkiego, sprawy sądowe, podatkowe. zdg 30 969/70

Chłopczyka
trzymiesięcznego oddam na wla- sne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 635

Szyje
elegancko, tanio kostjumi, su- knie. Józefa 3, m. 8. zdg 30 724

Krawcowa
szyje elegancko — w dom 2 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 723

Emerytce
intel. got. 800 zł poboczny dobry dochód, pełna gwarancja. Oferty Kurjer Pozn

FIRMA EDMUND RYCHTER GÓRUJE nie tylko NISKĄ CENĄ LEcz JAKOŚCIĄ WYROBÓW.

Kupując w naszych magazynach, odbiorca wydobywa maximum z każdego wydanego złotego, ponieważ nie cena — lecz JAKOŚĆ decyduje. Na sezon wiosenny polecamy:

Palta letowe — Ulstro-ragłany — Przepiękne garnitury — Spodnie — Knykry — Bryczesy — Wiatrówki — Trochowce — Płaszczki od kurzu — Kombinezy — Płaszczki gumowe — Kurtki skórzane — Mundurki i ubranka chłopięce — Płaszczki dla chłopców — Garderoba chłopięca tylko od wieku szkolnego. — trzydzieści tysięcy — metrów najmodniejszych materiałów w setkach deseni i kolorów do dyspozycji Szan. Kupujących. Nasze oddziały wykonania na miarę stoją u szczytu doskonałości.

30000

6 — sześciu — pierwszorzędnym krojczym tworzą z dobrego najlepsze.

ng 1/2

EDMUND RYCHTER

Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 2 czwarty obłbrzymi magazyn
TELEFONY:
26-07 54-15
54-25 21-71

Ostrów Wlkp. ulica Wrocławska 15
ulica Wrocławska 14 Telefon 35 — Telefon 35
Wydajemy nasze towary także za bony Towarzystwa „KREDYT“.

<p>Jazzband pierwszorządny, 91x53 cm, kompletny 20 części, wartości 750 złotych sprzedam za 190.—, Plac Sapińskiego 7, mieszkanie 17, zdg 30 956</p> <p>Nuty Zycia cel — to miłość: — Już taki jestem: — Barbara — oraz inne nowości przygrywane biegle polecą A. Cybulski, św. Marcin 9/10 nr 592</p> <p>Trio lub duet 1a, modny instrument — wielki repertuar. Śpiew, wolny 15. 3. Sydney-Band, Leszno, „Polska”, zdg 30 947</p> <p>Udzielam lekcyj fortepianu; ćwiczenie. — Maleckiego 33, m. 6. zdg 31 065</p> <p>Lekcje skrzypiec, mandoliny, gitary — gruntownie tanio także poza domem. Nuty bezpłatnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 060</p> <p>26. SZUKA POSADY Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych</p> <p>Inżynier - technolog znajomość języków i buchalterji, rozgalężone stosunki, energiczny organizator, kilkulatni techniczny i handlowy dyrektor fabryk, przyjmie odpowiednie stanowisko w przemyśle lub handlu. Poważne propozycje łaskawie kierować: A. Ralwan, Warszawa, Zimorowicza 7, zdg 28 113</p> <p>Posadę urzędnika gosp. celem dalszej praktyki w interes majątku 1000 do 1800 mógg obejmie syn ziemianina, 25 lat, średnia Szkoła Roln. 2 lata praktyki po wojskowości. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 29 529</p> <p>Szofer przystojny, energiczny, lat 27, z dobrymi świadectwami, pracował 12 lat zagranicą, ma prawo jaźdy polskiej i niemieckiej, nie używa żadnych alkoholów, szuka posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 72P</p> <p>Z 4 000 złotych poszukuje posady inkasenta, magazyniera, kasaiera, do ekspedycji lub t. p. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 966</p> <p>Maszynistka z własną maszyną, znajomością niemieckiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 209</p> <p>Dziewczyna z samodzielnym gotowaniem, długoletnie świadectwa przyjmie posadę od 15. 3. tylko w dobrym domu. Warunek stała posada. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 990</p> <p>Gorzelnik lat 27, obeznany wszechstronnie z gorzelnictwem, platkarnia, centrala elektryczna, książkowoscia gospod. i świadectwem poszukuje posady żonatego lub kawalera od 1. 7. ewentl. później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 120</p> <p>Syn uczniwych rodziców poszukuje miejsca jako uczeń w branży kolonijalnej lub drogerijalnej. Ukończona szkoła wydziałowa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 336</p> <p>Lokaj - służący młodszy przystojny inteligentny, 23 poszukuje posady, najchętniej u samotnego pana. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 29 980</p> <p>Pani lat 42, wdowa kulturalna, znająca wykwintną kuchnię zajmie się domem samotnej osoby, wychowaniem dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 955</p> <p>Bufetowa poszukuje posady od zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 207</p> <p>Posługaczka młoda poszukuje posady gotowania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 958</p>	<p>Ogrodnik kawaler szuka posady 15 marca lub 1 kwietnia. Zna się na wczesnym warzywie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 083</p> <p>Wykwalifikowana pokojowa z syciem, prasowaniem sztywnej bielizny poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 127</p> <p>Praktykanta leśnego przyjmie nadleśnictwo w Poznaniu. Za utrzymanie musi płacić. Znaczek na odpowiedź. Oferty Oredownik nr 5 391</p> <p>Pomocnik ogrodnicy z kilkulatnią praktyką, po wojskowości, potrzebny do dużego ogrodu pałacowego. Zgłoszenia Zarząd Dóbr Jeziorki, poczta Jeziorki, k. Poznań. P 3 803-54.3</p> <p>Wprawna maszynarka na płaszczki i marynarki potrzebna. Wodna 4, m. 2. zdg 31 016</p> <p>„Czing - Czang“ pasjonująca gra metalowa tylko 2,50 zł. „Bi-Zel Akt“ Kuczków poczta Sobótka, PKO 207448 zdg 29 724</p> <p>Karczma Kujawska Wielkie Garbary 37 Poleca swa nowo założoną śniadalnica. Ceny wyjątkowo niskie. zdg 30 692</p> <p>Śniadalnia - Restauracja „Pod Słońcem“ Górna Wilda 31 Obiady 0.60 — Wyborowe napoje. — Miły pobyt. Koncert artystyczny. zdg 30 693</p> <p>Kawiarnia - Restauracja sympatyczny pobyt. Koncert artystyczny. — Ceny przystępne. zdg 30 695</p> <p>Dziewczyna uczniwa poszukuje posady wszelkiej prac domowych, także do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 124</p> <p>Ogrodnik kawaler, lat 22, dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 920/1</p> <p>Za utrzymanie przyjmie handlowiec każdą pracę, także fizyczną. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 122</p> <p>Ogrodnik lat 26 poszukuje posady zaraz. Specjalność warzywo i kwiatarstwo. Zgłoszenia Oredownik zdg 30 520</p> <p>Pomocnik piekarski dobrymi świadectwami, znający prace cukiernicze, szuka posady. Łaskawe zgłoszenia „Pomocnik”, Agencja G. Wronki, zdg 30 406</p> <p>Posługaczka poszukuje sprzątaną biur. Oferty Oredownik zdg 30 714</p> <p>Polecony człowiek do koni, wszelkiej pracy uczniwy, pracowity wolny 15. 3. Dziuta, Luboń, Ogrodowa 3. zdg 30 775/6</p> <p>Absolwentka żeńskich kursów technicznych z praktyką szuka posady jako kreślarka budowlana. Oferty do Oredownika zdg 30 941</p> <p>Inteligentna panienska z francuskim i muzyką poszukuje posady do dzieci od zaraz. Oferty Oredownik zdg 30 942</p> <p>Pomocnik piekarski, dobrymi świadectwami, znający prace cukiernicze. Łaskawe zgłoszenia pod „Pomocnik” — Agencja Oredownika, Wronki. zdg 5 353</p> <p>Polecam gorąco jako woźnicę parobka robotnika solidnego, silnego, 25 zaraz do Poznania, kaucja. Zgłoszenia do Oredownika zdg 30 328</p> <p>Kto nauczy szybko gry na gitarze (wieczorami). Oferty Oredownik zdg 30 540</p> <p>Gry fortepianowej udzielam tanio. — Rencowa Dabrowskiego 5. zdg 30 204</p>	<p>Posługaczka uczniwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 574</p> <p>Inteligentna panienka, kochająca dzieci zna sycie i prasowanie z dobrej rodziny szuka posady do dzieci i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 571</p> <p>200 — 300 zł dam za wskazanie jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 30 482</p> <p>Dziewczyna samodzielnym gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od 15. 3. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 427</p> <p>Dziewczyna poszukuje posady do gotowania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 447</p> <p>Inteligentna starsza panna, szkoła gospodarczą, dłuższą praktyką, dobrimi świadectwami poszukuje posady bony wyreczytelki lub towarzyski starszej słabowitej pani. Zajmie się samodzielnym prowadzeniem gospodarstwa domowego Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 611</p> <p>Dziewczyna młodsza z gotowaniem poszukuje posady do 2 lub jednej osoby od zaraz. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 30 625</p> <p>2 000 złotych kaucji złożyć do dochodowa posade. Jestem handlarzem, wstąpię także jako wspólnik do rzetelnego interesu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 619</p> <p>Chłopiec uczniwy lat 16, chce się wyuczyć za obuwnika. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 287</p> <p>Panienska lat 20, prosi o posadę do dzieci na popołudnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 288</p> <p>Cukiernik - Lwowianin wykonuje pierwszorzedne wroby. Poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 167</p> <p>Młody człowiek lat 18, silny i zdrowy poszukuje miejsca ucznia w większej mleczarni w okolicy Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 335</p> <p>Panna - służąca z syciem, prasowaniem, znająca pielęgnację chorych poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 334</p> <p>Krawcowa szyje płaszczki, kostjomy suknie, bielizne, koldry szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 336</p> <p>Urzędnik emeryt szuka zajęcia portjera, woźnego, inkasenta, magazyniera stróża do willi, zna ogrodnictwo kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 303</p> <p>Absolwent Szkoły Zdobniczej, 2 lata Akademji Sztuk Pięknych szuka odpowiedniego zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 174</p> <p>Panna z porządnej rodziny poszukuje posady do pomocy w składzie i kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 113</p> <p>Inteligentna panienka posiadająca świadectwa pierwszorzednych domów, obeznana w dziedzinie wychow. higieny, sycia, haftu, zmian posade do dzieci lub jako służąca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 216</p> <p>Dziewczyna z porządnej rodziny, dobrimi świadectwami, cokolwiek gotowaniem, czystem praniem poszukuje miejsca. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 032</p> <p>Kala kai agatha PT. Ziemiaństwa Pomocy biurowej, weterynaryjnej, korepetycji (zakres gimn. — greka, łacina, niemiecki, specjalność francuski, rok w Paryżu) stud. wet. Poznań, Słowackiego 10, mieszkanie 10. zdg 30 240</p> <p>Poszukuje posady woźnego, stróża, wzgl. administratora za kaucja do 500 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 539</p>	<p>Młodszy czeladnik piekarski poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 675</p> <p>Posługaczka uczniwa poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 161</p> <p>Dziewczyna poszukuje posady do wszelkiej pracy z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 243</p> <p>Wynagrodzenie pieniężne dla osoby, która wskaże posadę biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 594</p> <p>Posługaczka uczniwa, czysta, szuka posady 1 lub 2 razy w tygodniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 596</p> <p>Panienska szuka posady do składu spożywczego, ewentualnie do dzieci. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 29 597</p> <p>Wdowa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 599</p> <p>Poszukuje posady popołudniowej panienska. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 538</p> <p>Kaucje złoży rzutki kelner rzetelnemu właścicielowi na stała posadę zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 630</p> <p>Posługaczka młoda szuka pracy z praniem i parsowaniem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 336</p> <p>Gospośia samodzielną sumienną szuka posady na probowicie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 392</p> <p>Magister farmacji język niemiecki, poszukuje posady. Łaskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 30 543</p> <p>Dziewczyna czysta, uczniwa, samodzielnym gotowaniem do 2. 3 osób poszukuje posady. Zgłoszenia Langiewicza 3, mieszkanie 10. zdg 30 513</p> <p>Krawcowa szuka posady dzienne 1.50. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 515</p> <p>Dekorator - ekspedjent (blawatnik) poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 521</p> <p>Poszukuje posady z gotowaniem przed południem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 413</p> <p>Osoba uczniwa, krytycznym położeniu szuka prania 2.50 dzienne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 416</p> <p>Krawcowa szuka jakiegokolwiek pracy. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 373</p> <p>Dziewczyna uczniwa, pracowita z prowincji szuka posady, najchętniej do dzieci. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 377</p> <p>Posługaczka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 613</p> <p>Dziewczyna uczniwa poszukuje posady zaraz okolicy (Jeżyce). Oferty Kurjer Poznański zdg 30 612</p> <p>Krawcowa dobrze szyjąca szuka pracy dom. poza domem, 2 zł dzienne. Piekary 19, miesz. 11. zdg 30 606</p> <p>Zegarmistrzowski pomocnik poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 953/4</p> <p>Polecam gorąco jako woźnicę parobka robotnika solidnego, silnego lat 25 zaraz do Poznania, kaucja. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 327</p> <p>Posługi lub prania poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 583</p> <p>Student bez środków do życia poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 649</p>	<p>Elew gospodarski z ukończoną szkołą rolniczą i praktyką szuka posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 006</p> <p>Młody czeladnik piekarski poszukuje posady zaraz lub później za małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia u-prasza ul. Wroniecka 4, m. 15. zdg 29 549</p> <p>Mistrz rzeźniczy syn uczniwych rodziców poszukuje pracy ew. jako składowy. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 29 811</p> <p>Pracznka 3 złote dzienne. Ostrówek 15, m. 1. zdg 29 762</p> <p>Uczniwa dziewczyna szuka posady do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 996</p> <p>Inteligentna dziewczyna krytycznym położeniu przyjmie posadę starszej osoby, państwa, niskie wynagrodzenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 003</p> <p>Służąca samodzielną z gotowaniem, praniem, prasowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 008</p> <p>Zawodowa wychowawczyni poszukuje posady, ewentualnie do starszej pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 016</p> <p>Szofer poszukuje posady zaraz lub później. Wojciech Fabisiak, Konarzyce, poczta Książ, pow. Śrem. zdg 30 022</p> <p>Posługi z gotowaniem lub bez poszukuje Oferty Kurjer Poznański zdg 29 418</p> <p>Posługaczka młoda przyjmie zaraz posadę — Oferty Kurjer. Pozn. zdg 29 760</p> <p>Panienska z prowincji do dzieci szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 538</p> <p>Posługaczka poszukuje posady na przedpołudnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 665</p> <p>Szukam okazji zabrania kilku sztuk mebli autem z Torunia do Poznania Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 29 764</p> <p>Szukam posady woźnego, inkasenta lub stacji benzynowej z gwarancją. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 831</p> <p>Dziewczyna do wszystkiego, skromnym gotowaniem, zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 782</p> <p>Kulturalna przystojna zajmie się gospodarstwem osób samotnych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 750</p> <p>Kucharka - pokojowa lat 29, znam dobrą kuchnię, pieczenie, zaprawy, prasowanie, troche sycia — poszukuje posady, zaraz chętniej w mieście do lepszemu domu, samotnych państwa. Świadectwa, polecenia dobre. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 29 838</p> <p>Panienska szuka posady do dzieci z syciem Oferty Kurjer Poznański zdg 29 830</p> <p>Samodzielną krawcowa Jomowa 2 dzienne szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 690</p> <p>Służąca uczniwa, pracowita, dobrem gotowaniem, poszukuje posady do wszystkiego od 15. 3. lub 1. 4. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 784</p> <p>Młody człowiek 18 lat z dobrej rodziny poszukuje miejsca ucznia w większym magazynie blawatów, kilka klas gimnazjalnych. — Oferty Kurjer Poznański zdg 29 564</p> <p>Ogrodnik kawaler, lat 30 poszukuje posady od zaraz. Łaskawe zgłoszenia proszę kierować do Kurjera Poznańskiego zdg 29 104</p>	<p>Dziewczyna do wszystkiego samodzielnym gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 802</p> <p>Posługaczka poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 558</p> <p>Drogerzysta poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 075</p> <p>Ekspedjentkę branży rzeźniczej poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 31 102</p> <p>Nianię bardzo zaufaną i uczniwą polecam. Korzeniowska, Ostroroga 33 60-56. zdg 31 050</p> <p>Pokojowa wydoskonalona szuka posady w majątku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 803</p> <p>Ekspedjentka rzeźnicza dzielna w swym zawdzie poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 020</p> <p>Stenotypistka własna maszyna szuka pracy — przyjmie w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 059</p> <p>Ekspedjentka rzeźnicza szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 013</p> <p>Inteligentna lekcje, sycie, robotki, lekkie prace (przychodnia) szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 023</p> <p>Dziewczyna poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 797</p> <p>Elektrotechnik Laborent i Rentgen. z długoletnią praktyką i dobrimi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 790</p> <p>Krawcowa pierwszorzedna bardzo akuratna sycie garderobe damska, dziecięca i bielizna szuka posady po domach. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 787</p> <p>Rutynowany handlowiec, branży kolonijalnej, delikatesów, restauracyjnej, dobry dekorator, ostatnio na stanowisku kierowniczym, dobre polecenia poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 998</p> <p>Posługi poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 703</p> <p>Ekspedjentka biegła z branży porcelany, sprzętów kuchennych szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 082</p> <p>Panienska w nauce, najchętniej rzeźnictwo szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 350</p> <p>Pracznka czysto perle 3 zł dzienne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 480</p> <p>Pokoju szukam za posługę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 644</p> <p>Posługi szukam z gotowaniem lub bez. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 643</p> <p>Sierota uczniwa szuka posady zaraz lub od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 959</p> <p>Ogrodnik lat 30, znający warzywnictwo, sadownictwo, inspekta, oranżerie, kwiaty, pszczelnictwo, dobre polecenia, poszukuje zaraz posady żonatego, samotnego, lub jakiego stosownego zajęcia. Warunki skromne, okolica obojetna. Zgłoszenia J. Katarzyński, Rydzyna, pow. Leszno. zdg 30 955</p> <p>Technik dentystyczny poszukuje posady. Wl. Siudziński, Wyrzysk (Wlkp.). zdg 30 953</p> <p>Portjer hotelowy rutynowany, lat 40, Poznańczyk, władający francuskim, niemieckim, angielskim, praktyką zagraniczną, poszukuje posady na sezon lub na stałe. Miejscowość obojetna. Oferty pod „Rutynowany”, Ekspozytura Kurjera Pozn., Górnia, zdg 5 411</p>
---	---	--	---	---	---

Elektro-Metalia

Sp. z o. o.

Tel. 12-21 Poznań, św. Marcina 63 Tel. 12-21

Projektuje i dostarcza kompletne stacje elektryczne, przeprowadza budowę sieci miejskiej i okrywe nadziemne i podziemne o każdym napięciu, zainstaluje wszelkie formalności związane z uzyskaniem zezwoleń Ministerstwa na eksploatację elektrowni.

Elektro-Metalia

Sp. z o. o.

Tel. 12-21 Poznań, św. Marcina 63 Tel. 12-21

Sekretarza (kę)
poszukuje reprezentacja firmy zagranicznej od 1 kwietnia r. b. wymagana znajomość języka polsko-niemieckiego ewent. francuskiego. Wniosek z życiorysem skierować należy do Kurjera Poznańskiego zdg 30 794 i dołączyć znaczek na odpowiedź.

Dziewczę
do dzieci z syciem do lat 18, na prowincji, pensja 10. Zgłoszenia Górna Wilda 15, kolonijalka. zdg 30 962

Za pożyczkę
2 000.— pod zastaw dam posade wolne mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 340/1

Akademik
wyjedzie na wieś na korepetycje nauczyciel domowy. — Alejski, Gnieszno, Witkowska 103. ng 5 396

Uczennica
do sycia potrzebna. W. Garbary 12. m. 3. zdg 30 557

Stenotypistka
pierwszorzędna biegła z dokładną znajomością stenografii polskiej i niemieckiej przez powazną firmę od 1 kwietnia 1934 poszukiwana. Uwzględnia się tylko pierwsza sie. Zgłoszenia z życiorysem i podaniem pensji do Kurjera Poznańskiego. Trz 205

Czeladnik piekarski
otrzyma prace za wypożyczenie 2 tys. zł. późniejsze objęcie piekarni nie wykluczone. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 817

100 zł
dziennie zarobi każdy sprzedaż nowości 2 zł na kolekcje próbna przesłać I. K. O. Nr. 208 063. zdg 30 812

Podróżujący
inkasent potrzebny z kucją. Pałac kawy, ulica Dąbrowskiego nr. 83/85. zdg 30 676

„Przygoda“
miłosna w kinie „Moje“ z Mary Glory i Alb Prejanem. zdg 30 182

Kino Tęcza, Łazarz
Wolne dusze. zdg 30 622

Sportowcy
miłe wieczory spędzą w restauracji „Sportowej”, dawniej Kawiarnia Nowa, pl. Wyspiańskiego 9. — Restauracja - Winiarnia Sportowa. zdg 30 604

Londyńska
Masztalarska 8. poleca swym bywalcom sympatyczny wieczór. Koncert. zdg 31 039

Nowość!
Robótki ręczne prawdziwa przyjemność! Patentowany „Paź” trzyma welny. Tysiące Pań zachwyconych! Sprzedaż w sklepach welny. Prospekt bezpłatnie. W każdym mieście poszukujemy sprzedawcy. „Nowości Praktyczne”. Warszawa, Ziota 372, telefon 295-17. ng 5 402

Anny Ondra
w niedzielę nieodwołalnie ostatni raz Kino „Sfinks”. Pgr 8405-54,30

Wallace Beery
Clark Gable w epopeji lotniczej „Pogromcy Przesztorzy”. Colosseum. Pgr 3411-9,99

Gabinet Kosmetyczny „Clotilde“
Stosuje usuwanie zmarszczek racjonalnie umiejętnie masażami, leczycy zanieczyszczone cery. Ceny niskie. Paniom pracującym usterstwa. św. Marcina 68. zdg 30 901

Humor zagraniczny

Dziwoląg. Młodzieniec, który sam udał się do kina. (Mocca — Wiedeń). S. F.

Stała
posade biurowa miesięcznie 100 do 150 zł dam osobie za wypożyczenie 4 000—7 000 złotych pewna gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 092

Służąca
znająca dobra kuchnie potrzebna od 15 marca na prowincji. Zgłoszenia 5—7, Dąbrowskiego 49 b, m. 7. zdg 30 298

Kuśnierka
samodzielną potrzebną w dom. — Czartorja 9, m. 19. zdg 30 321

Dobra
obciagaczka samodzielną. Kukiernia Apollo, Ratajczaka 15. zdg 30 330

Służąca
wszystkiego gotowaniem, akurata, zdrowa, czysta, kochająca dzieci, uczciwa bezwzględnie dobra siła zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 30 332

Kuśnierka
na kurtki. Żupańskiego 3, m. 5. zdg 30 335

Dziewczynę
lepszą dobrą świadectwami — syciem, gotowaniem od 15 marca. Zgłoszenia od 5—6, Chelmońskiego 4, mieszkanie 6. zdg 30 338

Niani
praktyka, czyste, sumiennej zaraz. Konopnickiej 15, m. 5. zdg 30 352

Stała
posade panu — pani gwarancja 2 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 305

Posługaczka
dobrze polecona cały dzień zaraz. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 30 400

Elektro-Metalia
Sp. z o. o.
Tel. 12-21 Poznań, św. Marcina 63 Tel. 12-21
Fabryka armatury i aparaty elektryczne domowego użytku jak również naprawa i dostarcza aparaty elektro-medyczne. Wykonuje wszelkie prace galvaniczne i tokarskie specjalnie obrabianymi precyzyjnie i tanio Butelki, naprawy i konserwowanie dzwigi elektryczne, osłony i kawatowe, dostarcza żarówki, żyrandole i materiały elektroinstalacyjne po cenach jankajmskich. zdg 5746

Posade
stała otrzyma pan (i) za udzielenie pożyczki 2 000. Gwarancja I. hipoteka. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 418

Młodszy
fryzjer damsko - meski potrzebny W. Bagajzki, Poczta 29. zdg 30 364

Dziewczyna
na cały dzień do dziecka. Wielkie Garbary 36, m. 24, od 4—6. zdg 30 369

Panna
do obsługi. Adres Kurjer Pozn. zdg 30 404

Dziewczyna
uczciwa, średniego wzrostu, do wszystkiego, także do pomocy w składzie z rachunkami. Zgłoszenia tylko w poniedziałek od godziny 2 po południu, ul. 3 Maja 3, mieszkanie 20. zdg 30 628

Panienkę
absolwentkę miejskiej szkoły Handlowej z ładnym charakterem pisma do oddziału wydawania paczek poszukuje. M. Malinowski, St. Rynek 57. zdg 30 623

Ekspedjentkę
wzorową katoliczkę, najwyższej dwudziestopięcioletnią, znającą praktycznie kilka systemów księzkowości, język niemiecki, dobra prezentacja, świadectwa, fotografia Witold Wawrzyński, kolonijalka, Grodzisk Wlkp. ng 5844/5

Uczeń
szkoła handlowa, język niemiecki dobra orientacja, życiorys potrzebny zaraz. Wawrzyński. — Grodzisk Wlkp., skład kolonijalny ng 5846/7

Uczeń
fryzjerski potrzebny. Bukowska 31. zdg 30 487/8

Kierownika
jadłodajni udziałem 1000 zł poszukuje się. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 687/8

Uczennice
do krawiecczyni. Polna 5, m. 20 zdg 30 899/900

Uwaga!
Poważna instytucja przyjmie 6 panów, 4 pań do wprowadzenia artykułu pierwszej potrzeby, bez konkurencji. — Wynagrodzenie bardzo wysokie. Zgłoszenia osobiste 11—2, Fr. Ratajczaka 17, m. 5. zdg 30 717

Poszukuję
posługi popołudniowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 664

Panienska
wycieczka sycia i kroju damskiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 024

2° WOJNE MIEJSCA

Dekorator
potrzebny zaraz branża papierniczej. „Zorza”, św. Marcina 31. zdg 30 810

Garderobiarz
potrzebny gotówka 500, oddam, sprzedaż wyrobów tytoniowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 084

Pomocnik
gastronomiczny potrzebny do nocnego lokalu, gwarancja 300—500. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 085

Pokoik
za posługę. pl. Bernardyński 2, mieszkanie 9. zdg 30 808

Hafciarki
dzienne na standary potrzebne zaraz. św. Marcina 7, m. 18. zdg 31 080

Domokrążni
artykuł pierwszorzędny potrzebny. Skarbowska 20, m. 8. zdg 31 111

Marszantka
wykwalifikowana do pierwszorzędnego magazynu zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 026

Marszantka
samodzielną potrzebną. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 022

Stebnerka
dobra zaraz Stary Rynek 89, mieszkanie 3. zdg 31 019

300 zł miesięcznie
mogą zarobić inteligentni panowie i panie rozpowszechnianiem artykułu bezkonkurencyjnego potrzebnego w każdej rodzinie. — Zgłoszenia Plac Wolności 3, m. 8, od 11—1 i 4—6. Pgr 3 320 9,94

Służąca
z samodzielnym gotowaniem, na prowincji, pensja 20. Zgłoszenia Górna Wilda 15, kolonijalka. zdg 31 064

Torfiarz
z własną maszyną i prasą potrzebny na majątność Popowice pod Inowrocławiem. dg 1 084

Służący - szofer
samotny, wysłużony wojskowy z najlepszymi świadectwami znajdzie miejsce w Warszawie od 1 czerwca. Zgłoszenia dnia 5 marca między 14—16 lit. S. S. Poznań, Bazar. zdg 29 984

Egzystencja
Wytwórnie cukierków w Poznaniu zaprowadzona kompletnie urządzona korzystnie zaraz oddam objęcie 1 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 974

Podróżującego
kupca przedstawiciela, odwiedzającego prowincję składy kolonialne, drogerijne poszukuje. Podczaski, Artyleryjska 6, 8—9 rano, telefon 57-26. zdg 30 157

Ogrodnik
bartnik kawaler, uczciwy, sumienny, kilkoletnia praktyka, był podwórzowem szuka posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 30 782

Fornal-włódark
człowiek lat 40, żonaty, bezdzietny, poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 30 777

Maszynistka
działa poszukuje jakiegokolwiek pracy biurowej za minimalnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 772

Kucharka-gospodyni
przyjmie posade od 1 kwietnia w kasynie oficerskiej lub większej restauracji. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 30 761

FIRANY KOŁDRY WYPRAWY

J. Schubert
FABRYKA BIELIZNY DOM PŁOCIEN
ul. Wrocławska 3.
Pg 2 517-39,28

Ogrodnik
starszy, pracowity z małą rodziną poszukuje posady z stróżowaniem. Bąkowski, Puszczykowo n. Warta zdg 30 758

Maturzystka
nie mająca na studia, szuka posady domowej nauczycielki, najchętniej od 1 kwietnia. Początki fortepianu, niemiecki. Wynagrodzenie skromne. Łaskawe oferty Biuro Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54, pod „H. N.” ng 5 424

Inteligentna
33. do wszystkiego, długie świadectwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 675

Książkowa
przyjmie posade najchętniej handlu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 670

Hotelowa
zarządzająca przyjmie posade. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 671

Krawcowa
samodzielną poszukuje posady po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 832

Krawcowa
działa szuka pracy poza dom. — Podgórna 5, I piętro. zdg 30 850

MEBLE
W. NOWAKOWSKI i S-WIE
Czwarty do Bridża
Łatwo o niego dla gry w eleganckim saloniku Pani lub wytwornym gabinecie Pana. Domowa atmosfera przy naszych wygodnych, trwałych, ozdobnych i niedrogich meblach.
Wytwarza miły towarzyski nastrój.
GÓRNA WILDA 134
dogodny dojazd linją 4 i 8
ng 5 397

Dziewczyna
samodzielną z gotowaniem, dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 852

Dziewczyna
z prowincji lubiąca dzieci poszukuje posady od zarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 555

Robotnik
kawaler, szuka pracy stróża lub do koni, zna się i może prowadzić ogród warzywny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 143

Higienistka
do lekarza dentysty. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 891

Młoda
inteligentna gosposia, szuka posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 826

Pomocnik handlowy
działny w swym zawodzie z kucją, gwarancja, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 969

Nauczycielka-wychowawczyni
skromnych wymagań do 12 letniej dziewczynki konwersacji niemieckiego. Oferty: Rubachowa Dąbrowa, Sepolno, woj. łódzkie. zdg 30 191

Krawczyni
zdolne podręczne. Zgłoszenia M. Focha 67, m. 7. zdg 29 615

100%
zarabiają przedstawiciele, agencji, przy sprzedaży pierwszorzędnych artykułów. Oferty „Bez ryzyka”. Uniwersalna Agencja Reklamowa, Warszawa, Marszałkowska 142. ng 5361

Kucharka
do samotnego pana potrzebna zaraz z uprzążaniem, praniem i prasowaniem. Zgłoszenia z podaniem pretensji do Kurjera Pozn. zdg 29 950

Ekspedjentka
branży rzeźniczej potrzebna. — kucja 300 złotych. Chociszewskiego 17. zdg 30 345

Dziewczyna
lubiąca dzieci szuka posady, do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 825

Osoba
w średnim wieku, inteligentna szuka samodzielnej posady z pracą domową. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 818

Gospodyni
średniego wieku zna dobrą kuchnię, hów drobiu oraz sycie szuka posady do samotnej osoby lub na probostwie, referencje od 1. 4. 34. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 922

Krawcowa
domowa, suknie, kostiumy, płaszcze, dobrym krojem, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 894

Panienska
lat 18, przystojna, inteligentna, polskie, niemieckie, szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 893

Lepsza służąca
sumienna, obowiązująca z dobrym samodzielnym gotowaniem, do breml świadectwami szuka posady od 15. 3. do 1—3 osób. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 858. Może się przedstawić tylko od 9—11 i 5—7.

Książkowy - bilansista
zaloży, poprowadzi księzkowość pp, kupcom, restauratorom, za pokoik lub obiady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 874

Urzędnik
gospodarczy, kawaler, lat 37, zawodowy rolnik, księzkowość, korespondencja, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 767

TEATRY

Poznań, sobota, 3. 3.
TEATR POLSKI: Dziś — „Ciapcius”.

Niedziela, 4. 3. o godz. 4: „Arleta i zielone pudła”.
Niedziela, 4. 3. o godz. 8: „Czwarty do bridge’a”.
Poniedziałek, 5. 3. — „Czwarty do bridge’a”

TEATR WIELKI: Dziś — „Aida” — gościnnie wystąpią Platówna i Maj.
Niedziela, 4. 3. o godz. 3: „Baron cygański”.
Niedziela, 4. 3. o godz. 8: „Wesoła wojna”.

TEATR NOWY: Dziś — „Zmartwychwstanie” — (Katusza Masłowa), występ Haliny Cieszkowskiej.
Niedziela, 4. 3. o godz. 3: „Pieniądz nie jest wszystkim” po raz 57-my, po cenach znizonych.

Niedziela, 4. 3. o godz. 8: „Zmartwychwstanie” — (Katusza Masłowa), występ Haliny Cieszkowskiej.

KINA
APOLLO i **METROPOLIS**
NASZE
KINA PROGRAMY
NAJTANSZE NAJLEPSZE
W KAŻDY PIĄTEK
TYGODNIK WYDARZEŃ
Z CAŁEGO ŚWIATA W ŻYWMY SŁOWIE
NA EKRANACH
APOLLO i **METROPOLIS**
ng 4068
KINA

Poznań, sobota, 3. 3.
APOLLO: Dziś „Jaką mnie pragniesz”. — Niedziela: „Wielka grzesznica”, premiera.

COLOSSEUM: „Pogromcy Przesztorzy”.
CORSO: „Samotny Orzeł”.
GWIAZDA: „Król Królów”.
METROPOLIS: „14 lipca”.
MOJE: „Szalona eskapada pięknej pani”.

ORZEŁ: „Kwiat Stepu” i „Pocałunek skazańca”.
OŚWIATOWE: — „Wiara, Nadzieja i Miłość”.
RENAISSANCE: „Eskadra Straceńców”.
SFINKS: „Dziewczątka”.
SŁONCE: „Cesarzowa i Ja”.
TECZA-Łazarz: — „Wolne dusze”.
TECZA - Wilda: „Rajski Ptak”.
WILSONA: „Raj Podłotków”.

Przedpłata na miesiąc marzec 1934 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznie 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do godz. 11, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych); słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.